

Kommuneplanens handlingsdel

Økonomiplan 2022 - 2025

Årsbudsjett 2022

Kommunedirektørens forslag

Innhold

Økonomiplan for 2022 — 2025	1
Kommunedirektørens forord	6
Kommunedirektørens innstilling	8
§5-4 Bevilgningsoversikt drift Lillestrøm (1A)	10
§5-4 Sum bevilgninger netto, drift ,Lillestrøm (1B)	11
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)	12
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)	13
§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3).....	15
Verdier og satsingsområder i Lillestrøm kommune	16
Satsingsområder og mål.....	18
Organisasjonen.....	22
Heltidskultur.....	25
Sykefravær	25
Bemanningsplanen for ikke-stedbundne tjenester	26
Status og rammebetingelser	28
Budsjettpremisser	28
Utvikling i økonomiske nøkkeltall	29
Statsbudsjettet.....	29
Tilleggsproposisjon om statsbudsjettet 2022, Regjeringen Støre	34
Koronautgifter.....	35
Effektivisering og omstilling	35
Befolkningsutvikling	37
Demografi	38
Hovedtallene i budsjettet.....	40
Sentrale inntekter	40
Sentrale utgifter	43
Finansinntekter og -utgifter	46
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	47
Eiendomsskatt	49
Økonomisk utvikling i planperioden.....	53
Kommunestyrets økonomiske handlingsrom	53
Risiko i budsjettet.....	53
Utvikling i KOSTRA-tallene	54
Finansielle måltall	54
Kommunens tjenesteområder	59
Administrasjon og ledelse	60

Økonomiplan for 2022-2025

Kommunedirektør og stab	63
Økonomi.....	64
Organisasjon og utvikling	66
Digitalisering	69
Oppvekst.....	76
Administrasjon og ledelse Oppvekst.....	87
Barnehager.....	91
Skoler	95
Helsetjenester for barn, unge og familier.....	101
Barneverntjenester	107
Helse og mestring.....	110
Administrasjon og ledelse Helse og mestring.....	120
Tjenestetorg for helse og mestring.....	121
Helsetjenester til voksne.....	126
Helsehus og institusjon	131
Bo- og miljøtjenesten.....	135
NAV	138
Testing, smittesporing og vaksinerings	141
Helse og mestring - sentrale inntekter	142
Kultur, miljø og samfunn	144
Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	153
Kultur.....	159
Eiendom	166
Miljøteknikk	171
By- og stedsutvikling	177
Investeringer i økonomiplanen	185
Ordinære investeringer.....	187
Administrasjon og ledelse	189
Oppvekst	190
Helse og mestring	195
Kultur, miljø og samfunn.....	197
Avg.finansierte investeringer.....	204
Kultur, miljø og samfunn.....	204
Eiendomskatteinvesteringer	206
Kultur, miljø og samfunn.....	206
Oversikt Investering og finansiering	208
Ønskede investeringer og mulige innsparinger	209
Klimabudsjett	212

Hva er et klimabudsjett?	212
Klimabudsjettet	213
Ansvarsfordeling og finansiering	213
Utslipp av klimagasser per år	214
Klimatiltak	215
Klimanøytral kommunal drift	216
Omstilling til lavutslippssamfunnet	219
Gebyrliste	224
Barnehager	224
Skolefritidsordningen (SFO)	225
Voksenopplæringen	225
Kulturskolen	226
Utleie av kommunale bygg og idrettsanlegg	226
Kommunale bad	228
Aktiv fritid og ridetimer	229
Gravkapell, kremasjon og feste av grav	229
Landbruk	230
Vann, avløp, renovasjon og feiing	231
Septiktømming/gråvann	233
Regulering og plansaker	233
Byggesaksbehandling	234
Eiendomsmåling	239
Uteservering	243
Fyrverkeri	243
Rigg og drift	243
Graving i vei	244
Egenandeler fysioterapeut	244
Dagsenter/dagaktivitetssenter	244
Tekniske hjelpemidler	245
Frisklivskurs	245
Salg av sitteputer	245
Egenbetaling praktisk bistand	245
Trygghetsalarm	246
Måltider	246
Korttidsopphold i institusjon	246
Utleie terapibad	246
Vigselsgebyr	247
Alkohollovgivningen og serveringsvirksomhet	247

Økonomiplan for 2022-2025

Vedlegg.....	248
Ønskede tiltak og mulige innsparinger i økonomiplanen 2022 - 2025	249
Notat driftsmodell Blaker Skanse.....	255
Budsjettinnspill fra andre.....	257
Selvkostkalkyle 2022	261
Eiendommer med fritak fra eiendomsskatt iht. §7 A og B.....	262

Kommunedirektørens forord

De økonomiske rammebetingelsene medfører tøffe prioriteringer. I budsjettforslaget for 2022 er det prioritert å styrke rammene for å opprettholde forsvarlig tjenestetilbud og i løpet av året vil tre nye formålsbygg bli åpnet. Lillestrøm kommune skal utvikles videre med stort fokus på klima og miljø, trivsel og estetikk.

Lillestrøm kommune sin utvikling skal bygge på FNs bærekraftsmål. I kommuneplanens samfunnsdel er det vedtatt at vi skal satse på klima og miljø, by- og stedsutvikling, mestring hele livet og at kommunen skal være åpen, lærende og nytenkende. Utfordringsbildet for kommunen setter rammene for hvordan vi kan jobbe for å nå målene i kommuneplanen. Lillestrøm kommune er en ny kommune og det tar tid å bygge opp planverk, strategier og styringsverktøy som sikrer at vi jobber i riktig retning. Dette arbeidet er vi godt i gang med, og mye begynner etter hvert å falle på plass.

Førsteprioritet i snart to år, har vært å håndtere koronapandemien. Nye tjenester er bygget opp, mange tjenester har måttet legge om driften og mange ansatte har i perioder vært omdisponert. Dette har medført at utviklingen av Lillestrøm kommune har gått saktere enn tenkt.

Befolkningsutviklingen, og spesielt økningen av antall og andel eldre, vil kreve betydelig omstilling i årene som kommer for å sikre bærekraftig drift av kommunen. Vi må drifte smartere, mer effektivt og med nye løsninger. I løpet av kommunens to første år er det gjennomført omstilling og effektivisering for mange millioner, men arbeidet må fortsette med enda større kraft enn tidligere.

Kommunens økonomi er stram og med mindre handlingsrom enn det som er ønskelig. Kommunens tjenester drives effektivt, og de enklere innsparingsgrepene er i stor grad brukt opp. Det er tøffe prioriteringer eller større omstillingsprosjekter som må til for å skape handlingsrom. Kommunedirektørens forslag til budsjett for 2022 er stramt og med lavere driftskostnader i en del tjenester, men uten nye store kutt. Alle virksomheter har fått full kompensasjon for forventet pris- og lønnsvekst i 2022.

I løpet av 2022 vil kommunen ha ferdigstilt og åpnet tre nye formålsbygg: Ungdomsskolen Sophie Radich og barnehagene Sagelva og Volla. Sophie Radich er viktig for å møte elevtallsveksten i Lillestrøm by, og barnehagene for å sikre barnehagedekning i Lillestrøm by og på Strømmen. Det er budsjettet med flere viktige investeringer i årene som kommer, og investeringsbudsjettet for de neste fire årene er ambisiøst.

I henhold til økonomireglementet skulle kommunedirektøren lagt fram et budsjett for 2022 med 1,5 % i netto driftsresultat, og 1,75 % videre i økonomiplanperioden. Kommunedirektørens forslag til budsjett har et netto driftsresultat på 0,4 % i 2022. Å øke netto driftsresultat til 1,5 % ville medført så store kutt i viktige tjenester at kommunedirektør ikke finner det forsvarlig. Netto driftsresultat er viktig for at kommunen skal ha en buffer mot uforutsette utgifter, for å ha handlingsrom til nye satsinger og for å kunne skaffe egenkapital til investeringer. Lånebelastningen i kommunen er allerede høy, og med lite egenkapital vil dette påvirke handlingsrommet og mulighetene for investeringer. Det vil være avgjørende å finne de rette tiltakene for å øke netto driftsresultat, for å kunne holde tritt med investeringsbehovet uten at dette vil gi for høy lånebelastning.

For å sikre fremtidig økonomisk bærekraft og tilfredsstillende velferdstjenester for innbyggerne i fremtiden er det behov for omstilling, utvikling og innsparinger. Kommunedirektør vil i 2022 starte prosesser og utredninger som kan sikre kommunen handlingsrom i årene som kommer. Dette vil være større digitale løft og omstillinger som ofte vil koste penger i oppstart, men gi gevinster på sikt.

Økonomiplan for 2022-2025

Det er derfor avgjørende med gode prosesser før det tas beslutning, for å minimere risikoen i tiltakene, og for å være trygg på at det er de riktige tiltakene som prioriteres.

Kommunestyret skal behandle budsjett og økonomiplan 15. desember, og det er kommunestyret gjennom sine prioriteringer og vedtak som fastsetter kommunens økonomiske rammer.

Trine Myrvold Wikstrøm

Kommunedirektør, Lillestrøm kommune



Kommunedirektørens innstilling

1. Eiendomsskatt

I medhold av eiendomsskatteloven § 3 skal det skrives ut eiendomsskatt for skatteåret 2022 etter følgende utskrivningsalternativ i Lillestrøm:

1. faste eiendomar i heile kommunen

Alminnelig skattesats settes til 2 promille, jf. eiendomsskatteloven § 10 og § 11 første ledd.

For utskriving av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette foreligger, jf. eiendomsskatteloven § 8 C-1. Eiendomsskattegrunnlag for andre eiendommer fastsettes etter bestemmelsene i eiendomsskattelovens § 8 A og § 8 B. For øvrig benytter kommunen eiendomsskattevedtekter og retningslinjer som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 61/19.

I medhold av eiendomsskatteloven § 11 tilordnes det et bunnfradrag på kr 1 800 000 per selvstendig boenhet for boliger og fritidseiendommer som ikke benyttes til næringsvirksomhet.

I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav a fritas eiendommer som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten for eiendomsskatt. Private barnehager kan kun gis fritak i tilfeller der virksomhetene ikke har som formål å gå med overskudd. Det vises i den forbindelse til brev fra Finansdepartementet datert 12.06.2003 til Bergen kommune hvor departementet behandlet spørsmålet.

Studentboliger eid av studentorganisasjoner fritas for eiendomsskatt, jf. eiendomsskattelovens § 7.

I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav b fritas eiendommer som har historisk verdi for eiendomsskatt. Det vises til egen liste om hvilke konkrete eiendommer som fritas etter § 7 bokstav a og b.

I medhold av eiendomsskattelovens § 7 c fritar kommunestyret nybygg (boligeiendommer) i ett år. Fritaket gjelder fra året etter brukstillatelsen foreligger.

Eiendomsskatten betales i to terminer, med forfall 1. juni og 1. november, jf. eiendomsskattelovens § 25.

2. Låneopptak/ likviditet

2.1 Lillestrøm kommune tar opp 200 millioner kroner i startlån til videre utlån i 2022.

2.2 Lillestrøm kommune tar opp 1 219,548 millioner kroner i lån til finansiering av kommunale investeringer i 2022.

2.3 Avdrag på lån for 2022 betales iht. budsjett med avdrag på 295,0 millioner kroner på kommunens egne lån, og 40,840 millioner kroner i avdrag på startlån.

3. Avgifter og gebyrer

Lillestrøm kommunes priser, avgifter og gebyrer vedtas i henhold til kapittel om gebyrer, priser og brukerbetalinger.

3.1 Det innføres vigselsgebyr fra 1. januar 2022

3.2 Det innføres kontroll- og tilsynsgebyr for private avløpsanlegg fra 1. januar 2022

3.3 Det innføres egenandeler på kommunale fysioterapitjenester fra 1. januar 2022

4. Fullmakter

4.1 Kommunedirektør gis fullmakt til å gjøre budsjettendringer mellom sentral lønnsoppgjørsavsetning og kommunalområdene når lønnsoppgjørene er avsluttet.

4.2 Kjøp og salg av leiligheter i Åråsveien borettslag og Konten borettslag gjennomføres etter gjeldende retningslinjer for tildeling og salg av omsorgsboliger. Kommunedirektør får fullmakt til å føre kjøp/salg mot fondskonto 2.5360.1003 Kjøp/salg omsorgsboliger.

4.3 Bruk av eiendomsskattemidler og avsetning/bruk av fond føres i eget prosjektrekskap.

4.4 Drift, kjøp og salg av kommunale boliger, samt avsetning/bruk av fond føres i eget prosjektrekskap.

5. Mål og strategier

Mål, strategier og føringer for Lillestrøm kommunes årsbudsjett 2022, og økonomiplan 2022-2025 vedtas slik det fremgår av vedlagte dokument.

6 Endring økonomiske måltall 2022-2025

Kommunestyret justerer økonomireglementets økonomiske måltall for 2022-2025 iht. budsjettvedtakets angitte nye rammer.

7. Budsjettvedtak

7.1 Driftsbudsjettet vedtas iht. Bevilgningsoversikt - drift §5-4 første ledd og §5-4 andre ledd.

7.2 Investeringsbudsjettet vedtas iht. Bevilgningsoversikt - investering §5-5 første ledd og §5-5 andre ledd.

§5-4 Bevilgningsoversikt drift Lillestrøm (1A)

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2021	Rev. budsjett 2021	Økonomiplan			
			2022	2023	2024	2025
Sentrale inntekter						
Rammetilskudd	-2 094 546	-2 259 887	-2 188 757	-2 216 958	-2 250 568	-2 273 168
Innteks- og formuesskatt	-2 945 010	-3 045 010	-3 087 100	-3 135 100	-3 170 500	-3 221 300
Eiendomsskatt	-110 000	-150 200	-122 000	-125 500	-128 000	-131 000
Naturressursskatt	-2 000	-2 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Integreringstilskudd	-83 525	-84 625	-60 849	-56 983	-54 151	-54 151
Kompensasjonstilskudd fra Husbanken	-12 505	-12 505	-13 300	-13 800	-13 900	-13 900
Andre generelle driftsinntekter	0	0	0	0	0	0
Sum Sentrale inntekter	-5 247 586	-5 554 227	-5 475 006	-5 551 341	-5 620 119	-5 696 519
Sentrale utgifter						
Avskrivninger	340 000	340 000	380 000	400 000	410 000	410 000
Sum Sentrale utgifter	340 000	340 000	380 000	400 000	410 000	410 000
Driftsutgifter per tjenesteområde	4 837 686	5 136 682	5 089 309	5 139 621	5 166 011	5 164 084
Brutto resultat (KOSTRA)	-69 900	-77 545	-5 697	-11 720	-44 108	-122 435
Netto finansutgifter og inntekter						
Motpost avskrivninger	-340 000	-340 000	-380 000	-400 000	-410 000	-410 000
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Renteinntekter	-16 950	-21 147	-35 650	-44 450	-44 450	-44 450
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	65 451	65 451	100 000	143 000	166 000	167 000
Avdrag på lån	297 200	297 200	295 000	295 000	295 000	295 000
Startlån - renteinntekter	-8 550	-8 550	-13 562	-17 462	-18 562	-17 962
Startlån - renteutgifter	9 549	9 549	14 700	18 600	19 700	19 100
Finansutgifter i tjenesteområdene	0	3	1	1	1	1
Sum Netto finansutgifter og inntekter	6 700	2 505	-19 511	-5 311	7 689	8 689
Motpost avskrivninger i tjenesteområdene	0	0	0	0	0	0
Netto resultat	-63 200	-75 040	-25 208	-17 031	-36 419	-113 746
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner						
Avsetning - bundne fond	65	65	65	65	65	65
Bruk - bundne fond	0	-2 430	0	0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	93 700	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-6 666	-37 486	-18 388	1 728	1 050	1 050
Overføring til investering	34 595	66 734	48 519	47 622	91 030	140 451
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	35 206	-45 544	-4 988	-32 384	-55 726	-27 820
Sum Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	63 200	75 040	25 208	17 031	36 419	113 746
Årsoverskudd / underskudd	0	0	0	0	0	0

§5-4 Sum bevilgninger netto, drift ,Lillestrøm (1B)

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett	Rev. budsjett	Økonomiplan			
	2021	2021	2022	2023	2024	2025
Kommunedirektør og stab	16 843	17 732	18 839	18 839	18 839	18 839
Økonomi	54 701	53 928	54 378	53 628	52 878	52 128
Organisasjon og utvikling	113 062	114 562	116 113	116 650	115 342	114 092
Digitalisering	137 251	144 839	139 190	133 174	133 174	133 174
Administrasjon og ledelse Oppvekst	445 305	471 734	450 879	450 599	450 599	450 599
Barnehager	365 558	364 982	358 250	365 335	371 060	371 060
Skoler	1 038 426	1 066 551	1 070 958	1 071 958	1 069 958	1 069 958
Helsetjenester for barn, unge og familier	105 973	106 688	103 856	104 753	104 753	104 753
Barneverntjenester	207 238	205 720	263 987	263 987	263 987	263 987
Administrasjon og ledelse Helse og mestring	79 099	114 450	93 765	89 462	89 462	89 462
Tjenestetorg for helse og mestring	146 170	148 784	151 631	152 381	151 631	150 881
Helsetjenester til voksne	467 338	466 677	468 730	490 430	490 430	490 430
Helsehus og institusjon	522 555	539 923	525 995	530 985	530 595	530 595
Bo- og miljøtjenesten	450 430	449 154	468 766	470 716	470 716	470 716
NAV	218 450	218 394	215 794	215 357	215 357	215 357
Testing, smittesporing og vaksiner	16 375	60 733	6 820	6 820	6 820	6 820
Helse og mestring - sentrale inntekter	-150 507	-150 507	-137 709	-137 709	-137 709	-137 709
Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	43 756	44 149	41 636	41 573	43 573	43 693
Kultur	145 657	143 211	139 484	142 709	156 689	156 689
Tros- og livssynssamfunn	0	0	0	0	0	0
Eiendom	289 752	297 095	314 364	310 086	305 686	303 066
Miljøteknikk	78 820	78 808	68 234	67 151	56 617	48 596
By- og stedsutvikling	50 232	49 625	48 636	49 278	47 453	46 203
Brann og redning, parkering	0	0	0	0	0	0
Reserverte bevilgninger	79 529	95 829	99 519	96 868	100 168	140 668
Premieavvik og premiefond pensjon	-49 120	-49 120	2 210	2 210	2 210	2 210
Frie inntekter	0	37 200	0	0	0	0
Netto kapitalutgifter	0	0	0	0	0	0
Interne finansieringstransaksjoner	0	0	0	0	0	0
Overføring til investeringsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum netto rammer	4 872 892	5 091 140	5 084 322	5 107 238	5 110 286	5 136 265
Herav:						
Renteinntekter	0	0	0	0	0	0
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	0	3	1	1	1	1
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-36 392	-44 817	-29 875	-37 471	-34 061	-29 040
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	71 598	-727	24 887	5 087	-21 665	1 219
Sum rammer uten 1A-poster	4 837 686	5 136 682	5 089 309	5 139 621	5 166 011	5 164 084

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2021	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Investeringer i varige driftsmidler	1 327 425	1 026 762	1 554 965	673 582	728 102	401 975
Tilskudd til andres investeringer	0	9 486	10 386	11 186	12 186	8 708
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	13 000	10 944	13 000	13 000	13 000	13 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	1 340 425	1 047 193	1 578 351	697 768	753 288	423 683
Kompensasjon for merverdiavgift	-236 389	-176 813	-177 981	-88 486	-112 342	-55 335
Tilskudd fra andre	-2 000	-20 184	-41 791	-27 791	-53 371	-28 284
Salg av varige driftsmidler	-36 500	-36 657	-88 000	-98 000	-218 000	-14 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	-250	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	-250	-250	-250	-250	-250
Bruk av lån	-1 030 941	-732 753	-1 219 548	-435 619	-278 295	-185 363
Sum investeringsinntekter	-1 305 830	-966 906	-1 527 570	-650 146	-662 258	-283 232
Videreutlån	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Bruk av lån til videreutlån	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Avdrag på lån til videreutlån	34 840	124 840	40 840	46 840	52 840	52 840
Mottatte avdrag på videreutlån	-34 840	-34 840	-40 840	-46 840	-52 840	-52 840
Netto utgifter videreutlån	0	90 000	0	0	0	0
Overføring fra drift	-34 595	-66 734	-48 519	-47 622	-91 030	-140 451
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	0	-98 105	-2 262	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	-5 447	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-34 595	-170 287	-50 781	-47 622	-91 030	-140 451
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2021	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
ADMINISTRASJON OG LEDELSE	34 000	11 355	5 474	3 000	3 000	3 000
OPPVEKST	741 725	472 533	732 001	174 300	401 000	169 000
HELSE OG MESTRING	107 875	115 596	138 553	88 900	13 000	8 000
KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	443 825	427 279	678 937	407 382	311 102	221 975
Investeringer i varige driftsmidler	1 327 425	1 026 762	1 554 965	673 582	728 102	401 975

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2021	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Orgel Fet kirke	0	800	1 200	2 000	3 000	0
Generell investeringsramme Kirkelig fellesråd	0	2 000	2 500	2 500	2 500	2 500
Løkenåsen VA - overtakelse justeringsrett MVA	0	1 646	1 646	1 646	1 646	1 646
Løkenåsen Vei - overtakelse justeringsrett	0	1 560	1 560	1 560	1 560	1 560
MVAkomp						
TBA Prosjekt AS VA - overtakelse av justeringsrett	0	124	124	124	124	124
MVA-refusjon						
TBA Prosjekt AS VEI- overtakelse av justeringsrett	0	641	641	641	641	641
MVA-komp						
Frogner Sentrum AS VA - overtakelse av justeringsrett MVA-refusjon	0	512	512	512	512	512
Frogner Sentrum AS VEI - overtakelse av justeringsrett MVA-komp	0	116	116	116	116	116
Kvartal 33 AS VA - overtakelse av justeringsrett MVA-refusjon	0	233	233	233	233	233
Kvartal 33 AS VEI - overtakelse av justeringsrett MVA-komp	0	347	347	347	347	347
Nitteberg Vest VEI - overtakelse av justeringsrett MVA-komp	0	167	167	167	167	0
Nitteberg Panorama AS VA - overtakelse av justeringsrett MVA-refusjon	0	88	88	88	88	0
Nitteberg Panorama AS VEI - overtakelse av justeringsrett MVA-komp	0	224	224	224	224	0
Lahaugmoen AS VEI - overtakelse av justeringsrett MVA-komp	0	295	295	295	295	295
Lahaugmoen AS VA- overtakelse av justeringsrett MVA-refusjon	0	51	51	51	51	51
FeltZ 1 AS VA - overtakelse av justeringsrett MVA-refusjon	0	35	35	35	35	35
FeltZ 1 AS VEI - overtakelse av justeringsrett MVA-komp	0	201	201	201	201	201
Lillestrøm by- og næringsutv q36 VA - overtakelse av justeringsrett MVA-refusjon	0	62	62	62	62	62
Lillestrøm by- og næringsutv q36 VEI- overtakelse av justeringsrett MVA-komp	0	178	178	178	178	178

Økonomiplan for 2022-2025

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2021	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Fet Arena AS VA - overtakelse av justeringsrett MVA-refusjon	0	40	40	40	40	40
Fet Arena VEI - overtakelse av justeringsrett MVA-komp	0	166	166	166	166	166
Tilskudd til andres investeringer	0	9 486	10 386	11 186	12 186	8 708

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2021	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Egenkapitaltilskudd KLP	13 000	10 944	13 000	13 000	13 000	13 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	13 000	10 944	13 000	13 000	13 000	13 000

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2021	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	1 340 425	1 047 193	1 578 351	697 768	753 288	423 683

§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2021	Rev. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-2 094 546	-2 259 887	-2 188 757	-2 216 958	-2 250 568	-2 273 168
Inntekts- og formuesskatt	-2 945 010	-3 045 010	-3 087 100	-3 135 100	-3 170 500	-3 221 300
Eiendomsskatt	-110 000	-113 000	-122 000	-125 500	-128 000	-131 000
Andre skatteinntekter	-2 000	-2 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-95 611	-100 022	-75 732	-72 366	-69 634	-69 634
Overføringer og tilskudd fra andre	-447 163	-589 742	-434 949	-436 379	-436 179	-436 179
Brukerbetalinger	-261 335	-251 329	-273 146	-273 146	-276 546	-276 546
Salgs- og leieinntekter	-712 069	-705 602	-734 987	-765 446	-781 157	-794 245
Sum driftsinntekter	-6 667 735	-7 066 593	-6 919 671	-7 027 895	-7 115 584	-7 205 072
Lønnsutgifter	3 253 872	3 368 501	3 358 613	3 384 620	3 385 964	3 381 201
Sosiale utgifter	803 143	683 407	917 182	935 583	963 200	940 316
Kjøp av varer og tjenester	1 881 085	2 148 961	1 940 772	1 979 076	1 995 615	2 033 555
Overføringer og tilskudd til andre	319 734	448 179	317 408	316 896	316 696	317 566
Avskrivninger	340 000	340 000	380 000	400 000	410 000	410 000
Sum driftsutgifter	6 597 835	6 989 048	6 913 974	7 016 175	7 071 475	7 082 638
Brutto driftsresultat	-69 900	-77 545	-5 697	-11 720	-44 108	-122 435
Renteinntekter	-25 500	-29 697	-49 212	-61 912	-63 012	-62 412
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	75 000	75 003	114 701	161 601	185 701	186 101
Avdrag på lån	297 200	297 200	295 000	295 000	295 000	295 000
Netto finansutgifter	346 700	342 505	360 489	394 689	417 689	418 689
Motpost avskrivninger	-340 000	-340 000	-380 000	-400 000	-410 000	-410 000
Netto driftsresultat	-63 200	-75 040	-25 208	-17 031	-36 419	-113 746
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	34 595	66 734	48 519	47 622	91 030	140 451
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-36 327	-47 181	-29 810	-37 406	-33 996	-28 975
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	64 932	55 487	6 500	6 815	-20 615	2 269
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	63 200	75 040	25 208	17 031	36 419	113 746
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Verdier og satsingsområder i Lillestrøm kommune

Verdigrunnlaget for Lillestrøm kommune er tillit, inkludering og nyskaping. Disse verdiene skal prege organisasjonen og arbeidet vi gjør både internt og eksternt.



Visjon

Utviklingen i Lillestrøm kommune skal bygge på FNs bærekraftsmål. Vi skal tilfredsstillende de behovene som finnes i dag, og sørge for en positiv utvikling på kort sikt, uten å redusere mulighetene for kommende generasjoner. Slik kan vi skape gode løsninger lokalt som også bidrar til bærekraftig utvikling globalt.

Visjonsbeskrivelse

I Norge har vi lyktes godt med å nå flere av bærekraftsmålene. Vi har lite fattigdom, et godt utviklet demokrati, gode skole- og helsetjenester og stor grad av likestilling.

Samtidig ser vi at det finnes utfordringer knyttet til ungdom og psykisk helse, ensomhet, levekår og sosial ulikhet. Dette er folkehelseutfordringer som må håndteres på tvers av tjenesteområder. Helse og livskvalitet påvirkes av mange forhold, som for eksempel nærmiljø, arbeidsplasser, skole og tjenestetilbudet generelt.

Når det gjelder de klima- og miljørelaterte bærekraftsmålene, har vi større utfordringer. Norge er blant de tjue landene i verden med størst økologisk fotavtrykk. Klimagass-utslippene må ned. Dette krever endringer innenfor alle samfunnsområder, på både system- og individnivå. Derfor må bevissthet om klima- og miljøutfordringene prege alt vi gjør.

Verdier

Verdigrunnlaget for Lillestrøm kommune er tillit, inkludering og nyskaping. Disse verdiene skal prege organisasjonen og arbeidet vi gjør både internt og eksternt.

Tillit innebærer at vi er åpne mot samfunnet rundt oss, at vi respekterer brukere og samarbeidspartnere og at vi gir andre ansvar og handlingsrom. Innbyggerne må oppleve at de blir tatt på alvor og respektert når de henvender seg til kommunen.

Inkludering betyr at våre virksomheter og tjenester er tilgjengelige og forståelige for alle innbyggerne våre, uavhengig av kulturell eller sosial bakgrunn. Det betyr at vi spør innbyggere og brukere til råds, og at vi samarbeider på tvers av fag og institusjoner.

Nyskaping innebærer at vi bruker ny kunnskap og prøver ut nye løsninger for å skape ny praksis, og at vi er kunnskapstørste, risikovillige, tilpasningsdyktige og løsningsorienterte.

Målhierarki

Målhierarkiet er utarbeidet i kommuneplanens samfunnsdel som ble vedtatt 17. juni 2020. Samfunnsdelen er kommunens overordnede plan som viser kommunens langsiktige utfordringer, verdier, satsingsområder og mål. De utdypende tekstene er hentet fra kommuneplanens samfunnsdel.

Målhierarki for Lillestrøm kommune

med satsningsområder, prioriterte bærekraftsmål,
overordnet mål og delmål.

Klima og miljø	By- og tettstedsutvikling	Hele livet	Innovasjon
			
Lillestrøm kommune skal redusere klimagassutslippene og ha en god ressursforvaltning, samtidig som kommunen skal håndtere forventet befolkningsvekst	Lillestrøm kommune skal ha en attraktiv regionby og livskraftige lokalsamfunn	Lillestrøm kommune skal støtte opp under innbyggernes mestring av egne liv i alle livets faser	Lillestrøm kommune skal fremme åpenhet, læring og innovasjon
Kunnskapsbasert og varsom arealforvaltning	Attraktive lokalsamfunn og tettsteder gir gode liv	Rett tjeneste, til rett tid, på rett nivå	Miljøvennlig, fremtidsrettet og omstillingsdyktig samfunn
Reduserte utslipp i egen virksomhet og i samfunnet	En regionby med arbeidsplassvekst, gode bomiljøer og variert handels- og kulturtilbud	Inkludering og trygghet for alle	Grenn og ublipptil teknologi
Redusert transportbehov og mer grønn mobilitet	Kvalitet i bygg, grøntområder og infrastruktur	Samarbeide på tvers av tjenester og med andre samfunnsaktører	Effektiv, rettferdig og tilgjengelig kommune

Satsingsområder og mål

By- og tettstedsutvikling

Regionbyen, tettstedene og lokalsamfunnene i kommunen utfyller hverandre og bidrar til et verdifullt mangfold. De må videreutvikles slik at de enkelte stedenes særpreg og identitet ivaretas. Utviklingen må være framtidsrettet. Det må være plass for mennesker i ulike livsfaser og med ulike interesser og behov, og legges til rette for tjenester av høy kvalitet i hele kommunen.

I utviklingen av steder er det viktig å ta hensyn til dem som skal bo der eller bruke stedene. Ved å gi innbyggerne innflytelse i utviklingen får vi bedre løsninger, og innbyggerne får en større tilhørighet til stedene.

Steder som er attraktive og livskraftige danner gode rammer for innbyggernes liv. Det kan handle om tilgang til grønnstruktur, kvaliteten på teknisk infrastruktur og bygg, fritidsaktiviteter og kulturtilbud, arbeidsmarked og handels- og servicetilbud.

Kultur er særlig viktig i stedsutviklingen. Kunstutstillinger, kino, konserter og teater bidrar til å gjøre steder attraktive for både beboere og besøkende. Biblioteket og kulturhuset er viktige rammer for sosiale møter og samfunnsengasjement.

Frivillig sektor er en viktig samarbeidspartner for kommunen med tanke på både integrering, folkehelse og kulturtilbud. Et godt samarbeid mellom frivillighet og kommune bidrar til å skape levende lokalsamfunn.

Lillestrøm er vertskapskommune for en rekke regionale kulturinstitusjoner, som Fetsund lenser, Blaker Skanse, Akershus kunstsenter /Nitjar senter for samtidskunst og Museene i Akershus (MiA). Disse kan bidra til utviklingen i sine nærområder samtidig som de har en rolle for hele kommunen og regionen. Kulturminner er også en viktig ressurs i utviklingen av et sted. De gir oss kunnskap om stedets historie og bidrar til å styrke stedets identitet og egenart.

For å få gode kvaliteter i by- og stedsutviklingen må vi involvere innbyggere og brukere. Bred medvirkning sikrer bedre og mer treffsikre planer. Vi er også avhengige av et godt samarbeid med næringsliv og utbyggere. Det er viktig at de som bygger og utvikler områder bidrar til de fellesskapsløsningene som trengs, og at det utvikles et privat tjenestetilbud som bidrar til attraktive byer og tettsteder.

Overordnede mål for kommunen

- 1. Lillestrøm kommune skal ha en attraktiv regionby og livskraftige lokalsamfunn.

Hovedmål for kommunen

Hovedmål	Delmål
1. Lillestrøm kommune skal ha en attraktiv regionby og livskraftige lokalsamfunn.	Attraktive lokalsamfunn og tettsteder gir gode liv

Hovedmål

Delmål

En regionby med arbeidsplassvekst, gode bomiljøer og variert handels- og kulturtilbud

Kvalitet i bygg, grøntområder og infrastruktur

Klima og miljø

De største bærekraftsutfordringene vi har i dag, er knyttet til klima og miljø. Arealforvaltning og reduksjon av utslipp er våre viktigste virkemidler.

Lillestrøm kommune skal både legge til rette for og være med på å bygge infrastruktur for nye miljøvennlige løsninger innenfor avfall, mobilitet og energi. Kommunen har en særlig viktig rolle som planmyndighet. Gjennom en samordnet areal- og transportplanlegging skal vi legge til rette for effektiv og miljøvennlig mobilitet gjennom god arealutnyttelse og en bevisst lokaliseringsspolitikk.

Det er svært kostbart, og noen ganger umulig, å restaurere ødelagt natur. Derfor er vern en viktig del av arealplanleggingen. Kulturlandskap, raviner, vassdrag, våtmark, elvesletter og dyre- og planteliv er viktige ressurser som vi må ta vare på.

Kommunen er en viktig aktør i omstillingen til lavutslippssamfunnet og må ha mye oppmerksomhet på å redusere utslipp av klimagasser. Kommunen må gå foran med et godt eksempel og gjøre klimavennlige valg. Vi må være et forbilde for innbyggere, næringsliv og andre virksomheter i Lillestrøm. Klima- og miljøhensyn må gjennomsyre alle valg som tas i organisasjonen og innenfor alle satsingsområder.

Kommunen har flere virkemidler for å styre samfunnet mot det grønne skiftet. Samfunnsplanlegging, arealforvaltning og -planlegging, innkjøp, opplæring, informasjon og tilskuddsordninger er noen. Gevinstene er mange. I lavutslippssamfunnet er byer og tettsteder tilrettelagt for myke trafikanter, nærmiljøene er grønnere, luften er renere, ressurser utnyttes mer effektivt, avfalls-mengden reduseres, og smart teknologi gjør hverdagen enklere.

Overordnede mål for kommunen

- 2. Lillestrøm kommune skal redusere klimagassutslippene og ha en god ressursforvaltning, samtidig som kommunen skal håndtere forventet befolkningsvekst.

Hovedmål for kommunen

Hovedmål

2. Lillestrøm kommune skal redusere klimagassutslippene og ha en god ressursforvaltning, samtidig som kommunen skal håndtere forventet befolkningsvekst.

Delmål

Kunnskapsbasert og varsom arealforvaltning

Redusere utslipp i egen virksomhet og i samfunnet

Redusert transportbehov og mer grønn mobilitet

Hele livet

Det å mestre livet handler om å tåle de utfordringene livet gir. God fysisk og psykisk helse er et godt utgangspunkt, men livskvalitet og livsmestring handler om mer og er i stor grad knyttet til den enkeltes opplevelse av mening og tilhørighet. Sosiale nettverk, tillit mellom mennesker og deltakelse i nærmiljøet er viktig.

Livskvalitet og helse skapes på mange arenaer, og mye av det kommunen gjør har til hensikt å styrke innbyggernes livskvalitet og livsmestring.'

Helse er ulikt fordelt i samfunnet, og det er store sosiale helseforskjeller. Disse forskjellene er et resultat av komplekse sammenhenger og må vies oppmerksomhet innenfor alle tjenestoområder.

I møte med innbyggere kan vi motivere til kloke livsvalg og bygge opp under det som er viktig i den enkeltes liv. Det skjer gjennom tjenester og tiltak som legger til rette for medvirkning i samfunnslivet, kvalifiserer for arbeidslivet eller sikrer materiell trygghet og en sikker og trygg bolig.

Den forventede befolkningsutviklingen vil gi oss en befolkningssammensetning hvor en lavere andel av innbyggerne er i yrkesaktiv alder. Det innebærer at en lavere andel bidrar økonomisk og med arbeidskraft til fellesskapet. For å kunne opprettholde et ønsket velferdstilbud må vi arbeide for at den eldre andelen av befolkningen holder seg frisk lenge, og at de som er i yrkesaktiv alder, i størst mulig grad bidrar som samfunnsborgere, arbeidskraft og skattebetalere.

Overordnede mål for kommunen

- 3. Lillestrøm kommune skal støtte opp under innbyggernes mestring av egne liv i alle livets faser.

Hovedmål for kommunen

Hovedmål	Delmål
3. Lillestrøm kommune skal støtte opp under innbyggernes mestring av egne liv i alle livets faser.	Rett tjeneste, til rett tid, på rett nivå
	Inkludering og trygghet for alle
	Samarbeid på tvers av tjenester og med andre samfunnsaktører

Innovasjon

Vi trenger innovasjon for å skape et bærekraftig samfunn. Åpenhet og læring er nødvendig for å se hvilke utfordringer vi står overfor, og for å finne de gode løsningene. Ved å være innovative kan vi utnytte ressursene mer effektivt, og dermed blir løsningene bedre. Dette forutsetter at vi tør å ta sjanser for å finne nye løsninger, og at vi leter etter løsninger innenfor nye områder. Mye innovasjon skjer i dag gjennom bruk og utvikling av ny teknologi. Teknisk utvikling kan bidra til å bygge ned skiller mellom aktører og gi oss nye samarbeidspartnere, nye måter å samarbeide på og bedre løsninger.

Kommunen vil også være innovativ i hvordan vi kommuniserer med innbyggere og næringsliv, og bruke digitale og nettbaserte tjenester. Innbyggerne er kommunens viktigste ressurs, og gjennom god dialog og samhandling med dem kan vi finne nye og bedre løsninger på de problemene vi har.

Overordnede mål for kommunen

- 4. Lillestrøm kommune skal fremme åpenhet, læring og innovasjon

Hovedmål for kommunen

Hovedmål	Delmål
4. Lillestrøm kommune skal fremme åpenhet, læring og innovasjon	Miljøvennlig, framtidsrettet og omstillingsdyktig samfunn
	Grønn og utslippsfri teknologi
	Rettferdig, tilgjengelig og effektiv kommune

Organisasjonen

I Lillestrøm kommune har tre tidligere organisasjoner blitt til én. Det tar tid å bygge en felles organisasjonskultur i en ny og stor kommune. Det er over 10.000 personer som mottar lønn (inkl. timelønn) i Lillestrøm kommune.



Organisasjonsutvikling– tillit, inkludering og nyskaping

I Lillestrøm kommune har tre tidligere organisasjoner blitt til én. Det tar tid å bygge en felles organisasjonskultur i en ny og stor kommune. I det siste ett og et halvt årene har pandemi-håndteringen forsinket arbeidet med å etablere ny organisasjonskultur flere steder. Samtidig har denne situasjonen krevd at vi har stått sammen om en viktig samfunnsoppgave, dermed har det også virket samlede for mange arbeidsmiljøer. I årene foran oss blir det ekstra viktig å jobbe godt med arbeidsmiljø, med andre ord hvordan vi organiserer, utfører og gjennomfører arbeidet vårt. Arbeidsmiljø påvirker arbeidstakernes helse, jobbengasjement og kommunens resultater og produktivitet, dermed betyr arbeidsmiljøet vårt noe for tjenesteproduksjonen ut mot innbyggerne våre.

I Lillestrøm kommune betyr likestilling at mennesker skal ha like muligheter, rettigheter og plikter uavhengig av etnisitet, kjønn, funksjonsevne, religion, alder og seksuell orientering. Mangfold handler om å anerkjenne og verdsette ulikheter. Dette skal prege relasjoner internt, til innbyggere og andre vi har kontakt med.

IA-avtalen for perioden 2021-2022 har som mål å bidra til høy sysselsetting gjennom å forebygge og redusere sykefravær og frafall fra arbeidslivet. Avtalen har et spesielt fokus på forebyggende arbeidsmiljøutvikling, samt det å redusere langtidsfraværet. Det vil gi stor menneskelig og økonomisk gevinst og lykkes med å redusere sykefraværet. Det skal i perioden gjøres en ekstra innsats mot tjenesteområdene Oppvekst og Helse og mestring.

Høy andel deltidsansatte er en utfordring for kommunen som arbeidsgiver, og for mange arbeidstakere som er ufrivillig i deltidsstillinger. Dette er en ubenyttet arbeidsreserve som bør og kan tas i bruk. Flere i heltidsjobber vil gi økt kvalitet på tjenestene og et bedre arbeidsmiljø. Det er også avgjørende for å møte framtidens kompetanse- og rekrutteringsbehov. Gjennom prosjektet Heltidsprogrammet for turnusseksjoner i Helse og mestring 2021 – 2024, har andelen i heltidsstillinger hatt en jevn økning i 2021. Den utviklingen må fortsette, samtidig som vi må hente gevinster gjennom økt samarbeid mellom seksjoner på tvers av tjenesteområder, og sørge for gode rekrutteringsrutiner.

Kommunen må kunne tilby attraktive arbeidsplasser med godt arbeidsmiljø og interessante oppgaver. Vi må sikre at vi utvikler, beholder og rekruttere kompetente medarbeidere. Dette ligger til grunn i

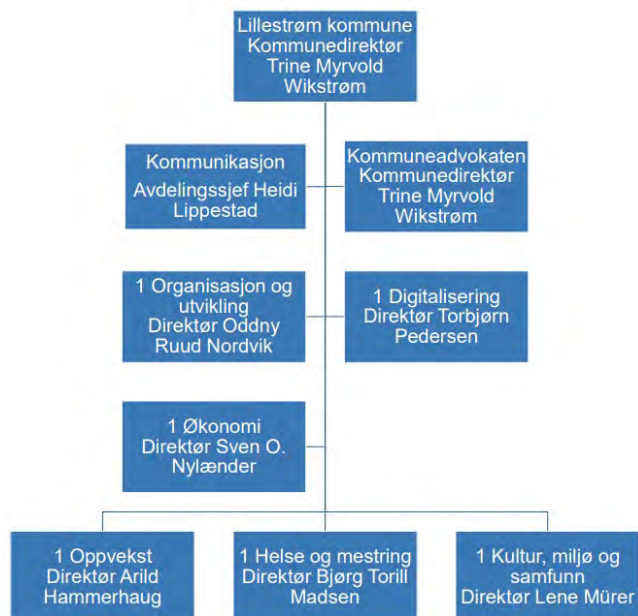
kommunenes arbeidsgiverstrategi. Det å jobbe videre med en helhetlig og god rekrutteringsstrategi blir viktig fremover. Sammen med en heltidskultur og god sykefraværsoppfølging, skal dette sikre gode og attraktive arbeidsmiljøer som bidrar til at kommunen har den arbeidskraften som trengs for å yte gode tjenester.

I 2021 har vi prioritert arbeidet med å lønnsharmonisere arbeidstakerne fra de tre tidligere kommunene. Det er ikke mulig å komme i mål med dette arbeidet på ett år. I 2022 vil vi oppsummere dette arbeidet, og vurderer behovet for ytterligere tiltak.

Kommunen har en egen læringstrategi der antall lærefag skal gjenspeile bredden i yrkesfag som inngår i kommunens tjenesteproduksjon, og kommunen er i 2021 godkjent lærebedrift i ni lærefag. Lillestrøm kommune skal bidra til å utdanne fagarbeidere med høy kvalitet. I tillegg til læreplaner og de faglige kravene i tjenestene, skal opplæringen bygge på kommunens verdier.

Kommunen har valgt mestringsorientert ledelse som sin lederfilosofi. Mestringsorientert ledelse er en sentral faktor i utviklingsverktøyet 10-FAKTOR. 10-FAKTOR er utviklet av KS, og brukes av mange norske kommuner. Lillestrøm kommune gjennomfører hvert andre år en 10-FAKTOR undersøkelse, og resultatene herfra er et viktig grunnlag for utvikling av ledere og medarbeidere. Mestringsorienterte ledere bidrar til at de ansatte vet hvilke oppgaver de har, ser meningen med det de gjør og opplever motivasjon og tro på egne evner i møte med de utfordringer arbeidsdagen gir. Prinsippene i mestringsorientert ledelse er noe som alle ledere i Lillestrøm skal kjenne godt og bruke aktivt i sitt lederskap.

Det å videreutvikle og satse på ledere på alle nivåer i organisasjonen blir viktig fremover. Videreutvikling, læring og innovasjon er viktig for å kunne iverksette de strategiske valgene våre. Lederutvikling skal være felles for alle ledere i kommunen. Det er viktig for å bygge en felles organisasjonskultur og en egen identitet for Lillestrøm kommune.



Lærlinger

Som øvrige deler av den unge organisasjonen Lillestrøm kommune er også lærebedriften bare så vidt i gang med å definere hva som skal kjennetegne vår måte å jobbe med og for lærlinger. Modellen med sentral lærlinge-kordinator som samarbeider tett med representanter for tjenester/fag og hovedtillitsvalgte skaper et godt grunnlag for å sikre felles kvalitet i opplæringen.

Lillestrøm kommune skal bidra til å utdanne fagarbeidere med høy kvalitet. I tillegg til læreplaner og de faglige kravene i tjenestene skal opplæringen bygge på kommunens verdier tillit, inkludering og nyskapning.

Per nå øker Lillestrøm kommune antall læreplasser til en lærling per tusen innbyggere. Med 88.000 innbyggere i 2021 utgjør dette 88 lærlinger. Det overordnede målet er å følge opp KS sin målsetting om to lærlinger per tusen innbyggere. I behandlingen av Økonomiplan 2021-2024 vedtok kommunestyret følgende opptrapping i bevilgning til lærlinger, og dette er lagt inn:

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
OU, HR Øke antall lærlinger (eiendomsskatt)	1 800	3 600	5 400	6 600
OU, HR, Lærlinger - turnus dekkes sentralt (eiendomsskatt)	600	600	600	600
Sum	2 400	4 200	6 000	7 200

Stillinger

Tabellene (2021) viser ansatt, stilling og årsverk i Lillestrøm kommune per 20. oktober 2021.

Antall ansatte, stillinger og antall årsverk 2020 og 2021	2020	2021
Antall ansatte, inkludert timelønnede	7 437	8 203
Antall ansatte	5 876	5 834
Antall stillinger, inkludert timelønnede	8 874	10 530
Antall stillinger	6 284	6 252
Antall årsverk	4 888	5 020

Heltidskultur

Høy andel deltidsansatte er en utfordring for kommunen som arbeidsgiver. Det er også en utfordring for mange arbeidstakere som er ufrivillig i deltidsstillinger. Dette er en arbeidsreserve som bør og kan tas i bruk. Flere heltidsansatte vil gi økt kvalitet på tjenestene og et bedre arbeidsmiljø. Det er også avgjørende for å møte framtidens kompetanse- og rekrutteringsbehov.

Ved 2. tertial 2021 var andelen heltidsansatte i kommunen 64,5 prosent. Ambisjonen er at andelen har steget til 66 prosent innen utgangen av 2022. Målet kan nås gjennom tiltakene:

- Heltidsprogrammet for turnusseksjoner i Helse og mestring 2021 – 2024
- Økt samarbeid mellom seksjoner på tvers av tjenesteområder
- Ytterligere forbedrede rekrutteringsrutiner

Sykefravær

Det vil gi stor menneskelig og økonomisk gevinst og lykkes med å redusere sykefraværet.

Sykefraværet i Lillestrøm kommune var 8,8 % i 2. tertial 2021 (akkumulerte tall). Dette er en økning sammenlignet med samme periode året før da sykefraværet per 2.tertial 2020 var 7,8 %. Mye tyder på at økningen kan skyldes Korona pandemien. En ser at belastningen i mange av tjenestene har vært stor over tid, spesielt for arbeidstakere i første linje innenfor Helse og mestring og Oppvekst området. Allikevel viser SSB statistikken at Lillestrøm kommune hadde lavest sykefravær sammenlignet med de andre kommunene på Romerike første halvår 2021.

Kommunen har etablert et tett samarbeid med NAV Lillestrøm og NAV arbeidslivssenter for å sikre forebyggende tiltak. Tidlig avklaring er viktig for å hindre et langt sykefravær. Det er etablert et eget utvalg i kommunen der hensikten er å avklare langtidssykemeldte arbeidstakers situasjon og mulighet for videre arbeid i kommunen.

Samarbeidsavtalen mellom Lillestrøm kommune og NAV arbeidslivssenter/NAV Lillestrøm er videreført fram til 31. desember 2022. Målet med samarbeidet er å redusere sykefraværet samt hindre frafall fra arbeidslivet. Ny IA- avtale har et spesielt fokus på forebyggende arbeidsmiljøutvikling, samt det å redusere langtidsfraværet. Med bakgrunn i sykefraværstatistikken er det besluttet at det skal gjøres en ekstra satsning mot tjenesteområdene Oppvekst og Helse og mestring. Enheter som har hatt et høyt sykefravær over tid vil få tilbud om bistand fra NAV arbeidslivssenter. I tillegg planlegges det felles opplæring for ledere, tillitsvalgte og verneombud i relevante temaer.

Det å jobbe forebyggende med arbeidsmiljøet er sentralt i arbeidet med å redusere sykefraværet. God oppfølging av medarbeiderundersøkelsen 10- faktor og HMS- dugnaden i personalgruppene er en viktig del av det forebyggende arbeidsmiljøarbeidet. Et godt mestringsklima samt mestringsorientert ledelse forventes å gi effekter også på sykefraværet.

Å jobbe i arbeidsmiljøer preget av vold og trusler kan være belastende for den enkelte arbeidstaker over tid. Med bakgrunn i dette har bl.a. Barneverntjenesten, som et forebyggende tiltak, gjennomført felles opplæring for alle ansatte i 2021. Tilsvarende opplæring vil gjennomføres for arbeidstakere i skolen i løpet av 2022.

Innenfor Helse og mestring planlegges det opplæring i korrekt forflytningsteknikk i stell og pleie av tjenestemottaker. Dette skal bidra til å forebygge belastningsskader og sykefravær.

Bemanningsplanen for ikke-stedbundne tjenester

I 2019 vedtok fellesnemnda for Lillestrøm kommune en bemanningsplan med fokus på ikke-stedbundne tjenester. Bemanningsplanen lå til grunn for innplassering av alle ansatte i ny organisasjon før sommeren 2019, og skal i det videre være et verktøy for å styre bemanningsbehovet i organisasjonen i årene framover.

I forslag til økonomiplan er det forutsatt endringer i de økonomiske rammene i tjenesten basert på bemanningsplanen. Det er i budsjett for 2022 budsjettert med nærmere 30 årsverk reduksjon, og budsjettene er redusert med 22,2 millioner kroner. I bemanningsplanen er det lagt til grunn redusert behov for administrative årsverk med 100 årsverk i frem til 2025. Ved å følge opp planen vil besparelsene fra 2025 kunne være på om lag 70 millioner kroner årlig. Estimater er basert på at hvert årsverk vektet med 750 000 kroner. Denne planen ble vedtatt i 2019 og forutsetningene for nedtrekk stemmer ikke med dagens bemanningssituasjon. Kommunedirektøren har gitt kommunalområdene større rom for å vurdere hvordan effektiviseringen tas ut av driften.

Økonomiplan for 2022-2025

Tall i hele 1000	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024	År 2025
1 Administrasjon	-3 000	-3 300	-2 025	-3 000	-1 500	-1 500
10 Rådmannen og stab	0	0	0	0	0	0
13 Økonomi	-1 500	-3 000	-2 250	-750	-750	-750
15 Org- og utvikling	-1 500	-2 550	-2 475	-2 250	-750	-750
16 Digitalisering	0	2 250	2 700	0	0	0
2 Oppvekst	1 500	-300	-5 475	0	0	0
20 Administrasjon og ledelse Oppvekst	-750	-300	-5 475	0	0	0
21 Barnehager	750	0	0	0	0	0
23 Skoler	1 500	0	0	0	0	0
27 Helsetj. for barn, unge og familier	0	0	0	0	0	0
29 Barneverntjenester	0	0	0	0	0	0
3 Helse og mestring	-8 100	-5 550	-2 550	0	-750	-750
30 Administrasjon og ledelse Helse og mestring	0	0	-750	0	0	0
31 Tjenestetorg for helse og mestring	-3 600	-1 800	-1 800	0	-750	-750
32 Helsetjenester til voksne	-3 000	-1 500	0	0	0	0
33 Helsehus og institusjon	-1 500	-1 500	0	0	0	0
34 Bo- og miljøtjenesten	0	-750	0	0	0	0
4 Kultur, miljø og samfunn	-8 250	-4 125	-12 150	-4 500	-3 075	-2 250
40 Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	-750	0	0	0	0	-750
41 Kultur	-750	0	0	0	0	0
42 Kirke og trossamfunn	0	0	0	0	0	0
43 Eiendom	-3 750	-1 500	-4 500	-2 250	-1 500	-750
45 Miljøteknikk - ikke selvkost	-1 500	-1 500	-4 500	-750	-750	0
47 By- og stedsutvikling	-1 500	-1 125	-3 150	-1 500	-825	-750
Totalsum hver år	-17 850	-13 275	-22 200	-7 500	-5 325	-4 500
Akkumulert	-17 850	-31 125	-53 325	-60 825	-66 150	-70 650

Status og rammebetingelser

Statsbudsjettet er den viktigste rammebetingelsen for kommunens økonomi. I 2022 legger regjeringen opp til en realvekst på 0,7% eller 3,8 mrd. kroner. For frie inntekter anslås realveksten til 0,5%.



Budsjettpremisser

I dette kapitlet omtales viktige budsjettpremisser og tilhørende risikoelementer i budsjettforslaget

I de nye forskriftene for kommuneregnskap legges det til grunn at kommunen i budsjettforslaget skal angi de budsjettpremissene som er førende for budsjettforslaget. Forskriftene legger ikke helt konkrete føringer for hvordan disse budsjettpremissene skal utformes. Kommunedirektøren forsøker med den etterfølgende teksten å angi hvilke budsjettpremisser som ligger til grunn for budsjettforslag for 2022-2025.

Et selvfølgelig grunnpremiss er at kommunen følger *statlige lover og forskrifter* for kommunal tjenesteyting på en rekke driftsområder. Hvordan dette håndteres fremgår av flere kommunalområders budsjettforslag.

Et annet premiss er å følge de *politiske vedtak som kommunestyret har gjort* for kommunen. Et sentralt vedtak er kommuneplanens handlingsdel og de føringene som gis der. Kommunestyret har også vedtatt en rekke andre planer og strategier som danner grunnlag for driftsnivå og tilhørende budsjett, og som viktige eksempler nevnes:

- Hovedplaner for vann og avløp
- Skolebehovsplan (det skal fremmes forslag til endringer i denne i 2022)
- Barnehagebehovsplan (det skal fremmes forslag til endringer i denne i 2022)
- Strategi for Helse og mestring
- Temaplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet

Strategier fra stab og tjenesteområder som gjelder for hele kommunen, som:

- Strategi for digitalisering
- Strategi for grønne innkjøp
- Anskaffelsesstrategi.

Kommunen har i økonomireglementet vedtatt *økonomiske handlingsregler* som også er førende for hvordan budsjettet innrettes. Disse handlingsreglene for netto driftsresultat, gjeldsnivå og nivå på driftsfond er omtalt i eget avsnitt. Budsjettforslaget har ikke klart å fremme et driftsopplegg innenfor de gjeldende handlingsregler for netto driftsresultat og gjeldsnivå og det fremmes forslag om reduserte mål i dette budsjettforslaget.

Lillestrøm kommunes likviditet anses tilstrekkelig for budsjettåret 2022, og det er ikke nødvendig å oppta kassekredittlån/ likviditetslån.

Virksomhetsstyring er summen av de strukturer, prosesser og verktøy vi bruker for å styre aktivitet, ressurser og risiko i Lillestrøm kommune. Arbeidet med å strukturere dette arbeidet har blitt forsinket pga. koronasituasjonen, men utviklingsprosjektet er på vei over i drift og vil bli rullet ut i enhetene neste år. Der vil det lages oppdragsbrev fra direktørene som brykkes ned i oppdrag og oppgaver på lavere organisasjonsnivå og vil gi premisser for utføringen av kommunens drift.

Utvikling i økonomiske nøkkeltall

	Lillestrøm 2019	Lillestrøm 2020	Drammen	Lørenskog	Ullensaker	Kostragruppe 12
Prioritet						
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	9,5 %	11,1 %	17,6 %	10,3 %	4,7 %	14,6 %
Økonomi						
Frie inntekter i kroner per innbygger **)		58 241	58 526	58 772	57 005	59 616
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter		5,0 %	4,3 %	2,7 %	1,7 %	3,5 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger		80 869	123 109	103 203	118 868	77 486
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter		101,8 %	149,0 %	132,7 %	151,1 %	93,2 %

Statsbudsjettet

Statsbudsjettet fra avgått regjering

Kommunen må være oppmerksom på at ny regjering vil lage en tilleggsproposisjon som legges frem 8. november, med behandling i stortingets finanskomite før 25. november, og stortingsbehandling av budsjett må skje innen 15. desember. Kommunedirektøren vil lage tilleggsnotat om dette om nødvendig for informasjon som kommer etter budsjettforslagets fremleggelse.

Teksten er basert på informasjon fra statsforvalteren i Oslo og Viken, KS sitt nettmøte om statsbudsjettet 13.10 og administrasjonens gjennomlesning av statsbudsjettdokument. [Blå skrift](#) angir effekter for Lillestrøm kommune.

Økonomitall for 2022

I 2022 legger regjeringen opp til en realvekst på 0,7% eller 3,8 mrd. kroner. For frie inntekter anslås realveksten til 0,5%. Hele kommunesektoren anslås å få 603,5 milliarder i inntekter i 2022.

Realvekstanslag på 3,8 milliarder fordeles slik:	Mrd. kroner
Frie inntekter	2,0
Frie inntekter knyttet til endringer i oppgaver ¹⁾	0,1
Øremerkede tilskudd	1,1
Gebyrinntekter	0,5
Realvekst samlede inntekter uten særskilt tillegg	3,8

Regjeringen legger opp til en vekst i frie inntekter med 1,6 milliarder for kommunene (+ 0,4 til fylkene). Det fordeles slik for kommunene:

• Demografi	600 mill.
• Mer pensjonsutgifter	360 mill.
• Flere BH-lærere i grunnbemanning kommune	100 mill.
• Satsing på barn og unges psykiske helse	75 mill.
• Økt handlingsrom	465 mill.
• Sum	1.575 mill.

For 2022 anslås en pris- og kostnadsvekst (deflator) på 2,5%, herav lønn 3,2% og vareinnsats 1,6%.

Det anslås 1,4% sysselsettingsvekst og 3,0% vekst i lønn for 2022.

Stortinget satte opp kommunenes andel av skatteinntektene (skatteøren) fra 2020 til 2021 pga. koronaeffekter i 2020, men for 2020 foreslås skatteøren tatt ned igjen fra 12,05 til 10,95 (-1,2). Dette baseres seg på en forutsetning om at kommunesektoren skal få 40% av samlede inntekter fra skatt.

Det foreslås å redusere strømvakften med 1,5 øre pr kw/t (-9%) og det kan gi noen besparelser for kommunen der vi allerede ser stor stigning i strømutgiftene.

Frie inntekter - for Lillestrøm

I forslaget til frie inntekter reflekterer økningen at det gjøres flere korreksjoner i rammetilskuddsberegningen som hever rammetilskuddet. Økningen må sees opp imot korreksjonstabellen som følger under som angir at det er endringer som burde gi enhetene ca. 40,5 mill. i ekstra rammer.

Etterfølgende tabell over spesifiserte endringer er laget av departementet. Tallene er nyttige som et utgangspunkt for justerte enhetsrammer, men må sees opp imot inntektsgarantiordning (INGAR), endring i inntektsutjevning og andre korreksjoner i rammetilskuddsberegningen som medfører at endring i rammetilskudd fra 2021 til 2022 ikke samsvarer helt med disse endringene:

Spesifiserte endringer rammetilskudd 2022 for Lillestrøm kommune	1.000 kr
Nominell videreføring av kapitaltilskudd barnehagene 2021	-4 196
Redusert pensjonstilskudd, private barnehager	-3 179
Ressurskrevende tjenester, tilleggskompensasjon	-845
Statlig/private skoler, endring i elevtallet	-1 809
Økonomisk tilsyn med private barnehager	-77
Barnekoordinator	1 537
Barneverns-reformen. NB: Her kun en korreksjon etter samlet kostnadsnøkkel/ Tabell C	22 954
Kompetansekrav statlig og kommunalt barnevern	807
Innlemming av stillinger i det kommunale barnevernet. Her kun en korreksjon etter samlet kostnadsnøkkel	12 925
Inntektsgradert foreldrebetaling SFO på 3. - 4. trinn	551
Ekstra skoletime naturfag i grunnskolen	1 534
Tolkeloven	318
Basistilskudd til fastleger (helårseffekt av endring i 2021, og økning i 2022)	1 969
Dagsats tiltakspenger	1 060
Implementering av rusreformen	1 537
Forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger	4 951
Universell utforming av IKT	522
SUM	40 559

Saker med særskilt fordeling: 59,044 mill. kroner ligger utenfor tabellen ovenfor og består av:

- Inndelingstilskudd vedr. kommunesammenslåing: 30.976
- Helsestasjon- og skolehelsetjeneste: 16.638
- Kompensasjon ansvarovertaging barnevern: 11.430

Kommunalenhetene omtaler hvordan disse endringene er innarbeidet i kommunens budsjettforslag.

Skjønnsmidler

Skjønnsmidler 2022 totalt i landet blir på 990 mill. kroner. Fordelt på basisramme 850 mill. kroner, reserve for departementet på 120 mill. kroner, og prosjektskjønn fra departementet på 20 mill. kroner. Det blir ingen endringer i skjønnsrammen til Oslo og Viken. Oslo og Viken får 121 mill. kroner totalt, 75 går ut i første fordeling, 46 tilbakeholdes (mer enn tidligere pga. bl.a. barnevernsreform, prosjektskjønn O&V og spesielle forhold). [Ordinært skjønnsstilskudd for Lillestrøm øker fra 3,3 mill. kroner i 2021 til 3,5 mill. kroner i 2022.](#)

Ressurskrevende brukere

For ressurskrevende brukere foreslås også for 2022 et økt innslagspunkt utover lønnsvekst med 50.000, innstrammingen er på 300 mill. kroner nasjonalt. Innslagspunktet foreslås økt til 1.520.000 kroner. Den skal ikke påvirke tilbudet til mottagerne (pga. lovrettigheter). Kompensasjonsgrad på 80% beholdes. Effekten gjelder alt for 2021. [Økt innslagspunkt anslås å koste 2,5 – 3,5 mill. kroner for Lillestrøm.](#)

Departementet varslet i kommuneproposisjonen at det vil bli opprettet en ny post på statsbudsjettet om tilleggskompensasjon for ressurskrevende tjenester. Det foreslås derfor en ny post

tilleggskompensasjon, med kriterier for tildeling av tilleggskompensasjon. Ordningen skal sikre at personer i alderen 0–49 år ikke skal bosettes på sykehjem i strid med eget ønske.

Barnevernsreformen

Forslagene om barnevernsreformen i statsbudsjettet er [i tråd med kommuneproposisjonen](#) som ble lagt fram i mai. Konkret innebærer det at egenandelen for én måned i barnevernsinstitusjon øker fra 76.900 til 170.000 kroner. For en plass i spesialisert fosterhjem og beredskapshjem øker egenandelen fra 36.200 til 85.000 kroner i måneden.

Tilskuddet til øremerkede stillinger i barnevernet fjernes, og pengene – drøyt 800 millioner kroner – overføres til rammetilskuddet. Øremerkingen har vart siden 2011 og utgjorde i fjor over 1.000 stillinger.

Som kompensasjon økes rammetilskudd til kommunene med 1,310 milliarder kroner. Av dette fordeles 655 mill. kroner iht. barnevernsnøkkelen og 655 mill. kroner iht. særskilt fordeling i 2 år vist i vedlegg C i grønt hefte. KS mener at overgangsperioden i 2 år er for kort til å frigjøre ressurser til forebyggende tiltak.

Til oppfyllelse av økt kompetansekrav i barnevernet bevilges 52,5 mill. kroner til kommunene iht. barnevernsnøkkelen. Innlemming av øremerkede tilskudd til stillinger på 841,1 mill. kroner skjer også iht. barnevernsnøkkelen.

Konsekvenser vil inngå i INGAR (nedgang mer enn 400 kr pr. innb). Innlemming stillinger iht. 2019 er fordelt etter innbyggertall i interkommunale samarbeid (IKS) når det er IKS-samarbeid.

Reformen gir større utslag for enkelte kommuner, avhengig av deres bruk av barneverntiltak. Statsforvalteren i Oslo og Vikar har tatt hensyn til denne saken når størrelsen på de tilbakeholdte skjønnsmidler for 2022 er fastsatt på 46 mill. kr. Statsforvalter ønsker en dialog med de kommunene som forventer å tape på omleggingen.

[Lillestrøm kommune har regnet ut at behovet for ekstra ramme for å kunne følge intensjonene i det nye lovverket tilsier en økning på ca. 53,7 mill. kroner. Iht. tabellen over får Lillestrøm kompensert 48,1 mill. kroner. 11,4 mill. av kompensasjonen gis som en overgangsordning over 2 år, og hvordan det innarbeides i ordinært rammetilskudd vil senere statsbudsjettforslag avklare.](#)

Fra kunnskapsdepartementet

Regjeringen foreslår å bruke 100 mill. kroner av ekstra frie inntekter til flere barnehagelærere.

Private barnehager skal få lavere utgifter og mindre tilskudd på 206 mill. kroner på grunn av at pensjonspåslaget tas ned fra 13 til 11 prosent ([-4,196 mill. kroner for Lillestrøm](#)). Noen små enkeltstående barnehager kan komme inn under en overgangsordning.

Kapitaltilskudd til private barnehager fikk 124 mill. kroner i 2021 ([2,070 for Lillestrøm](#)) Det korrigeres ut i 2022 med 265,7 mill. kroner ([-3,179 for Lillestrøm](#)).

Økonomisk tilsyn av private barnehager overføres fra kommuner til nasjonalt tilsyn i utdanningsdirektoratet med et trekk på 5 mill. kroner nasjonalt ([-77.000 kroner for Lillestrøm](#)).

Det tilføres 22,5 mill. til innføring av tolkelov, økte krav fra 1.1.2022 ([kr 318.000 for Lillestrøm](#)).

Det bevilges 99,8 mill. til utvidet timetall ekstra time naturfag ([1,534 mill. kroner til Lillestrøm](#)).

Ordinært integreringstilskudd for flyktninger reduseres i alle årsklasser. [Nye tilskuddssatser gir ca. 1,5 mill. kroner i tapte inntekter ift. foreløpige beregnede inntekter for 2022 i Lillestrøm, inkl. særskilt tilskudd enslige mindreårige.](#)

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 3.–4. trinn – helårseffekt av endring i 2021

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2021 ble det besluttet å utvide den nasjonale ordningen med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO til 3.– 4. trinn fra skoleåret 2021/ 2022. Rammetilskuddet til kommunene ble økt med 25 mill. kroner som kompensasjon. Endringen får helårseffekt i 2022, og rammetilskuddet blir derfor økt med ytterligere 35,9 mill. kroner som fordeles etter delskostnadsnøkkelen for grunnskole ([551.000 kroner for Lillestrøm](#)).

Nominelt lærlingetilskudd skal bli det samme fra 2021 til 2022 pga. særskilt koronatilskudd som tas bort.

Fra helse og omsorgsdepartementet

Det foreslås bevilget fra økte frie inntekter 100 mill. til tiltak barn og unges psykiske helse, herav 75 til kommunene.

Forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger

Helse- og omsorgsdepartementet sendte i juli 2021 på høring et forslag om endringer i pasientjournalloven mv. som legger det rettslige grunnlaget for målet Én innbygger – én journal. Forslaget innebærer blant annet en plikt for kommuner til å betale for kostnadene til forvaltning og drift av helsenettet, inkludert grunndata og helseID, og kjernejournal, e-resept og helsenorge.no. Kommunene kompenseres for eksisterende kostnader til forvaltning og drift av løsningene, men må bidra til å dekke kostnadsveksten fra 2021 til 2022. Kommunenes betaling for medlemsavgiften til helsenettet kompenseres fullt ut i 2022. Som følge av dette økes rammetilskuddet med 322,2 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Midlene fordeles etter delskostnadsnøkkelen for kommunehelse. Det varsles at en kan komme tilbake med justeringer ([4,951 mill. kroner for Lillestrøm](#)).

Likeverdsreformen og lovfestet barnevernsreform, 180 mill. kroner kostnad for helår fra 1.8.2022. Kompenseres i 2022 med 100 mill. for å ta helårseffekten.

Økt basistilskudd for fastleger foreslås og kompenseres med 77,1 mill. kroner for å håndtere helårseffekt av tiltak innført i RNB 2021, og med ytterligere 51 mill. for 2022 ([1,969 mill. kroner for Lillestrøm](#)). KS mener dette ikke er nok til å stabilisere situasjonen.

Rusreformen

Ved Stortingets behandling av Endringer i helse- og omsorgstjenesteloven og straffeloven m.m. (rusreform – opphevelse av straffansvar m.m.) ble det vedtatt å opprette rådgivende enheter i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Enhetene skal møte personer når oppmøte for enheten er satt som vilkår for en bestemt strafferettslig reaksjon, herunder gjennomføre ruskontroll etter straffeloven § 37 første ledd bokstav d, dersom det er satt som vilkår. Kommunene kompenseres for etablering av enhetene gjennom en økning i rammetilskuddet på 100 mill. kroner ([1,537 mill. kroner for Lillestrøm](#)).

Kompensasjon for økte sosialhjelpsutgifter som følge av redusert dagsats for tiltakspenger

Det foreslås å innføre en felles dagsats for tiltakspenger tilsvarende minste sats for dagpenger fra 1. januar 2022. Det legges til grunn at tiltakspengemottakere som allerede mottar supplerende sosialhjelp, vil motta mer sosialhjelp når tiltakspengene reduseres. Som kompensasjon for dette økes rammetilskuddet med 69 mill. kroner som fordeles etter delskostnadsnøkkelen for sosialhjelp ([1,06 mill. kroner for Lillestrøm](#)).

Bostøtte

Som et ledd i innsatsen mot barnefattigdom, foreslår regjeringen å styrke bostøtten ved å senke egenandelene for husstander med flere enn én person. Dette gjøres ved å øke vekten for bipersoner fra 0,1 til 0,13 når egenandelen regnes ut. Med dette forslaget vil om lag 17.000 eksisterende mottakere i gjennomsnitt få 3.800 kroner høyere bostøtte per år. I tillegg vil om lag 1.100 nye husstander få i gjennomsnitt 8.600 kroner per år. Regjeringen har satt ned et ekspertutvalg som skal evaluere dagens bostøtteordning og foreslå innretting av en fremtidig ordning. Utvalget skal levere sin rapport innen 1. mai 2022. [Kan i Lillestrøm gi noe virkning for NAV, evt. andre.](#)

Varig tilrettelagt arbeid (VTA) styrkes

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til VTA med 46,1 mill. kroner i 2022, inkludert administrative ressurser. Beregningsteknisk gir bevilgningen rom for å videreføre opptrappingen av om lag 300 nye VTA-plasser som ble etablert høsten 2021 på bakgrunn av behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2021.

Tilleggsproposisjon om statsbudsjettet 2022, Regjeringen Støre

Regjeringen foreslår å øke kommunesektorens rammetilskudd med 2,5 milliarder kroner i frie midler. Det kommer i tillegg til det Solberg-regjeringen la opp til. Dermed gis totalt 4,5 milliarder kroner mer i frie inntekter til kommunesektoren neste år. 2 milliarder kroner går til kommunene og 0,5 milliarder kroner. [I oppsett fra regjeringen anslås frie inntekter for Lillestrøm å øke med 24,838 mill. kroner.](#)

De med nedsatt funksjonsevne skal få den assistansen de trenger til å leve et fritt og selvstendig liv. Derfor reverseres Solberg-regjeringens kuttforslag på 300 millioner kroner til tilskudd til ressurskrevende helse- og omsorgstjenester i kommunene gjennom økning av innslagspunkt på kr 50.000. [I Lillestrøm er dette beregnet å utgjøre ca. 3 mill. kroner.](#)

Regjeringen følger opp Hurdalsplattformen og foreslår at maksimalprisen i barnehage reduseres til 3 050 kroner fra 1. august 2022. Prisen reduseres dermed med 265 kroner per måned sammenlignet med forslaget om maksimalpris fra 1. januar 2022 i Gul bok. Regjeringen foreslår at kommunene kompenseres for dette gjennom en økning i rammetilskuddet på 314,9 mill. kroner i 2022. [For Lillestrøm har administrasjonens barnehagekontor beregnet at det gir en inntektsnedgang på ca. 7 mill. som det er behov for å få kompensert.](#)

Regjeringen foreslår å **redusere pensjonspåslaget for private barnehager**, fra 13 til 10 prosent. Forslaget innebærer en reduksjon på én prosentenhet fra forslaget i Solbergregjeringens forslag, og gir en innsparing på 168,9 mill. kroner.

[Solbergregjeringen foreslo i sitt budsjettforslag å redusere pensjonspåslaget fra 13 til 11 prosent. Det ble anslått å bety et utgiftskutt for Lillestrøm kommune på 4,196 mill. kroner. Ytterligere ett prosentpoeng videre til 10% kan da antagelig anslås til 2,098 mill. kroner.](#)

Reversering av forslaget om en ekstra time i naturfag på ungdomstrinnet

I Hurdalsplattformen varsler regjeringen at den vil styrke praktisk læring i skolen, og begynne med en ungdomsskolereform som skal gi elevene i ungdomsskolen mer praktisk læring og forberede dem til både yrkesfaglige og studieforberedende videregående opplæring. Regjeringen vil ha dialog med sektoren og utrede hvordan en slik reform skal innrettes for å gi best resultater, og foreslår derfor ikke å utvide timetallet på ungdomstrinnet med en ekstra naturfagtime i skoleåret 2022–2023, slik det ble foreslått i Solbergregjeringens forslag. Dette innebærer at posten reduseres med 99,8 mill. kroner. I

Solbergregjeringen var denne økning som nå trekkes tilbake beregnet til 1,521 mill. kroner for Lillestrøm kommune.

For øvrig foreslår den nye regjeringen også å redusere elavgiften ekstra i januar-mars med 6,5 øre. Det kan redusere mulig kostnadsvekst for kommunen.

For øvrige endringer vises til regjeringens tilleggsproposisjon. Kommunedirektøren avventer endelig avklaringer på tall i KS sin beregningsmodell og kommunaldepartementets endelige tall når forhandlinger om statsbudsjettet er avsluttet i Stortinget.

Koronautgifter

I statsbudsjettforslaget fra avgått regjering skrives «Kommunesektorens merutgifter og mindreinntekter (inkl. skattesvikt) som følge av koronapandemien, er og vil bli, dekket». Det er dog ikke lagt inn midler til koronastøtte for 2022 i KMD sitt budsjett. Nasjonal arbeidsgruppe som alt skulle lagt frem rapport har fått forlenget mandat til 1. april 2022 og skal da gi anslag på økonomiske konsekvenser for hele 2021. Regjeringen vil komme med nye anslag for 2021 i revidert nasjonalbudsjett for 2022. Gruppen har lagt frem en foreløpig rapport som anslår at kommunen har hatt koronautgifter på 6,7 milliarder i første halvår 2021 og det matcher godt med det staten har betalt ut i 2021.

I Lillestrøm er det for 2022 lagt inn koronautgifter på ca. 8,8 mill. kroner som kommunedirektøren har finansiert med et tilsvarende økt rammetilskudd. Kommunedirektøren legger til grunn at ekstra koronautgifter til opprettholdelse av div. smittevernstiltak, og ikke minst testing og vaksinerings vil bli dekket i 2022 selv om det pr. nå ikke er lagt inn finansiering av dette i avgått regjeringens statsbudsjettforslag. Det må allikevel påpekes at denne finansiering pr. nå er usikker.

Effektivisering og omstilling

Bemanningsplan for ikke-stedbundne tjenester

I 2019 vedtok fellesnemnden for Lillestrøm kommune en bemanningsplan med fokus på ikke-stedbundne tjenester. Bemanningsplanen lå til grunn for innplassering av alle ansatte i ny organisasjon før sommeren 2019, og skal i det videre være et verktøy for å styre bemanningsbehovet i organisasjonen i årene fremover.

I forslag til økonomiplan er det forutsatt endringer i de økonomiske rammene i tjenesten basert på bemanningsplanen. I bemanningsplanen er det lagt til grunn redusert behov for administrative årsverk med 100 årsverk i frem til 2025. Ved å følge opp planen vil besparelsene fra 2025 kunne være på om lag 70 millioner kroner årlig. Estimater er basert på at hvert årsverk vektet med 750 000 kroner. For budsjett 2022 og videre har kommunedirektøren lagt vekt på den økonomiske besparelsen fremfor antall stillinger. Det gjøres fordi lønninger for stillinger kan være både høyere og lavere enn 750.000 og at et stillingskutt tilsvarende 750.000 skaper avstemningsproblemer i reell bemanning. Sett reduserte driftsresultatet gjør det viktig å finne inn effektiviseringsbeløp uavhengig av om det er stillinger eller andre utgifter. Det er i 2022 budsjettert med 22,2 millioner kr. i reduksjon av administrative årsverk.

Omstillingsbehov

De angitte merbehovene som er beskrevet i tjenesteområdenes budsjett er i stor grad dekket inn gjennom omprioriteringer og omstillinger i tjenestene som viser at organisasjonen evner å finne nye tiltak for å løse driftsmessige utfordringer. Som angitt i avsnittet om økonomiske handlingsregler har det i dette budsjettforslaget ikke vært mulig å nå de måltallene som tidligere har vært satt. Kommunedirektøren vil sette i gang arbeid med å finne tiltak som kan bringe oss tilbake mot de måltallene vi tidligere har satt.

Befolkningsutvikling



Som følge av at flere større byggeprosjekt realiseres i år har kommunen hatt en befolkningsvekst på 1,23% så langt i 2021, og dette er noe høyere enn antatt. Det er imidlertid ventet at dette vil gjerne seg ut over fire år, ettersom planreserver tyder på at det trolig blir noe langsommere utbyggingstakt i kommunen i 2023 og 2024.

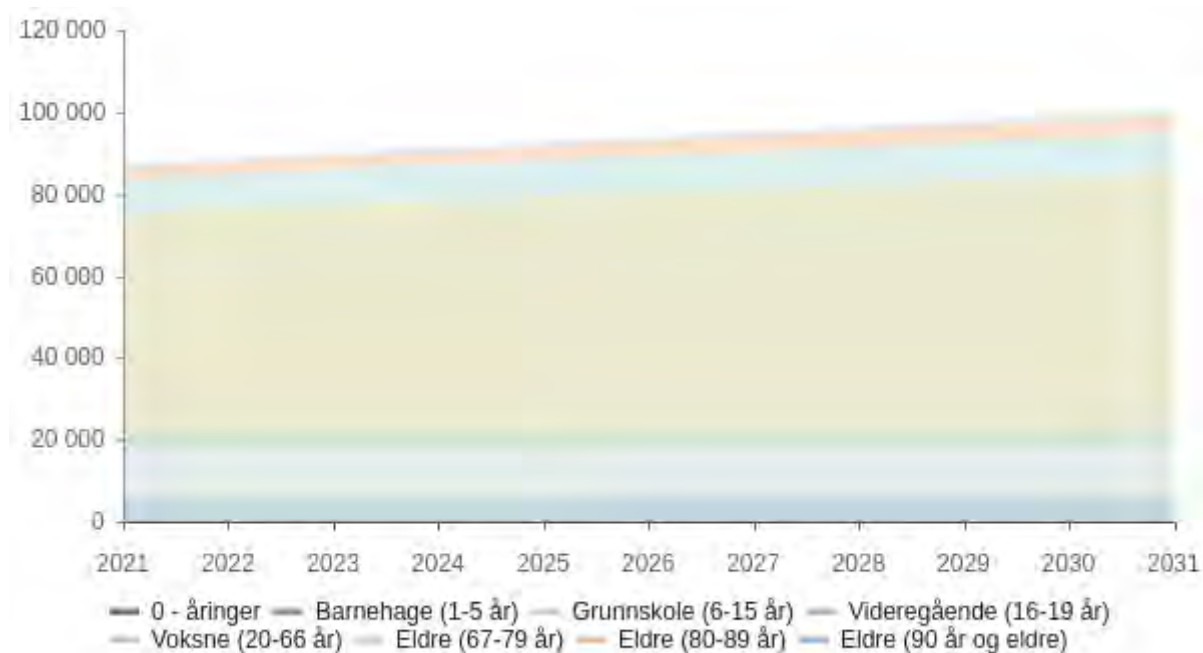
Kommunens befolkningsprognose er utarbeidet i prognoseprogrammet KOMPAS, og baseres på grunnlagstall fra SSB og kommunens egne vurderinger av boligbygging og befolkningsutvikling. Ifølge denne prognosen vil kommunens årlige vekst i innbyggertall være på mellom opp mot 2 prosent i fireårsperioden. Den reelle befolkningsutviklingen vil imidlertid variere noe fra år til år, mens prognosen gjerne får en jevnere kurve. De siste årene før 2020 har befolkningsveksten gjennomgående vært lavere enn kommunenes prognoser (tidligere Fet, Sørumsand og Skedsmo). I 2020 var befolkningsveksten også lav i første kvartal, men viste seg å bli høyere utover i året. Som et resultat var den totale befolkningsveksten i fjor litt lavere enn befolkningsprognosen tilslutt. Inn i 2021 har den noe høyere befolkningsveksten fra slutten av 2020 fortsatt, og kommunen har hatt en befolkningsvekst på 1,23% så langt i 2021.

Den høye befolkningsveksten i 2021 kan skyldes flere ting, blant annet at det har vært en opphopning i ferdigstillinger av boligbyggeprosjekter i kommunen. I tillegg til dette ser man generelt at Oslo kommune har hatt en befolkningsnedgang i første halvår i 2021, mens omkringliggende kommunene har opplevd størst befolkningsvekst i samme periode. Dette kan for eksempel skyldes at koronapandemien har gitt økt etterspørsel etter større boenheter og uteoppholdsareal. Endringer i trender som følge av koronaepidemien kan også tenkes å føre til endringer i demografien blant innbyggere, slik som aldersfordeling, dersom etterspørsel etter visse typer boliger er mer etterspurt blant småbarnsfamilier enn andre. Ettersom koronatiltakene i stor grad er opphevet, er det sannsynlig at noen av endringene man har sett det siste året helt eller delvis vil nærme seg trendene som var gjeldende før epidemien.

I flere større boligprosjekt i Lillestrøm sentrum, på Sørumsand og Frogner har deler blitt ferdigstilt allerede, og andre forventes ferdigstilt i løpet av 2021 og 2022. Dette gjør at det forventes en ytterligere befolkningsvekst i kommunen i 2021 og 2022. I forbindelse med behandlingen av kommuneplanens arealdel som vil pågå i 2021 og 2022 vil det bli utarbeidet en oppdatert befolkningsprognose i tråd med planlagt arealbruk. Lenger ut i økonomiplanperioden, og ikke minst fremover mot 2040 forventes det en synkende befolkningsvekst basert på generelle trender i samfunnet. Utvikling av Kjellerområdet ligger ikke inne i gjeldende kommuneplan, og eventuell utbygging ikke er ventet å få påvirkning på befolkningsutvikling i fireårsperioden. Størrelsesorden på vekst i dette området er svært usikker, men er foreløpig beregnet inn i den generelle veksten som prognosen beskriver på lang sikt.

Demografi

Befolkningsprognose

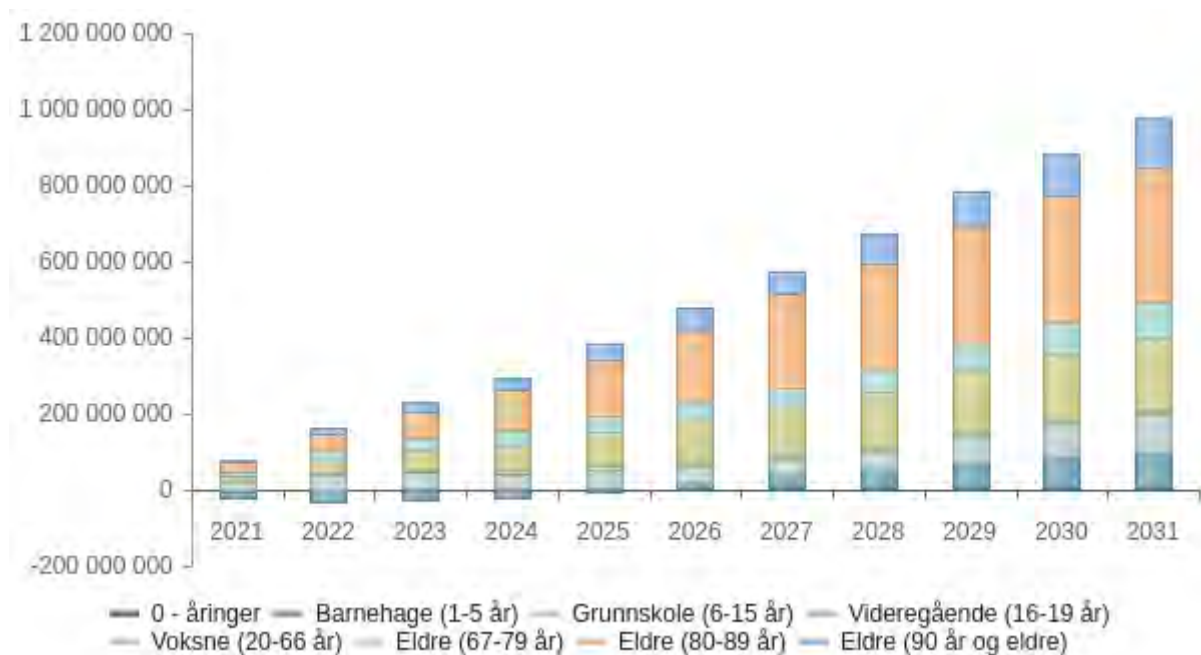


	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
0 - åringar	848	916	935	947	962	977	987	998	1 013	1 024	1 033
Barnehage (1-5 år)	4 991	4 920	4 979	5 019	5 087	5 183	5 278	5 352	5 436	5 490	5 553
Grunnskole (6-15 år)	11 247	11 365	11 366	11 342	11 397	11 391	11 373	11 401	11 518	11 632	11 700
Videregående (16-19 år)	4 358	4 460	4 592	4 661	4 726	4 790	4 802	4 840	4 841	4 798	4 832
Voksne (20-66 år)	53 666	54 658	55 588	56 199	57 199	58 039	58 739	59 569	60 495	61 109	61 799
Eldre (67-79 år)	8 452	8 644	8 769	8 911	8 974	9 071	9 086	9 209	9 389	9 605	9 862
Eldre (80-89 år)	2 842	2 923	3 042	3 228	3 446	3 644	3 919	4 093	4 234	4 347	4 434
Eldre (90 år og eldre)	549	571	603	613	630	666	676	723	758	811	859
Total	86 953	88 457	89 874	90 920	92 421	93 761	94 860	96 185	97 684	98 816	100 072

Prognose type : Egen prognose - Lillestrøm

Prognose periode : 10

Demografiutgifter



Demografiutgifter

I tabellen under vises den økonomiske effekten av endring i befolkningsprognosen fra ett år til neste. I grafen viser tallene fra tabellen akkumulert. I begge beregningene vil basisåret være året før første år i visningene. 2020 er basisåret som det beregnes ut fra i tabellen og grafen. Beregning av økonomisk endring som følge av befolkningsutviklingen er basert på TBU sin beregningsmetode.

Etter dagens beregninger må Lillestrøm kommune øke antall årsverk i institusjon og hjemmebaserte tjenester med over 500 frem mot 2030. I barnehagene og skolene forventes behovet for arbeidskraft å være stabilt.

Hovedtallene i budsjettet

Sentrale inntekter omfatter inntekter som rammetilskudd, skatteinntekter, kommunens inntekt fra eiendomsskatt og statstilskudd som føres under sentrale budsjettkapitler



Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Rammetilskudd	-2 188 757	-2 216 958	-2 250 568	-2 273 168
Inntekts- og formuesskatt	-3 087 100	-3 135 100	-3 170 500	-3 221 300
Eiendomsskatt	-122 000	-125 500	-128 000	-131 000
Naturressursskatt	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Integreringstilskudd	-60 849	-56 983	-54 151	-54 151
Kompensasjonstilskudd fra Husbanken	-13 300	-13 800	-13 900	-13 900
Sum sentrale inntekter	-5 475 006	-5 551 341	-5 620 119	-5 696 519

Rammetilskudd

Beregningen av rammetilskudd baserer seg på KS sin beregningsmodell for rammetilskudd som de fleste kommuner bruker. KS sin modell baserer seg igjen på grunnlagstall fra kommunaldepartementet som vises i dokumentet kalt "grønt hefte". I kapitlet med omtale av statsbudsjettforslaget (fra avgått regjering) omtales flere detaljendringer som kommunedirektøren i hovedsak har forsøkt innarbeidet i budsjettforslaget.

Beregningsmodellen viser at det i rammetilskuddet er innarbeidet 30,976 mill. kroner som inndelingstilskudd som gis i 15 år etter kommunesammenslutningen. Befolkningsveksten er også såpass høy i prognosen at vi oppnår 5,1 mill. kroner i veksttilskudd i 2022, 0 i 2023, 4,8 mill. kroner i 2024, og 5,6 mill. kroner i 2025. Veksttilskuddet tildeles når veksten i snitt over de 3 siste år har vært over 1,4 %.

I rammetilskuddet er det lagt inn et årlig skjønnstilskudd på 3,5 mill. kroner iht. angitt tildeling fra statsforvalter i Oslo og Viken for 2022.

Inntektsutjevningen basert på skatteinntekter er trukket ut i rammetilskuddet og i vår beregningsmodell utgjør dette trekket årlig om lag 42 mill. kroner. Vi har benyttet en høyere skattevekst iht. KS sine beregninger for 2022-2025 og det gir ca 4 millioner høyere trekk for inntektsutjevning enn det utgangspunktet departementet fremmer i grønt hefte.

Som angitt i avsnittet om korona har kommunedirektøren lagt inn et økt rammetilskudd på ca. 8,8 mill. kroner til støtte for koronautgifter i 2022 iht. hva vi har budsjettet av koronautgifter. Dette ekstra

påslaget i rammetilskuddet er ikke basert på tildelinger i statsbudsjettet fra avgått regjeringer og er et usikkerhetsmoment i inntektsanslaget. Kommunedirektøren satser på at også ny regjering vil kompensere kommunene for koronautgifter i 2022, ikke minst basert på en nå stigende smittetrend som kan strekke seg inn i 2022.

Skatteinntekter

Skatteinntektene for 2021 baserer seg på vekstanslag beregnet av KS. De er 46 millioner høyere enn anslaget til kommunaldepartementet i statsbudsjettforslaget (grønt hefte). Lillestrøm har hatt en god vekst i skatteinntektene i 2021, og pr. september ligger vi 129,8 mill. kroner over budsjett, mens regjeringens nasjonale anslag på vekst i 2021 med en beregning basert på innbyggerandel tilsier at vi skulle hatt ca. 123 mill. kroner i vekst. Hvis denne merveksten fortsetter også ut året vil det gi rom for å legge seg på et litt høyere anslag enn regjeringen selv om det gir høyere risiko i skatteanslaget.

Stortinget vedtok i statsbudsjettet for 2021 å sette opp kommunenes andel av skatteinntektene (skatteøren) for å kompensere for koronarelatert bortfall av skatteinntektene. I 2021 har skatteveksten vært høyere enn forutsatt i de fleste kommuner og regjeringen har derfor foreslått å senke skattøren for 2022. Skatteøren senkes fra 12,05 til 10,85. Dette grepet medfører at en forholdsvis skattesterk kommune som Lillestrøm får lavere skatteinntekter enn veksten i 2021 skulle tilsi.

I årene 2023-2025 er skatteveksten basert på økning i antall innbyggere ganget med gjennomsnittlig skatteinntekt pr. innbygger. I skattebudsjettet medfører det en skatteøkning i 2023 på 48,0 mill. kroner, i 2024 på 35,4 mill. kroner og i 2025 på 50,8 mill. kroner.

Eiendomsskatt

For 2021 er det utfakturert 113,25 mill. kroner i eiendomsskatt, mens budsjettet opprinnelig var på 110,0 mill. kroner. Det ser ut som om vi kan høyne årlig normal vekst på grunn av verdistigning og økt antall eiendommer fra 1,5 mill. pr. år til 3,0 mill. kroner pr. år. Det er lagt til grunn for denne økonomiplanperioden. Kommunestyret har vedtatt å bruke formuesgrunnlag for boliger, fastsatt av Skatteetaten, som grunnlag for å fastsette eiendomsskatten på boliger. For de øvrige eiendommene er det nå startet opp et takseringsprosjekt for å ha klart nye eiendomsskatteverdier for disse eiendommene til eiendomsskatteseddelen for 2022 sendes ut i slutten av februar.

I opprinnelig budsjett for 2021 var prosjektet anslått å koste 4,0 mill. kroner, men iht. det beste anbudet vi fikk og et valg av en litt mer tidkrevende og nøyaktig takseringmetode for næringseiendommer ser prosjektet samlet ut til å komme på ca. 5,3 mill. kroner. Den justerte takseringmetoden for næringseiendommer antas å muliggjøre et høyere skattegrunnlag i årene som kommer. Utgiftsøkningen på det pågående prosjektet er innarbeidet i budsjettforslaget for 2022.

Retakseringsprosjektet er ikke kommet så langt at en ny ferdig prognose for 2022 er klar, men det antas at takstøkning på de eiendommene som skal takseres kan forventes å bli omlag 6 mill. i økt eiendomsskatt. Beløpet kan bli høyere, men da vil kommunedirektøren komme tilbake med et forslag til budsjettjustering i økonomirapporten for 1. tertial 2022.

Budsjettet for eiendomsskatteinntekter foreslås da å bli:

Mill. kr	2021	2022	2023	2024	2025
Budsjett opprinnelig i ØP 2021-2024	110,0	111,5	113,0	114,5	114,5
Normal årlig vekst	3,0	4,5	6,0	7,5	10,5
Økning fra takseringsprosjekt		6,0	6,0	6,0	6,0
Reell takstøkning ?					
Sum budsjett	113,0	122,0	125,0	128,0	131,0

Utgiftsbudsjettet for bruk av eiendomsskatt består av mange prosjekter som videreføres fra forrige år og har permanent karakter. Det er gjort justering for lønnsøkning og avtalefestede prisøkninger i disse prosjektene som fremgår av detaljert prosjekttabell for de enkelte år.

Udisponert eiendomsskatt er i budsjettet postert som avsetning til senere fordeling, men kan vedtas brukt til det kommunestyret ønsker. Udisponert beløp i regnskapsavslutningen vil evt. bli avsatt til e-skattefond. Dette beløpet er pr. år følgende:

	2022	2023	2024	2025
Udisponert eiendomsskatt	9 989	7 339	10 639	13 639

Naturressursskatt

Naturressursskatten som Lillestrøm kommune får inn omhandler i all hovedsak om inntekt fra kraftanlegg i kommunens vassdrag. Etter at Rånåsfoss ble flyttet over til Nes kommune dreier dette seg om inntekter fra Bingsfoss. Endelig ligning for kraftselskapene for 2020 ble fastsatt i høst og angir en inntekt på 3,0 mill. kroner pr. år og som er basis for budsjettet for økonomiplanperioden. Beløpet er 1 mill. høyere enn vi la til grunn i forrige økonomiplan.

Integreringstilskudd

De senere årene har bosettingen av flyktninger vært lav grunnet redusert tilstrømning av asylsøkere til Europa og Norge. I budsjettet for integreringstilskudd er det lagt til grunn en videreføring av bosetting på ca 40 flyktninger årlig i planperioden.

Den lave bosettingen gir betydelige utslag i kommunens inntekter fra integreringstilskudd, som faller i takt med nedgang i antall bosatte flyktninger. Dette, sammen med at mange flyktninger går ut av tilskuddsordningen etter 5-års perioden, bidrar til en reduksjon i forventet tilskudd. For 2022 er det budsjettet med en inntekt fra integreringstilskudd, inkludert tilskudd for enslige mindreårige flyktninger, på 60 millioner kroner. Også i resterende del av planperioden er det tatt høyde for nedgangen i antall flyktninger.

Kompensasjonstilskudd fra Husbanken

Kommunen får ulike kompensasjonstilskudd fra staten til dekning av renter, og delvis avdrag, på kommunale lån til investeringer. De ulike tilskuddsordningene er til institusjonsbygg og omsorgsboliger, kirkebygg og skolebygg.

Grunnlag for beregning av kompensasjonstilskudd for 2022 er 212 millioner kroner. Grunnlaget blir årlig lavere, i takt med nedbetaling av lånene, slik at grunnlaget i 2024 er 160 millioner kroner.

Tilskudd for 2022 budsjetteres med 13,3 millioner kroner. Tilskuddene beregnes etter flytende rente i Husbanken, og vi har lagt inn en budsjettrente på 1,4%.

Sentrale utgifter

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Reversering av besparelse strøm/fjernvarme	0	0	0	0
Avskrivninger	380 000	400 000	410 000	410 000
Sum sentrale utgifter	380 000	400 000	410 000	410 000

Kommunens pensjonsutgifter

Kommunen har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte og ordførere i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK) for lærere. For sykepleiere og lærere er ytelsene lovbestemte. For øvrige yrkesgrupper omfatter ordningene de tariffestede ytelser som gjelder i kommunal sektor. Ordningene er ytelsesbasert.

I tråd med anslag fra KLP og SPK er det innarbeidet pensjonspremie med 15 % i fellesordningen (KLP), 15,2 % i sykepleierordningen (KLP) og 8,6 % for lærerne (SPK). Satsene fra KLP i 2022 er betydelig lavere enn i 2021. En vesentlig del av pensjonspremien er reguleringspremie. Dette er en premie som betales for å oppjustere pensjonsfondet i takt med lønns- og trygdeoppgjør hvert år. Hovedårsaken til lavere anslag fra KLP i 2022 er forutsetning om lavere reguleringspremie. Som tidligere år er det stor usikkerhet knyttet til prognosen for reguleringspremie. Dette fordi den avhenger av det faktiske lønns- og trygdeoppgjøret, som først blir fastsatt i mai/juni det enkelte år.

Besparelse i pensjon inkludert arbeidsgiveravgift er samlet beregnet til ca. 39 mill. kroner fra opprinnelig budsjett 2021 til budsjett 2022. Nye pensjonssatser og derav reduksjon i budsjetterte utgifter til pensjon og arbeidsgiveravgift er innarbeidet i tjenestekområdenes rammer.

I tillegg til budsjettet i tjenestoområdene er det sentralt i budsjettet avsatt midler, som vist i tabellen nedenfor:

Hele 1000 kroner	År 2022	År 2023	År 2024	År 2025
Reservert pensjonspremie - fellesordningen (KLP)	0	50 544	52 209	52 299
Reservert pensjonspremie - sykepleiere (KLP)	0	9 456	7 791	7 701
Arbeidsgiveravgift	0	8 460	8 460	8 460
Sum	0	68 460	68 460	68 460
Bruk av premiefond - fellesordningen (KLP)	0	-50 544	-52 209	-52 299
Bruk av premiefond - sykepleiere (KLP)	0	-9 456	-7 791	-7 701
Arbeidsgiveravgift	0	-8 460	-8 460	-8 460
Sum	0	-68 460	-68 460	-68 460
Årets premieavvik pensjon	-160 269	-166 286	-148 098	-149 967
Arbeidsgiveravgift	-22 598	-23 446	-20 882	-21 145
Avsetning disposisjonsfond	182 867	189 733	168 979	171 113
Sum	0	0	0	0
Amortisering premieavvik pensjon	137 962	160 269	166 286	148 098
Arbeidsgiveravgift	19 453	22 598	23 446	20 882
Bruk av disposisjonsfond	-157 415	-182 867	-189 733	-168 979
Sum	0	0	0	0
Tilskudd til overføringsavtalens sikringsordning	1 754	1 754	1 754	1 754
Arbeidsgiveravgift	247	247	247	247
Adm. Tilskudd til SPK, overføringsavtalen	18	18	18	18
Kontingent til pensjonskontoret	164	164	164	164
Sum	2 182	2 182	2 182	2 182
Konsulenttenester	27	27	27	27
Merverdiavgift	7	7	7	7
Kompensasjon for merverdiavgift	-7	-7	-7	-7
Sum	27	27	27	27
Totalsum	2 209	2 209	2 209	2 209

Pensjonspremie. Fra 2023 til 2025 har KLP i sin økonomiplanprognose forutsatt høyere reguleringspremie. Økt pensjonspremie inkl. arbeidsgiveravgift er beregnet til 68,5 mill. kroner og er reservert sentralt.

Bruk av premiefond. I strategidokumentet 2022-2025 ble det skissert bruk av premiefond med 100 mill. kroner årlig. Slik prognosene ser ut nå er det grunnlag for å avvike fra dette. Med bakgrunn i lavere pensjonspremie i 2022 er det derfor ikke forutsatt bruk av premiefond i 2022. Hvis reguleringspremien blir høyere enn forventet kan en i løpet av 2022 oppjustere bruk av premiefond. Økte pensjonsutgifter fra 2023 til 2025 er forutsatt dekket med bruk av premiefond 68,5 mill. kroner inkludert arbeidsgiveravgift pr. år.

Pr. 31.12.21 antas premiefondet å være ca. 553 mill. kroner. I økonomiplanperioden er det forutsatt disponert 60 mill. kroner årlig fra 2023 til 2025, og premiefondet antas å ville være 490 mill. kroner ved utgangen av 2025. I disse tallene er det forutsatt overskudd i tråd med KLP's prognoser og 2% garantert avkastning på inntøende midler.

Årets premieavvik er forskjellen mellom det som beregnes innbetalt i premie (pensjonsutgift) og beregnet netto pensjonskostnad. Hvis innbetalt premie er høyere enn netto pensjonskostnad skal premieavviket føres til inntekt i det regnskapsåret det oppstår, som er tilfelle for KLP og SPK i 2022. Hvis motsatt, skal premieavviket føres til utgift.

Hele 1000 kroner	Beløp
Innbetalt premie	-474 079
Netto pensjonskostnad inkl. adm.	313 810
Årets premieavvik	-160 269
Arbeidsgiveravgift	-22 598
Sum premieavvik inkl. avgift	-182 867

Netto pensjonskostnad er et teknisk beregnet beløp. Det er dette beløpet inkl. administrasjons-kostnad som framkommer som netto regnskapsført belastning i kommunens driftsregnskap hvert år. Dette er en kostnad som uttrykker endring av pensjonsforpliktelsene fra det ene året til det andre. Netto pensjonskostnad beregnes av forsikringselskapene etter regler gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Nye prinsipper for føring av pensjon ble innført i 2002. Kommunen fikk da velge mellom å føre premieavviket til utgift eller inntekt året etter eller føre det med en nedbetaling over flere år. Lillestrøm kommune har vedtatt 1 års amortisering (nedbetaling).

Premieavviket inkludert arbeidsgiveravgift er beregnet å gi en inntekt på 182,867 mill. kroner i 2022. Denne tekniske inntekten er forutsatt avsatt disposisjonsfond, for amortisering (nedbetaling) året etter. Premieavviket utover i perioden endrer seg i tråd med endret forutsetning om innbetaling og beregning av pensjonskostnad.

Amortisering premieavvik er nedbetaling av premieavviket fra tidligere år. Premieavvik 2021, inkludert arbeidsgiveravgift, er beregnet til 157,415 mill. kroner. Dette premieavviket føres til inntekt i driftsregnskapet 2021 med tilsvarende avsetning til disposisjonsfond. I 2022 må dette premieavviket nedbetales med tilsvarende bruk av disposisjonsfond. I 2023 må beregnet premieavvik i 2022 nedbetales med bruk av disposisjonsfond avsatt i 2022. Tilsvarende utover i perioden.

Årets premieavvik og amortisering av premieavvik i 2022 påvirker ikke budsjettets balanse, men gir et bedre netto driftsresultat på netto 25,453 mill. kroner i 2022.

Tilskudd. Dette er utgifter som ikke belastes gjennom premiesatser på tjenesteområdene, men som budsjetteres særskilt.

Tilskudd til Overføringsavtalens Sikringsordning er budsjettet med 1,754 mill. kroner. I tillegg påløper arbeidsgiveravgift med 0,247 mill. kroner. Overføringsavtalens Sikringsordning skal sikre at arbeidstakere som har vært medlem av flere offentlige tjenstepensjonsordninger får pensjon som om de har vært medlem av en og samme pensjonsordning. Sats for tilskudd i 2020 er 0,075 % av

pensjonsgrunnlaget. Det er SPK som administrerer ordningen og det er budsjettet kr 18 000 i administrasjonstilskudd, tilsvarende 0,00075 % av pensjonsgrunnlaget. I tilskudd til Pensjonskontoret er det budsjettet kr 164 000, tilsvarende 0,007 % av pensjonsgrunnlaget. Pensjonskontoret fører tilsyn med pensjonsinnretningenes praktisering av gjeldende pensjonsbestemmelser nedfelt i Hovedtariffavtalen innen KS-området. For utarbeidelse av aktuaroppgave fra SPK er det budsjettet netto kr 27 000 i konsulentutgifter.

Reserverte bevilgninger

Det settes av midler sentralt til neste års lønnsoppgjør og udisponerte eiendomsskattemidler.

Eiendomsskatt som ikke blir disponert blir avsatt til et eget eiendomsskattefond til bruk senere år. Det er kommunestyret som foreslår og disponerer midler kommunen mottar i eiendomsskatt.

For 2022 har det blitt avsatt lønnsmidler til et lønnsoppgjør i overkant av 3 % gjeldene fra 1. mai. I tillegg er det blitt avsatt kr. 5,0 mill. til harmonisering av lønn etter kommunesammenslåingen.

I 2025 har det blitt reservert midler til demografiutfordringer / vekst i antall eldre som vil ha behov for omsorgstjenester.

Reserverte bevilgninger

Beløp i 1000 kr		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tiltak	Prosjekt(T)	2022	2023	2024	2025
Demografikostnader		0	0	0	37 500
Eiendomsskatt - ikke disponert	UDISPONERT EIENDOMSSKATT	9 990	7 340	10 640	13 640
Opprinnelig budsjett		79 229	79 229	79 229	79 229
Opprinnelig budsjett	E-SKATT LØNNSRESERVE	300	300	300	300
Opprinnelig budsjett	UDISPONERT EIENDOMSSKATT	0	0	0	0
Reversering av besparelse strøm/fjernvarme		10 000	10 000	10 000	10 000
Saldering		1	0	0	0
Totalsum		99 519	96 868	100 168	140 668

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Renteinntekter	-35 650	-44 450	-44 450	-44 450
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	100 000	143 000	166 000	167 000
Avdrag på lån	295 000	295 000	295 000	295 000
Startlån - renteinntekter	-13 562	-17 462	-18 562	-17 962
Startlån - renteutgifter	14 700	18 600	19 700	19 100
Netto finansinntekter/finansutgifter	360 488	394 688	417 688	418 688
Finansutgifter i tjenesteområdene	1	1	1	1
Totale finansutgifter	360 489	394 689	417 689	418 689
Motpost avskrivninger	-380 000	-400 000	-410 000	-410 000

Renteinntekter og utbytte

Renteinntektene består av renter på bankinnskudd, renteinntekt fra låntagere for startlån, og renteinntekter av andre utlån (renteinntekt fra utlån til Lillestrøm kulturforum). Vi har all likviditet til flytende rente, og har samme budsjettrente som for lån med tillegg av avtalt margin i bankavtalen.

Renteutgifter, provenyer og andre finansutgifter

Vi har lagt inn følgende budsjettrente i perioden: 1,6% i 2022, 2,1% i 2023 og 2,3% i 2024 og 2025. For lån i Husbanken er renten budsjettert noe lavere. Lillestrøm kommune har ca. 2,2 milliarder kroner i fastrentelån pr. 01.01.2022, resten er lån til flytende rente.

Avdrag på lån

Det er budsjettert med utgifter til avdrag på 295 millioner kroner hvert år i hele perioden.

Ny kommunelov gjeldende fra 1.1.2020 angir nye regler for beregning av minimumsavdrag. Minimumsavdraget beregnes slik: Minimumsavdrag = sum avskrivninger x resterende lånegjeld / sum bokført verdi av varige driftsmidler.

I Lillestrøm kommune er lånegjelden lavere enn bokført verdi av varige driftsmidler. Gjelden utgjør pr. 01.01.2022 ca. 62 % av de bokførte verdiene. Budsjettert avskrivning i 2022 er 380 millioner kroner. Minimumsavdraget i 2022 blir derfor beregnet til 380 millioner kroner x 0,62% = 235 millioner kroner. Budsjettert avdrag i 2022 er 295 millioner kroner, og budsjettert avdrag ligger dermed ca. 60 millioner kroner høyere enn minimumsavdraget.

Startlån

Det er lagt inn forslag om årlig låneopptak på 200 mill. kroner i startlån. Total gjeld for startlån vil øke fra ca. 900 millioner kroner pr. 1.1.2022 til i overkant av 1,4 milliarder kroner i slutten av planperioden. Det er lagt inn noe høyere renteutgifter for startlån enn det vi får inn som renteinntekt fra låntagerne. Erfaring viser at vi får noe mindre inntekter fra låntagerne enn det kommunen betaler til Husbanken. Dette skyldes i hovedsak forskyvninger i nedbetalingsplan og utsatte innbetalinger.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Avsetning - bundne fond	65	65	65	65
Bruk av disposisjonsfond	-18 388	1 728	1 050	1 050
Overføring til investering	48 519	47 622	91 030	140 451
Netto avsetninger	30 196	49 415	92 145	141 566
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	-4 988	-32 384	-55 726	-27 820
Totale avsetninger	25 208	17 031	36 419	113 746

Generelt:

Disposisjonsfond er bygget opp gjennom frie inntekter som kommunestyret disponerer fritt. Kommunestyret kan fritt omdisponere fond avsatt til et bestemt formål, til andre formål, dersom det mener at dette er mest hensiktsmessig. I kommunedirektørens forslag er det ikke budsjettert med generell avsetning til disposisjonsfond for 2022-2025. Disposisjonsfondet anses å være på et akseptabelt nivå, men i underkant av målsetningen.

Bundne fond skyldes overskudd på selvkosttjenester og udisponerte, øremerkede inntekter som ikke er anvendt fullt ut. Når fondet er bundet betyr det at midlene ikke står til kommunestyrets disposisjon, men er bestemt til særskilte formål. Både avsetninger til og bruk av bundne fond vil ofte ikke ha budsjettposter fordi de bokføres med utgangspunkt i faktisk anskaffelse/ anvendelse.

Overføring til investering:

Kommunedirektøren prioriterer egenfinansiering av investeringsbudsjettet for å dempe kommunens lånebehov. Generell overføring til investering i 2022 er 26,7 millioner, overføringer utover dette er spesifikke investeringer som er finansiert av fondsmidler.

Avsetninger sentralt 2022:

Bundet avsetning på kr. 65.000,- skyldes avsetninger på fond som må renteberegnes. Bruk av disposisjonsfond på 18,3 mill. kroner er stort sett overførte midler fra 2021 budsjettet, som i all hovedsak overføres til investering til finansiering av utsatte investeringsprosjekter.

Lillestrøm kommunes bruk og avsetning til fond

Beløp i 1000 kr

Komm.omr	Kommunalområde (T)	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
15	Organisasjon og utvikling	1 015	150	1 015	1 015
16	Digitalisering	3 150	3 150	3 150	3 150
21	Barnehager	0	0	0	0
23	Skoler	-2 157	-2 157	-2 157	-2 157
27	Helsetjenester for barn, unge og familier	-2 075	-2 075	-2 075	-2 075
30	Administrasjon og ledelse Helse og mestrings	-800	-800	-800	-800
31	Tjenestetorg for helse og mestrings	-330	-330	-330	-330
33	Helsehus og institusjon	985	985	985	985
40	Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunns	-583	-583	-583	-583
41	Kultur	763	763	763	763
43	Eiendom	-11 773	-11 773	-11 773	-11 773
45	Miljøteknikk	-8 344	-20 034	-16 623	-11 602
47	By- og stedsutvikling	-10 290	-6 545	-6 545	-6 545
81	Premieavvik og premiefond pensjon	25 452	6 865	-20 752	2 132
Totalsum		-4 988	-32 384	-55 726	-27 820

Avsetninger i tjenesteområdene:

De budsjetterte netto avsetningene i tjenesteområdene er i hovedsak til selvkostområdene og pensjon. Det er foretatt egne beregninger for endringer i selvkostområdene, og budsjettene her er korrigert som del av selvkostberegninger som er gjort i forbindelse med forslag til gebyrer og avgifter. Bruk og avsetning premiefond pensjon er omtalt i avsnitt om reserverte bevilgninger og pensjon.

Utover selvkost og pensjon er det i eiendomsavdelingen foreslått å bruke 13,1 millioner kroner hvert år i perioden av disposisjonsfond for leie av lokaler og paviljonger. Det er videre avsatt 4,8 mill. kroner til kommunens enøk-fond. Midlene på enøk-fondet går til dekning av renter/avdrag til lån som er tatt opp til enøk-tiltak, og til nye enøk-tiltak. Det er videre satt av 1,527 mill. kroner hvert år til kommunens selvforsikringsfond. Annethvert år er det satt av kr. 865.000,- til valgutgifter som påløper året etter.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt 2022 er i tidligere kapittel om sentrale inntekter angitt budsjettert til 122,0 mill. kroner, og eiendomsskatten forventes å øke årlig med ca. 3 mill. kroner videre i økonomiplanperioden. Dette avsnittet gjennomgår de driftstiltakene som er lagt inn i budsjettforslaget finansiert av eiendomsskatt.

Praksis for budsjettering av eiendomsskatt:

- Eiendomsskatteprosjekter som er vedtatt for fireårsperioden og som er av mer varig karakter, legges i utgangspunktet inn i neste års økonomiplan i år fire.
- Eiendomsskatteprosjekter vedtatt med varighet ut over ett år, pris- og lønnsjusteres ved rullering av økonomiplanen.
- For eiendomsskatteprosjekter i investeringsbudsjettet beregnes og budsjetteres bruk av lån, betaling av renter og avdrag som for kommunens øvrige investeringsprosjekter.
- I budsjettet foreslås disponering av eiendomsskatt i tråd med politiske føringer.

Kommunens eiendomsskattefond ved regnskapsavslutningen i 2020 var på 52,1 mill. kroner. Av dette var 24,1 mill. kroner ikke disponert til pågående prosjekter. I behandlingen av budsjettet for 2022 vedtok kommunestyret å bruke 2,0 mill. kroner av eiendomsskattefondet (saldering). I KS-sak 132/21 vedtok kommunestyret å bruke 5,9 mill. kroner til nytt flomlys på Strømmen stadion. Det som da står igjen pr. november 2021 er 16,2 mill. kroner udisponert (uten politiske føringer). Ved regnskapsavslutningen for 2021 vil udisponerte eiendomsskattemidler tilføres eiendomsskattefondet. Midlene må disponeres av kommunestyret på et senere tidspunkt.

Disponering av eiendomsskatten 2022 til 2025:

Prosjekt	Prosjekt(T)	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
E13001	EIENDOMSSKATTEKONTOR - (SKE 9200)	5 734	5 734	5 734	5 734
E15001	LÆRLINGEPASSER - (SKE 9204)	14 415	16 215	17 415	17 415
E21001	KLIMATILTAK I BARNEHAGENE	50	50	50	50
E23001	RED.VENTELISTER I MUSIKK-OG KULTURSKOLEN - (SKE 9320)	1 601	1 601	1 601	1 601
E23002	SOMMERSKOLE - (SKE 9342)	821	821	821	821
E23003	SKOLEHAGER	104	104	104	104
E23004	RED. SFO-PRIS PÅ 1.TRINN - 3-ÅRIG PROSJEKT	2 000	2 000	0	0
E27001	HOME START 0,5 ÅRSVERK - (SKE 9301)	333	333	333	333
E30001	MERCY HOUSE - (SKE 9217)	410	410	410	410

Økonomiplan for 2022-2025

E30002	KIRKENS BYMISJON - (SKE 9220)	1 078	1 078	1 078	1 078
E30003	TILSKUDD TIL HJELPENDE HENDER - (SKE 9333)	209	209	209	209
E40001	NÆRINGSUTVIKLINGSTILTAK - (SKE 9260)	2 156	2 156	2 156	2 156
E41009	ØKT ADMINISTRASJONSSTØTTE - (SKE 9201)	539	539	539	539
E41010	TILSKUDD TIL DRIFT AV UTSTYRSSENTRALEN - (SKE 9202)	1 078	1 078	1 078	1 078
E41012	AKTIVITETSKORTET - (SKE 9212)	1 168	1 168	1 168	1 168
E41013	GRATISPRINSIPP/DRIFTSTILSKUDD	7 732	7 732	7 732	7 732
E41015	SØNDAGSÅPENT HOVEDBIBLIOTEK - (SKE 9242)	585	585	585	585
E41016	UNGDOMSLOKALER I KIRKEGATA - (SKE 9243)	1 062	1 062	1 062	1 062
E41018	EKSTRA TILSKUDD SKOLEKORPS - (SKE 9246)	323	323	323	323
E41019	AKTIVITETSMIDLER BARN OG UNGE - (SKE 9255)	649	649	649	649
E41021	LEKEAPPARATER I DET OFFENTLIGE ROM - (SKE 9269)	539	539	539	539
E41022	UTVIDET STILLING FRIVILLIGSENTRALEN - (SKE 9271)	335	335	335	335
E41023	DEN KULTURELLE SPASERSTOKKEN - (SKE 9273)	534	534	534	534
E41024	KULTURFAGLIG STØTTE, LILLESTRØM KULTURSENTER - (SKE 92302)	3 908	3 908	3 908	3 908
E41025	DRIFT HUSEBYLÅVEN - (SKE 9303)	450	2 000	2 000	2 000
E41026	DRIFT NYLENDLIA SKISENTER - (SKE 9305)	323	323	323	323
E41029	DRIFTSTILSKUDD TIL NITJA SENTER FOR SAMTIDSKUNST	1 593	1 593	1 593	1 593
E41030	DRIFT AV VOLLA FOLKEBAD - (SKE 9319)	505	505	505	505

Økonomiplan for 2022-2025

E41032	TILSKUDD REHAB.KIRKER - (SKE 9334)	1 078	1 078	1 078	1 078
E41033	ØKT ÅPNINGSTID I SV.HALLE/GYMSALER FRA 010818 - (SKE 9338)	772	772	772	772
E41034	BLAKER SKANSE	1 617	1 617	1 617	1 617
E41035	TILSKUDD TIL LAG OG FORENINGER	5 024	5 024	5 024	5 024
E41057	IDRETTSRÅDET FAST STILLING	769	769	769	769
E41058	ØKT DRIFTSSTØTTE FRIVILLIGHET BARN OG UNGE	1 025	1 025	1 025	1 025
E41059	DRIFT AV FROGNER KULTURSENTER	1 248	1 248	1 248	1 248
E41063	MØTEPLASS STRØMMEN	2 058	2 058	2 058	2 058
E43002	DRIFT AV SLORAHALLEN (SKE 9245)	2 173	2 173	2 173	2 173
E43004	FROGNERHALLEN - LEIEKOSTNADER	4 958	4 958	4 958	4 958
E43005	SØRUMSANDHALLEN - LEIEKOSTNADER	1 530	1 530	1 530	1 530
E43007	MELVOLD SVØMMEHALL	608	608	608	608
E43008	FET ARENA - FESTEAVTALEL	2 200	2 200	2 200	2 200
E45001	INV - G/S-VEI OG TRAFIKKSIKRING (9263)	2 000	2 000	2 000	2 000
E47001	SYKKELBYSATSINGEN (SKE 9337)	1 079	1 079	1 079	1 079
E47002	BEKJEMPELSE SVARTELISTEARTER (SKE 9331)	539	539	539	539
E47003	DRIFTSTILSKUDD UNGE VIKEN TEATER	322	322	322	322
E80000	UDISPONERT EIENDOMSSKATT	9 989	7 339	10 639	13 639
E90000	EIENDOMSSKATT INNTEKTER (9200)	-122 000	-125 500	-128 000	-131 000
E91000	RENTER OG AVDRAG LÅN E- SKATTPROSJEKTER (9299)	32 476	35 276	35 276	35 276
E93000	E-SKATT LØNNSRESERVE	300	300	300	300
	KONTROLLSUM DISP. EIENDOMSSKATT (0)	0	0	0	0

Økonomiplan for 2022-2025

Investeringer finansiert av eiendomsskatt i 1000 kr.:

Prosjekt (kode)	Prosjekt	2022	2023	2024	2025
E41038	INV - Husebylåven (investeringsutgifter)	30 000	37 000	0	0
E41039	INV - Nærmiljøanlegg	1 237	0	0	0
E41045	INV - Rehabilitering Kunstgressbane Skjetten Stadion (Ske 9349)	5 200	0	0	0
E41046	INV - Snøproduksjonsanlegg Skedsmo Skistadion Tæruddalen (Ske 9348)	4 000	0	0	0
E41047	INV - Rehabilitering Kunstgressbane Sten-Tærudd (Ske 9346)	3 800	0	0	0
E41048	INV - Rehabilitering Kunstgressbane Strømmen Stadion (Ske 9345)	900	0	0	0
E41060	INV - Flomlysbelysning Strømmen Stadion	1 349	0	0	0
E41062	INV - Kampsportlokaler - Åråsveien 16	6 000	0	0	0
E45001	INV - G/S-VEI OG TRAFIKKSIKRING (9263)	5 000	2 500	2 500	2 500
E45002	INV - G/S BRO SKJÆRVAGAPET (9309)	2 256	2 000	7 420	14 420
E45003	INV - Skilt og strøm til Lillestrøm Havn - (Ske 9321)	260	0	0	0
Totalsum		60 003	41 500	9 920	16 920

Økonomisk utvikling i planperioden



Kommunestyrets økonomiske handlingsrom

Kommunestyret har flere elementer som kan benyttes for å justere på budsjettforslaget fra kommunedirektøren. Det kan være:

1. Foreslå å kutte på foreslåtte tiltak og bruke budsjettmidlene på andre tiltak, eller foreslå innsparinger.
2. Endre på foreslåtte økonomiske handlingsregler for å gi et annet økonomisk handlingsrom, f. eks. endre driftsresultatnivå, endre gjeldsnivå eller endre nivå på fond.
3. Bruk av fond bør bare gå til engangstiltak og ikke til løpende drift for å sikre langsiktig driftsbalanse.
4. Benytte udisponert e-skatteinntekt, som for 2022 er 9,989 mill. kroner, for 2023 7,339 mill. kroner, for 2024 er 10,639 mill. kroner, og for 2025 er 13,639 mill. kroner.
5. Endre på investeringsnivået med tilhørende effekter på bruk av avdrag og renter

Risiko i budsjettet

Det er flere elementer som utgjør risikoelementer i budsjettforslag og som må følges opp nøye i økonomistyringen i årene som kommer:

- I dette budsjettforslaget fremmes det forslag om å nedjustere de økonomiske måltallene for kommunen. Spesielt det å holde netto driftsresultat på et nivå nær null i de 3 første årene i økonomiplanen svekker kommunen økonomiske frihetsgrader. Det gjør at vi får mindre egenkapital til investeringer og det vil igjen øke behovet for å bruke driftsinntektene til renter og avdrag fremfor konkret tjenesteyting. Lavt driftsresultat gir også mindre rom for å sette inn ekstra midler til å utvikle og forbedre driften, og gir mindre handlingsrom for å håndtere økonomiske utfordringer som lavere inntekter eller økte utgifter.
- Skattebudsjettet har brukt et over 40 mill. høyere skatteinntektsanslag basert på KS sine beregninger enn det statsbudsjettforslaget angir. Kommunen har hatt en skattevekst som ligger i overkant av gjennomsnittet for kommunene i Norge, men det kan være at anslaget kan være for høyt.
- Kommunen har lagt inn ca. 8,8 mill. i koronautgifter med forutsetning om at staten gir oss tilsvarende økt rammetilskudd. Avgått regjering har i sitt forslag til statsbudsjett ikke lagt inn

dekning av koronautgifter for 2022. Pr. nå har vi derfor en usikker inntektspost i budsjettet som kan måtte dekkes av andre midler om ikke regjeringen gir koronastøtte.

- Investeringsnivået for 2022 inkl. de overførte budsjettmidlene fra forsinkede prosjekt fra 2021 utgjør en omfattende prosjektportefølje. Det er i forkant av dette budsjettforslag påpekt at det har vært en formidabel kostnadsøkning i byggebransjen, og dette vil gjøre det vanskelig å fullføre alle byggeprosjektene vi ønsker oss innen for de økonomiske handlingsreglene vi ønsker å holde. Det er også en utfordring å holde prosjektfremdriften på prosjektene pga. volum og den bemanning vi har til å gjennomføre dem.
- Strømprisen har vært ekstrem høy i 2021. Det er i budsjettet for 2022 ikke tatt høyde for at dette vil vedvare. Vi har en stor andel av vår energiportefølje til flytende pris, og endringer i markedsprisen utgjør store beløp for Lillestrøm kommune. Å binde prisen gir en sikkerhet, men sannsynligvis en høyere pris på sikt. I budsjetttrammene for 2022 er det lagt inn 50,5 mill. kroner til strøm og 17,3 mill. kroner til fjernvarme, eks. mva.
- Fremfor å gjøre budsjettkutt i driften har det i budsjettet blitt lagt inn økte anslag på lønnsbesparelser pga. vakanser og i en viss grad også mer sykelønnsrefusjoner enn tidligere. Disse besparelsene forutsetter at fraværet reelt slår inn og om det ikke blir tilfellet kan vi oppleve problemer med budsjettbalansen. I sum er det håp om at de høyere anslagene vil stemme, men det kan slå ut skjevt rundt om i organisasjonen.

Utvikling i KOSTRA-tallene

2021 var det første året Lillestrøm kommune fikk KOSTRA-tall som ny sammenslått kommune. Lillestrøm kom godt ut på de fleste nøkkeltallene i analysen. De tre gamle kommunene Fet, Skedsmo og Sørum hadde i de siste årene ekstra kostnader til fellesnemnd og tilhørende sammenslåingsprosjekter, effekten av de organiseringsvalgene som er gjort for ny kommune viser at vi kommer godt ut i 2020-tallene.

Lillestrøm kommune skal med mange innbyggere og en forholdsvis konsentrert bosetning uansett kunne drive mer effektivt enn landsgjennomsnittet. I statens beregning av rammetilskudd til statsbudsjettet skal Lillestrøm kunne gi et gjennomsnittlig tjenestetilbud for 96,3% av gjennomsnittlig utgiftsnivået for landet.

Samlede driftsutgifter i Lillestrøm i 2020 var 227,2 millioner kroner lavere enn gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 12. I tilsvarende analyse før kommunesammenslåingen lå de gamle kommunene samlet 23,2 millioner kroner høyere enn KOSTRA-gruppen. Spesielt administrasjonskostnader har blitt redusert, men drift av kommunale boliger og i kommunehelsetjenesten har Lillestrøm brukt mindre ressurser per innbygger enn sammenlignbare kommuner. Mye av administrasjonskostnadene kan henføres til kommunesammenslåingen. Alle kommuner har økte utgifter til kommunehelsetjenesten, hvor utgifter knyttet til korona-pademien er hovedårsaken. Lillestrøm kommune har hatt en lavere kostnadsvekst enn andre storkommuner. F. eks. brukte Drammen 70,9 mill. kroner (korrigert for innbyggertall) mer enn Lillestrøm på kommunehelsetjeneste.

Finansielle måltall

Den økonomiske styringen i Lillestrøm kommune baserer seg på finansielle måltall. Disse er besluttet av kommunestyret, og integrert i kommunens økonomireglement. De finansielle måltallene angir rammene for drift (tjenestetilbudet) og investeringer. I tillegg skal de sikre at Lillestrøm kommune er rustet til å takle uforutsette hendelser, samt ivareta daglig drift med løpende økonomiske betalingsforpliktelser. Kommunesammenslåingen medfører at den økonomiske situasjonen er mer uoversiktlig for Lillestrøm kommune den første tiden. På denne bakgrunnen skal måltallene «bygge seg opp» fram mot 2023. Fra

2023 og i årene senere legges det opp til at måltallene stabiliseres. Kommunedirektørens handlingsrom ved utarbeidelse av forslag til budsjett 2020, og handlingsplan 2020 - 2023 er basert på disse måltallene. Når de finansielle måltallene er en del av Lillestrøm kommunes økonomireglement vil de også være bindende for den årlige politiske budsjettbehandlingen. I praksis innebærer dette at dersom det er et politisk ønske om å gå utover rammene i de finansielle måltallene, må det gjøres en tilsvarende endring i kommunens økonomireglement.

Kommunedirektørens budsjettforslag baserer seg på følgende finansielle forutsetninger:

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter viser hva kommunen har til disposisjon til egenfinansiering av investeringer, og netto avsetninger til bundne- og frie fond.

I økonomiplanperioden er det økonomiske måltallet for netto driftsresultat satt til 1,5 % i 2022 og 1,75 % videre i økonomiplanperioden. I kronestørrelser vil det utgjøre et netto driftsresultat på henholdsvis 104 millioner kroner i 2022 og ca. 124 millioner kroner i de kommende årene.

For å sikre fremtidig økonomisk bærekraft for kommunen og tilfredsstillende velferdstjenester for innbyggerne er det behov for omstilling, utvikling og innsparinger i tiden som kommer. I tillegg til investeringer i infrastruktur og nye kommunale bygg legger dette handlingsprogrammet til rette for videreutviklingen av tjenestene til kommunen. Kommunedirektørens budsjettforslag foreslår justeringer, endringer og forbedringer av tjenestetilbudet innenfor alle tjenesteområdene.

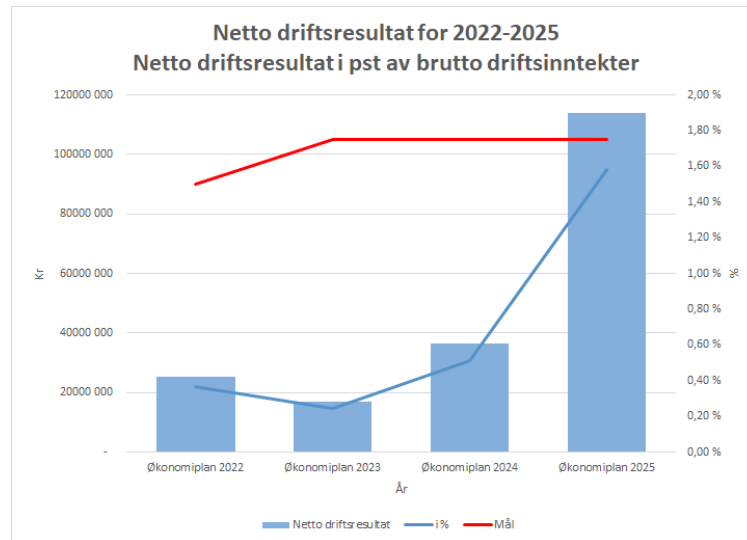
Den økonomiske situasjonen i kommunen gjør det nødvendig å finne grep som kan bidra til budsjettbalanse, og en bærekraftig økonomi over tid. Bemanningsplanen som ble utarbeidet som en del av sammenslåingen til Lillestrøm kommune legger opp til en reduksjon på ca. 100 årsverk innenfor ikke-stedbundne tjenester innen 2025. Disse innsparingene er lagt inn i kommunens budsjett og handlingsplan. Etter hvert som tiden har gått har fokus på rammene i budsjettet blitt viktigere enn antall årsverk.

Det jobbes videre i flere prosjekter for å se på bemanningsmessige og organisatoriske endringer både internt i tjeneste-/stabsområdene og på tvers av disse. Det jobbes også med effektivisering av arbeidsprosesser ved hjelp av digitalisering. Resultatet i budsjett for 2022 og økonomiplanen gjør at dette arbeidet vil fortsette fremover.

Budsjettforslaget svarer ikke ut måltallet for netto driftsresultat i 2022 og påfølgende år. For å nå målet vil det være behov for til dels drastiske kutt. Budsjettforslaget viser også tiltak som vil bedre netto driftsresultat, men som kommunedirektøren ikke foreslår at blir lagt inn. Disse tiltakene viser hva som må kuttes og som vil føre til at man kommer nærmere måltallet på kommunens driftsresultat.

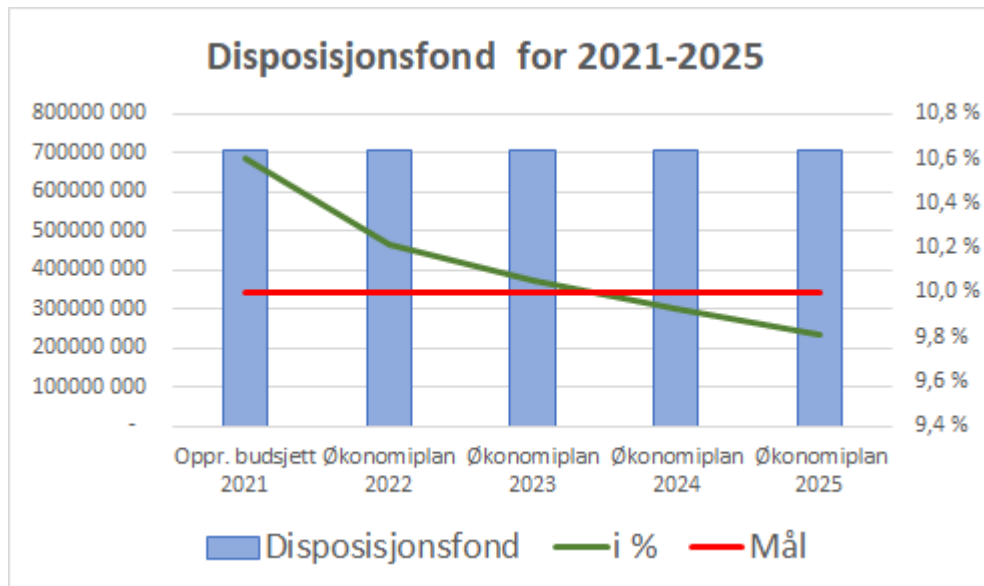
Basert på kommunedirektørens budsjettforslag vil netto driftsresultat utvikle seg slik i økonomiplanperioden:

Økonomiplan for 2022-2025



Disposisjonsfond viser kommunens evne til å takle uforutsette hendelser, kommunens soliditet og evne til egenfinansiering av investeringer. Disposisjonsfond bør utgjøre minimum 10 % av brutto driftsinntekter, og i enkeltår skal ikke disposisjonsfond være under 7 % av brutto driftsinntekter.

Basert på kommunedirektørens budsjettforslag vil netto disposisjonsfondet utvikle seg slik i økonomiplanperioden:



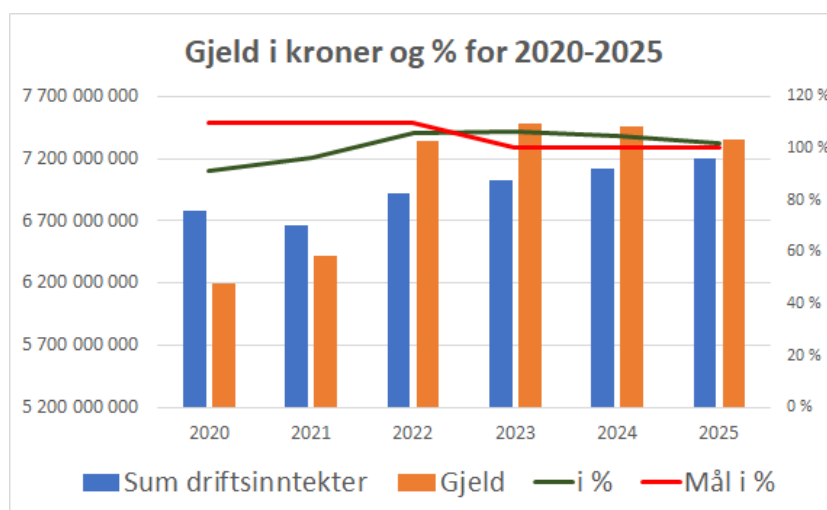
Gjeld i prosent av brutto driftsinntekter viser om kommunens inntekter er tilstrekkelige til å dekke gjeldsforpliktelsene, samt kommunens evne til å ta opp nye lån i fremtiden. I 2022 skal ikke gjelden overstige 110 % av brutto driftsinntekter, og i 2023 og årene etter skal den være maksimalt 100 % av brutto driftsinntekter. Budsjettforslag er innenfor målsetningen i 2022, men ikke påfølgende år.

Økonomiplan for 2022-2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
IB Lån	6 034	6 193	6 413	7 338	7 478	7 461
Låneopptak	393	517	1 220	436	278	185
Avdrag	234	297	295	295	295	295
Netto endring lån	159	220	925	141	-17	-110
Ub Lån	6 193	6 413	7 338	7 478	7 461	7 352

Alle tall i tabellen ovenfor er i millioner kroner

Basert på kommunedirektørens budsjettforslag vil gjelden utvikle seg slik i økonomiplanperioden:



Det er et høyt låneopptak i 2022 som netto øker kommunens gjeld med av 925 millioner kroner.

Lillestrøm kommune bygger ny brannstasjon på Sørumsand. Lånekostnaden til denne er inkludert i oversikten. Dette ikke er en investering kun for Lillestrøm kommune, og denne problemstillingen er tidligere diskutert i tidligere Sørums kommune at kan holdes utenfor. Lånebeløpet til brannstasjonen er estimert til 228 millioner kroner.

I hht tidligere vedtak om størrelsen på kommunens gjeld er kommunen innenfor måltallet i 2022. Fra 2023 senkes måltallet til 100% av kommunens brutto driftsinntekter. Oversikten nedenfor viser utviklingen. Tiltak og eller endret måltall må iverksettes/endres fra 2023.

Økonomiplan for 2022-2025

	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
Brutto driftsinntekter	6 919	7 027	7 115	7 205
Gjeld	7 338	7 478	7 461	7 352
Gjeld i %	106 %	106%	105 %	102 %
Mål tall i %	110 %	100 %	100 %	100 %

Alle tall i tabellen ovenfor er i millioner kroner

Likvide bankinnskudd angir kommunens evne til å møte sine løpende betalingsforpliktelser. Innskudd uten tidsbinding i kommunens hovedbank skal til enhver tid utgjøre minimum 500 millioner kroner.

Kommunens tjenesteområder



Administrasjon og ledelse



Beskrivelse av dagens virksomhet

Administrasjon og ledelse består av kommunedirektør og stab, kommunikasjon, kommuneadvokaten og de tre stabsavdelingene Organisasjon og utvikling, Økonomi og Digitalisering. Stabsavdelingene skal legge til rette for at de tre tjenesteområdene kan yte tjenester til befolkningen på en effektiv og god måte. I tillegg yter deler av stabsavdelingene også selv tjenester til befolkningen. Administrasjon og ledelse har samlet ca. 210 årsverk.

KOSTRA nøkkeltall

	Lillestrøm 2019	Lillestrøm 2020	Drammen	Lørenskog	Ullensaker	Kostragruppe 12
Prioritet						
Netto driftsutgifter i prosent 120 administrasjon (B)	8,2 %	5,9 %	6,4 %	6,8 %	4,4 %	5,7 %
Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B) **)	353	214	284	305	283	264
Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B) **)	83	71	57	64	65	58
Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B) **)	5 013	3 544	4 166	3 900	2 483	3 633
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B) **)	6 174	4 600	5 662	4 884	3 556	4 829

**) Justert for utgiftsbehov

Frem til kommunesammenslåingen var Lillestrøm kommune om lag 105 millioner dyrere enn sammenlignbare kommuner. Det er derfor svært gledelig at de første tallene fra en sammenslått Lillestrøm kommune viser at vi bruker mindre på administrasjon enn snittet. Multiplisert med antall innbyggere bruker Lillestrøm kommune 27,3 millioner mindre på administrasjon enn snittet for KOSTRA-gruppe 12.

Prosjektkostnader til kommunesammenslåing og drift av Fellesnemnda var vesentlige kostnadsdrivere før kommunesammenslåingen.

Utfordringer og strategi

Digitalisering

Lillestrøm kommune har ambisjoner om å være ledende på å utnytte digital teknologi og å tilby innbyggerne digitale tjenester som begeistrer. Det ligger potensielt store gevinster i å automatisere eller effektivisere arbeidsprosesser gjennom digitale løsninger. Gjennom programmet Forenkling og forbedring er det identifisert en lang rekke mulige tiltak og prosjekter som kan gjennomføres for å skape bedre flyt, effektivitet eller kvalitet. Den store utfordringen er å finne ressursene til å gjennomføre endringene. Dette krever både endringskompetanse i organisasjonen og digital kompetanse hos ledere og medarbeidere i tillegg til midler til anskaffelse av lisenser og konsulentbistand. I budsjettforslaget for 2022 er det lite frie midler til innovasjon og utvikling og det blir da spesielt viktig å prioritere de tiltak som gir størst effekt for kommunen og innbyggerne. Prinsippene for porteføljestyling legges til grunn for dette. Det er også viktig å fortsette arbeidet med å styrke den digitale kompetansen, slik at tjenesteproduksjon og administrasjon blir mer effektiv og gevinster kan tas ut, slik strategi for digitalisering blant annet beskriver.

Økonomi

Strategi for grønne innkjøp ble vedtatt november, 2020. Lillestrøm kommunes Strategi for grønne innkjøp har flere ganger blitt omtalt som den første av sitt slag, og har fått mye oppmerksomhet langt utenfor kommunens grenser. Kommunen har blitt invitert til å dele sine erfaringer med utarbeidelsen av strategien, og har også en rekke ganger blitt kontaktet av flere andre kommuner og statlige aktører for veiledning til hvordan de kan gå frem for å sikre miljø og bærekraft både i konkrete anskaffelser og strategisk i sin virksomhet. Strategien har blitt trukket frem i flere fagnettverk som eksempel på målrettet og god strategisk innkjøpsledelse. I tillegg har kommunen blitt kontaktet av Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) for å diskutere behov og brukervennlighet, ved bruk av deres verktøy for grønne anskaffelser (DFØs kriterieveiviser). Siden vedtakelse har Lillestrøm kommune allerede fått flere miljøgevinster i både små og store anskaffelser. Dette dreier seg om konkrete forhold knyttet til produksjon, emballering, transport og retur.

Kommunen tok i bruk *eHandel*, 1.1.2020, og oppnådde en andel på 40% bestillinger gjennomført i eHandel, for hele 2020. Dette noe lave tallet var forventet, og det er jobbet systematisk og målrettet med en rekke tiltak siden da. Derfor er det gledelig å se at andelen øker og at det både for august og september 2021, ble oppnådd en andel på over 80%. Dette sikrer rett pris, effektive prosesser knyttet til fakturahåndtering samt bidrar til å forhindre økonomiske misligheter.

Regnskap har høyt fokus på digitalisering og at de ulike løsningene benyttes optimalt. Pr. i dag er andelen inngående faktura mottatt elektronisk (EHF) 97,4%. Målet er 100%. Det er videre et mål at inngående faktura ikke skal stoppe i mottak, men gå direkte i flyt til saksbehandler. Det jobbes systematisk for å effektivisere dette. Av faktura som sendes ut fra kommunen får 80% av kundene faktura digitalt. Vi har fokus på å informere kundene for å få flere til å ta i bruk digital løsning. Økonomisystemet har flere digitale løsninger, som benyttes i det daglige regnskaparbeidet. Det jobbes systematisk med rutiner og opplæring for å få organisasjonen til å ta disse løsningene i bruk på en mest mulig effektiv måte.

Det foregår høsten 2021 og i starten av 2022 et *takseringsprosjekt for eiendommer* som ikke får eiendomsverdi fra skatteetaten. Prosjektet skal vurdere opp i mot 9.000 eiendommer og skal legge grunnlag for ny prognose for hva vi får inn i eiendomsskatt på disse eiendommene de neste 10 årene.

Lillestrøm kommune har fokus på aktiv *eierstyring*. Som ledd i dette inngår kommunen i et interkommunalt eierstyringssekretariat på Nedre Romerike (ESS). ESS er et administrativt organ som bistår kommunedirektørene i selskapenes eierkommuner med å sikre koordinert saksbehandling av

saker som skal behandles i selskapenes representantskap eller generalforsamling. Leder av ESS er ansatt i Lørenskog kommune, og dennes medgåtte tid til ledelse av ESS blir fordelt og fakturert deltakerkommunene. Lillestrøm kommunes andel er estimert til kr 100.000 for 2022

Organisasjon og utvikling

Lillestrøm kommune er en ny organisasjon der det fortsatt gjenstår å fullføre omstillingsarbeid og å «sette» organisasjonen. I en sammenslått kommune må det utvikles en ny organisasjonskultur som bidrar til å bringe organisasjonen videre i den retningen som er trukket opp i verdigrunnlaget, og de overordnede strategier som er valgt for den nye kommunen. Det betyr at systemer, arbeidsmåter og ansatte må fortsatt endre seg. Dette arbeidet var knapt påbegynt før svært mange medarbeidere ble sendt på hjemmekontor tidlig i 2020 og organisasjonen ble kastet inn i en krisehåndtering. Det betyr at vi er i en situasjon der mange ansatte føler på usikkerhet, høye krav, og kanskje med en ny leder, nye kollega og en ny digital hverdag. OU har sentrale oppgaver for å sikre at organisasjonen fullfører omstillingsarbeidet og sikrer videre utvikling og endring. Dette gjør vi gjennom å iverksette overordnede strategier innenfor OU-området, være sentrale i opplæringsarbeidet og å gi ulike støtte-tjenester til tjenesteområdene og andre stabsområder.

Investeringsbudsjett

IT-investeringer brukes til utskifting av større IKT utstyr og bygging av infrastruktur/fiber.

Lillestrøm kommune innbetaler hvert år et egenkapitalinnskudd i Kommunal landspensjonskasse (KLP) ettersom alle medlemmer er eiere av selskapet. Innskuddet kan ikke finansieres av lån, men må finansieres ved overføring fra driftsregnskapet.

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
Investeringsprosjekter					
ADMINISTRASJON OG LEDELSE					
IT-investeringer	5 474	3 000	3 000	3 000	14 474
Sentrale forutsetninger inv.	13 000	13 000	13 000	13 000	52 000
Sum ADMINISTRASJON OG LEDELSE	18 474	16 000	16 000	16 000	66 474

Kommunedirektør og stab

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunedirektør og stab består av kommunedirektør, kommuneadvokaten, kommunikasjonsavdelingen, samt en rådgiver og en konsulent – til sammen 16 årsverk inkludert en lærling.

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder. I tillegg til å ha overordnet budsjett- og personalansvar for administrasjonen, skal hun sørge for at saker som skal behandles i folkevalgte organer utredes og at politiske vedtak iverksettes.

Kommunikasjonsavdelingen jobber for at Lillestrøm kommune skal sikre gode brukeropplevelser og fornøye innbyggere gjennom å være i forkant, og å holde en aktiv dialog. Kommunikasjonsavdelingen forvalter også kommunens omdømme.

Kommuneadvokaten er etablert som egen avdeling slik som kommunikasjonsavdelingen. Kommuneadvokaten består av fire advokater som gir uavhengige juridiske råd og vurderinger, representerer kommunen i rettsvister og gir intern veiledning og opplæring i juridiske spørsmål.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	16 843	16 843	16 843	16 843
Sum Lønns- og prisvekst	624	624	624	624
Sum Tekniske justeringer	1 302	1 302	1 302	1 302
Vedtak forrige periode				
Andre tiltak	69	69	69	69
Sum Vedtak forrige periode	69	69	69	69
Budsjettendringer som skal videreføres				
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	0	0	0	0
Konsekvensjusteringer	1 995	1 995	1 995	1 995
Konsekvensjustert ramme	18 839	18 839	18 839	18 839
Ramme 2022-2025	18 839	18 839	18 839	18 839

Økonomi

Beskrivelse av dagens virksomhet

Økonomiavdelingen har et overordnet ansvar for økonomi- og virksomhetsstyring i kommunen, og består av seksjon for økonomi og virksomhetsstyring, innkjøpsseksjonen, regnskapsseksjonen, og direktørens fagstab. Økonomiavdelingen har 53 ansatte.

Seksjon for økonomi- og virksomhetsstyring ivaretar overordnet økonomiansvar; økonomi- og virksomhetsstyring og budsjettoppfølging. Seksjonen har også den økonomiske oppfølgingen av enhetene på drift, investeringer og prosjekter. Seksjonen har 20 medarbeidere inkludert leder. Seksjonen har også budsjettansvar for revisjon og kontroll med bevilgninger til Romerike Revisjon, Viken kontrollutvalgssekretariat og kontrollutvalget.

Innkjøpsseksjonen arbeider med tilrettelegging for kostnadseffektive og rettslige korrekte innkjøpsprosesser i kommunen og har hovedansvaret for kommunens rammeavtaler. Seksjonen har også hovedansvaret for arbeidet med eHandel i kommunen. Seksjonen har 13 medarbeidere inkludert leder.

Regnskapsseksjonen fører regnskap for Lillestrøm kommune, Lillestrøm Kirkelige Fellesråd og MIRA IKS. Seksjonen har ansvar for inngående og utgående faktura, innfordring, hovedbok, merverdiavgift, perioderegnskap og årsavslutning. Seksjonen har samlet 18 medarbeidere inkludert leder.

Direktørens fagstab vil ivareta den overordnede internkontrollen i kommunen og har ansvar for overordnede rutiner, reglementer, avtaler, merkantile oppgaver og risikostyring. Staben har to medarbeidere inkludert direktør.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	54 701	54 701	54 701	54 701
Sum Lønns- og prisvekst	2 150	2 150	2 150	2 150
Sum Tekniske justeringer	938	938	938	938
Vedtak forrige periode				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplan	-2 250	-3 000	-3 750	-4 500
Andre tiltak	182	182	182	182
Sum Vedtak forrige periode	-2 068	-2 818	-3 568	-4 318
Budsjettendringer som skal videreføres				
Andre tiltak	-735	-735	-735	-735
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-735	-735	-735	-735
Konsekvensjusteringer	285	-465	-1 215	-1 965
Konsekvensjustert ramme	54 987	54 237	53 487	52 737
Omstilling/effektiviseringskrav				
Budsjettering av vakanser og refusjon av sykepenger	-350	-350	-350	-350
Revisjon tilskuddsbesparselse	-450	-450	-450	-450
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-800	-800	-800	-800
Nye tiltak				
Medlemskap Etisk Handel Norge	91	91	91	91
Tilskudd til ESS (Eierstyringssekretariatet)	100	100	100	100
Sum Nye tiltak	191	191	191	191
Nye tiltak og realendringer budsjett	-609	-609	-609	-609
Ramme 2022-2025	54 378	53 628	52 878	52 128

Omstilling/effektiviseringskrav

Budsjettering av vakanser og refusjon av sykepenger

I budsjettet for 2022 har kommunalområdene budsjettert med naturlige vakanser som oppstår i forbindelse med ordinær turnover i bemanningen. Konkret handler dette om de deler av tjenesten hvor det ikke er hensiktsmessig å leie inn vikarer ved kortvarig fravær, eksempelvis administrative stillinger, fagstillinger, spesialiststillinger o.l. I arbeidet med detaljbudsjett og økonomiplan skal alle enheter som normalt ikke leier inn vikarer (eksempelvis virksomheter med turnusdrift) budsjettere med anslag for forventede vakanser.

Nye tiltak

Medlemskap Etisk Handel Norge

I KS sak 201/20 "Anskaffelsesstragi for Lillestrøm kommune 2021-2024" ble det vedtatt å melde Lillestrøm kommune inn i Etisk handel Norge.

Tilskudd til ESS (Eierstyringssekretariatet)

Lillestrøm kommune har fokus på aktiv eierstyring. Som ledd i dette inngår kommunen i et interkommunalt eierstyringssekretariat på Nedre Romerike (ESS). ESS er et administrativt organ som bistår kommunedirektørene i selskapenes eierkommuner med å sikre koordinert saksbehandling av saker som skal behandles i selskapenes representantskap eller generalforsamling. Leder av ESS er ansatt i Lørenskog kommune, og dennes medgåtte tid til ledelse av ESS blir fordelt og fakturert deltakerkommunene.

Organisasjon og utvikling

Beskrivelse av dagens virksomhet

Stabsavdeling for Organisasjon og utvikling skal yte bistand til tjeneste- og stabsområdene innen hovedområdene politisk sekretariat, HR og lønn. I tillegg skal avdelingen være støtte og pådriver for organisasjonsutvikling og innovasjon gjennom de ansatte i prosjektlag og fagnettverk. Kommunens sentrale beredskapsfunksjon er også lagt til denne avdelingen, i tillegg til strategisk EU-arbeid og kommunens personvernombud. Hovedtillitsvalgte og hovedverneombud er organisatorisk knyttet til avdelingen. OU har 54,4 ansatte.

Politisk sekretariat skal sikre god flyt mellom kommunens politiske og administrative ledelse. Hovedoppgavene er å:

- bistå ordfører og varaordfører i det daglige arbeidet
- være sekretariat for kommunestyret, formannskapet og øvrige råd og utvalg
- være ansvarlig for planlegging og gjennomføring av stortingsvalg og kommunestyre- og fylkestingsvalg
- følge opp våre folkevalgte
- arbeide med å utvikle digitale løsninger for politikere
- utføre borgerlige velser
- utnevne kommunens meddommere og forliksrådsmedlemmer

HR seksjonen har oppgaver knyttet til lederstøtte, råd og veiledning og personaladministrasjon. Sentrale oppgaver er rådgivning i lov- og avtaleverk, bistand i enkeltsaker/personalsaker, sykefraværsoppfølging, omstillingsprosesser, HMS, tilsettinger, lønnsforhandlinger og arbeidsavtaler. HR er organisert med en rådgiverstab, samt to enheter med ansvar for definerte tjenesteområder. HR fokuserer i sitt arbeid på felles utvikling og oppfølging av arbeidsprosesser og rutiner i tjenesteområdene for å redusere sårbarhet og sikre kompetanse. Behovet for lederstøtte i tjenestene oppleves å være stort, særlig i omstillingsprosesser, personalsaker, sykefraværsoppfølging og lønnsforhandlinger. For å sikre kvalitet i tjenesteproduksjonen er det avgjørende at slik støtte er tilgjengelig.

Lønningsseksjonen har som hovedoppgave å påse at vi leverer riktig lønn til rett tid og hente inn utestående refusjoner fra NAV. Seksjonen skal yte bistand til ledere med råd og veiledning innenfor lov- og avtaleverk på lønn og fravær, opplæring i form av kurs, lederstøtte, deltar i implementerings- og omstillingsprosjekter. Seksjonen er fordelt på systemansvarlig, lønn og fravær.

Prosjektlag og fagnettverk rapporterer direkte til direktør. Denne funksjonen er kommunenes kompetansesenter for organisasjonsutvikling, og bidrar ut i tjenesteområder og staber med utviklingsprosjekter og kompetanse. Hovedarbeidsområdene er:

- Analyse
- Arbeidsmiljø
- Beredskap
- Internkontroll
- Internasjonalt arbeid
- Kompetanse- og lederutvikling
- Organisasjonsutvikling
- Personvern
- Prosjektledelse og prosjektgjennomføring

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	113 062	113 062	113 062	113 062
Sum Lønns- og prisvekst	3 082	3 082	3 082	3 082
Sum Tekniske justeringer	-1 283	-905	-905	-905
Vedtak forrige periode				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplan	-2 475	-4 725	-5 475	-6 225
Flere lærlinger	1 800	3 600	4 800	4 800
Andre tiltak	142	1 200	142	142
Sum Vedtak forrige periode	-533	75	-533	-1 283
Budsjettendringer som skal videreføres				
Andre tiltak	735	735	735	735
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	735	735	735	735
Konsekvensjusteringer	2 001	2 987	2 379	1 629
Konsekvensjustert ramme	115 063	116 050	115 442	114 692
Omstilling/effektiviseringskrav				
Budsjettering av vakanser og refusjon av sykepenger	-800	-800	-800	-800
Reduksjon i formannskapets post	-300	-300	-300	-300
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Nye tiltak				
Frikjøp tillitsvalgte - 0,5 stilling Akademikerne	600	600	600	600
Innføring av vigselsgebyr	-100	-100	-100	-100
Lederutviklingsprogram	1 500	1 200	500	0
Modell for samhandling arbeidsgiver - arbeidstakerorganisasjonene	150	0	0	0
Sum Nye tiltak	2 150	1 700	1 000	500
Nye tiltak og realendringer budsjett	1 050	600	-100	-600
Ramme 2022-2025	116 113	116 650	115 342	114 092

Vedtak forrige periode**Flere lærlinger**

Oppfølging av kommunestyrets budsjettvedtak og opptrappingsplan i økonomiplan. Det er lagt inn 4,2 mill. kroner i 2022.

Omstilling/effektiviseringskrav**Budsjettering av vakanser og refusjon av sykepenger**

I budsjettet for 2022 har kommunalområdene budsjettert med naturlige vakanser som oppstår i forbindelse med ordinær turnover i bemanningen. Konkret handler dette om de deler av tjenesten hvor det ikke er hensiktsmessig å leie inn vikarer ved kortvarig fravær, eksempelvis administrative stillinger, fagstillinger, spesialiststillinger o.l. I arbeidet med detaljbudsjett og økonomiplan skal alle enheter som normalt ikke leier inn vikarer (eksempelvis virksomheter med turnusdrift) budsjettere med anslag for forventede vakanser.

Reduksjon i formannskapets post

Forslaget fremmes som et innsparingstiltak. Formannskapets post har vært på kr. 1.040.000,- i Lillestrøm kommune. Det foreslås å kutte posten med kr. 300.000,-. Til sammenlikning hadde Skedsmo kommune 600 000,-. Det har så langt vært lavere forbruk enn budsjett. Nå er de siste årene ikke "normalår", men erfaring fra de tre tidligere kommuner viser lavere forbruk enn det som har vært budsjettert. Det er likevel rom for økt aktivitet i 2022 selv om posten kuttes noe.

Nye tiltak

Frikjøp tillitsvalgte - 0,5 stilling Akademikerne

Foreningene i Akademikerne har inngått et samarbeid, og har i henhold til sin størrelse krav på frikjøp etter hovedavtalen. Akademikerne har valgt sin tillitsvalgt og ønsker frikjøp med 50 % stilling.

Innføring av vigselfgebyr

Det foreslås å innføre vigselfgebyr for vielser på lørdager. Sats kr. 1.900,-. Dette er på samme nivå som bl. a Oslo kommune. Inntektene skal dekke ekstra personalkostnader.

Lederutviklingsprogram

OU har ansvaret for lederutvikling som er felles for alle ledere i kommunen. Det innebærer et introduksjonsprogram for nye ledere, et jevnlig tilbud til alle ledere om kurs i sentrale temaer som er viktige i lederhverdagen, og en rekke av frokostseminar hvor temaet er «Meg og mitt lederskap». Våren 2022 vil det også bli oppstart av et lederutviklingsprogram som vil rulles ut i puljer, og hvor målsettingen er å styrke endringskapasiteten i organisasjonen.

Modell for samhandling arbeidsgiver - arbeidstakerorganisasjonene

Prosjektet dreier seg om å utforme og iverksette rasjonelle, effektive og gode rutiner for medbestemmelse og samhandling mellom ledelsen og de tillitsvalgte i Lillestrøm kommune. I en sammenslått kommune er det ofte slik at både tillitsvalgte og lederne kommer fra noe ulike kulturer og har ulike forventninger til hvordan denne samhandlingen skal skje. Dette gjelder på alle nivåer i organisasjonen. Ledelsen og de tillitsvalgte skal i prosjektet i fellesskap komme frem til nye og gode måter å sikre samhandling på.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Rekrutteringsstrategi	300	0	0	0
Sum	300	0	0	0

Nye tiltak

Rekrutteringsstrategi

Kommunen erfarer at det allerede er utfordrende å rekruttere enkelte typer kompetanse, og det vil fremover fortsatt bli krevende. Dette henger sammen med både markedet for visse utdanningsretninger, men også den demografiske utviklingen vil føre til økte behov for eksempel helsepersonell. Det er derfor viktig at kommunen satser på rekruttering og har en god strategi for dette, men også det å beholde ansatte som er viktig for kommunen. En satsing på dette vil gå til å leie inn spisskompetanse og kapasitet til å forsere dette arbeidet i 2022.

Digitalisering

Beskrivelse av dagens virksomhet

Lillestrøm kommune har ambisjoner om å levere digitale tjenester som begeistrer, som understøtter kommunens arbeid med å nå bærekraftsmålene og skaper en effektiv og friksjonsfri kommune. Digitalisering handler om å utforske nye muligheter, arbeide med innovasjon, lære og være nytenkende. Digitaliseringsavdelingen skal sikre at Lillestrøm kommune leverer brukervennlige, tilgjengelige og sikre digitale tjenester.

Digitaliseringsavdelingen har fire seksjoner i tillegg til virksomhetsarkitekt og ansvarlig for informasjonssikkerhet, som begge rapporterer direkte til direktør. Avdelingen har ca 84 årsverk.

Digitaliseringsdirektøren leder i tillegg seksjonen Rådgivning hvor vi finner kommunens strategiske digitaliseringsrådgivere. Disse er kommunens fremste ressurser på tjenesteinnovasjon og jobber som strategiske rådgivere og prosjektledere tett opp mot ledelsen innenfor sine respektive tjeneste- eller stabsområder.

Dokumentasjonssenteret skal bidra til at kommunen ligger i front når det gjelder åpenhet, sporbarhet og innbyggerdialog. Seksjonen har ansvar for at arkivfunksjonen i kommunen og skal sikre implementering av planverk og retningslinjer for området, i tråd med lover, forskrifter og faglige anbefalinger.

IT-seksjonen omfatter enhetene Brukerstøtte og service og IT drift og IT systemforvaltning og skal sikre at brukerne får god hjelp og hele tiden har løsninger med høy tilgjengelighet og ytelse.

Prosjekt og utvikling er seksjonen med hovedansvar for å etablere brukervennlige digitale løsninger for innbyggere og ansatte. Innenfor dette ligger ansvaret for utvikling av kommunens digitale tjenester og kanaler rettet mot innbyggere, ansatte og næringsliv. I denne seksjonen ligger også det sentrale porteføljekontoret som understøtter arbeidet med kontinuerlig forbedring og gevinststyring knyttet til digitalisering.

Utfordringer og strategi

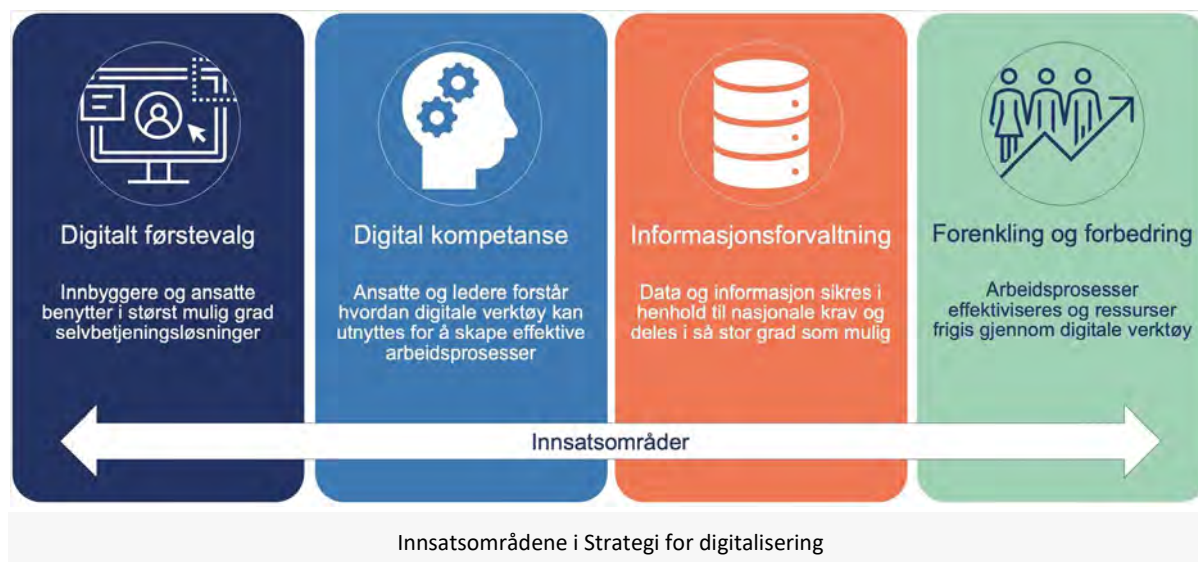
Lillestrøm kommune har ambisjoner om å levere digitale tjenester som begeistrer, som understøtter kommunens arbeid med bærekraftsmålene og som skaper en effektiv og friksjonsfri kommune. Innbyggerne skal i størst mulig grad kunne benytte selvbetjeningsløsninger i dialog med kommunen, og oppleve at kommunen er åpen og tilgjengelig med digitale løsninger som er lette å bruke. Kommunen skal utfordre leverandørmarkedet på gode løsninger og være en pådriver for stadig bedre fellesløsninger i offentlig sektor. Digitalisering handler også om å utforske nye muligheter, arbeide med innovasjon, lære og være nytenkende.

Digitalisering kan bidra til å oppfylle de overordnede målene på ulike måter. Gjennom bruk av sensorer og analyse av data, kan det skapes kunnskap som bidrar til å redusere eller fjerne klimautslipp og gi bedre ressursutnyttelse. Bruk av 3D-modeller og simuleringer bidrar til bedre beslutninger og planer for by- og stedsutvikling. Velferdsteknologi og mestringsteknologi støtter opp under innbyggernes mestring og bidrar til at flere kan bo lenger i egne hjem. Godt innhold i digitale kanaler og aktiv deling av data bidrar til økt åpenhet og innsikt.

Avdelingen skal samarbeide tett med resten av organisasjonen og være en pådriver for å skape effektivisering gjennom digitalisering. Gjennom programmet "Forenkling og forbedring" etableres det en kultur for kontinuerlig arbeid med forbedring av arbeidsprosesser og gevinstuttak. Modellen for

porteføljestyling bidrar til å prioritere de riktige digitaliserings- og organisasjonsutviklingsprosjektene og det arbeides systematisk med å bygge digital kompetanse i samarbeid med Organisasjon og utvikling.

Alle tiltak og prosjekter knyttes opp mot ett eller flere av de fire innsatsområdene i Strategi for digitalisering som er gjengitt i figuren under.



Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	137 251	137 251	137 251	137 251
Sum Lønns- og prisvekst	4 054	4 054	4 054	4 054
Sum Tekniske justeringer	-905	-905	-905	-905
Vedtak forrige periode				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplan	2 700	2 700	2 700	2 700
Andre tiltak	-8 140	-8 140	-8 140	-8 140
Sum Vedtak forrige periode	-5 440	-5 440	-5 440	-5 440
Budsjettendringer som skal videreføres				
Andre tiltak	-20	-20	-20	-20
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-20	-20	-20	-20
Konsekvensjusteringer	-2 311	-2 311	-2 311	-2 311
Konsekvensjustert ramme	134 940	134 940	134 940	134 940
Omstilling/effektiviseringskrav				
Budsjettering av vakanser og refusjon av sykepenger	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Nye tiltak				
Bytte plattform for intern kommunikasjon	-150	-1 166	-1 166	-1 166
Konsekvens av ny læreplan for lærlinger	600	600	600	600
Sum Nye tiltak	450	-566	-566	-566
Politiske vedtak				
Lokal medfinansiering av bredbåndsutbygging (2021) - kommunestyret 16.6.2021 - sak 124/21	5 000	0	0	0
Sum Politiske vedtak	5 000	0	0	0
Nye tiltak og realendringer budsjett	4 250	-1 766	-1 766	-1 766
Ramme 2022-2025	139 190	133 174	133 174	133 174

Omstilling/effektiviseringskrav

Budsjettering av vakanser og refusjon av sykepenger

I budsjettet for 2022 har kommunalområdene budsjettert med naturlige vakanser som oppstår i forbindelse med ordinær turnover i bemanningen. Konkret handler dette om de deler av tjenesten hvor det ikke er hensiktsmessig å leie inn vikarer ved kortvarig fravær, eksempelvis administrative stillinger, fagstillinger, spesialiststillinger o.l. I arbeidet med detaljbudsjett og økonomiplan skal alle enheter som normalt ikke leier inn vikarer (eksempelvis virksomheter med turnusdrift) budsjettere med anslag for forventede vakanser.

Nye tiltak

Bytte plattform for intern kommunikasjon

Lillestrøm kommune benytter Workplace by Facebook som plattform for intern kommunikasjon. Det er varslet en betydelig økning i lisenskostnadene for Workplace og digitaliseringsavdelingen vil derfor iverksette tiltak for å erstatte løsningen med en annen plattform. Innsparingen vil først inntreffe etter at eksisterende lisensavtale kan sies opp medio 2022.

Konsekvens av ny læreplan for lærlinger

Læreplanen for IKT-servicefag blir lagt om fra skolestart 2021. Faget endres til IT-driftsfag og får et helt annet innhold. Dette gjør at lærlinger ikke kan benyttes i samme grad som før for å betjene førstelinje telefon og enkle brukerstøttesaker. IT-avdelingen hadde planlagt med åtte lærlinger fra 2022, men må nå redusere dette til to. For å opprettholde tilstrekkelig nivå på tjenesten er det nødvendig å kompensere bortfallet av seks lærlinger med tre fulltidsansatte.

Dessverre er det ikke funnet rom for fullfinansiering av dette i budsjettforslaget for 2022. Det mangler ca 0,3 millioner i 2022 og ca 1,3 millioner per år fra 2023.

Politiske vedtak

Lokal medfinansiering av bredbåndsutbygging (2021) - kommunestyret 16.6.2021 - sak 124/21

Kommunestyret vedtok i sak 124/21 den 16. juni 2021 å søke om offentlig støtte til utbygging av bredbånd i henhold til kriteriene som var satt for dette. Det ble også vedtatt at lokalt bidrag estimert til 5 millioner kroner i tillegg til egeninnsats og dugnadsinnsats skulle innarbeides i budsjettet for 2022.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Bruk av kunstig intelligens for å forhindre eksponering av sensitive opplysninger på offentlig journal	600	600	600	600
Flytte Visma enterprise til skyen (Visma enterprise plus)	1 010	660	660	660
Innbyggerapp - strategi for digitalt førstevalg, strategi for kommunikasjon, innbyggerinvolvering, smartby og forenklet publisering	455	205	205	205
Innsynsløsning publikum - historiske kilder (eArkiv).	1 000	200	200	200
Inventaroversikt for IT-utstyr	350	0	0	0
Kostnader forbundet med Helseboka og CGM for korona test og vaksiner	405	405	405	405
Restfinansiering - Konsekvens av ny læreplan for lærlinger	300	1 300	1 300	1 300
Teams - P360 integrasjon	108	71	71	71
Teams-utstyr på flere møterom inkl. seminarrom	300	120	120	120
Teknologi- og tjenesteutviklingsløftet i Helse og mestring	3 200	2 224	3 100	3 100
Teknologi- og tjenesteutviklingsløftet i Helse og mestring	11 380	19 995	19 995	21 045
Tjenstedesigner	700	1 050	1 050	1 050
Videreføring av prosjekt for BI og datadeling	3 000	1 500	1 500	1 500
Sum	22 808	28 330	29 206	30 256

Nye tiltak**Bruk av kunstig intelligens for å forhindre eksponering av sensitive opplysninger på offentlig journal**

Det er i 2021 gjennomført et pilotprosjekt sammen med leverandøren av P360 for utvikling av løsning som skal forhindre eksponering av fødselsnummer og sensitive opplysninger på offentlig journal. Denne løsningen ønskes produksjonssatt i løpet av 2022.

Lillestrøm kommune har hatt noen tilfeller hvor sensitive data er lagt ut på offentlig journal. Dette tiltaket vil bidra til å redusere sannsynligheten for slike hendelser.

Flytte Visma enterprise til skyen (Visma enterprise plus)

Visma tilbyr nå Visma Enterprise som en skytjeneste (Visma Enterprise Plus). Dette er en oppdatert versjon sammenliknet med den versjonen som Lillestrøm kommune benytter i dag. Det er også denne versjonen som fremover vil oppdateres med ny funksjonalitet og løsninger. Flere kommuner har allerede tatt løsningen i bruk. Lillestrøm bør også gjøre dette for å ha en moderne og oppdatert løsning som ivaretar kommunens behov for effektive og gode løsninger for økonomistyring, HR og lønn.

Gevinster:

- Ingen drift og oppgraderinger av Visma Enterprise on-prem
- Mindre behov for kapasitet i datasenterplattformen vår
- Mindre forvaltningskoordinering da Visma alltid vil være oppgradert med siste versjon
- All nyutvikling Visma Enterprise vil bli prioritert i sky

Innbyggerapp - strategi for digitalt førstevalg, strategi for kommunikasjon, innbyggerinvolvering, smartby og forenklet publisering

En dedikert innbyggerapp fra Lillestrøm kommune vil forenkle kommunikasjon med innbyggere og øke graden av involvering. Vi ser noen andre kommuner har tatt dette i bruk med stort hell. Blant annet kan Sandefjord kommune vise til gode resultater.

Lillestrøm kommune benytter i dag Facebook i tillegg til innbyggerportalen. En dedikert innbyggerapp ville gjøre behovet for bruk av Facebook mindre og ville samtidig skape en bedre arena for frivillige lag og foreninger. En innbyggerapp kan utvides til å dekke sanntidsbehov og dermed også gi merverdi i en Smartby - sammenheng.

Innsynsløsning publikum - historiske kilder (eArkiv).

Skedsmo og Sørums gamle byggesaker er ikke direkte søkbare for innbyggere etter konverteringen til P360. Vi er i dialog med leverandøren om hvordan dette kan løses, men har frem til dette er på plass, behov for å forbedre gammel infrastruktur for å holde liv i gamle løsninger. Bortfall av tjenesten vil skape mye ekstra arbeid og vil oppleves som en dårligere tjeneste for innbyggerne som ønsker innsyn i gamle byggesaker.

Inventaroversikt for IT-utstyr

Det er behov for et system for raskt å kunne ta frem oversikter over hva slags IT-utstyr hver enkelt avdeling eier. Vi har grunndata i våre systemer, med dette må settes sammen i en rapport som enkelt kan gi oversikten.

Tiltaket baserer seg på en hypotese om at vi kan utvikle oversikten i en PowerBI-rapport ved å koble denne opp mot en del datakilder.

Tiltaket vil bidra til mindre svinn og søke graden av informasjonssikkerhet siden utdatert utstyr kan skiftes ut raskere.

Kostnader forbundet med Helseboka og CGM for korona test og vaksinerings

Det forventes at det også i 2022 vil påløpe ekstraordinære kostnader til håndtering av pandemien. Kostnadene er ikke innarbeidet i budsjettet og forutsettes dekket av tilførte statlige midler.

Restfinansiering - Konsekvens av ny læreplan for lærlinger

Læreplanen for IKT-servicefag blir lagt om fra skolestart 2021. Faget endres til IT-driftsfag og får et helt annet innhold. Dette gjør at lærlinger ikke kan benyttes i samme grad som før for å betjene førstelinje telefon og enkle brukerstøttesaker. IT-avdelingen har hittil hatt åtte lærlinger, men må nå redusere dette til to. For å opprettholde tilstrekkelig nivå på tjenesten er det nødvendig å kompensere bortfallet av seks lærlinger med tre fulltidsansatte.

I budsjettforslaget er det lagt inn delvis finansiering av dette behovet. Dette tiltaket representerer restfinansieringen for å kunne videreføre samme tjenestenivå på brukerstøtte i fremtiden.

Teams - P360 integrasjon

Lillestrøm kommune benytter i stor grad Teams til samarbeid og samskriving av dokumenter. Det er nå tilgjengelig en modul som forenkler arbeidet med saksbehandling i P360 gjennom å gjøre dette tilgjengelig i Teams-plattformen. Dette vil forenkle arkiveringsprosessen og øke mengden datafangst av arkivverdige dokumenter.

Konsulentbistand 40' pluss lisenser 71' per år

Teams-utstyr på flere møterom inkl. seminarrom

Økt bruk av digitale møter utløser behov for å utstyre møterommene med skjermer, kameraer og mikrofoner. IT-avdelingen har budsjett for å oppgradere noen rom per år. Dette tiltaket fremskynder arbeidet slik at alle møterom på rådhuset kan brukes til digitale møter.

Tjenestedesigner

Lillestrøm kommune mangler kompetanse på tjenstedesign. Dette er en nøkkelkompetanse for å lage digitale løsninger med god brukeropplevelse og effektiv flyt. Involvering av brukere er en vesentlig suksessfaktor for å skape helhetlige og meningsfulle tjenester for ansatte og innbyggere.

I dag leies kompetansen inn som konsulentbistand. Dette gir lavere effekt enn en fast ansatt som kan lære kommunen og det digitale økosystemet vårt å kjenne. En dedikert tjenstedesigner vil være en styrke for gjennomføringskraften på forbedringsprosjektene og bidra til å skape en mer effektiv og digitalt tilgjengelig kommune.

Videreføring av prosjekt for BI og datadeling

Det er i 2021 gjennomført et prosjekt for datadeling og business intelligence (BI) i Lillestrøm kommune, med bistand fra KPMG. Prosjektet leverer i 2022 et teknisk rammeverk for BI og datadeling, samt noen apper for intern styringsinformasjon (BI) og noen datasett for deling eksternt. Prosjektet har avdekket mange behov for styringsdata internt og deling eksternt og for å kunne møte disse behovene innen rimelig tid er det behov for å opprettholde utviklingskapasiteten på forbedring/utvidelse av eksisterende apper, samt utvikling av nye apper. Det foreslås derfor å kjøre et nytt prosjekt hvor vi leier inn ekstern konsulentbistand til å bistå både med kartlegging av behov og med utvikling av flere tjenester.

Gevinstpotensialet som følger av lettere tilgang på relevant styringsdata er enorme og kan oppsummeres i følgende punkter:

- Relevante styringsdata er lett tilgjengelig
- Ledere og andre beslutningstakere får tilpasset informasjon avhengig av behov
- Ledere og beslutningstakere får bedre beslutningsgrunnlag (datadrevne beslutninger)
- Alle har den samme informasjonen
- Man kan se utvikling over tid
- Mulighet for trendanalyser og prediksjon
- Man kan sette sammen data fra ulike kilder og se sammenhenger
- Det er i tråd med regjeringens digitaliseringsstrategi at offentlige aktører deler data for gjenbruk, samt forskning og innovasjon.

Teknologi - og tjenesteutviklingsløftet i helse og mestring

Tiltaket vises i en egen tabell ettersom det berører flere kommunalområder

I 2022 vil kommunen forberede og planlegge for et helt nødvendig taktskifte innenfor tjenesteutvikling og bruk av helseteknologi og digitale løsninger. Et teknologiløft er et av svarene på det omfattende omstillingsbehovet som er i helse- og mestringstjenestene, og som skal bidra til fremtidig bærekraft og unngåtte kostnader. Et teknologiløft omfatter behov for ressurser til etablering av nødvendige roller og funksjoner i organisasjonen og ressurser til teknologi og innovasjon. Det er kartlagt hvilke ressurser som er nødvendig for å gjennomføre teknologiløftet:

- Behovet for styrking av bemanning tilsvarer 17,5 årsverk i Helse og mestring og Digitalisering. Tiltaket har 7 måneders effekt i 2022 og helårseffekt fra 2023. Økningen har sammenheng med

breddingen av teknologiløftet. Dette er årsverk til etablering av felles responscenter, styrking av hjemmetjenesten for håndtering av utrykning på natt, styrking av kartlegging og vurdering ved Tjenestetorg, samt styrking av drift, systemforvaltning og teknologiutvikling i Digitalisering.

- Investeringsmidler og driftsmidler til økt bruk av teknologi og innovasjon: Implementering av teknologi dreier seg i hovedsak om driftsmidler til lisenser av ulikt slag, og i mindre grad om investeringer da det er lite av teknologien som vil kjøpes. Det er kartlagt behov for økt bruk av digitale tilsyn i institusjon og hjemmetjenester, av GPS og mobile trygghetsalarmer. Implementering av ny rammeavtale for teknologi vil legge til rette for økt bruk av sensorikk i tjenestene. Videre er det behov for midler til tildeling av teknologi som førstevalg ved nye henvendelser om tjenester, som kan utvikles til ulike "pakker" for innbyggere med lite, middels eller stort omfang av teknologi. Det er også behov for midler til å skape innovasjon som grunnlag for videre utvikling av løftet i en neste fase. For 2022 er det lagt inn driftsmidler tilsvarende 7 måneders effekt.
- Implementering av teknologi som del av tjenestetilbudet vil gi gevinster i form av økt trygghet, kvalitet og mestring for innbyggere. Videre vil teknologien utsette behovet for tradisjonelle helse og mestringstjenester og dermed redusere fremtidige utgiftsøkninger i tjenestene.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å prioritere tiltaket innenfor rammen.

Fordelt på kommunalområder

Beløp i 1000 kr

Kommunalområde (T)	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Bo- og miljøtjenesten	-250	-1 000	-1 000	-1 000
Digitalisering	14 580	22 219	23 095	24 145
Helsehus og institusjon	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Helsetjenester til voksne	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Tjenestetorg for helse og mestring	10 648	16 415	16 415	16 415
Totalsum	22 478	34 634	35 510	36 560

Oppvekst



Beskrivelse av dagens virksomhet

Oppvekst består av fire kommunalområder: skoler, barnehager, barneverntjenester og helsetjenester for barn og unge. Det er ca. 4.500 barn i barnehagene, fordelt på kommunale og private barnehager, og ca. 11.000 elever i skolene. Tjenesteområdet har også ansvar for helsetilbudet til gravide og de aller minste før barnehagealder, samt for barn i skolepliktig alder og ungdom etter endt grunnskole. Oppvekst har også ansvar for voksenopplæringstilbud og kulturskoletilbud. Tjenesteområdet har drøye 2.400 årsverk som yter tjenester til barn og unge mellom 0-25 år samt deres familier.

Tjenesteområdet skal ha skoler og barnehager med høy kvalitet, gode helse- og barneverntjenester – og med dette sørge for at alle får en god start i livet slik at de mestrer senere utfordringer. Vesentlig i dette er også god samhandling mellom de ulike tjenestene for barn og unge.

KOSTRA nøkkeltall

	Lillestrøm 2019	Lillestrøm 2020	Drammen	Lørenskog	Ullensaker	Kostragruppe 12
Prioritet						
Netto driftsutgifter per innbygger (201) førskole (B) **)	7 544	7 610	7 718	6 897	7 945	7 617
Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B) **)	10 192	10 106	10 329	10 419	10 214	10 842
Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B) **)	668	662	740	661	902	735
Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B) **)	288	243	229	93	47	345
Netto driftsutgifter per innbygger (215) skolefritidstilbud (B) **)	167	366	218	79	309	315
Netto driftsutgifter per innbygger (232) forebygg. helsestasjons- og skolehelsetjeneste (B) **)	722	837	830	786	723	766
Netto driftsutgifter per innbygger (251) tiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet (B) **)	258	371	191	193	372	273

Økonomiplan for 2022-2025

Netto driftsutgifter per innbygger (252) tiltak når barnet er plassert av barnevernet (B) **)	881	819	1 008	529	792	841
Dekningsgrad						
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år (B)	3,8 %	3,5 %	3,7 %	3,4 %	3,9 %	3,1 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år (B)	5,2 %	5,0 %	5,3 %	5,8 %	7,8 %	4,2 %
Årsverk i barnevernet/1000 barn (0-17 år)	5,1	5,7	5,9	5,0	5,6	6,0
Andre nøkkeltall						
Andel lærere i heltidsstilling		74,7 %	79,0 %	74,4 %	77,0 %	76,1 %

**) Justert for utgiftsbehov

Det vises til felleskommentaren for tjenesteområde Oppvekst hvor blant annet generelle utviklingstrekk i tjenesten, befolkningsutviklingen og demografiutviklingen er kommentert.

Utfordringer og strategi

Befolkningsutvikling

Prognoser for befolkningsutvikling i aldersgruppen 0-25 år viser en befolkningsvekst i Lillestrøm kommune. Det er imidlertid store variasjoner innad i kommunen, blant annet med bakgrunn i at størstedelen av veksten skal skje i sentrale områder. Dette gir blant annet et misforhold mellom bosettingsmønster og tjenestetilbudet i deler av kommunen. Forholdet påvirker investeringsbehov og effektiviseringstiltak i stedbundne tjenester, særlig i skoler og barnehager.

Spesielle utfordringer

Lillestrøm er en stor kommune med til dels store variasjoner i befolknings sammensetning og sosioøkonomiske forhold. En utfordring noen steder er økt tilflytting av familier med barn som har store og sammensatte hjelpebehov. Dette kan blant annet forklares med befolkningsøkning, tilflytting og mange familiers ønske og behov for nærhet til spesialisthelsetjenestene. Man ser en økning både i antall saker og i sakenes kompleksitet. Tilretteleggingen er økonomisk krevende da mange av barna trenger tett oppfølging. Levekårsutfordringer og fattigdomsproblematikk i deler av kommunen gir også mange barn og unge en vanskelig psykososial livssituasjon. Ungdomskriminalitet er også en utfordring i deler av kommunen. Dette understreker viktigheten av godt forebyggende arbeid, godt tverrfaglig samarbeid og samtidighet i tjenestetilbudet.

Oppvekststrategi

Oppvekst sin visjon er «*Sammen skaper vi en oppvekst preget av trivsel, trygghet og livsmestring gjennom tidlig innsats, samhandling og inkluderende fellesskap*».

Strategien skal bidra til helhetlig tilnærming til kommunens ansvar på oppvekstområdet, og alle tjenesteområdene er derfor involvert i utarbeidelse av strategien. Oppdraget, de lovpålagte oppgavene og andre kommunale og statlige føringer styrer tjenesteområdene. Visjonen og strategien setter retning. Oppvekststrategien skal legges frem for politisk behandling våren 2022 og vil gi føringer og retning for kommunens videre arbeid for barn og unge i planperioden.

Kvalitetsarbeid

Kvalitetsutvikling handler om å legge best mulig til rette for barn og unge sin trivsel, læring og utvikling. Arbeid med kvalitet i tjenestene handler om i hvilken grad felles mål preger arbeidet og realiseres. Det er derfor utarbeidet flere handlingsplaner og rutiner for hele tjenesteområdet, samt kurskataloger og kompetanse- og kvalitetsplaner for barnehage og skole. Alt dette vil være viktige bidrag inn i å utvikle kvalitet i tjenesteområdet og bidra til å sikre at alle jobber i samme retning. Kvalitetsplanene for

barnehage og skole er overordnede styringsverktøy som legger føringer for innholdet og kvaliteten på barnas tilbud. Videre skal det samlede kvalitetsarbeidet for oppvekst danne grunnlag for faglige mål og temaområder, og for utvikling av nye tiltak og virkemidler i planperioden.

Barnevernreform

Barnevernsreformen trer i kraft. 1. januar 2022, og innebærer overføring av faglig og finansielt ansvar fra stat til kommune. Reformen er også omtalt som oppvekstreformen da dette er en reform for alle som tar ansvar for eller møter barn og unge i sin arbeidshverdag. Noen har sagt at det skal en hel landsby til for å oppdra et barn. Dette gir et bilde på at barn som er omringet av voksne som bryr seg har økte muligheter for en trygg og god oppvekst, mestring og et godt liv både på kort og lang sikt. Reformen handler om å gi barn og familier god, helhetlig og riktig hjelp til rett tid, for å forebygge at utfordringene vokser seg større. Reformen bidrar til at det forebyggende perspektivet i enda større grad vil prege arbeidet i oppvekst.

Tverrfaglig samarbeid om utsatte barn og unge

Riktig forebygging kan gi store gevinster for det enkelte barn, familien og samfunnet – både i livskvalitet og livsmestring for den enkelte og for besparelser og bærekraft i tjenestetilbudene. Kommunen må derfor ha systemer som fanger opp utsatte barn og unge tidlig nok både i alder og problemutvikling, og systemer for å følge opp barna videre. Det er derfor vesentlig at de ulike tjenestene kjenner til hverandres mandat og tilbud og samordner seg til det beste for det enkelte barn. Vesentlig er også gode samhandlingsstrukturer og rutiner for informasjonsutveksling på systemnivå. Dette er et viktig fundament i arbeidet for barn og unge i Oppvekst og samarbeidende tjenester, og vil vektlegges i 2022 og videre i planperioden.

Som en del av dette arbeidet har kommunen fått innvilget statlige midler til utvikling av en modell for systematisk og kunnskapsbasert identifikasjon og oppfølging av utsatte barn og unge (Bedre tverrfaglig innsats – BTI). Arbeidet ledes av Oppvekst, men er også forankret i Helse og mestring og Kultur, miljø og samfunn. Modellen inneholder en samhandlingsmodell på kommune, etats og individnivå. Sentralt i modellen er handlingsveilederen for hvordan handle når man er bekymret. Modellen er utarbeidet gjennom 2020 og 2021, og i 2022 vil implementeringsarbeidet være sentralt.

Økonomisk styring innenfor tjenesteområdet

Lillestrøm kommune går snart inn i sitt tredje driftsår, og driften har siden kommunesammenslåingen i stor grad vært preget av pandemien. Kommunen har ennå ikke hatt et normalt driftsår, noe som også kan gjøre det krevende å danne seg et riktig bilde av driften og den økonomiske situasjonen. Det driftes imidlertid nøkternt og effektivt i tjenestene. I tillegg skal det finnes rom for ytterligere innsparinger. En drift med knappe marginer, vil også innebære risiko for reduksjon i tjenestekvalitet og utviklingsarbeid. Flere tiltak for å bøte på dette er det ikke funnet rom for i budsjettforslaget.

Barnevernsreformen gir økte kostnader, og kommunene kompenseres gjennom en økning i rammetilskuddet. Det har for staten vært utfordrende å finne en kostnadsnøkkel som vil være treffsikker nok slik at utfordringene for kommunene fanges opp. Finansiering av reformen slår derfor ulikt ut for kommunene. Omtrent halvparten av kommunene vil ha et negativt avvik og om lag halvparten vil ha et positivt avvik, sammenlignet med hva staten kompenserer for gjennom statsbudsjettet. Lillestrøm har et negativt avvik.

Etter bestilling fra Fellesnemnda forelå det i mars 2019 en bemanningsplan for administrativt ansatte i kommunen. Planen var et verktøy for å kunne styre bemanningsbehovet fremover. Med bakgrunn i denne planen vedtok kommunestyret i desember 2020 at administrative stillinger i ikke stedbundne tjenester skulle reduseres. I inndekningssaken vedtatt i kommunestyret i juni 2020 ble det nedbemannet med 3,3 årsverk i Fagstab og Pedagogisk-psykologisk avdeling (PPA). Planen legger imidlertid opp til

ytterligere nedbemanning med anslagsvis sju årsverk. Planen ble skrevet på et tidspunkt hvor man ikke hadde full oversikt over bemanningsbehov, oppgaveomfang og lovendringer. Konsekvensene av å nedbemanne i fagstab og PPA i tråd med bemanningsplanen vil kunne være lenger saksbehandlingstid, økt mengde klagesaker, mindre tid til forebyggende innsatser, økt turnover og lavere tjenestekvalitet. Samlet sett mener kommunedirektøren at dagens bemanning i Fagstab og PPA må opprettholdes, og det vil i 2022 jobbes med å finne inndekning for den vedtatte innsparingen på andre måter innenfor tjenesteområdet oppvekst.

Som følge av at Lillestrøm kommune forventer reduserte inntekter fra integreringstilskudd ble det i budsjett for 2021 vedtatt en reduksjon av kostnader tilsvarende 10 mill. kroner. Kostnadsreduksjonen ble likt fordelt på tjenesteområdene Helse og mestring og Oppvekst. Det er gjennom 2021 arbeidet med hvordan dette kan realiseres i praksis. Det er funnet inndekning for om lag 2,5 mill. kroner på kommunalområdet skole – på Lillestrøm voksenopplæring. Den resterende delen av kuttet vil i 2021 finansieres av midler knyttet til enslige mindreårige asylsøkere, og det vil i 2022 vurderes hvordan kuttet skal dekkes inn i resten av økonomiplanperioden.

Verbalvedtak – Harmoniserte takster for foreldrebetaling for mat i barnehage og SFO

Kommunestyret vedtok i forbindelse med budsjettbehandlingen i desember 2020 følgende verbalvedtak (nr. 10): *Forslag til harmoniserte takster på foreldrebetaling for mat vedtas ikke. Kommunedirektøren kommer tilbake til politikken med en sak om mat i SFO og de kommunale barnehagene.*

Sak om dette ble behandlet i kommunestyret 19.5.2021 (sak 122/21), der følgende vedtak ble fattet:

- 1. De kommunale barnehagene opprettholder ulikt mattilbud og kostpenger i tråd med nåværende tilbud.*
- 2. Storkjøkken må videreføres i framtidige barnehageprosjekt og ved rullering av Barnehagebehovsplanen. Dermed vil antall barnehager som kan fasilitere servering av lunsj og kokk/kjøkkenassistent øke etter hvert som nye barnehager ferdigstilles. Kommunen kan på denne måten legge opp til en langsiktig harmonisering av mattilbudet i de kommunale barnehagene.*
- 3. Det skal legges frem en egen sak om hvordan en langsiktig harmonisering og innføring av måltider kan finansieres.*
- 4. SFO ved de kommunale skolene viderefører sitt nåværende tilbud med servering av mat til barna i oppholdstiden.*
- 5. Kostpenger for full plass på SFO er i 2021 kr. 231,- i måneden, og reduseres ved deltids plass. Kostpengene justeres årlig i forbindelse med budsjett.*

Sak i tråd med punkt 3 i vedtaket vil fremmes i løpet av 2022. Dette vil ikke påvirke budsjettprosessen for 2022.

Verbalvedtak – Treårig prosjekt brukerbetaling SFO

Kommunestyret vedtok i forbindelse med budsjettbehandlingen i desember 2020 følgende verbalvedtak (nr. 11): *Det etableres et treårig prosjekt der det ses på sammenhengen mellom redusert brukerbetaling for SFO 1. trinn, oppslutningen om tilbudet og skolens arbeid mot utenforskap.*

Ordningen ble igangsatt f.o.m. inneværende skoleår, i tråd med kommunestyret vedtak av 19.5.2021 i sak 78/21: Redusert betaling i SFO på 1. trinn:

1. Det innføres forsøk med gratis SFO-plass for elever i 1. trinn for husholdninger med samlet inntekt under kr. 350 000,- fra 1.8.2021. Kostpenger må betales.

2. Husholdningene søker redusert betaling på ordinær måte for å få rett til gratis plass.

3. Det vil informeres godt om ordningen til 1. trinns foresatte.

4. Forsøket varer fra høsten 2021 – 2023. Det vil etter skoleåret 2021-2022 bli foretatt evaluering som kan medføre endringer i ordningen.

Kommunedirektøren følger dette nøye og effekten av tiltakene vil bli evaluert i tråd med vedtakspunkt nr. 4.

Verbalvedtak – Sommerstengte barnehager

Kommunestyret vedtok i forbindelse med budsjettbehandlingen i desember 2020 følgende verbalvedtak (nr. 12): *Ordningen med sommerstengte barnehager gjennomføres ikke i 2021. Kommunedirektør bes legge fram en sak som beskriver muligheten for en løsning der enkelte barnehager holdes åpne gjennom sommeren.*

Kommunestyret vedtok i sak 152/21 - Endring av de kommunale vedtektene - sommerstengte barnehager, følgende:

1. Kommunedirektørens alternative forslag 2, én barnehage per distrikt holdes åpen for de som har behov i uke 29 og 30.

2. Kommunedirektøren bes gå i dialog med de private barnehagene med sikte på å finne gode løsninger om samarbeid for ferieavvikling som ivaretar ansatte og barn på en god måte i hele kommunen.

3. Ordningen evalueres etter to år

Bakgrunnen for forslaget om sommerstengte barnehager i to uker var et resultat av avveiningen mellom foreldrenes behov for fleksibilitet og kommunens behov for forutsigbarhet og kostnadseffektiv drift av barnehagene. Kommunedirektøren vil evaluere ordningen i tråd med vedtakspunkt nr. 3.

Barnehage

Gjennom 2020 og 2021 var barnehagedriften i Lillestrøm sterkt preget av koronapandemien. Barnehagene, som vanligvis jobber på tvers av avdelinger og i team, måtte nå være organisert i kohorter i tråd med trafikklysmodellen. Flere av barnehagene opplevde smitte, noe de ansatte og ledelse håndterte på en god måte, men det førte til redusert tilbud og stengte avdelinger i perioder. Under korona-pandemien har det vært stor bruk av vikarer, og i perioder har driften vært krevende da det har vært svært vanskelig å få tak i kvalifiserte vikarer. Drift under pandemien har påvirket kvalitets- og utviklingsarbeidet. De kommunale barnehagene vil i 2022 jobbe videre med å implementere kvalitetsplan for leke, lærings- og omsorgsmiljøet, med satsing på inspirerende og trygge lekemiljø. De private barnehagene er orientert om planen og har mulighet til å benytte denne i sitt utviklingsarbeid. Dette arbeidet sees i tett sammenheng med psykososialt barnehagemiljø.

Fra 1. januar 2021 ble det lovfestet en aktivitetsplikt for alle barnehager som skal sikre alle barn et trygt og godt barnehagemiljø. Endringene skal blant annet bidra til at de ansatte skal følge med, varsle ledelsen og handler raskt og riktig når et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Barnehagene skal utarbeide en skriftlig plan med egnede tiltak i saker der det er nødvendig med tiltak. Dette har vært

et prioritert område for kommunen både som barnehageeier og barnehagemyndighet i 2021, og vil fortsette i økonomiplanperioden.

Det er fattet politiske vedtak om at noen nye barnehager i enkelte områder av kommunen skal være privat drevet. Dette vil påvirke tilskuddsutbetalingen i økonomiplanperioden. Det er imidlertid flere usikkerhetsmomenter. For alle tiltak vil det være den faktiske utvikling i barnetall og etterspørsel etter plasser som avgjør om og når realisering av nye prosjekter bør skje. I tillegg påpekes det at ved en økning i barnetallene i kommunen, vil det også medføre økning i kommunens inntekter fra staten. Per nå er det derfor ikke lagt inn noen økning i posten for tilskudd. Situasjonen følges nøye og kommuneledelsen vil gjøre konkrete beregninger i forbindelse med hvert årsbudsjett.

Skole

Gjennom 2020 og 2021 var skoledriften i Lillestrøm sterkt preget av koronapandemien. Skolene måtte håndtere stadige smitteutbrudd og undervisningstilbudet måtte hyppig omorganiseres i tråd med smittesituasjonen. Skolenes ansatte og ledere håndterte dette meget profesjonelt og dedikert, men belastningen måtte nødvendigvis påvirke annet kvalitets- og utviklingsarbeid. I 2022 er det derfor prioritert å arbeide med realisering av Kunnskapsløftet 2020. Lillestrømskolene arbeider videre med å implementere kvalitetsplanene for Lillestrøm kommune, i hovedsak på områdene læringsmiljø, språk og regning.

Det er stort mangfold i elevgruppa i Lillestrøm og skolene er en viktig arena for inkludering. Det er et mål at skolene skal bidra positivt til alle elevers læring, trivsel og utvikling. Lillestrømskolen driftes kostnadseffektivt med små marginer, samtidig som det er et krav om kontinuerlig kvalitetsutvikling. Sammen med PPA arbeider skolene med å inkludere flere elever i den regulære opplæringen og redusere spesialundervisningen. Dette forutsetter tidlig innsats og høy kompetanse i det å tilpasse opplæringen til elever med ulike læreforutsetninger. Vi ser imidlertid at det innenfor dagens ramme er krevende for skolene å gi lavterskeltilbud til elever med begynnende problematikk for eksempel innen grunnleggende ferdigheter. Kommunedirektøren har imidlertid ikke funnet rom til å legge inn en styrking av tilbudet for å støtte arbeidet i å bygge opp målrettede lese- og/eller regnekurs etter en felles metodikk for alle skoler i Lillestrøm kommune, noe som hadde vært viktig for å skape felles praksis og et mer likeverdig tilbud for enkeltelever som strever.

Mangfold i språk og kultur preger Lillestrømskolen. For å imøtekomme dette mangfoldet er det etablert tett samarbeid med Kultur barn og unge og de forebyggende helsetjenestene. Ny integreringslov utfordrer også voksenopplæringen når det gjelder å gi flere elever gode norskkunnskaper raskere. Piloteringen med å kombinere språk- og fagopplæring ved hjelp av modulbaserte læreplaner på nivået under videregående opplæring fortsetter.

Barnetallet i Lillestrøm stiger, og dette utfordrer kapasiteten. Høsten 2021 hadde skolene i Lillestrøm 175 flere elever enn høsten før. Skolebehovsplanen for Lillestrøm viser behov for nybygging og rehabilitering av skolebyggene. For å holde kontroll på kommunens lånebelastning vil noen prosjekter måtte justeres eller skyves ut i tid. I noen deler av kommunen øker dette faren for classesprekk og kapasitetsproblemer fordi bare en liten elevtallsøkning kan utløse behov for nye klasser og dermed behov for paviljonger om skolen ikke har nok romkapasitet. Dette utgjør en vesentlig kostnadsusikkerhet. Utfordringen er særlig stor i Lillestrøm by, Strømmen og på Skjetten. Elevtallsveksten utløser i tillegg behov for flere lærere i tråd med kravene til lærernorm. Det er derfor lagt inn kompensasjon for elevtallsvekst i budsjettforlaget.

SFO er en viktig del av det pedagogiske tilbudet til de yngste elevene. Høsten 2020 kom *Rammeplan for SFO* som sier noe om den pedagogiske kvaliteten på SFO. Det er etablert et SFO-nettverk som arbeider med kvalitetsutvikling i SFO. Kompetansetilbudet til SFO-ansatte er også utviklet. Samtidig er SFO et

viktig tjenestetilbud til foreldre. En stor del av SFO sitt inntekstgrunnlag er foreldrebetaling. På grunn av ulike moderasjonsordninger er det ikke mulig å drive SFO som et selvkostområde. I tillegg er det indikasjoner på at foreldreatferden har endret seg noe. Koronapandemien har økt bruken av hjemmekontor, noe som kan føre til at foreldre bruker SFO mindre hver uke eller at barn slutter på SFO tidligere. Det er for tidlig å konkludere på om dette er en permanent endring i foreldreatferden, men endret deltakelse på SFO utgjør en stor kostnads- og inntektsusikkerhet. Tilsvarende usikkerhet observerer vi på kulturskolen. Med sterke restriksjoner sank deltakelsen i kulturskolen til et lavere nivå enn det som er ønskelig. Kulturskolen arbeider for å hente elevene tilbake til dette viktige tilbudet, men inntekstgrunnlaget er likevel fortsatt usikkert.

Kulturskolen skal gi bredde-, kjerne- og fordypningstilbud, og tilbyr både utdanningsløp for fremtidige kunstnere og tilbud der barn og unge kan få mulighet til å utfolde seg. Kulturskolen samhandler mye med andre aktører som grunnskolene, andre kulturaktører og frivillige kulturtilbud. Det er et mål i løpet av strategiperioden å utarbeide rammeplan for kulturskolen samt vurdere hvordan kulturskolen kan øke sin medlemsmasse innenfor dagens økonomiske ramme. Kulturskolen deltar i en pilotering av utvidet samarbeid mellom kulturskole og grunnskole gjennom den statlige piloteringen *Kulturskole 3.0*. Piloten er knyttet til Frogner skole og kultursenter. Kommunedirektøren har imidlertid ikke funnet rom til å styrke dette arbeidet.

Helsetjenester for barn og unge

Helsetjenester for barn og unge arbeider etter flere førende prinsipper. Helhetsprinsippet er viktig for å se hele familien, anerkjenne foreldrerollen, se styrker og legge til rette for mestring. Tverrfaglig samarbeid er et annet viktig prinsipp hvor det legges til rette for gode samarbeidsrutiner og strukturer for å finne løsninger på tvers.

Det er viktig å ha gode og tilgjengelige lavterskeltjenester for å fange opp og følge opp de som er i behov av hjelp. Det er imidlertid en utfordring å rekruttere helsesykepleiere, og det er flere vakante stillinger som ikke besettes. Kommunen mangler 11 årsverk for å tilfredsstille helsedirektoratets normtall for antall helsesykepleiere i skolehelsetjenesten.

Det har vært en del utfordringer knyttet til enkelte ungdomsmiljøer det siste året. Oppsøkende ungdomsteam (OUT) møter ungdom som forteller om ulike utfordringer hjemme som trangboddhet og kjedsomhet. Koronasituasjonen har begrenset ungdom sin mulighet for sunn utfoldelse, og flere forteller at de savner steder å treffe andre ungdommer. OUT møter unge med tegn på psykisk uhelse og rusproblematikk, og de har fått kjennskap til at ungdom har vært involvert i voldsepisoder og ran. Dette sammenfaller med politiets beretninger om økning i voldssaker. OUT har miljøterapeuter og skolekontakter tilknyttet ungdomskolene og de videregående skolene, og bistår skolens personale både på systemnivå og i enkeltsaker.

Det er også økning i antall barn og unge med nedsatt funksjonsnivå. Dermed er det også økt behov for fysioterapi til barn og unge med funksjonsnedsettelse og spesielle behov, både akutt og ved langvarige og kroniske lidelser.

Begrepet barnekoordinator er presentert i statsbudsjettet som en del av likeverdsreformen. Denne trer i kraft fra 1. august 2022. Dette innebærer at kommunen har en plikt til å opprette barnekoordinatorstillinger. Plikten og rettigheten skal gjelde for familier med barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og som vil ha behov for langvarige og sammensatte eller koordinerte helse- og omsorgstjenester og andre velferdstjenester.

Det er et stort behov for forebyggende og behandlende psykisk helsehjelp til barn og unge. Per oktober 2021 er det 50 barn som venter på avtale med behandler i kommunens lavterskeltilbud, Psykisk helse og familiestøtte.

Det å ha en dårlig psykisk helse er en folkehelseutfordring. Det er nødvendig med gode og virksomme lavterskeltilbud på området, og det ligger flere forslag i statsbudsjettet og tilføring av frie midler til kommunene for innføring av lavterskeltilbud.

Oppvekstprofilen 2021 (Folkehelseinstituttet) for Lillestrøm kommune viser at ungdomsskoleelever er mye plaget med depressive tanker. Tall for landet viser at syv prosent av norske barn har en psykisk lidelse, og opp mot 15 prosent har psykiske helseplager som bekymringer, stress og søvnvansker. Psykiske lidelser har både individuelle, samfunnsmessige og økonomiske konsekvenser. Derfor er arbeidet med psykisk helse blant unge svært viktig både for den enkeltes livskvalitet og for fremtidig bærekraft i tjenestene.

For å imøtekomme disse utfordringene har regjeringen laget en opptrappingsplan for psykisk helse til barn og unge gjennom et strategisamarbeid 0-24 år, og etablert ulike pakkeforløp (nasjonale standardiserte pasientforløp) som kommunen må følge.

Den kommende Barnevernsreformen (Oppvekstreformen) vil stille krav til gode forebyggende tjenester som gir barn og familier god, helhetlig og nyttig hjelp til riktig tid for å forebygge at utfordringene vokser seg store og at barn er i behov av ytterligere forsterkede tiltak i barneverntjenesten.

Helsestasjonsprosjektet så på mulige gevinster ved å redusere antall helsestasjoner og dermed bedre grunnlaget for utvikling og bruk av kompetanse. Kommunestyret behandlet saken i mai 2021. Her ble det vedtatt at alle seks helsestasjonene skal bestå, men kommunedirektøren ble bedt om å komme tilbake med en ny sak om mulighet for samlokalisering med andre helsetjenester, hvordan få økt tilgjengelighet for innbyggerne, styrket tverrfaglig innsats, gode fagmiljøer og sambruk av lokaler. En egen sak om dette vil legges frem for kommunestyret våren 2022.

Barnevern

Over tid har stadig flere barn og unge fått hjelp fra barnevernet. På landsbasis gjelder dette om lag fire prosent av barn og unge. Antall meldinger til barnevernet er økende også i Lillestrøm. Korona-situasjonen første halvår 2020 ga noe mindre meldinger til barnevernet enn forventet, med 684 meldinger. Dette har riktignok økt i andre halvår, der tallet ble 851 meldinger. Dette utgjør 1535 for hele 2020. Første halvår 2021 har vi mottatt 830 meldinger. For flertallet av barna er det tilstrekkelig med hjelpetiltak i hjemmet. De fleste familier som mottar hjelp får mer enn ett tiltak av gangen. Hovedandelen av de som mottar hjelp er barn og unge i alderen 10-12 år. En positiv utvikling er at inngangsalderen på barn i barnevernet synker. På den annen side tilsier dette at barna blir lenger i tiltakene. Det fattes likevel færre vedtak om omsorgsovertakelse per år, men grunnet lavere alder på barna blir de værende lenger i overtakelsessituasjonen.

Manglende foreldreferdigheter er hyppigste årsak til vedtak om tiltak. Dette betyr at det må legges inn betydelig innsats i å veilede foreldre i hvordan opptre som gode rollemodeller og utøve godt foreldreskap. I Lillestrøm barnevern er dette ressurs- og familieteamets hovedoppgave. I 2020 jobbet teamet med til sammen 404 barn på oppdrag fra barneverntjenesten.

Barnevernsreformen (også kalt Oppvekstreformen) medfører økt faglig og økonomisk ansvar for kommunene på barnevernsområdet. Ved innføring av reformen får kommunene økte egenandeler for plassering i institusjon og beredskapshjem. Refusjonsordningen for fosterhjem og tidligere øremerkede midler til stillinger i barnevernet avvikles og overføres til økte rammeoverføringer. I tillegg skal

kostnader knyttet til nye oppgaver som følge av reformen og nye kompetansekrav som er vedtatt i ny barnevernlov, finansieres gjennom økte rammeoverføringer til kommunene.

Ett av reformens hovedmål er å styrke kommunenes arbeid med tidlig innsats og forebygging. Dette vil kunne spare kommunene for mer inngripende og dyre tiltak som institusjonsplasser. Kommunedirektøren vil i økonomiplanperioden styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging. Det vil imidlertid ta tid før økt tidlig innsats og forebygging gir seg utslag i mindre økt behov for dyre tiltak.

Flere norske barnevernssaker har i 2020 og 2021 vært behandlet i den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD) i Strasbourg. Dommene fastslår at norsk lov ikke er i strid med menneskerettighetene, men de krever en praksisendring av utføringen. Dette vil føre til økte kostnader for kommunen både til sakkyndig utredninger, til samvær mellom foreldre og biologiske barn, samt oppfølging av foreldre etter omsorgsovertakelse. Kommunedirektøren mener det er nødvendig å bevilge midler for å kunne møte denne praksisendringen.

Barnevernet og kommunen som helhet vil være tjent med et godt tverrfaglig samarbeid i Lillestrøm kommune. Et eksempel kan være at andre instanser enn barnevernet tilbyr lavterskeltiltak, som vil kunne føre til at færre familier får behov for tjenester fra barnevernet. Dette vil være et viktig satsningsområde i 2022 og videre i planperioden.

Stabsavdelingene – Fagstab og Pedagogisk psykologisk avdeling (PPA)

Fagstaben har et bredt mandat og oppgavene strekker seg fra rutinearbeid og regelstyrt saksbehandling til komplekse forvaltningssaker og omfattende utredninger. Fagstaben skal jobbe systematisk for å bidra til god samordning i tjenestene rundt barn og unge, samt kvalitet og effektivitet i kjerneaktivitetene i oppvekst. Et nytt område fagstaben bidrar inn i er kommunens system for porteføljestyling, som gir en samlet oversikt over utviklingsarbeidet i tjenesteområdet oppvekst og kommunen som helhet. Porteføljestyling skal bidra til helhet og sammenheng, gode prosesser for prioritering og forankring av prosjekter. Et annet viktig satsningsområde i 2022 er implementering av prosjektet *Bedre tverrfaglig innsats* (BTI), som handler om systematisk og kunnskapsbasert identifikasjon og oppfølging av utsatte barn og unge.

PPA har et stort etterslep på individualsaker og har på tross av iverksatte tiltak ikke klart å lukke avviket da det er økt etterspørsel etter PPAs tjenester. I likhet med andre tjenester som arbeider direkte med barn, unge og voksne med særskilte behov, kan dette forklares med befolkningsøkning generelt, tilflytting og mange familiers ønske og behov for nærhet til spesialisthelsetjenestene, samt en generell økning i antall barn med ressurskrevende utfordringer og sykdom. PPA har i tillegg til individrettede oppgaver også et lovpålagt systemrettet mandat.

Forskning på pedagogisk- psykologisk intervensjon viser at systemrettet arbeid fører til at flere barn og unge får utbytte av det ordinære barnehage- og skoletilbudet, og er på sin side med på å redusere mengden individuelle saker. Lovverket er imidlertid tydelig på at individuelle tjenester har prioritet foran systemrettede tjenester. Tjenesteområdet oppvekst står foran flere utfordringer. Psykiske helseplager blant barn og unge øker, barnevernreformen gir økt behov for flere lavterskeltiltak og komplekse problemstillinger øker behovet for mer tverrfaglig innsats. Det er derfor nødvendig i høy grad å vektlegge kapasitetsbygging og systemrettede arbeidet i barnehager og skoler. Dette er en kontinuerlig prosess innen det pedagogisk- psykologiske området og fordrer at PPA har tilstrekkelig ressurser til å bidra inn i utviklingen av et godt barnehage- og skoletilbud som å ivareta inkludering, utvikling og læringsutbytte for alle barn og unge. For å få til dreining mot mer systemrettet arbeid, har PPA i 2021 blant annet satt i gang en pilotering i området Strømmen/Skjetten og et veiledningsprosjekt internt i avdelingen.

Investeringsbudsjett

Kommunedirektøren er opptatt av at Lillestrøm kommune har en hensiktsmessig og behovsdekkende skole- og barnehagestruktur. Kommunesammenslåingen gjorde det nødvendig å se samlet på skole- og barnehagebehov. Enhetene har ulik størrelse og ulik bygningsmessig standard. Skolebehovsplanen for Lillestrøm kommune ble vedtatt av kommunestyret 22.4.2020 (sak 25/20), og barnehagebehovsplanen ble vedtatt 7.10.2020 (sak 167/20).

I lys av økte kostnadsestimer og endrede behov er det nødvendig å gjøre nye vurderinger av kommunens skoleprosjekter og investeringsplaner. Det vises til sak 155/21 - Revidering av skolebehovsplan - endrede økonomiske forutsetninger, som ble behandlet i kommunestyret 13. oktober 2021. Her ble det påpekt at planlagte byggeprosjekter har et vesentlig høyere budsjett sammenlignet mot estimatene gitt i skolebehovsplanen. Videre er byggeprosjektene forsinket i forhold til det som ble lagt til grunn i skolebehovsplanen. Forsinkelsen gir mulighet til å gjøre nye alternative vurderinger knyttet til fremdrift, prioriteringer og løsningsvalg for hver enkelt skole. Dette vil også gi kommunen mulighet til å innpasse det samlede investeringsnivået for skolebehovsplanen og dermed avpasses denne innenfor Lillestrøm kommune sine vedtatte økonomiske investeringsrammer. Kommunedirektøren erkjenner at det er uheldig å skape ny usikkerhet rundt flere av byggeprosjektene til kommunen. Samtidig må kommunen ta inn over seg det nye kostnadsnivået og tilpasse planene til en forsvarlig økonomisk styring. Revidert skolebehovsplan vil derfor legges frem for politisk behandling før sommeren 2022.

Med bakgrunn i befolkningsprognosene og nødvendig elevkapasitet i skoleområde 6.1 Lillestrøm og Kjeller, finner kommunedirektøren det likevel nødvendig at prosjektene Volla skole og Kjellervolla skole gjennomføres som forutsatt.

Det foreslås en forskyvning i tid på barnehageprosjektet på Melbyjordet, med bakgrunn generelt høyt press på investeringsbudsjettet. Melbyjordet er i hovedsak en erstatning for to eldre barnehager, og bygges i utgangspunktet ikke for å øke kapasiteten i området.

Kommunedirektøren vil også vurdere mulighetene for en kapasitetsforskyvning av barnehageplasser fra Skjetten til Strømmen, fordi det er misforhold mellom kapasitet og etterspørsel i disse områdene. Det vil blant annet være aktuelt å ta i bruk paviljongene på Strømmen stadion for videre barnehagedrift når Sagelva barnehage flytter inn i nye lokaler våren 2022.

Økonomiplan for 2022-2025

I løpet av året 2022 vil tre nye skole- og barnehagebygg ferdigstilles og tas i bruk. Dette er Sophie Radich skole og Volla barnehage i Lillestrøm by og Sagelva barnehage på Strømmen.

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
Investeringsprosjekter					
OPPVEKST					
Dalen barnehage - nybygg	6 000	0	0	0	6 000
Dalen skole - rehabilitering av svømmebasseng	20 000	5 000	0	0	25 000
Kjellervolla skole - bruksendring	38 000	0	0	0	38 000
Ny barnehage - Melby/Tømteveien	0	10 300	0	4 000	14 300
Oppgradering barnehager - Byggherre	8 000	0	0	0	8 000
Ramstadskogen barnehage - utvidelse	0	2 000	3 000	15 000	20 000
Sagelva barnehage	42 000	0	0	0	42 000
Skolebehovsplan for Lillestrøm	280 001	37 000	300 000	150 000	767 001
Sophie Radich skole - nybygg	250 000	0	0	0	250 000
Volla barnehage	28 000	0	0	0	28 000
Volla skole	60 000	120 000	98 000	0	278 000
Sum OPPVEKST	732 001	174 300	401 000	169 000	1 476 301

Administrasjon og ledelse Oppvekst

Beskrivelse av dagens virksomhet

Stabsavdelingene – Pedagogisk psykologisk avdeling (PPA) og Fagstab oppvekst

Pedagogisk- psykologisk avdeling (PPA) har 52 ansatte og yter tjenester både til kommunale og private barnehager og skoler i kommunen. PPAs mandat fremgår av opplæringsloven og barnehage-loven. Mandatet innebærer at tjenesten skal legge til rette for inkludering, utvikling og læringsutbytte for barn, elever og voksne grunnskoleelever med særskilte behov. Mandatet er todelt og inneholder både system- og individrettede oppgaver. Ønsket hovedfokus er systemrettet arbeid i form av å hjelpe barnehager og skoler med å forebygge, oppdage og avhjelpe vansker tidlig, samt sikre at flest mulig kan ivaretas innenfor et ordinært tilbud. PPA er i tillegg kommunens sakkyndige instans og skal utarbeide sakkyndig vurdering der loven krever det. PPA er også kommunens fagavdeling for hele oppvekstfeltet og er sentral i organisasjonsutviklingen for øvrig. Systematisk arbeid med forebyggende tiltak og tett samhandling med øvrige fagområder og tjenester, er viktige satsningsområder.

Fagstab oppvekst har 22 ansatte og skal ivareta sentrale faglige og administrative oppgaver overfor alle tjenestene i oppvekst. Fagstaben skal også være en støtte for tjenestene og for ledelsen i oppvekst. Sentrale oppgaver er bla koordinering av det tverrfaglige samarbeidet for barn og unge, faglig, juridisk og administrativ veiledning og støtte, ivaretagelse av barnehage- og skoleeierrollen, statistikk og analyse, internkontroll og kriseberedskap. Fagstaben har også ansvar for blant annet forvaltning og utbetaling av tilskudd til kommunens private barnehager, samt andre barnehagemyndighetsoppgaver som barnehageopptak, tilsyn og veiledning av alle barnehager i kommunen – både private og kommunale.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	445 305	445 305	445 305	445 305
Sum Lønns- og prisvekst	3 013	3 013	3 013	3 013
Sum Tekniske justeringer	-776	-776	-776	-776
Vedtak forrige periode				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplan	-5 475	-5 475	-5 475	-5 475
Andre tiltak	0	-280	-280	-280
Sum Vedtak forrige periode	-5 475	-5 755	-5 755	-5 755
Budsjettendringer som skal videreføres				
Andre tiltak	4 920	4 920	4 920	4 920
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	4 920	4 920	4 920	4 920
Konsekvensjusteringer	1 682	1 402	1 402	1 402
Konsekvensjustert ramme	446 987	446 707	446 707	446 707
Omstilling/effektiviseringskrav				
Budsjettering av forventede vakanser innenfor PPA, fagstab og barnehagemyndighet	-1 572	-1 572	-1 572	-1 572
PPA: Konsekvens av inndekningssak i 2020	-380	-380	-380	-380
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-1 952	-1 952	-1 952	-1 952
Nye tiltak				
PPA: Omgjøre vikarpenger til fast stilling PP- rådgiver, ingen merkostnad	1	1	1	1
Tilskudd til private barnehager	5 843	5 843	5 843	5 843
Sum Nye tiltak	5 844	5 844	5 844	5 844
Nye tiltak og realendringer budsjett	3 892	3 892	3 892	3 892
Ramme 2022-2025	450 879	450 599	450 599	450 599

Omstilling/effektiviseringskrav

Budsjettering av forventede vakanser innenfor PPA, fagstab og barnehagemyndighet

Dette er naturlige vakanser som oppstår i forbindelse med forventet ordinær turnover i bemanningen. Årsaken er at en rekrutteringsprosess normalt tar lengre tid en oppsigelsestiden til den som slutter. Bemanningen i tjenesten har også en kompetanse som ikke gjør det hensiktsmessig å leie inn vikarer under rekrutteringsperioden.

PPA: Konsekvens av inndekningssak i 2020

Lillestrøm kommune gjennomførte en inndekningssak i 2020 og PPA skulle nedbemanne med ett årsverk merkantil stilling. I den forbindelse ble det foretatt en gjennomgang av avdelingen i sin helhet, og vurdert mulighet for ytterligere innsparinger. Ved naturlig avgang ble en seksjonslederstilling omgjort til pedagogisk- psykologisk rådgiver og det ble nedbemannet med ytterligere 30% merkantil stilling. De frigjorte midlene ligger i PPA sin ramme og utgjør en mulig innsparing tilsvarende kr 380 000,-

Nye tiltak

PPA: Omgjøre vikarpenger til fast stilling PP- rådgiver, ingen merkostnad

PPA er en utøvende tjeneste organisert i administrasjon og ledelse oppvekst. Majoriteten av ansatte i PPA er kvinner i fruktbar alder og avdelingen har og vil ha vakanser i form av svangerskapspermisjoner og sykefravær. Krav til ansettelse er minimum mastergrad i pedagogikk eller profesjonsstudiet i psykologi, og det er tidkrevende og til dels umulig å skaffe vikarer.

Avdelingen har et betydelig avvik i form av venteliste på saksbehandling.

Det er behov for å ansette en fast PP- rådgiver for å dekke opp noe av vakansene og lukke avvik. Stillingen finansieres av refusjon sykefravær og refusjon foreldrepenger.

Videre er det behov for stram styring og kontroll av stillingshjemplene, slik at denne stillingen ikke går inn i den ordinære bemanningen.

Tilskudd til private barnehager

Satsene for tilskudd til private barnehager er beregnet med utgangspunkt i Solberg-regjeringens forslag til statsbudsjett for 2022. Endringer i eksemplis deflator, pensjonssats, kapitalsats og foreldrebetaling vil kunne påvirke behovet. Merbehovet er også knyttet opp mot anslag på barnetall i de private barnehagene per 15. desember 2021, basert på rapporteringer fra de private barnehagene og erfaringstall.

I forslag til statsbudsjett for 2022 har regjeringen lagt inn forslag om mindre kompensasjon for pensjonsutgifter og kapitalutgifter i tilskuddet til de private barnehagene. På bakgrunn av dette er det gjort et fratrekk i kommunens rammeoverføring på 7,2 mill. kroner.

Satsene ble publisert 28.oktober og det viser seg at endringene ikke tilsvarer det fratrekket som Lillestrøm kommune har fått i sin rammeoverføring. Av kommunens 30 private barnehager vil 29 av disse få en tilnærmet lik utbetaling som i 2021, og kommunens utbetaling vil derfor ikke være lavere enn i 2021. Kommunedirektøren forutsetter at kommunen blir kompensert for dette.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Avvikling av driftsavtale med alternativ til vold	1	-972	-972	-972
PPA: Styrket tilbud til barnehagebarn med autisme.	670	670	670	670
Tilrettelegging i barnehage for barn med nedsatt funksjonsevne (barnehageloven § 37)	4 000	4 000	4 000	4 000
Tiltak for å sikre flere barnehagelærere i barnehagen-økning i kommunes frie inntekter fra statsbudsjettet	1 600	1 600	1 600	1 600
Sum	6 271	5 298	5 298	5 298

Nye tiltak**Avvikling av driftsavtale med alternativ til vold**

Innsparing vil kunne gjøres ved å si opp kommunens avtale med ATV – Alternativ til vold. De tilbyr samtaleterapi til voldsutøvere og deres familier. Dette er et lavterskeltilbud, og som innbygger i kommunen kan man ta kontakt uten henvisning. ATV brukes også som et tiltak i barnevernssaker. Alle kommunene på Romerike har per i dag avtale med ATV. ATV er ikke et lovpålagt tilbud, men å si opp avtalen vil kunne medføre at lovpålagte tjenester som barnevern og helsetjenester får flere saker. ATV deltar også aktivt inn med kompetanseheving via Trygghetsuka og med en viktig satsning i den kommunale handlingsplanen mot vold og overgrep i nære relasjoner 2021 – 2024 som ble vedtatt i sept. 2021. Dette er tiltak som ikke kan videreføres dersom kommunen sier opp avtalen med ATV, og det har betydning på viktige satsninger framover.

Kommunen har en utgift til driftsavtalen med ATV på kr. 972.000 i året. Kontrakten har en oppsigelsestid på 12 måneder, og vil dermed ikke kunne gi en økonomisk helårseffekt før i 2023.

Kommunedirektøren anbefaler ikke å avvikle avtalen med ATV.

PPA: Styrket tilbud til barnehagebarn med autisme.

Barn med autismespekterforstyrrelse har større risiko for å få skolefaglige utfordringer, frafall fra videregående skole og utvikle psykiske vansker. Det er derfor stort potensiale i å bedre tilbudet for denne gruppen med tanke på selvstendighet og mestring som voksne, inkludering i arbeidslivet og de økonomiske besparelser for samfunnet dette vil kunne gi.

Effektstudier viser at tidlig (ideelt når barnet er mellom 2 og 5 år) og intensiv opplæring basert på anvendt atferdsanalyse, er den tilnærmingen som er best dokumentert for barn med autismespekterforstyrrelser. EIBI (Early Intensive Behavioral Intervention), er en evidensbasert intervensjon for barn med autismespekterforstyrrelser som gjennom forskning har vist seg å være effektiv for en stor gruppe barn med ASF.

Det er per i dag ikke ressurser til å tilby barn med autisme EIBI, og det er derfor behov for en ekstra stilling. Stillingen vil være klinisk utøvende og lokalisert i barnehage.

Lønn og sosiale utgifter innebærer er årlig kostnad på 0,67 mill. kroner.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Tilrettelegging i barnehage for barn med nedsatt funksjonsevne (barnehageloven § 37)

Med bakgrunn i en økning gjennom 2021 i antall barn med rett til tilrettelegging i barnehage pga. nedsatt funksjonsevne, ser kommunedirektøren at det er behov for å øke budsjettrammen på dette området. Kommunen har plikt til å tilrettelegge barnehagetilbud til barn med nedsatt funksjonsevne. Det gjelder både i de kommunale og private barnehager. Denne plikten er hjemlet i barnehageloven § 37. Gjennom flere år har vi erfart en økning i antall barn med store og sammensatte hjelpebehov i kommunen. Dette kan blant annet forklares med befolkningsøkning, tilflytting og mange familiers ønske og behov for nærhet til spesialisthelsetjenestene. Man ser en økning både i antall saker og i sakenes kompleksitet. Tilretteleggingen er økonomisk krevende da mange av barna trenger tett oppfølging. Dette gir seg også utslag i en økning i antall søknader om tilrettelegging av barnehagetilbudet for barn med nedsatt funksjonsevne. I 2021 ligger det an til et merforbruk på i underkant av 4 mill. kroner. I tillegg ligger det ubehandlede søknader, og flere søknader kan komme. Det anslås derfor et merbehov på dette området på 4 mill. kroner.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for tilsvarende økning av budsjettrammen på dette området.

Tiltak for å sikre flere barnehagelærere i barnehagen- økning i kommunes frie inntekter fra statsbudsjettet

Regjeringen skriver i forslag til statsbudsjett for 2022 at 100 mill. kroner av veksten i kommunenes frie inntekter begrunnes med å legge til rette for flere barnehagelærere i grunnbemanningen i barnehagene. Regjeringen har vist til sin ambisjon om at 50 pst. av de ansatte i barnehagene skal være barnehagelærere innen 2025. Lillestrøm kommune sin andel av 100 mill. kroner utgjør om lag 1,6 mill. kroner. Det er per nå ikke gitt føringer på hvordan midlene skal brukes, men uttalt en forventning til kommunen om likebehandling av kommunale og private barnehager.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Barnehager

Beskrivelse av dagens virksomhet

Lillestrøm kommune har 72 barnehager hvor 27 er kommunale, 30 ordinære private, 12 familiebarnehager og tre åpne barnehager. Per 1. januar 2022 anslås det at om lag 4.450 barn har barnehageplass i Lillestrøm kommune. Dette er omtrent 50 færre enn i januar 2021. 52 % av barna går i kommunale barnehager og 48 % i private.

Sju av de kommunale barnehagene er ressursbarnehager med forsterket spesialpedagogisk kompetanse. Ressursbarnehagene har tilrettelagt tilbud til barn med særskilte behov. I tillegg yter de tjenester til de andre barnehagene i kommunen, både kommunale og private.

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehage er frivillig, og i Lillestrøm kommune går ca. 90 % av barna i barnehage. Kommunen har to hovedoppgaver overfor barnehagene, som barnehageeier og barnehagemyndighet. Som eier drifter Lillestrøm kommune 27 barnehager, mens barnehagemyndigheten blant annet har ansvar for samordnet opptak, tilsyn og moderasjonsordninger overfor alle barnehagene i kommunen, også de private.

Kommunens ansvar som barnehagemyndighet er lagt til fagstab oppvekst. Budsjettet knyttet til barnehagemyndighetsoppgavene, herunder kommunalt tilskudd til private barnehager, er lagt til fagstabens budsjett – se mer om dette under kommunalområde «Administrasjon og ledelse».

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	365 558	365 558	365 558	365 558
Sum Lønns- og prisvekst	14 280	14 280	14 280	14 280
Sum Tekniske justeringer	-5 090	-5 090	-5 090	-5 090
Vedtak forrige periode				
Kommunestyresak 167/20 - Økt behov for barnehageplasser på Strømmen i tråd med vedtatt barnehagebehovsplan	0	0	5 725	5 725
KST - Ikke sommerstengte barnehager i 2021	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Andre tiltak	-16 300	-16 300	-16 300	-16 300
Sum Vedtak forrige periode	-18 000	-18 000	-12 275	-12 275
Budsjettendringer som skal videreføres				
Andre tiltak	-333	-333	-333	-333
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-333	-333	-333	-333
Konsekvensjusteringer	-9 143	-9 143	-3 418	-3 418
Konsekvensjustert ramme	356 415	356 415	362 140	362 140
Omstilling/effektiviseringskrav				
Effektivisering innenfor driften i barnehagene	-3 965	-3 965	-3 965	-3 965
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-3 965	-3 965	-3 965	-3 965
Nye tiltak				
Behov for flere barnehageplasser Dalen barnehage	1 600	1 600	1 600	1 600
Opprettholde barnehagepaviljongene på Strømmen stadion, flytte Breidablikk barnehage og utvide kapasiteten på Strømmen med 90 plasser.	4 900	11 985	11 985	11 985
Sum Nye tiltak	6 500	13 585	13 585	13 585
Politiske vedtak				
Sommerstengte barnehager i uke 29 og 30	-700	-700	-700	-700
Sum Politiske vedtak	-700	-700	-700	-700
Nye tiltak og realendringer budsjett	1 835	8 920	8 920	8 920
Ramme 2022-2025	358 250	365 335	371 060	371 060

Endring i brukerbetalinger og gebyrer

Det er Stortinget som fastsetter makspris for barnehageplass hvert år. Når det gjelder kostpris er denne justert for prisstigning på 2,5 %. Det er kommunestyret som vedtar denne i forbindelse med budsjettbehandling i desember.

Omstilling/effektiviseringskrav

Effektivisering innenfor driften i barnehagene

Kommunedirektørene ser det som nødvendig å effektivisere en generell innsparing i barnehager.

Inndekningen vil hentes inn fra ubrukte midler i enkeltbarnehager i løpet av året. Dette kan være overskudd på sykepengerefusjoner, utsettelse av innkjøp som ikke er nødvendig for forsvarlig drift, som for eksempel utskifting av IKT-utstyr, møbler og inventar, leker og pedagogisk materiell.

Barnehagene har lovpålagte pedagog- og bemanningsnormer, men for de stillingene som ikke er lovpålagte vil det også være aktuelt å avvente noe med nyansettelser ved oppsigelser. Dette vil da gjelde sekretærer, assisterende styrere og språkpedagoger.

Nye tiltak

Behov for flere barnehageplasser Dalen barnehage

Dalen barnehage åpnet i august 2020 i nye lokaler nær Dalen skole. Åpning av barnehagen økte dekningsgraden for barnehageplasser i området fra 32 % til 80 %. Vedtatt dekningsgrad for barnehageplasser i Lillestrøm kommune er på 93 %. Høsten 2020 fikk barnehagen nok søkere til å åpne tre av fire avdelinger. I hovedopptaket for 2021 kom det flere søkere til barnehagen og den fjerde avdelingen ble åpnet med en småbarnsavdeling. Tiltaket er lønnsmidler til bemanning på denne sist åpnete avdelingen.

Opprettholde barnehagepaviljongene på Strømmen stadion, flytte Breidablikk barnehage og utvide kapasiteten på Strømmen med 90 plasser.

Kommunedirektøren mener det er behov for ytterligere barnehageplasser på Strømmen Stadion for å kunne dekke lovfestet rett til barnehageplass.

Sagelva barnehage driftes i dag midlertidig i paviljonger ved Strømmen Stadion. Ny Sagelva barnehage står klar tidlig i 2022, og barnehagen flytter da dit.

I vedtatt barnehagebehovsplan (sak 167/20) ligger det inne at paviljongbarnehagen på Strømmen Stadion opprettholdes frem til nye barnehager bygges på Strømmen. Tiltak som ligger i barnehagebehovsplanen på Strømmen er Strømmen Verksted (privat i 2023) og Tennisbanen Strømmen (kommunal i 2024.) Kommunedirektøren ser at det er lite trolig at barnehagene Strømmen Verksted og Tennisbanen kommer i henholdsvis 2023 og 2024. Byggestart for Strømmen Verksted er usikker og Tennisbanen er ikke aktuell for barnehage og det må finnes alternativ tomt.

Analyse av barnehagekapasitet i barnehageområdet Strømmen og Skjetten 2021, med oppdaterte tall, viser at det er nødvendig å opprettholde deler av paviljongene på Strømmen stadion for å ivareta tilstrekkelig med barnehageplasser i området. For barnehageområdet Strømmen og Skjetten ser kommunedirektøren at det i barnehageopptakene 2020 og 2021 har vært underkapasitet av plasser på Strømmen, mens det i 2020 og 2021 har vært nødvendig å ta ned antall plasser ved Linbråten barnehage på Skjetten. Barn bosatt på Strømmen tilbys plasser på Skjetten, men kommunedirektøren ser at en del foreldre velger å takke nei til plass når de ikke tilbys plass i nærmiljøet. For å endre denne skjevfordelingen i barnehageområdet foreslår kommunedirektøren å flytte Breidablikk barnehage med

70 plasser til paviljongene på Strømmen Stadion. Ved behov og ønske om å opprettholde barnehageplass på Skjetten kan inntil 50 plasser ved Linbråten barnehage tas opp igjen og barna kan tilbys plasser der.

Breidablikk barnehage ble bygget i 1976 og fremstår i dag som en barnehage med trange og begrensede arealer. Barnehagen har store vedlikehold- og rehabiliteringsbehov, og det har vært en del problematikk knyttet til vann/drenering på grunn av beliggenheten i en dal hellende mot nord. I barnehagebehovsplanen beskrives barnehagen som saneringsmoden. Barnehagebehovsplanen har i forslag til tiltak ny barnehage på Melbyjordet som erstatning for Breidablikk og Uglebakken. Ved å foreta denne forskyvningen ser kommunedirektøren flere gevinster. Barn og ansatte i Breidablikk barnehage vil få tidsmessige lokaler i paviljonger. Forskyving av plasser til Strømmen hvor etterspørselen er større og utnytte ledig areal på Linbråten barnehage som i dag ikke utnyttes, kan utsette investeringsbehovene noe. Kapasitet i dagens paviljonger er 180 plasser. Ved å gjennomføre disse tiltakene vil den nye barnehagen i paviljongene på Strømmen Stadion være rundt 90 plasser. Ut fra dagens tall mener kommunedirektøren at tiltaket vil opprettholde tilstrekkelig kapasitet i barnehageområdet Strømmen og Skjetten frem til nye barnehagebygg er på plass.

Politiske vedtak

Sommerstengte barnehager i uke 29 og 30

Kommunestyret vedtok i sak 152/21 at de kommunale barnehagene skal ha stengt i uke 29 og uke 30, men at det opprettholdes et tilbud i barnehagene Riisløkka, Idrettsparken, Tienbråten og Strømmen.

Kommunedirektøren legger til grunn at reduksjon i tilbudet disse to ukene om sommeren vil gi en besparelse på kostnader til ferievikarer.

Ordningen skal evalueres i 2023. Kommunedirektøren har valgt å ta med besparelsen i hele økonomiplanperioden.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Endret åpningstid i barnehagene	-1 042	-2 500	-2 500	-2 500
Nedleggelse av Åpen barnehage på Sørumsand	-190	-380	-380	-380
Reduksjon av språkpedagoger i barnehagene	-2 100	-5 300	-5 300	-5 300
Sum	-3 332	-8 180	-8 180	-8 180

Nye tiltak

Endret åpningstid i barnehagene

Redusere åpningstiden i barnehagene med en time.

Åpningstid i barnehagene fastsettes av vedtektene. De kommunale barnehagene har i dag 10 timers daglig åpningstid i perioden 07.00 - 17.00. Dette tilsvarer en åpningstid på 50 timer i uken. I forskrift om foreldrebetaling i barnehager reguleres foreldrebetaling for barnehageplass. Makspris for barnehageplass fastsettes i Stortingets årlige budsjettvedtak og med et heldagstilbud menes avtalt ukentlig oppholdstid på 41 timer eller mer. Ved å redusere åpningstiden med en halv time om morgenen, og en halv time om ettermiddagen, vil den ukentlige avtalte åpningstiden være på 45 timer og det vil fortsatt regnes som et heldagstilbud og det vil ikke være grunnlag for en reduksjon i foreldrebetalingen. Tiltaket vil ikke gi grunnlag for reduksjon av barnehagens bemanning da bemanningen er knyttet opp mot antall barn, men en reduksjon av åpningstiden vil gi en høyere

voksenteitet og redusere behovet for vikar ved fravær. Kommunedirektøren anslår besparelsen til 2,5 mill. kroner.

Barnehagens åpningstid er regulert av vedtektene og dersom tiltaket iverksettes vil kommunedirektøren komme med en sak om endringer i barnehage-vedtektene. Endringen kan først iverksettes fra barnehageåret 2022 - 2023.

Det å redusere åpningstidene til barnehagene vil gjøre det vanskeligere for barnefamilier å håndtere sin hverdag med å kombinere arbeid og reisevei med mulighet for å levere og hente i barnehagen.

Kommunedirektøren anbefaler ikke å redusere den daglige åpningstiden i barnehagene.

Nedleggelse av Åpen barnehage på Sørumsand

Åpen barnehage er et tilbud to dager i uka for de som ikke har barnehageplass i ordinær barnehage, og hvor foresatte eller andre voksenpersoner kan være sammen med barna. Åpen barnehage er ikke et lovpålagt tilbud. Lillestrøm kommune har i tillegg til Åpen barnehage på Sørumsand to private åpne barnehager, en i Lillestrøm by og en på Kringen i Fetsund som ivaretar tilbudet om åpen barnehage i kommunen. Åpen barnehage på Sørumsand er et godt besøkt tilbud og en viktig arena for sosial kontakt for barn og småbarnsforeldre.

Kommunedirektøren anbefaler ikke å legge ned Åpen barnehage.

Reduksjon av språkpedagoger i barnehagene

I de kommunale barnehagene i Lillestrøm er det 10 språkpedagoger. Tre av stillingene er finansiert med øremerkede statlige midler, tilskudd til språkstimulering av minoritetsspråklige barn. Tiltaket innebærer oppsigelse av de syv stillingene som er finansiert med kommunale midler. Språkpedagogene jobber i barnehager med høy andel av minoritetsspråklige barn, og språkpedagogene jobber systematisk med språktiltak i tråd med kvalitetsplan, språk, lesing og skriving. Kommunedirektøren mener at ved å redusere antall språkpedagoger vil ikke barnehagene klare å opprettholde det gode og systematiske språkarbeidet rettet mot minoritetsspråklige barn og flere barn vil starte i skolen med manglende norskferdigheter. Dette vil også kunne medføre en økning i antall søknader om og utgifter til tilrettelegging i barnehage pga. nedsatt funksjonsevne og flere saker om spesialpedagogisk hjelp - begge rettigheter hjemlet i barnehageloven.

Kommunedirektøren anbefaler ikke å redusere tilbudet om språkpedagoger i barnehagene.

Skoler

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunalområdet for skole består av 28 grunnskoler, kulturskole og voksenopplæring.

Av grunnskolene er 16 rene barneskoler, seks er rene ungdomsskoler og seks er 1-10-skoler. Alle barneskolene og 1-10 skolene har SFOer. I august 2021 endret Fjuk skole navn til Blaker skole og SFO, og Haugtun skole ble lagt ned. På samme tidspunkt overtok Lillestrøm kommune fullt ansvar for Skåningsrud skole og ressursenter, etter at den interkommunale organiseringen i samarbeid mellom Lillestrøm, Nes og Aurskog Høland ble avsluttet.

Lillestrøm kulturskole tilbyr både breddeopplæring og talentutvikling i en rekke kunstfag.

Lillestrøm voksenopplæring tilbyr undervisning i norsk og samfunnsfag for deltakere i introduksjonsordningen samt grunnskoletilbud til voksne som av ulike årsaker ikke har dette fra før. Skolen deltar i forsøk med forberedende voksenopplæring på nivået under videregående opplæring (FVO).

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	1 038 426	1 038 426	1 038 426	1 038 426
Sum Lønns- og prisvekst	37 215	37 215	37 215	37 215
Sum Tekniske justeringer	-2 285	-2 285	-4 285	-4 285
Vedtak forrige periode				
Elevtallsvekst - økte kostnader til grunnskole for Lillestrøm kommune	8 000	9 000	9 000	9 000
Opprettelse av nye klasser ved elevtallsvekst	3 828	3 828	3 828	3 828
Andre tiltak	-9 528	-9 528	-9 528	-9 528
Sum Vedtak forrige periode	2 299	3 299	3 299	3 299
Budsjettendringer som skal videreføres				
Andre tiltak	-4 147	-4 147	-4 147	-4 147
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-4 147	-4 147	-4 147	-4 147
Konsekvensjusteringer	33 083	34 083	32 083	32 083
Konsekvensjustert ramme	1 071 508	1 072 508	1 070 508	1 070 508
Omstilling/effektiviseringskrav				
Innsparingskrav i skolene	-11 769	-11 769	-11 769	-11 769
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-11 769	-11 769	-11 769	-11 769
Nye tiltak				
En ekstra time til naturfag	1 534	1 534	1 534	1 534
Høyere elevtallsvekst enn estimert	9 585	9 585	9 585	9 585
Nye lokaler - kulturskolen - økte driftsutgifter	100	100	100	100
Sum Nye tiltak	11 219	11 219	11 219	11 219
Nye tiltak og realendringer budsjett	-550	-550	-550	-550
Ramme 2022-2025	1 070 958	1 071 958	1 069 958	1 069 958

Endring i brukerbetalinger og gebyrer

Satsene er prisjustert med 2,5%. Det er kommunestyret som vedtar satsene i forbindelse med budsjettbehandling i desember.

Vedtak forrige periode

Elevtallsvekst - økte kostnader til grunnskole for Lillestrøm kommune

Det er i tråd med prognoser estimert 7,5 % elevtallsvekst i Lillestrøm fram til slutten av planperioden i 2029. Ut fra dette er det estimert en årlig elevtallsvekst på omlag 100 elever dersom elevtallsveksten fordeler seg jevnt gjennom perioden. Det må imidlertid forventes at elevtallsveksten kan påvirkes ytterlig både gjennom økning i barnetall relatert til fødselstall og knyttet til tilflyttinger. Den anstrengte skolebyggsituasjonen med fulle skoler og klasser spesielt i Lillestrøm/Skjetten/Strømmen øker faren for at tilflytting fører til klassesprekk og i verste fall behov for paviljonger. Det er derfor lagt til et nytt tiltak knyttet til elevtallsvekst. Disse to tiltakene må sees i sammenheng.

Omstilling/effektiviseringskrav

Innsparingskrav i skolene

Kommunalområdet skole effektuerer et innsparingskrav på 11,48 mill. kroner.

Skolene i Lillestrøm drives effektivt, men kommunedirektøren mener allikevel det er mulig å effektivisere driften ytterlig og samtidig opprettholde lovlig og forsvarlig drift. Det gjøres imidlertid oppmerksom på at innsparingskravet betyr at det vil bli vanskeligere for skolene å bruke ressurser på tiltak som tidlig innsats for barn som strever, ekstra voksentetthet i klasser med utfordringer i læringsmiljøet eller assistenter for barn som trenger ekstra voksenoppfølging. Dette vil gjøre det vanskelig å ta tak i problemer tidlig og det er risiko for at dette da vil utløse økte behov for spesialundervisning senere. Spesialundervisning er dyrere enn tilpasset opplæring og har forskningsmessig dårligere effekt.

Skolene vil også i mindre grad kunne sette av midler til for eksempel veiledning av andreårs nyutdannede. Dette vil kunne gjøre det mer krevende å rekruttere lærere til Lillestrømskolen. Også annen kompetanseheving vil måtte holdes på et lavt nivå.

Utover dette vil det være krevende å opprettholde og fornye utstyr som læremidler og elev-PCer. Det må derfor forventes at disse ressursene foreldes og ikke kan byttes ut og fornyes i en slik takt som ville vært ønskelig for å støtte arbeidet med IKT-støttet læring og nye læreplaner.

Innsparingen kan gjennomføres uten å redusere antall ansatte, men den vil innebære reduksjon i kvalitetstiltak for elever og ansatte.

Nye tiltak

En ekstra time til naturfag

Regjeringen har i forslag til statsbudsjett for 2022 bevilget midler til 1 time ekstra per uke til naturfagsopplæring på ungdomstrinnet. Tiltaket blir iverksatt fra skolestart høsten 2022.

Høyere elevtallsvekst enn estimert

Det ble i befolkningsprognosene estimert en samlet elevtallsvekst på 7,5 % i Lillestrøm kommune fram til slutten av planperioden i 2029. Disse prognosene innebærer en årlig elevtallsvekst på omlag 100 elever dersom elevtallsveksten fordeler seg jevnt gjennom perioden. Reelle tellinger per 1.10.2021 viser at det i skoleåret 2021- 2022 allerede er en elevtallsvekst på 175 elever. Altså er elevtallsveksten 75 elever høyere enn estimert. Den anstrengte skolebyggsituasjonen med fulle skoler og klasser spesielt i Lillestrøm/Skjetten/Strømmen øker faren for at tilflytting fører til klassesprekk og i verste fall behov for paviljonger. En klassesprekk koster omlag 1 mill. kroner.

Det er derfor behov for ytterligere midler for å kompensere for sterk vekst i elevtall i planperioden.

Nye lokaler - kulturskolen - økte driftsutgifter

Lillestrøm bibliotek og kulturskolen etableres i leide arealer i Kvartal 1, f.o.m. mai 2022. I behandlingen av handlingsplan for 2018-2021 ble det lagt inn midler til økt husleie og felleskostnader, samt midler til andre driftskostnader for biblioteket. Kulturskolens andel av husleien ble imidlertid utelatt i økningen av rammen. Dette utgjør 3 mill. kroner. Driftskostnadene på de leide lokalene har siden vedtaket økt, i tillegg til at rammene ikke har blitt KPI-justert. De økonomiske rammene beregnet med 8 mnd drift i 2022 og med helårseffekt fra 2023. Fra 2023 blir husleien delvis finansiert gjennom utbytte fra Kvartal 1 AS. Resterende må kommunen dekke.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Erstatte det eldste IT-utstyret til elevene med nytt, oppdatert utstyr	20 000	20 000	20 000	20 000
Finansiere senter for praktisk realfagsundervisning (Newton-rom) på Sophie Radich skole	4 200	4 200	4 200	4 200
Legge ned realfagsenteret inkludert tilbud om sommerskole	-2 258	-4 300	-4 300	-4 300
Redusert daglig åpningstid på alle kommunens SFO'er	-833	-2 000	-2 000	-2 000
Samarbeidsprosjekt skole-SFO-kulturskole på Frogner skole og kultursenter - pilot av ny ordning	1 000	1 000	1 000	1 000
Styrke praktisk brukerstøtte i skolen for å gi lærere mer tid til å arbeide med digitalt utviklingsarbeid og IKT-støttet læring	1 500	1 500	1 500	1 500
Tidlig innsats - Intensive lesekurs for elever som strever og leseveileder på alle skoler	7 300	7 300	7 300	7 300
Øke åpningstiden på Skåningsrud SFO for å gi elevene der samme tilbud som alle andre elever i Lillestrøm	3 500	3 500	3 500	3 500
Sum	34 409	31 200	31 200	31 200

Nye tiltak**Erstatte det eldste IT-utstyret til elevene med nytt, oppdatert utstyr**

Digitale ferdigheter er en grunnleggende ferdighet. Skolen skal aktivt arbeidet med å utvikle gode digitale ferdigheter hos elevene. Digitale ferdigheter skal være en naturlig del av læringsarbeidet i og på tvers av fag. Dekningsgraden på digitale verktøy er i dag på 70 %. For å opprettholde dagens nivå vil en årlig kostnad være 20 mill. kroner.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Finansiere senter for praktisk realfagsundervisning (Newton-rom) på Sophie Radich skole

Gjennom flere vedtak er det besluttet at den nye Sophie Radich skole skal huse et felleskommunalt tilbud om ekstra innovativ realfagundervisning. (K. sak 14/119, 14/136 og 16/159, Skedsmo kommune).

Lillestrøm kommune ønsker å ha et tilbud om ekstra innovativ og praktisk realfagsopplæring for alle kommunens skoler samlet på Sophie Radich skole, et såkalt Newton-rom. På Newton-rommet skal alle elever gjennom skoleløpet få oppleve praktisk realfag, forskningsaktiviteter og mestring innenfor realfag. Lillestrøm kommune har inngått avtale med Newton Norge om dette. Newton-rommet utvider Lillestrøm realfagssenter som har vært etablert på Kjeller skole. Tilbudet skal sikre at elever i Lillestrøm får ekstra god kompetanse i og motivasjon for bærekraft, realfag og innovasjon. Det gis også tilbud til barnehagene. Barna skal altså få et ekstra godt tilbud om bærekraft og hvordan klimautfordringene kan håndteres og alle kommunens naturfagslærere får også mulighet til å utvikle ekstra kompetanse på området.

Den regulære driften av Sophie Radich skole framstår i all hovedsak som en videreføring av Kjellervolla ungdomsskole og utløser ikke behov for tiltak i budsjettet. Realfagscenteret er imidlertid underfinansiert slik at det er behov for å styrke Sophie Radich skole med midler til bemanning og drift av Newton-rommet.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Legge ned realfagscenteret inkludert tilbud om sommerskole

Lillestrøm realfagscenter har som hovedmål å fremme barns læring i realfag og teknologiske fag, samt å øke interessen for disse fagene i barnehage og skole. Vi står ovenfor store og vanskelige samfunnsspørsmål, og for å løse disse på best mulig måte er det viktig å gi alle kommunens barn grunnleggende og allmenndannende kunnskap, slik at de også ser relevansen av realfagene. Realfagscenteret driver også sommerskolen. Sommerskolen er et tilbud hvor elever fra hele kommunen får tilbud om ulike aktiviteter i løpet av sommerferien. Realfagscenteret har hovedansvar for å drive sommerskolen, men det er et utbredt samarbeid også med Kultur barn og unge og frivillige aktører, som for eksempel idrettslag. Sommerskolen gir tilbud om idrett, svømming, forskningsrelaterte aktiviteter, kunst og kultur osv. Det settes av plasser til barn som har spesielt stort behov for et tilbud om sommeren.

Ved å legge ned realfagscenteret vil en spare 3,5 mill. kroner. Dette omfatter 50 % administrasjon, 300 % stillinger i tillegg til driftsmidler. Sommerskolen er finansiert av e-skattemidler som konsekvens av en nedleggelse vil bli friggitt 0,8 mill. kroner.

Det å legge ned realfagscenteret vil bety en tydelig reduksjon i realfagstilbudet til elevene i Lillestrøm. Regjeringen har besluttet å innføre en ekstra time i naturfag på ungdomstrinnet og har derfor sendt et tydelig signal om viktigheten av faget. Videre er realfagkompetanse av stor betydning for å løse framtidens utfordringer. Å legge ned realfagscenteret vil derfor redusere Lillestrøm kommunes forutsetninger for å gi framtidsrettet og innovativ opplæring i realfag. Uten realfagscenteret vil det heller ikke være grunnlag for å fortsette arbeidet med å etablere tilbudet Newton-rom for alle kommunens skoler på Sophie Radich skole. Å legge ned sommerskolen medfører et redusert fritids- og sommerferietilbud til barn og unge tre uker i sommerferien. Kommunedirektøren vurderer at sommerskolen har en stor verdi for barn og unge med en relativt beskjeden kostnad.

Kommunedirektøren anbefaler ikke å legge ned realfagscenteret eller tilbudet om sommerskole.

Redusert daglig åpningstid på alle kommunens SFO'er

I dag åpner SFO kl. 07.00, og stenger kl. 17.00. Ved å redusere åpningstiden med en halv time om morgenen og en halv time om ettermiddagen, vil en kunne redusere kostnadene knyttet til bemanning med 2 mill. kroner. Det er å forvente at en andel foreldre vil velge å ta barna sine ut av SFO slik at innsparingen pga redusert foreldrebetaling i så fall vil bli mindre. Innsparingen er derfor et maksimal-anslag.

Det er ingen lovkrav til hvor lang åpningstid SFO skal ha, så åpningstid i SFO fastsettes av de kommunale vedtektene. Hvis tiltaket iverksettes, vil kommunedirektøren komme med en sak om endringer i SFO-vedtektene. Endringen kan først iverksettes fra skoleåret 2022-2023.

Innsparingen forutsetter at nivået på foreldrebetalingen opprettholdes til tross for at tilbudet reduseres for foreldrene. SFO-tilbudet vil derfor framstå som dårligere for foreldrene. Det å redusere åpningstidene til SFO vil gjøre det vanskeligere for barnefamilier å håndtere sin hverdag og å kombinere arbeidstid med mulighet for å hente/bringe til SFO.

Kommunedirektøren anbefaler ikke å redusere den daglige åpningstiden på SFO.

Samarbeidsprosjekt skole-SFO-kulturskole på Frogner skole og kultursenter - pilot av ny ordning

Lillestrøm kommune deltar i tidsrommet 26.05.2021 – 31.12.2022 i et pilotprosjekt initiert av KS og Norsk kulturskoleråd, kalt Kommune 3.0 – Fremtidens kulturskole.

Formålet er å sette søkelyset på kulturskolens funksjon, oppgave og rolle i det kommunale tjenestetilbudet. Lillestrøm kulturskole leder prosjektet i Lillestrøm kommune, og målet med pilotprosjektet er å etablere et helhetlig tjenestetilbud for barn og unge på Frogner.

i løpet av pilotperioden er målet at kulturskolen skal ha planlagt og etablert gode rutiner og arbeidsmåter for tverrfaglig samarbeid i hele kommunen.

Det er ikke avsatt midler fra KS eller Norsk kulturskoleråd til dette pilotprosjektet. Det vil være behov for 1 million kroner for å dekke prosjektlederstilling, lærerressurser og innkjøp av materiell.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Styrke praktisk brukerstøtte i skolen for å gi lærere mer tid til å arbeide med digitalt utviklingsarbeid og IKT-støttet læring

Kommunedirektøren ønsker med dette tiltaket å kunne legge til rette for at alle skoler i Lillestrøm kan få bistand til brukerstøtte og support og dermed muliggjøre at de pedagogiske IKT-koordinatorene får mulighet til å bruke sin tid til utvikling av den profesjonsfaglige digitale kompetansen.

Gjennom pandemien har det blitt tydelig hvor stor betydning digitale verktøy og digital kompetanse har i samfunnet generelt og i skolen spesielt. Skolen trenger å ha gode, effektive digitale verktøy og infrastruktur, høy kompetanse i å drive opplæring av elever i digitale ferdigheter og IKT-støttet læring i fag og at lærere har god profesjonsfaglig digital kompetanse.

Tradisjonelt har IKT-koordinatorer i skolen brukt mye av sin tid til å håndtere tekniske spørsmål eller bistå med brukerstøtte. Lillestrøm kommune har i skoleåret 2020-2021 pilotert en ordning hvor seksjon for IT administrasjon tar mer ansvar for brukerstøtte og teknisk support på utvalgte skoler. Dette har gjort det mulig for IKT-koordinatorene på de enkelte skolene å bruke mer tid på å øke den profesjonsfaglige digitale kompetansen.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Tidlig innsats - Intensive lesekurs for elever som strever og leseveileder på alle skoler

Ferdigheter i lesing og skriving er avgjørende for at barn skal lære og mestre og at voksne skal kunne delta i yrkes- og samfunnsliv. Dersom det ikke blir satt i verk tiltak tidlig i opplæringsløpet eller tidlig i utviklingen av et problem, blir forskjellene i læringsutbytte mellom elevene forsterket – og de blir større utover i opplæringsløpet.

I Lillestrøm ble det i 2020 utviklet en felles Kvalitetsplan for språk, lesing og skriving for skole og barnehage (behandlet i Hovedutvalg for Oppvekst februar 2021 - sak 12/21). Planen har som ambisjon å utvikle et felles, likeverdig tilbud i kommunens skoler og barnehager.

Rammetildelingen til skolene i Lillestrøm gir skolene rammer for å drive tilpasset opplæring i henhold til lovens minimumskrav, men i 2021 fant ikke kommunedirektøren rom til å følge opp kvalitetsplanenes

ambisjon om å bygge opp målrettede lese- og/eller regnekurs etter en felles metodikk for alle skoler i Lillestrøm kommune.

Kommunedirektøren ønsker nå å øke kvaliteten og likeverdet mellom kommunens skoler ved å styrke skolene med rammer for å kunne tilby intensivt lesekurs på andretrinn for barn som strever.

Erfaringer med intensive lesekurs på andre trinn, er at de kan gi elever et lite ekstra dytt i det å knekke lesekode. Metoden som er valgt i Lillestrøm bygger på den anerkjente helhetslesingsmetoden som er utviklet av Statped som et metodiske tiltak i spesialpedagogisk lese- og skriveopplæring.

Kommunedirektøren gjør oppmerksom på at det ikke er funnet rom for en tilsvarende styrking av arbeidet med utvikling av felles metodikk for regnekurs. Ivaretagelsen av forpliktelsen til tidlig innsats i tråd med Opplæringslovens § 1-4, samt tiltak i tråd med Kvalitetsplan for regning, vil i 2021 derfor måtte ivaretas innenfor lovens minimumskrav og innenfor skolenes regulære rammer.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Øke åpningstiden på Skåningsrud SFO for å gi elevene der samme tilbud som alle andre elever i Lillestrøm

Skåningsrud har til nå hatt et redusert SFO-tilbud med åpningstid kun fra 7.30 til 16. Frydenlund SFO og de andre SFO'ene i kommunen har åpningstid fra 7-17. Med dette tiltaket vil foreldre på Skåningsrud få det samme daglige SFO-tilbudet for sine barn som alle andre. Hvis tiltaket blir gjennomført, vil kommunedirektøren komme tilbake med en politisk sak om endringer av vedtekter for SFO på spesialskolene tidlig i 2022. Forlenget åpningstid vil da gjennomføres fra skoleåret 2022/23. Et utvidet tilbud til alle elever på 1.-10. trinn skjer først når skolen er i nye lokaler. Skolen har i dag SFO for elever på 1. – 7. trinn. SFO har begrenset åpningstid, etter skoletid til kl. 16.00.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Helsetjenester for barn, unge og familier

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunalområdet helsetjenester for barn, unge og familier er kommunens primærhelsetjeneste for barn og unge. Kommunalområdet omfatter oppsøkende ungdomsteam (OUT), psykisk helse og familiestøtte, helsestasjons- og skolehelsetjenester, tjenestetorg for barn og unge med fysio- og ergoterapitjenester, tildelingsseksjon (vedtak om tilrettelagte, spesialiserte tjenester for barn med store ressursbehov) og koordinerende enhet for barn og unge.

Tjenestene skal sørge for gode og samordnede helsetjenester til barn og unge. De skal gi støtte gjennom helsefremmende og forebyggende lavterskeltilbud, psykisk helsehjelp og foreldreveiledning. Tjenestene skal samarbeide tett med øvrige tjenester om sømløse overganger og gode tiltak knyttet til oppvekst- og levekårsforhold.

Brukere av tjenestene skal få rask og riktig hjelp. Tjenesten skal sikre at barn og unge blir involvert og får innflytelse i kontakt med tjenestene, på individ- og systemnivå.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	105 973	105 973	105 973	105 973
Sum Lønns- og prisvekst	4 044	4 044	4 044	4 044
Sum Tekniske justeringer	-3 955	-3 955	-3 955	-3 955
Vedtak forrige periode				
Andre tiltak	-217	-217	-217	-217
Sum Vedtak forrige periode	-217	-217	-217	-217
Budsjettendringer som skal videreføres				
Andre tiltak	71	71	71	71
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	71	71	71	71
Konsekvensjusteringer	-57	-57	-57	-57
Konsekvensjustert ramme	105 916	105 916	105 916	105 916
Omstilling/effektiviseringskrav				
Budsjettering forventede vakanser kommunalområde helsetjenester barn og unge	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-2 700	-2 700	-2 700	-2 700
Politiske vedtak				
Barnekoordinator - lovfestet rett	640	1 537	1 537	1 537
Sum Politiske vedtak	640	1 537	1 537	1 537
Nye tiltak og realendringer budsjett	-2 060	-1 163	-1 163	-1 163
Ramme 2022-2025	103 856	104 753	104 753	104 753

Omstilling/effektiviseringskrav

Budsjettering forventede vakanser kommunalområde helsetjenester barn og unge

Dette er naturlige vakanser som oppstår i forbindelse med forventet ordinær turnover i bemanningen. Årsaken er at en rekrutteringsprosess normalt tar lengre tid enn oppsigelsestiden til den som slutter. Bemanningen i tjenesten har også en kompetanse som ikke gjør det hensiktsmessig å leie inn vikarer under rekrutteringsperioden.

Politiske vedtak**Barnekoordinator - lovfestet rett**

Barnekoordinator er presentert i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2022 som en del av likeverdsreformen og trer i kraft fra 1. august 2022.

Det er vedtatt en lovendring i helse- og omsorgstjenesteloven § 7-2 a som innebærer at kommunen har en plikt til å opprette barnekoordinatorstillinger. Retten til å få en barnekoordinator vil samtidig rettighetsfestes i pasient- og brukerrettighetsloven.

Plikten og rettigheten skal gjelde for familier til barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og som vil ha behov for langvarige og sammensatte eller koordinerte helse- og omsorgstjenester og andre velferdstjenester.

I tillegg til at retten til barnekoordinator skal gjelde for barn som er født, foreslås det også at retten til barnekoordinator skal gjelde for familier som venter barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Avvikle Homestart	-233	-700	-700	-700
Avvikle Homestart	-365	-365	-365	-365
Familieterapeut/ spesialist psykisk helse til Psykisk helse og familiestøtte	415	830	830	830
Fysioterapeut til barn og unge	270	540	540	540
Helsesykepleiere	2 000	7 200	8 800	8 800
Koordinering av tverrfaglig innsats - 0,6 årsverk	500	500	500	500
Nedleggelse av oppsøkende ungdomsteam	-3 506	-10 519	-10 519	-10 519
Seksjonsleder Frogner og Sørumsand helsestasjoner	1 000	1 000	1 000	1 000
Stillinger Psykisk helse barn og unge- frie inntekter i statsbudsjettet	1 600	1 600	1 600	1 600
Styrkningsmidler helsestasjon- og skolehelsetjenesten- foreslått rammetilskudd i statsbudsjettet	16 638	16 638	16 638	16 638
Tjenestetorg barn og unge / Tildeling - Nye krav og kompleksitet	375	750	750	750
To psykologer - Pakkeforløp mellom barnevern og psykisk helse barn og unge	1 700	1 700	1 700	1 700
Videreføre 0,5 årsverk i Home Start Familiekontakten med e-skattemidler	365	365	365	365
Sum	20 759	19 539	21 139	21 139

Nye tiltak**Avvikle Homestart**

Home- Start Familiekontakten (HSF) er et viktig lavterskeltilbud til småbarnsfamilier med minst et barn under skolealder. Hjelpen gis av frivillige familiekontakter som kommer hjem til familien to til fire timer en gang i uka, over ca. et halvt år. Det frivillige arbeidet utgjør 1,3 årsverk. De frivillige organiseres av 1,5 årsverk fast ansatte. Hvorav 0,50 årsverk er finansiert av eiendomskattemidler. Tjenesten er et gratis lavterskeltilbud som et supplement til det offentlige tjenestetilbudet til småbarnsfamilier som for en kort periode trenger støtte. Ofte er dette familier med lite nettverk og uten familie i nærheten. Tjenesten er et viktig supplement til ordinær helsestasjonsvirksomhet og gir med beskjedne midler enkle tiltak for familier som sliter og forebygge skjevutvikling og behov for senere kostbare tiltak som barnevern.

Dersom tiltaket nedlegges vil kommunen miste et effektivt lavterskel tilbud til de mest sårbare småbarnsfamiliene.

Ved å legge ned HomeStart vil en spare 0,7 mill. kroner. Dette omfatter 1,5 stillinger. 0,5 stilling er finansiert av e-skattemidler, som en konsekvens av nedleggelse vil frigi 0,365 mill. kroner.

Kommunedirektøren anbefaler ikke å avvikle Home- Start Familekontakten.

Familieterapeut/ spesialist psykisk helse til Psykisk helse og familiestøtte

Psykisk helse barn og unge ønsker å øke med en 100 % stilling med halvårsvirkning i 2022. Antall henvendelser til tjenesten har økt betydelig det siste året. Tjenesten opplever ventetid for helsehjelp til barn og unge.

Psykisk helsearbeid for barn og unge er et ansvar kommunen har, og innbefatter både forebyggende arbeid og et koordinert samarbeid om barn og unge som har utviklet psykiske lidelser av ulik alvorlighetsgrad, lovfestet gjennom HOL § 3-1 og §3-3 samt Folkehelseoven kap 2. §4 og §7. Kommunen pålegges flere oppgaver gjennom ulike pakkeforløp for psykisk helse barn og unge, noe som krever vurdering og oppfølging før, under og etter spesialistbehandling.

Foreløpig er det to aktuelle forløp:

- Pakkeforløp Henvising og start – psykiske lidelser barn og unge.
- Pakkeforløp for samhandling mellom barnevern og psykisk helse er kommet, og vil kreve at psykisk helse og familiestøtte vurderer den psykiske helsetilstanden til barn og unges i alle saker der barnevernet har vurdert at barnet kan ha psykiske helseplager

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Fysioterapeut til barn og unge

Det er økning av antall henvendelser med behov for fysioterapi til barn og unge med funksjonsnedsettelse og spesielle behov både akutt og kronisk. Helsedirektoratet anbefaler at bemanningsnormen for fysioterapeut pr. 100 fødsler er 5 % stilling. For hele skoleløpet, både grunnskole og videregående skole, anbefales en norm på 7% stilling pr. 100 elever.

Dersom normtallene fra Helsedirektoratet skal følges i Lillestrøm kommune, bør det være 14 årsverk fysioterapeuter som jobber med barn og unge. I dag har kommunen 7,5 årsverk utøvende fysioterapi, der ett årsverk er øremerket fysioterapeut i skolehelsetjenesten.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Helsesykepleiere

Helsesykepleierdekningen i Lillestrøm ligger under landsgjennomsnittet med 71,35 per 10000 småbarn mot 115,46 på landsbasis. Dekningen av helsesykepleiere i skolehelsetjenesten i Lillestrøm kommune er ca. 11 stillinger lavere enn de anbefalte normtall fra Helsedirektoratet. Pågang i tjenestene og behov for helsesykepleier har økt under korona-pandemien. Flere skoler i Lillestrøm kommune har ikke helsesykepleier tilgjengelig alle ukedager og på enkelte skoler mangler det helt.

“Oppvekstreformen” skal styrke tidlig innsats og forebyggende arbeid. Det er behov for styrking av ressursene i skolehelsetjenesten som skal jobber med forebyggende innsats på laveste nivå. Innsatsen er viktig for at barnevernet kan komme nærmere målet om reduksjon i tiltak som gir store kostnader.

Elevtallet har økt i grunnskolen og øker ytterligere for skoleåret. Dette medfører ytterligere behov for helsesykepleiere til skolehelsetjenesten.

Skolehelsetjenesten er et «sikkerhetsnett» for alle barn og unge i elevenes skolehverdag og med potensiale for å nå alle barn og unge.

Det foreslås 5 helsesykepleierstillinger med halvårsvirkning fast i budsjetttrammen 2022. Nye stillinger legges inn i en opptrapping i økonomiplan for perioden 2022-2024. Deretter ytterligere 4 stillinger i 2023 og 2 stillinger i 2024.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Koordinering av tverrfaglig innsats - 0,6 årsverk

Det skal etableres et sentralt tverrfaglig møte for alle barnehagene, barneskolene og ungdomsskolene i Lillestrøm kommune. Dette er en del av kommunens satsning på tverrfaglig samarbeidsstruktur og betegnes Bedre tverrfaglig innsats (BTI). Målet med det sentrale tverrfaglige møtet er at barn, unge og deres familier får rask og samordnet hjelp. Dette er et viktig felles tiltak i tjenesteområdet for tidlig innsats med rett tiltak til rett tid.

De tverrfaglige møtene er lavterskelmøter for barn og unge i barnehage eller skole, som kan være i behov av et utvidet tverrfaglig blikk fra flere tjenester i kommunen for drøfting og vurdering av videre hjelpebehov. Det kan være barn og familier som man er i tvil om hvilken hjelp som er hensiktsmessig videre og om det er behov for mer sammensatt hjelp til barnet/eleven og deres familie. Dette kan også være møtearena for uavklarte bekymringer, hvor det ønskes utvidet tverrfaglig drøfting på et tidlig nivå fordi barnet/eleven har utfordringer på flere områder.

Kommunedirektøren har ikke funnet mulighet for prioritering av tiltaket.

Nedleggelse av oppsøkende ungdomsteam

Oppsøkende ungdomsteam (OUT) er et viktig virkemiddel som fanger opp sårbare unge i overgangen mellom barn/ungdom og voksen på de arenaer ungdom oppholder seg. OUT har miljøterapeuter/skolekontakter tilknyttet hver ungdom- og videregående skole og bistår skolens personale både på systemnivå og i enkeltsaker. Teamet samarbeider tett med andre barne- og ungdomstjenester om mange tiltak.

Tiltaket er relativt nytt og vi ser nå resultater av å ha et slikt oppsøkende team som er synlig i hele Lillestrøm kommune. OUT er ute på kveld og nattestid, når mange av de øvrige tjenestene i kommunen er stengt, og er en viktig dempende faktor når ansamlinger av ungdom blir for stor og det bygges opp til konflikt. OUT jobber for å få ungdom man er bekymret for ut av negative miljøer, og inn i positive og mestringsfulle opplevelser. Å ikke fange opp og forebygge rusavhengighet blir på sikt et samfunnsøkonomisk problem, som vil koste mange tapte friske leveår. Å ha et forebyggende oppsøkende team er også et viktig strategisk grep i forhold til å styrke det forebyggende arbeidet i både rus og psykisk helse før det blir behov for barnevern.

Kommunedirektøren anbefaler ikke å legge ned Oppsøkende ungdomsteam.

Seksjonsleder Frogner og Sørumsand helsestasjoner

Med bakgrunn i planer for sammenslåing av helsestasjonene/økonomiprojektet, ble en innsparing gjort ved å forskuttere reduksjon av en seksjonslederstilling i 2020 ved Sørumsand- og Frogner helsestasjon. Kommunestyret vedtok imidlertid 19. mai 2021, at det fortsatt skal være 6 helsestasjoner.

Det er derfor nødvendig å legge inn igjen en 100% seksjonslederstilling i årsbudsjettet fra 2022 som en konsekvens av KS vedtak 77/21.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Stillinger Psykisk helse barn og unge- frie inntekter i statsbudsjettet

I forslaget til statsbudsjett for 2022 foreslås det å styrke kommunenes frie inntekter med 70 millioner kroner med intensjon om å styrke barn og unges psykiske helse gjennom lavterskeltilbud. For Lillestrøm kommune utgjør dette 1,6 mill. kroner.

Psykisk helse og familiestøtte (PHFS) har hatt en betydelig økning i antall henvendelser både gjennom hele 2020 og i 2021. Noe er trolig knyttet til korona-pandemien, men også at tjenesten har blitt mer synlig og samarbeider tett med helsestasjon- og skolehelsetjenesten og andre tjenester om helsehjelp.

Mellom 5-7 % av norske barn og ungdom har en psykisk lidelse, opp mot 15% har psykiske vansker. I lys av innbyggerinnvolvingen og oppvekstreformen, vil det være viktig at PHFS evner å møte flere barn og unge med mål om at god hjelp hindrer videre problemeskalering.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Styrkningsmidler helsestasjon- og skolehelsetjenesten- foreslått rammetilskudd i statsbudsjettet

Regjeringen har gjennom flere år satset på helsestasjons- og skolehelsetjenesten. For 2022 foreslås det 952,2 mill. kroner i rammetilskudd. For Lillestrøm kommune utgjør dette i 2022 kr. 16.638 mill.

Rammetilskuddet er ment til styrkning av helsestasjons- og skolehelsetjenesten til årsverk for tjenestens kjernekompetanse, definert som lege, jordmor, fysioterapeut, psykolog og helsesykepleier. Det mangler flere helsesykepleiere i grunnbemanning til skolehelsetjenesten og fysioterapeuter jfr. normtall fra Helsedirektoratet.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Tjenestetorg barn og unge / Tildeling - Nye krav og kompleksitet

Tildeling barn og unge har over en lengre periode sett at saksbehandlingstiden øker grunnet mange og komplekse saker. Det er i tillegg kommet nye saksbehandlingskrav fra Statsforvalter som medfører at det må brukes mer tid på kartlegging av barnet og familien og det må i større grad enn tidligere vise til utregninger og vekting, og alle barn skal høres i tråd med barnekonvensjonen. Dette arbeidet er mer tidskrevende enn tidligere, som igjen medfører økt behandlingstid på alle vedtak. Saksbehandlingen blir mer krevende grunnet grundige vurderinger og samarbeid med andre tjenester rundt vurderinger av mindre kostnadskrevende tiltak.

Tjenestetorg/tildeling har et mål om behandlingstid på 2 måneder for alle søknader om helse- og omsorgstjenester. Behandlingstid er i dag mellom 3 - 6 måneder. Følgelig mottas mange klager som må behandles og dette igjen påvirker behandlingstiden.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

To psykologer - Pakkeforløp mellom barnevern og psykisk helse barn og unge

Dette er en ny oppgave som følge av pakkeforløpet for psykisk helse og barnevern: Kartlegging og utredning av psykisk helse og rus hos barn og unge.

Uten stillingsressurser til dette vil det ut i fra dagens bemanning bli vanskelig å prioritere arbeidet.

Pakkeforløpet er en form for normering av god praksis utarbeidet av Bufdir og Hdir. Pakkeforløpet gir informasjon om hva som kan forventes av barneverntjenesten og helsetjenesten i kommunen. Selv om pakkeforløpet ikke i seg selv er lovpålagt, har barn og unge en rett til samtidige tjenester. Dette korresponderer med at kommunen har en lovpålagt plikt til sørge for utredning av hjelpebehov. Pakkeforløpet er en egnet modell for å bidra til at denne plikten oppfylles. Statforvalteren anbefaler at kommunen tar i bruk pakkeforløpet. Pakkeforløpet krever at alle barn og unge som mottar barneverntjenester, skal kartlegges av kommunes psykiske helsetjeneste om det skal gis rett til psykisk helsetjenester, hvis barneverntjenesten mistenker bekymring for den psykiske helsen.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Videreføre 0,5 årsverk i Home Start Familiekontakten med e-skattemidler

Fortsatt full drift av Home-Start Familiekontakten (HSF) forutsettes at 0,5 årsverk finansieres av e-skattemidler. Home-Start Familiekontakten er et familiestøtteprogram hvor frivillige besøker småbarnsfamilier med minst ett barn under skolealder, to til fire timer i uken. Tilbudet fra Home-Start Familiekontakten (HSF) er et viktig supplement til det offentlige hjelpeapparatet. HSF er et lavterskeltilbud som bidrar til forebyggende barnevern, psykisk helsevern og dernest god samfunnsøkonomi. Koordinatorene har ansvar for rekruttering og opplæring av frivillige, koordinerer innsatsen mellom frivillige familiekontakter og familiene som har behov for støtte. Det er 1,5 årsverk knyttet til HSF.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Barneverntjenester

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunalområde barneverntjenester består av Lillestrøm barneverntjeneste, Ressurs- og familieteamet og Tiltak for enslige mindreårige flyktninger (botiltak og ettervernsavdeling).

Barneverntjenestens hovedoppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, samt bidra til at barn og unge får trygge oppvekstkår.

Barnevernet skal gi barn, unge og familier hjelp og støtte når det er vanskelig hjemme eller når barnet av andre grunner har behov for hjelp fra barnevernet.

Ressurs- og familieteamet bistår barnevernet med endrings- og utviklingsarbeid, utføre kartlegginger og utredninger, samt felles kompetanseheving.

Tiltak for enslige mindreårige flyktninger skal bidra til at enslige mindreårige flyktninger lykkes med integrering i det norske samfunnet. Det er fokus på å skape et godt bo- og omsorgstilbud som er individuelt tilpasset og å legge til rette for vekst og utvikling slik at ungdommen kan mestre selvstendig liv.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	207 238	207 238	207 238	207 238
Sum Lønns- og prisvekst	6 840	6 840	6 840	6 840
Sum Tekniske justeringer	-1 432	-1 432	-1 432	-1 432
Vedtak forrige periode				
Oppvekst-/Barnevernreform	1	1	1	1
Andre tiltak	229	229	229	229
Sum Vedtak forrige periode	230	230	230	230
Budsjettendringer som skal videreføres				
Andre tiltak	-290	-290	-290	-290
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-290	-290	-290	-290
Konsekvensjusteringer	5 349	5 349	5 349	5 349
Konsekvensjustert ramme	212 587	212 587	212 587	212 587
Nye tiltak				
Barnevernsreform (Oppvekstreform) -	48 400	48 400	48 400	48 400
Utgiftskompensasjon iht. Statsbudsjettet				
Praksisendring som følge av avsagte dommer i den europeiske menneskerettighetsdomstolen	3 000	3 000	3 000	3 000
Sum Nye tiltak	51 400	51 400	51 400	51 400
Nye tiltak og realendringer budsjett	51 400	51 400	51 400	51 400
Ramme 2022-2025	263 987	263 987	263 987	263 987

Vedtak forrige periode

Oppvekst-/Barnevernreform

Barnevernsreformen, også kalt Oppvekstreformen skal gi mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet og styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats. Barnevernsreformen trer i kraft 1.1.2022. Målet er at flere barn skal få rett hjelp til rett tid, og tilbudet til barn og familier skal i større grad tilpasses lokale forhold. Videre skal rettsikkerheten for barn bedres. Med

barnevernsreformen ventes det at kommunene får økt økonomisk ansvar for ordinære fosterhjem, samt høyere egenandeler for statlige barnevernstiltak. Kommunene får også et økt faglig ansvar, blant annet gjennom et helhetlig ansvar for oppfølging og veiledning av fosterhjem. Hovedlinjene for dette ventes at blir presentert i kommuneproposisjonen våren 2021, og konkrete bevilgningsendringer fremmes i statsbudsjett for 2022.

Selv om det er usikkerhet knyttet til finansieringen av reformen har kommunedirektøren for 2022 og resten av planperioden lagt til grunn at staten bidrar med fullfinansiering.

Nye tiltak

Barnevernsreform (Oppvekstreform) - Utgiftskompensasjon iht. Statsbudsjettet

Barnevernsreformen (også kalt Oppvekstreformen) trer i kraft fra 1. januar 2022. Reformen medfører både økt faglig ansvar og økt finansielt ansvar for kommunene innenfor barnevernområdet. Reformen medfører at kommunene får økte egenandeler for plassering i institusjoner og i beredskapshjem. Samtidig vil den statlige refusjonsordningen for fosterhjem overføres kommunene som frie inntekter igjennom økte rammeoverføringer. Det samme gjelder tidligere statlig øremerket finansiering av stillinger i barnevernet, som også vil overføres som frie inntekter i rammefinansieringen til kommunene.

I tillegg medfører ny barnevernslov nye oppgaver for kommunene. Disse skal også, sammen med nye oppgaver som følge av reformen og nye kompetansekrav som er vedtatt i ny barnevernlov, finansieres gjennom økte rammeoverføringer fra staten til kommunene.

Ett av reformens hovedmål er å styrke kommunenes arbeid med tidlig innsats og forebygging. Dette vil kunne spare barna/familiene og kommunene for mer inngripende og kostnadskrevenne tiltak på lengre sikt. Lillestrøm kommune ønsker i økonomiplanperioden å styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging. Kommunedirektøren ser at prioritering av forebyggende arbeid blir krevende, all den tid reformen for Lillestrøm kommune ikke er fullfinansiert. Det må forventes at det tar tid før økt tidlig innsats og forebygging gir utslag i mindre økt behov for dyre tiltak.

Reformen i sin helhet er fullfinansiert for kommune-Norge samlet, men finansieringen slår ulikt ut for ulike kommuner. Årsaken er at kostnadsnøkkelen som benyttes for fordeling mellom kommunene ikke er identisk med kommunenes faktiske kostnader. I Statsbudsjettet leser vi at for noe under halvparten av kommunene vil kompensasjonen være lavere enn de de tiltakskostnadene man har når reformen settes i verk 01.01.2022. Dette gjelder også for Lillestrøm kommune.

Staten har signalisert at statsforvalteren for 2022 vil tildeles skjønnsmidler som skal videreformidles til kommuner hvor reformen er underfinansiert. Lillestrøm kommune har erfaring med at denne typen skjønnsmidler sjelden vil utgjøre summer av vesentlig betydning for de større kommunene. Kommunedirektøren vil dog påse at Lillestrøm kommune søker statsforvalteren om slike skjønnsmidler. Endelig tildeling av skjønnsmidler forventes å skje våren 2022.

For beregning av kommunenes endrede kostnader og endrede inntekter knyttet til reformen har KS utarbeidet en beregningsmodell for kommunene. Denne modellen har Lillestrøm kommune benyttet i budsjettarbeidet. Lillestrøm kommune har i tillegg lagt inn midler til forebyggende arbeid, som skal bidra til å nå hovedmålsetningene med reformen; at flere barn og familier får hjelp tidlig, og at dette gir resultater med færre inngripende og kostnadskrevenne tiltak på sikt.

Med bakgrunn i dette er det samlede kostnadsbildet for Lillestrøm kommune beregnet til 53,72 mill. kroner for 2022. I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2022 er Lillestrøm kommune tilført 48,12 mill. kroner i økte frie inntekter knyttet til reformen.

Kommunedirektøren finner rom for å sette av 48,4 mill. kroner til reformen i 2022 og resten av planperioden.

De resterende 5,32 mill. kroner fremmes i budsjettet som to ulike tiltak.

Praksisendring som følge av avsagte dommer i den europeiske menneskerettsdomstolen

Flere dommer mot Norge i den Europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) har avdekket behov for praksisendring i barnevernet. Barneverntjenesten er i gang med arbeidet for å sikre praksisendring i tråd med de avsagte dommene og vi ser allerede konsekvenser i form av økte kostnader til sakkyndige utredninger og samvær når barn er under omsorg av barnevernet.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Barnevernsreformen – forebyggende arbeid	2 500	5 000	5 000	5 000
Barnevernsreformen – forventede økte kostnader i økonomiplanperioden	2 816	7 391	6 291	3 191
Sum	5 316	12 391	11 291	8 191

Nye tiltak

Barnevernsreformen – forebyggende arbeid

Det vises til kommunedirektørens forslag om å bevilge 48,4 mill. kroner til barnevernsreformen hvert år i planperioden. Denne bevilgningen baserer seg statsbudsjettet.

For å nå ambisjonene med reformen om færre inngripende og kostnadskrevende tiltak er det nødvendig å styrke det forebyggende arbeidet. En slik styrking vil skje ved en kombinasjon av økt tiltaksbruk og økt bemanning. Det vil være behov for 2,5 mill. kroner i 2022, og 5 mill. kroner hvert år resten av planperioden. Årsaken til økningen fra 2022 til 2023 er at en forventer halvårseffekt i 2022, og helårseffekt resten av perioden.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å prioritere dette tiltaket.

Barnevernsreformen – forventede økte kostnader i økonomiplanperioden

Det vises til kommunedirektørens forslag om å bevilge 48,4 mill. kroner til barnevernsreformen hvert år i planperioden. Denne bevilgningen baserer seg statsbudsjettet.

Kommunedirektøren forventer at kostnadene til reformen vil øke i 2023, og så gradvis reduseres resten av planperioden. Dette skyldes i hovedsak en overgangsordning hvor egenandeler til beredskapshjem og spesialiserte fosterhjem kun vil øke på nye tiltak etter 1. januar 2022. Dette gjelder dog ikke institusjonsplasseringer.

Videre vil kompetansekravene frem mot 2031 øke noe hvert år frem til alle har nådd kompetansekravet.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å prioritere dette tiltaket.

Helse og mestring



Beskrivelse av dagens virksomhet

Helse og mestring har ansvaret for NAV, legevakt og kommunalt akutt døgnopphold (KAD), ulike helsetjenester til hjemmeboende, dag- og aktivitetstilbud, boligsosial bistand, korttids og langtids institusjonsopphold samt drift av bemannede boliger i Lillestrøm kommune. Tjenesteområdet har totalt i underkant av 1.900 årsverk. Det ytes vedtaksbestemte tjenester til mange ulike grupper. I tillegg driver tjenesteområdet flere tiltak av forebyggende og helsefremmende karakter, herunder gruppetilbud og lavterskeltjenester. Kommuneoverlegefunksjonen, Miljørettet helsevern og Folkehelsekoordinator er organisert i Helse og mestring.

Sentrale ansvarsområder er blant annet å sørge for at innbyggerne gis nødvendige tjenester for å mestre sine liv i egne hjem eller i kommunale institusjoner, samt legge til rette for en omstilling og utvikling i helsetjenestene, for blant annet å håndtere aldersutvikling og økende kompleksitet i brukerbehovene. I 2022 vil tjenesteområdet fortsatt ha oppgaver relatert til testing, smittesporing og vaksinerings under covid 19, på det nivå og med det innhold som følger av nasjonale føringer.

KOSTRA nøkkeltall

	Lillestrøm 2019	Lillestrøm 2020	Drammen	Lørenskog	Ullensaker	Kostragruppe 12
Prioritet						
Netto driftsutgifter per innbygger (233) annet forebyggende helsearbeid (B) **)	217	325	818	706	260	575
Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv.- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B) **)	939	912	774	622	739	1 126
Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B) **)	6 754	6 700	7 836	5 411	6 368	7 494
Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B) **)	10 510	10 216	9 235	9 868	9 341	9 962
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B) **)	2 767	3 241	4 130	3 445	3 154	3 473
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger (B) **)	2 876	2 805	2 901	3 632	2 644	3 677

Økonomiplan for 2022-2025

Dekningsgrad

Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	47,9 %	44,7 %	37,6 %	48,1 %	31,7 %	40,5 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	3,3 %	3,5 %	5,9 %	4,6 %	3,3 %	4,7 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år (B) **)	3,0 %	3,1 %	3,5 %	3,5 %	3,3 %	3,5 %
Mottakere av hjemmetjenester per 1000 innbyggere (B)	33	31	40	25	21	31
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	15,4 %	14,0 %	14,8 %	15,3 %	15,1 %	18,5 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Brutto driftsutgifter til introduksjonsordningen	47 088	41 272	54 284	10 455	16 175	683 933

**) Justert for utgiftsbehov

Utviklingstrekk - helse og mestring

Befolknings- og demografiutvikling

I Strategidokumentet for økonomiplan og årsbudsjett 2022-2025, vedtatt av kommunestyret i juni 2021, er det et eget kapittel om befolkningsutviklingen. Der fremkommer det at Lillestrøm kommune får en tydelig aldring av befolkningen i neste tiårsperiode. Dette fortsetter også på lengre sikt fram mot 2040.

Befolkningsprognosen viser at antall eldre over 67 år utgjør 14 % av befolkningen, mens i 2040 vil antallet eldre over 67 år vil være 18 % av befolkningen. Gruppen voksne i alderen 67-79 år øker betydelig i perioden fram mot 2040, med 50,8 %. Aldersgruppen 80-89 år øker med 85,9 % de neste 20 årene, mens gruppen 90 år og eldre øker med 170,9 %. Spesielt gruppen 80 år og eldre har behov for tjenester fra kommunen i ulike varianter, og denne veksten vil påvirke kostnadsnivå i tjenestene. I Strategidokumentet er det vist til KS sin prognosemodell for hva demografiutvikling en gir som konsekvens i årlige økte kostnader for Lillestrøm, utover pris og lønnsvekst. For området pleie og omsorg vil demografiutviklingen alene gi økte utgifter på 41 millioner kroner i 2021, og 60,2 millioner kroner i 2025. I året 2028 er årlig utgiftsøkning på 65,5 millioner kroner, som går noe ned til 57,2 millioner kroner i 2030. Modellen er fremstilt kun til år 2030. Vi vet at veksten i gruppen 80-89 år er noe svakere i perioden 2030-2040 enn tiårsperioden før, mens veksten i gruppen 90 år og eldre har kraftigere vekst i perioden 2030-2040 enn i perioden 2020-2030.

Samtidig ser vi at den prosentvise veksten for antall barn og unge er ganske begrenset. Aldersgruppen 6-15 år øker med 11,5 % i perioden 2020-2040. Det vil si at når de når disse ungdommene blir unge voksne og skal ut i arbeidslivet, så representerer de ikke like kraftig tilførsel til tjenesteyting som behovet tilsier, gitt ved samme vekst i gruppen 80 år og eldre i perioden. Dette betyr at den sterke veksten i seniorbefolkningen vil gi en utfordring for tjenestetilbud i kommunen, dersom man kun ser på demografiens perspektiver.

Helsetilstand og sykdomsbyrde

Helsetilstanden vist i folkehelseprofilen

Folkehelseprofilen for Lillestrøm kommunen 2021 har vært fremmet til politisk behandling høsten 2021. Folkehelseprofilen viser at Lillestrøm kommune ligger bedre an enn fylkes- og landsgjennomsnittet på mange områder, men har også en del røde tall hvor kommunen kommer dårligere ut enn fylkes- og landsgjennomsnittet. Disse røde indikatorene knytter seg i hovedsak til Ungdataundersøkelsen som ble gjennomført i 2018 og 2019 før kommunesammenslåingen. I tillegg så sees det røde indikatorer på enkelte andre områder. Kommunens eget oversiktsarbeid gjennom kunnskapsgrunnlaget og

Levekårsundersøkelsen fra 2020 bekrefter bildet fra årets folkehelseprofil, men viser også at det er forskjeller i levekår mellom ulike grupper og geografiske områder i kommunen.

Utviklingstrekk om sykdomsbyrde

Psykiske lidelser og skadelig bruk eller avhengighet av rusmidler er den viktigste årsaken til tap av helse blant barn, unge og voksne i arbeidsfør alder. I løpet av et år vil rundt en av fem voksne ha en psykisk lidelse, og vanligst er angst, depresjon og avhengighet av rusmidler. Psykisk lidelse er hoveddiagnose for en av tre som uføretrygdes. *Hjerte- og karsykdommer, kreft, kols og diabetes* står for to av tre dødsfall i Norge, og utgjør en stor andel av konsultasjonene i helsetjenesten. På nasjonalt nivå vet vi at *muskel- og skjelettsykdommer* er den vanligste årsaken til sykefravær og uføretrygd samlet sett. Lillestrøm kommune kommer godt ut på de fleste parameterne på somatisk og psykisk helse sammenlignet med resten av landet.

Når det gjelder *aldring og sykdom*, viser utviklingsscenarier fram mot 2030 (Statens helsetilsyn 6-99, Scenario 2030) at en stadig økende andel av sykdom og helseproblemer vil ramme de eldre, ettersom helseproblemer øker med alderen. Gruppen eldre har gjerne flere sykdommer samtidig, som skaper en geriatrisk utfordring. Fordi hyppigheter av de fleste sykdommer øker med alderen, vil også utfordringer relatert til flere samtidige kroniske sykdommer øke med alderen.

Forekomsten av *demens* øker med alderen, selv om demens ikke er en naturlig del av det å bli eldre. Ifølge Demenskartet vil Lillestrøm kommune få en økning i antall personer med demens på nær 90 % i perioden 2020 til 2040. Dagens antall er ca. 1400 personer og ifølge beregningene vil antallet med sykdommen stige til 2700 personer i 2040.

Helsefelleskapet og kommunens rolle

Nasjonal helse- og sykehusplan 2020–2023 gir retning og rammer for utvikling av spesialisthelsetjenesten og samarbeidet med den kommunale helse- og omsorgstjenesten i planperioden. Målet er å realisere pasientens helsetjeneste på en bærekraftig måte, der pasientens stemme skal bli hørt, det skal være likeverdig tilgang til gode helsetjenester uavhengig av hvor man bor i landet og både pasienter og pårørende skal oppleve forutsigbarhet, trygghet og kontinuitet, vite at det er kort vei til god og profesjonell hjelp når det trengs, og vite hvor hjelpen er å finne. Planen omtaler flere viktige tiltak for å nå disse målene, herunder styrke befolkningens helsekompetanse, skape det utadvendte sykehus som yter mer helsehjelp hjemme hos pasienten og i samhandling med kommunal tjeneste, utvikle bedre psykiske helsetjenester, økt bruk av teknologi og digitale løsninger, sikre riktig og tilgjengelig kompetanse m.m.

Sintef har sett på samhandling og overføring av oppgaver mellom sykehus og kommuner. Rapporten viser til at kommunene har fått nye og mer krevende oppgaver for perioden det ble forsket på (2011-2018). Tallmaterialet viser at bistandsbehovet til brukere av kommunale helse- og omsorgstjenester har økt, samtidig som datafangst viser at helsetjenesten ikke har blitt spesielt prioritert i denne perioden. Rapporten viser også til at utfordringene i samhandlingen innen somatikken er ganske konkrete, mens bildet er mer uoversiktlig innfor psykisk helse/helsevern. Når det kommer til oppgaveforskyvning, vises det til at det er behov for mer bistand fra spesialisthelsetjenesten til kommunehelsetjenesten, særlig med kompetanse og utstyr. Det fremmes flere konkrete tiltak som kan bedre samhandlingen, herunder økonomiske virkemidler, kompetanseutvikling, strukturer og prosedyrer, digital samhandling m.m.

Innbyggerens helsetjeneste - fra pleie- og omsorgskultur til mestringskultur

Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023 har fastsatt mål og tiltak som vist over, under punktet om Helsefelleskap. En utvikling av pasientens - eller innbyggerens - helsetjeneste fordrer at innbyggerne har kunnskap og muligheter for å ivareta sin helse på best mulig måte. Tjenestene må legge til rette for

at brukere i større grad tas med på beslutninger som omhandler dem, og tilstrekkelig helsekompetanse er en forutsetning for å realisere pasientens helsetjeneste. Det er laget en egen nasjonal Strategi for å øke helsekompetansen i befolkningen 2019-2023. Brukermedvirkning er et sentralt begrep i helse- og omsorgstjenesten, både som en demokratisk rettighet og et mål. Videre er brukermedvirkning helsefremmende, og bidrar samtidig til mestring og motivasjon ved at brukere setter egne mål.

I helse- og mestringstjenesten er det sentralt å bygge på prinsippene om personsentrert omsorg, der intensjonen er at den enkelte pasienten skal ha mulighet til å opprettholde sin selvstendighet og bruke sine ressurser så langt det er mulig. Oppmerksomheten flyttes fra sykdommen og funksjonssvikten, til personen og vedkommendes opplevelse og håndtering av sitt liv med sykdommen.

Bedre kvalitet og pasientsikkerhet står sentralt i utvikling av innbyggernes helsetjeneste. Innbyggerne skal være sikre på at tjenestene virker, at de er trygge og at de henger godt sammen når de er avhengig av helsehjelp fra flere instanser. Kvalitetsmålinger, pasientsikkerhetsmålinger og pasienterfaringer må brukes aktivt i utformingen av tjenestetilbudet og i systematisk forbedringsarbeid.

Teknologi og digitalisering

Flere stortingsmeldinger og NOU'er de siste årene har omtalt behovet for at både spesialist- og kommunehelsetjeneste anvender helseteknologi og digitale løsninger i tjenesteutførelse og kommunikasjon. Utviklingen har gått fra å anvende enkle teknologier i pilotering og tidligfase drift, til mer komplekse plattformløsninger som integrerer mange teknologier og som kan gå på tvers av de klassiske tjenesteområdene. Ved riktig bruk av helseteknologiske og digitale løsninger kan innbyggerne i større grad mestre mer selv, og kommunen kan bruke sine ressurser på nye måter. Helsedirektoratet har utviklet en egen nettside om teknologi i pasientens helsetjeneste, med tips og inspirasjon for blant annet innovasjon, planarbeid, tjenesteutvikling, implementering m.m.

For å lykkes med økt bruk av helseteknologi er det noen forutsetninger som må være på plass:

- Infrastrukturen må være på plass i hele kommunen og det må være en organisasjon som støtter utviklingen.
- Målsettinger og endringsprosesser må forankres i hele kommunen.
- Iverksetting av teknologi må skje på bakgrunn av kartlegging av brukernes reelle behov. Først da kan man lykkes med å tilby riktig løsning til motiverte brukere.

Bruk av helseteknologiske løsninger er ikke avgrenset til bestemte diagnoser, funksjonsnivå eller aldersgrupper - derimot åpner teknologien flere mulighetsrom. Det kan gi mennesker økt mulighet til å mestre eget liv og helse, motvirke ensomhet, bidra til at flere kan bo lenger hjemme, og bidra til å utsette behov for mer tradisjonelle tjenester. Det forventes at helseteknologi vil bedre kvaliteten på tjenestene og gi samfunnsøkonomiske gevinster.

I Lillestrøm kommune er helseteknologi ikke breddet ut i den grad som er nødvendig for å holde tritt med utvikling i behov. Det er mye teknologi som er velutprøvd, hvor implementering og gevinstrealisering er oversiktlig. Lillestrøm kommune må gjennomføre et helt nødvendig løft, der det både er behov for å bredde kjent teknologi til flere innbyggere, og behov for innovativ utvikling for å anvende innsikter fra teknologien på nye områder.

Utfordringer og strategi

Hovedtrekk i utfordringsbildet

Utviklingstrekkene er tydelige hva angår en sterk økning i antall eldre, færre yrkesaktive pr. eldre innbygger, endring av kommunens ansvar og oppgaver i fremtidens helsetjeneste, komplekse og

sammensatte behov hos innbyggere i alle aldre, nyskaping innenfor digitalisering og teknologi og Helsefellesskapets utvikling for å styrke pasientens helsetjeneste. Lillestrøm kommune må planlegge og prioritere riktig for å innarbeide konsekvensene av disse utviklingstrekkene.

Et slikt utviklingsbilde skaper utfordringer og behov i kommunen. Beregning av årlig utgiftsvekst innen helse og omsorg grunnet demografiutvikling alene, tilsier at det er helt nødvendig å omstille tjenester, endre kulturer og tilpasse forventninger da kommunen ikke vil ha økonomiske ressurser til å bære en slik befolkningsvekst. Uansett vil tilgangen til kompetanse og bemanning ikke være tilstrekkelig for å dekke behovene i fremtiden fordi det vil være et misforhold mellom veksten i antall personer i yrkesaktiv alder og veksten i antall eldre. Vi må også forberede oss på at sykehuset i større og større grad kommer til å gi behandling i pasientens eget hjem, der kommunens rolle vil endres til å kreve mer spesialisert kompetanse og deltakelse mer i tverrfaglige team. Brukerbehovene er mer og mer sammensatte og komplekse.

Mange snakker om at vi står i et paradigmeskifte, som både er krevende og inspirerende. Den nødvendige omstillingen vil påvirke innbyggere, ledere, ansatte, politikere og interessegrupper. Det må forventes til dels radikale endringer i måten kommunen rigger og utvikler tjenester, og hvordan kommunen jobber for å skape alternativer til tradisjonelle tjenester. Kommunens kjerneoppgaver må endres og innbyggernes eget ansvar må tydeliggjøres. Det er nødvendig å øke innbyggernes egen helsekompetanse og livsmestring, for derved å utsette behov for tjenester eller redusere behovet når det først oppstår. Kommunen må skape endring både gjennom tilrettelegging av lavterskel tilbud og allment tilgjengelige arenaer, men også ved styrking av kompetanse, tverrfaglighet og kapasitet i tjenesteporteføljen.

Strategi

Planverk

Strategi for Helse og mestring er vedtatt av kommunestyret høsten 2020. Strategien gir retning for utviklingsarbeid innen helse- og mestringstjenestene til voksne i kommunen. Hovedstrategiene er Samskaping, Mestring og Helhet og sammenheng. Denne retningen er utdypet gjennom prioritering av ti innsatsområder. I 2022 vil det gjennomføres arbeid innenfor alle områdene, både gjennom kommende planarbeid, tiltak i virksomhetsplaner og gjennomføring av større og mindre nettverks-utviklings- og prosjektarbeider.

I 2022 vil kommunen ha vedtatt Handlingsplan Leve hele livet, Behovsplan for helse- og mestringstjenestene, Strategisk kompetanseplan, Plan for helseteknologi, Folkehelsestrategi og Boligplan. Alle planene vil ha betydning for prioriteringer og tiltak i tjenesteområdet, og flere av planene inneholder tematikk som angår kommunen som helhet og samskaping med andre aktører.

Tjenesteutvikling, teknologi og digitalisering

I 2022 vil kommunen forberede og planlegge for et helt nødvendig taktskifte innenfor tjenesteutvikling og bruk av helseteknologi og digitale løsninger. Dette er en helhetlig og sammenhengende satsing hvor roller, oppgaver, tjenesteutvikling, systemer og utstyr blir strukturert. Videre er det en endring av måten å vurdere behov og henvendelser på, der helseteknologi skal være et naturlig førstevalg. Et teknologiløft krever organisasjons- og kompetanseutvikling og investering for gevinstrealisering. Vi skal rigge oss for framtiden, med både kortsiktige planer og langsiktig innovasjon. Dette skal bygge på helhetlig modell for velferdsteknologi (Nasjonalt velferdsteknologiprogram) og skje i nært samarbeid mellom Helse og mestring, Digitalisering, øvrige tjenesteområder og staber.

I 2022 skal ny organisering for samhandling og respons, kartlegging og vurdering og innovasjon i helseteknologi implementeres. Dette er en omorganisering av dagens Tjenestetorg. Det nye

kommunalområdet skal ha oppgaver relatert til implementering av helseteknologi i tjenestene, samt øke innovasjonstakten gjennom samhandling med næringsliv og andre aktører for å fange opp trender, nyheter og muligheter. Ny organisasjon skal ved vurdering eller revurdering av behov/henvendelser se etter alternative måter å møte slike behov på, gjennom teknologi eller andre løsninger.

I 2022 vil det arbeides med en utbredding av elektroniske medisindispensere hos hjemmeboende for å sikre at dette er et likeartet tilbud for alle i kommunen. Videre vil det arbeides med innføring av digitale nøkler, til erstatning for eldre elåssystemer og manuelle nøkkelsystemer. Det er også igangsatt arbeid med å inngå og implementere ny rammeavtale for teknologisk plattform, som skal sikre at Lillestrøm har støtte for et bredt spekter av teknologi i et framtidsperspektiv.

Det er i 2021 utredet hva som er behovene for å gjennomføre et helt nødvendig teknologiløft. Dette omfatter ressurser til etablering av nødvendige roller og funksjoner i organisasjonen og ressurser til teknologi og innovasjon. Økt bruk av teknologi er i særlig grad avhengig av at kommunen har et felles responscenter for å håndtere varsler og utrykning på varsler. Dagens respons er ikke rigget for å håndtere et økt volum av teknologi i tjenestene. Videre er det nødvendig med noe styrking av hjemmetjenesten samt ressurser til drift og systemforvaltning i digitalisering. Det er kartlagt følgende behov for ressurser for å gjennomføre en første fase av teknologiløft i tjenestene:

- Bemanning tilsvarende 15,5 årsverk i Helse og mestring og 4 årsverk i Digitalisering, som bør økes etter hvert som teknologiløftet breddes videre. Dette er årsverk til etablering av felles responscenter, styrking av hjemmetjenesten for håndtering av utrykning på natt, styrking av kartlegging og vurdering ved Tjenestetorg, samt styrking av drift, systemforvaltning og teknologiutvikling i Digitalisering. I 2022 er det ikke reelt å ha helårseffekt av disse stillingene da felles respons tidligst kan være i drift fra mai 2022.
- Investeringsmidler og driftsmidler til økt bruk av teknologi og innovasjon. I første runde av teknologiløftet er det kartlagt behov for økt bruk av digitale tilsyn i institusjon og hjemmetjenester, av GPS og mobile trygghetsalarmer. Implementering av ny rammeavtale for teknologi vil legge til rette for økt bruk av sensorikk i tjenestene. Videre er det behov for midler til tildeling av teknologi som førstevalg ved nye henvendelser om tjenester, som kan utvikles til ulike "pakker" for innbyggere med lite, middels eller stort omfang av teknologi.

Kommunedirektøren vil jobbe for å klargjøre rammene enda tydeligere, herunder konkretisere gevinstplaner, for at dette løftet kan gjennomføres fra 2023. Plan for teknologi i helse- og mestringstjenestene vil fremmes til politisk behandling. Det er for 2022 innarbeidet en stilling som koordinator for tjenesteutvikling og teknologi, herunder støtte for ledere og for organisasjonen.

I et fremtidsperspektiv skal endret organisering og økt bruk av teknologi styrke innbyggerens mestring, personsentrert omsorg og innbyggerens helsetjeneste. Dette forventes gevinster i form av økt kvalitet og selvstendighet for innbyggerne, spart tid i tjenester, reduserte behov for fremtidige rammetilførsler i drift samt effektivitet i arbeidsprosesser. Det forventes også gevinster i form av frigjorte ressurser som kan omdisponeres til andre formål, eventuelt trekkes inn som innsparing. Gitt forskningens anbefaling om innføring av teknologi i stor, sammenhengende skala fremfor mindre enkeltteknologier, vil det være behov for økonomiske ressurser til anskaffelser og lisenser sammen med gevinstrealiseringsplaner. Det er ikke realistisk at gevinster vil kunne dekke alle økonomiske ressursbehov i starten, da det krever investering i forkant for å skape rammer for gevinstrealisering. Dessuten er kvalitative gevinster hos innbyggerne vanskeligere å omsette i økonomiske innsparing.

Prioriteringer i helse- og mestringstjenestene

Utover satsingen på helseteknologi og digitale løsninger, er det i kommende periode og årene deretter helt avgjørende å:

- styrke tjenestetilbud for hjemmeboende, slik at flere kan bo lenger hjemme i eget hjem
- øke tilgangen til ulike forebyggende tilbud, for å styrke folks egen mestring og utsette behov for tjenester fra kommunen
- sikre riktig kompetansesammensetning i alle tjenester, slik at den store variasjonen i behov kan håndteres faglig godt. Dette inkluderer godt samarbeid med fastleger
- styrke samhandlingen med pårørende og frivilligheten
- sikre god samhandling internt, med effektive forløp som gir helhet og sammenheng for tjenestemottakeren
- øke samskaping med næringsliv, utdanningsinstitusjoner og helseforetak

I budsjettforslaget for 2022 er det prioritert å styrke rammene for å opprettholde forsvarlig tjenestetilbud til eksisterende brukere som har hatt endring av sine behov, samt til nye brukere tilkommet i 2021. Dette omfatter midler til økt nivå på tildelt BPA, økt tjenestebehov til flere ressurskrevende enkeltbrukere innen institusjonstjenestene, økte behov hos flere beboere i gruppeboliger i Bo og miljøtjenester, økt behov for saksbehandlere ved Tjenestetorg og økte kostnader for transport til dagtilbud. Det er også lagt inn midler for etablering av barnebolig i Lillestrøm kommune, som legges til en egen fløy ved Asak institusjon.

Videre er det lagt inn midler til å finansiere økte kostnader ved LIS1-ordningen (spesialisering for leger) og økte kostnader som følger av ny finansieringsordning for fastlegene. Det er også innarbeidet rammer til å håndtere statsbudsjettets forslag om økt innslagspunkt for refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester.

For å kunne innarbeide disse forhold i rammene, har tjenesteområdet gjennomgått alle tjenester for å identifisere mulig effektiviseringspotensiale, merinntekter, endring av kvalitetsnivåer eller standarder osv som inndecking av merbehovene. På denne bakgrunn er det i budsjettforslaget innarbeidet inntekter fra egenbetaling for kommunal fysioterapi og inntekter fra egenbetaling for praktisk bistand på områder hvor det er adgang til slik betaling, men hvor det tidligere ikke er innkrevet. Det er også innarbeidet merinntekter fra refusjonsordningen for særlig ressurskrevende tjenester. Videre er det innarbeidet reduserte utgifter til kjøp av privat avlastning og institusjonsplass. Det har også vært en gjennomgang av budsjetterte inntekter fra sykefravær og vakanser i organisasjonen. Av tiltak med effekt kun for 2022 kan nevnes sparte driftskostnader som følger av forsinket oppstart av Sørums legevakt, av nye omsorgsboliger ved tidligere Sørums sykehjem og av Leirsundveien boliger.

Effektivisering og omstilling

Tjenestene har gjennom kommunesammenslåingprosessen og i tiden etter gjennomført mange tiltak for effektivisering av tjenestene. Dette er omtalt i tidligere budsjett dokumenter, Strategidokument og sak om inndecking i 2020. I budsjettforslaget for 2022 er det ikke fremmet behov for generell økning av grunnbemanning relatert til vekst i antall eldre, nye brukere og fortsatt kompliserte brukerbehov som må håndteres. Veksten må dermed håndteres gjennom videre effektivisering og omstilling i tjenestene, der følgende tiltak har relevans:

- Ny organisasjon for økt omstillingskraft i helse- og mestringstjenestene, med tilrettelegging for mestring, forebygging og innovasjon innen teknologi
- Implementere kjent teknologi i tjenestene og forberede ytterligere bredding av teknologi og digitale løsninger.
- Kontinuerlig fokus på arbeidsmiljøutvikling, kompetansetiltak og heltidskultur
- Bruk av LEAN som metodikk i tjenestene i lokalt endringsarbeid
- Bedre forvaltning av tilskuddsordningen for ressurskrevende tjenester
- Mer profesjonell anskaffelse og kontraktsoppfølging i enkeltkjøp av tjenester

Nærværarbeid og heltidskultur

Det skal arbeides videre for heltidskultur i tjenestene. Flere *hele* stillinger har stor betydning for kvalitet i tjenestene og for den enkelte ansatte. Det er samarbeid på tvers i kommunen i prosjekt for heltidskultur. Det har imidlertid ikke vært rom for å legge inn midler til å dekke økonomiske konsekvenser for å kunne utvide satsing på heltidskultur i 2022. En utvikling mot heltidskultur vil inngå som ledd i omstillings- og utviklingsarbeid i kommunalområdene.

Motvirke utenforskap

Utenforskap er et samfunnsproblem som må finne lokale løsninger. Samfunnsdeltakelse, inkludering og medvirkning er sentralt for å oppleve tilhørighet - og dermed motvirke utenforskap. De er mange mulige årsaker til opplevelse av utenforskap, og det er mye kunnskap om hva utenforskap har av negative konsekvenser for enkeltmennesker og samfunnet.

I Helse og mestring er det mange tjenester som arbeider med tiltak som motvirker utenforskap. Boligavdelingens tilbud om bistand til å finne bolig og beholde bolig er viktig, herunder anvendelse av ulike boligsosiale virkemidler. Forskning viser at det å ha en trygg og stabil bostituasjon er av stor betydning for å klare å mestre andre utfordringer i livet. Videre er ulike tilbud innen Psykisk helse og avhengighet viktige bidrag til at enkeltmennesker evner å mestre hverdager med utfordringer og opprettholde nettverk og relasjoner. Et eksempel på samhandling mellom tjenester er tiltaket IPS (Individuell jobbstøtte), som er et tilbud til personer med moderate til alvorlige psykiske helseproblemer, og/eller rusproblemer, som ønsker hjelp til å komme i arbeid eller beholde ordinært, lønnet arbeid.

NAV Lillestrøm og Bo og miljøarbeidstjenesten v/Arbeid og aktivitet har inngått en intensjonsavtale der Arbeid og aktivitet skal kunne ansatte opp til 40 personer med ung uføretrygd i VTAO stillinger i Lillestrøm Kommune. Den ansatte kan deretter bli utplassert i en av de mange mulige arbeidsplassene som Lillestrøm kommune har å tilby, men også benytte seg av det private næringsliv for utplassering der. Arbeid og aktivitet vil følge opp ansatte i tråd med filosofien til Supported Employment. Dette betyr omfattende kartlegging og varig oppfølging basert på behovet til den ansatte. Man vet at problemet med å holde jobben over tid er det som er vanskeligst. Arbeid og aktivitet forplikter seg til å holde kontakt med både arbeidsgiver og den ansatte ut hele ansettelsesperioden og bistå begge parter ved behov. NAV Lillestrøm betaler et tilretteleggingstilskudd til Arbeid og aktivitet pr. deltaker i arbeid, opp til 40 personer. Arbeid og aktivitet har 25 ansatte fra januar 2022 som vil gå inn i denne ordningen, noe som betyr at 15 nye personer kan ansettes i løpet av 2022. De ansatte vil motta en oppmuntringslønn på 30 kr timen, en lønn som kommer i tillegg til trygden.

NAV Lillestrøm har arbeidet de siste årene med organisatoriske og faglige grep for å skape gode sammenhenger i tjenestene og øke utadrettet virksomhet og samhandling med andre aktører. Nedenfor følger korte omtaler av ulike tiltak:

- Fra september 2021 er det i avdeling Ung to veiledere som kun fokuserer på kartlegging og oppfølging av unge voksne i gruppen 18-30 år, som bedrer kapasiteten til å ta raskt tak i nye, unge sosialhjelpssøkere. Veilederne samarbeider tett med teamet som fatter vedtak om økonomisk sosialhjelp, slik at det kan stilles riktige vilkår knyttet til aktivitetsplikten. De samarbeider også tett med veileder i kvalifiseringsprogrammet, jobbspesialist, NAVs interne jobbsenter, og det kommunale tiltaket «Ung i jobb» (samarbeid mellom NAV og Kultur og Fritid i Lillestrøm kommune)
- Tiltaket Utvidet oppfølging er et etablert oppfølgingstiltak som gir høy overgang til arbeid. Metodikken er Supported Employment og den samme som benyttes i IPS. Ved å ansette et årsverk i dette tiltaket ved NAV Lillestrøm vil det oppnås besparelse av økonomisk sosialhjelp,

både ved økt overgang til arbeid og ved at deltagerne vil motta tiltakspenger i perioden de er i tiltak i stedet for flat sosialhjelp

- Det arbeides med tiltak som bidrar til å sikre stabile boforhold. Fra 2022 til NAV Lillestrøm øke kapasitet for tidlig og bred kartlegging av nye brukere, spesielt brukere med barn. For å kunne håndtere kartleggingsfunn, vil NAV ha god oversikt over private utleiery og etablere en god dialog med de. Videre vil NAV og Boligavdelingen forsterke eksisterende samarbeid, nå med tanke på å formidle potensielle søkere til startlån, herunder søkere som bor i kommunale boliger. I tillegg videreføres eksisterende samarbeid mellom NAV og Boligavdelingen rundt brukere med avhengighets- og psykiatriutfordringer og flyktninger, og de utvider samarbeidet rundt andre vanskeligstilte brukere

Covid 19 pandemien har påvirket næringsliv og arbeidsplasser, både nasjonalt og lokalt, i form av redusert omsetning og tap av arbeidsplasser. Det må antas at blant annet den økte arbeidsledigheten vil vedvare over tid i påvente av at økonomien på sikt vil ta seg opp igjen. Dette bidrar til at utbetalinger av sosialhjelp som en konsekvens av korona vil fortsette.

Koronasituasjonen

Covid-19 ga behov for etablering av ulike former for beredskap og supplerende tjenester. For å kunne ivareta disse oppgavene ble det i mars 2021 etablert et eget midlertidig kommunalområde i Helse og mestring: TISK og vaksinerings. Ettersom en stor del av den voksne befolkningen nå er fullvaksinert, ser man at pandemien sannsynligvis vil prege samfunnet i mindre grad selv om det i disse dager (pr. november) 2021 er et økende smittetrykk. Dette innebærer at TISK-arbeidet skal nedskaleres, men det vil likevel være behov for å ivareta oppgaver knyttet til smittevern rundt Covid-19, i tillegg til arbeid med andre smittsomme sykdommer.

TISK og vaksinerings sitt arbeid i kommunen vil fortsette ut 2022, og kommunedirektøren vil legge disse oppgavene kommunalområdet Helsetjenester til voksne. De statlige føringene er at man skal kunne teste 1 % av befolkningen i uka, med mulighet for å oppskalere testkapasiteten til 5 % i løpet av fem dager. På denne bakgrunn innplasseres/ videreføres ca 9,5 årsverk inn i den nedskalerte enheten "Tisk og vaksinerings". Planen er at virksomheten skal videreføres lokalisert hovedsakelig i Fet kommunehus. Totalt i TISK-budsjettet for 2022 ligger det 11,5 årsverk, inkludert stab til kommuneoverlegen med 2 årsverk og 1 årsverk vaksinatør.

Det er gjort en gjennomgang og evaluering av smittevernarbeidet i Lillestrøm, i lys av erfaringer fra pandemien. Det er høsten 2021 igangsatt et formalisert smittevernnettverk og fysiske samlinger for å koordinere ressurser i de ulike tjenesteområdene og hos kommuneoverlegen. Gjennomgangen viser også behov for etablering av smittevernkontor, som bør utredes videre basert på evaluering av det nyoppstartede nettverket og fremtidig avvikling av TISK og vaksinerings som egen seksjon.

Risikoområder i budsjettet

Det er flere risikoforhold i budsjettet, som omtales kort nedenfor:

- Det er ikke funnet rom for å ta høyde for behovsøkninger i tjenesteområdet som følger av demografiutvikling, utover årlig rammeøkning på 2 mill. kroner til dette formålet
- Budsjett for økonomisk sosialhjelp er definert ut fra kjente behov og estimater pr. oktober 2021. Det er flere forhold som kan påvirke behov for denne kommunale ytelsen som nivå på strømutgifter gjennom vinteren, stigende matpriser, varslede endringer i dagpengesatser og effekter i arbeidsmarkedet etter covid 19-pandemien. Dette skaper risiko for om budsjettet nivå på økonomisk sosialhjelp vil dekke mulige kommende behov
- Det er ikke tatt høyde for nye ressurskrevende brukere i tjenestene eller økninger i behov hos eksisterende brukere

- Effektivisering vil være et virkemiddel for å håndtere behov som det ikke er planlagt for. Samtidig må det påpekes at det i budsjett er innarbeidet ulike innstramminger på områder hvor ledere normalt har et lite handlingsrom for å håndtere nye, uforutsette behov. Som eksempel kan nevnes at det er innarbeidet økte inntekter fra sykerefusjon ved sykefravær og effekt av vakanser. Dette gir mindre fleksibilitet til mindre omdisponeringer internt

Investeringsbudsjett

I økonomiplanperioden er det lagt inn flere investeringsprosjekter i tjenesteområdet Helse og mestring:

Omsorgsboliger i Sørumsand - ombygging av Sørum sykehjem

Kommunestyret vedtok høsten 2020 saken "Framtidig bruk av Sørum sykehjem - forslag til konsept". Videre har kommunedirektøren fremmet sak "Konsept for fremtidig bruk av Sørum sykehjem - økonomiske konsekvenser for drift og investering". Arbeidet er estimert med oppstart i mai 2022, med antatt ferdigstillelse i 2023. Det er innarbeidet investerings- og driftsmidler for omsorgsboliger med delårseffekt i oppstartsåret 2023, og med helårseffekt fra 2024.

Leirsundveien omsorgsboliger

Leirsundveien omsorgsboliger er estimert med ferdigstillelse i januar 2023, med 16 nye og moderne boliger. Formålet med botilbudet er å gi personer med rusavhengighet og krevende livssituasjoner mulighet til å mestre det å bo i egen bolig. Det etableres differensierte boligløsninger der noen av boligene er i en administrasjonsbygning/-base og noen i frittliggende småhus. Som en del av basen vil det etableres fem enmannsboliger og en akuttbolig. På området for øvrig blir det etablert fire småhus med tomannsboliger og et småhus med to parboliger. Basen vil ha administrasjonsfunksjoner og kontorer, et felles oppholdsrom for beboere, helsetjeneste og andre sosiale tiltak for beboerne. Det planlegges for døgnbasert bemanning.

Oppmøtelegevakt Sørumsand

Det ble høsten 2020 vedtatt etablering av oppmøtelegevakt i Verkstedgården. Estimert ferdigstillelse er i midten av 2022. Driftsutgifter ved oppmøtelegevakten er innarbeidet med delårsvirkning i 2022 og med helårseffekt fra 2023. Oppmøtelegevakten er endel av den akuttmedisinske tjenesten i kommunen sammen med Nedre Romerike legevakt og 2 bemannede og utstyrte legebiler.

Oppgradering av kjøkkenet på LIBOS

Kjøkkenet ved Lillestrøm bo- og behandlingssenter (LIBOS) består av et stort og godt produksjonslokale velegnet til dagens matløsning på sykehjemmet. Kjøkkenet bærer imidlertid preg av manglende vedlikehold. Oppgradering er nødvendig for å sikre krav til internkontroll for mathygiene. Det er avsatt midler til oppgradering av kjøkkenet i 2022.

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
Investeringsprosjekter					
HELSE OG MESTRING					
Helse og mestring, generell ramme	7 125	2 000	0	0	9 125
Leirsundveien - robustboliger	52 000	0	0	0	52 000
Nytt sentralkjøkken/sentralvaskeri	1 000	0	0	0	1 000
Oppgradering helsebygg - byggherre	6 300	15 400	10 000	5 000	36 700
Oppgradering til robustbolig - Sørli boliger	4 000	0	0	0	4 000
Sørums legevakt - nye lokaler Verkstedgården	32 128	0	0	0	32 128
Sørums sykehjem - ombygging til omsorgsboliger	30 000	68 500	0	0	98 500
Velferdsteknologi	6 000	3 000	3 000	3 000	15 000
Sum HELSE OG MESTRING	138 553	88 900	13 000	8 000	248 453

Administrasjon og ledelse Helse og mestring

Beskrivelse av dagens virksomhet

Direktøren er leder for tjenestområdet Helse og mestring. Hun har det overordnede fag-, personal- og økonomiansvar for de samlede tjenestene.

I stab hos direktør er kommuneoverlegene. De er kommunens øverste medisinskfaglige rådgivere og håndterer lovpålagte og delegerte oppgaver innenfor smittevern, beredskap, helsevern, akutt psykiatri, folkehelsearbeid og administrasjon av fastlegeordningen.

Fagstaben ledes av avdelingssjef, og skal bidra til strategisk, helhetlig og sammenhengende utvikling og resultatoppnåelse i Helse og mestring. Fagstaben skal også koordinere folkehelsearbeidet, i samarbeid med kommuneoverlegene og øvrige tjenestområder.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	79 099	79 099	79 099	79 099
Sum Lønns- og prisvekst	2 418	2 418	2 418	2 418
Sum Tekniske justeringer	1 282	1 282	1 282	1 282
Vedtak forrige periode				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplan	-750	-750	-750	-750
Økning generell befolkningsvekst HM som følge av demografiutvikling	2 000	2 000	2 000	2 000
Andre tiltak	-3 300	-3 300	-3 300	-3 300
Sum Vedtak forrige periode	-2 050	-2 050	-2 050	-2 050
Budsjettendringer som skal videreføres				
Andre tiltak	10 957	10 957	10 957	10 957
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	10 957	10 957	10 957	10 957
Konsekvensjusteringer	12 607	12 607	12 607	12 607
Konsekvensjustert ramme	91 705	91 705	91 705	91 705
Omstilling/effektiviseringskrav				
Effektiviseringskrav for å imøtekomme fremtidig inndekningsbehov i økonomiplanen	-23	-4 326	-4 326	-4 326
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-23	-4 326	-4 326	-4 326
Nye tiltak				
Disponering av generell ramkestyrking Helse og mestring	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Etablering av 2 årsverk for å styrke forberedelse og gjennomføring av helseteknologiske løsninger og tjenesteutvikling ved intern omdisponering	-1 665	-1 665	-1 665	-1 665
Kompensasjon for ny finansieringsordning for fastlegeordningen	5 233	5 233	5 233	5 233
Pålegg om etablering ny turnuskandidat lege -LIS 1	515	515	515	515
Sum Nye tiltak	2 083	2 083	2 083	2 083
Nye tiltak og realendringer budsjett	2 060	-2 243	-2 243	-2 243
Ramme 2022-2025	93 765	89 462	89 462	89 462

Omstilling/effektiviseringskrav

Effektiviseringskrav for å imøtekomme fremtidig inndekningsbehov i økonomiplanen

Kommunen har et generelt innsparingsbehov i økonomiplanperioden, og Helse og mestring sin andel av dette er 37 millioner kroner. For 2022 er det funnet inndekning for beløpet i sin helhet, men for perioden 2023-2025 gjenstår i overkant av 4 millioner kroner. Dette har sammenheng med at det i 2022

er innarbeidet en del tiltak med ettårseffekt, som ikke har effekt for gjenværende del av planperioden. Eksempler på dette er effekt av utsatt igangsetting av enkelte byggeprosjekter, med utsatte driftskostnader. Resterende del av innsparingsandelen vil bli søkt innarbeidet i budsjettprosess for 2023-2026.

Nye tiltak

Disponering av generell rammestyrking Helse og mestring

Tjenesteområdet er tildelt en styrking på 2 millioner kroner årlig for å ta høyde for demografikostnader. Dette som en generell rammestyrking. Midlene disponeres for å dekke opp for nødvendige merbehov i andre enheter i tjenesteområdet.

Etablering av 2 årsverk for å styrke forberedelse og gjennomføring av helseteknologiske løsninger og tjenesteutvikling ved intern omdisponering

Satsing på helseteknologi og tjenesteutvikling krever at kommunen organiserer ulike roller og oppgaver i en sammenheng. Det er behov for omstilling og endring av arbeidsprosesser og kulturer, og i den forbindelse er det innarbeidet midler til et årsverk til koordinering- og implementeringsstøtte for organisasjonen, for å styrke forberedelse til økt bruk av teknologi. Videre er det innarbeidet midler til et årsverk som montør/logistikkstøtte for eksisterende teknologi som skal tas i bruk i større volum hos hjemmeboende innbyggere fra 2022. Begge stillingene er foreslått lagt til Tjenestetorget, men er finansiert med midler overført fra budsjettet for administrasjon og ledelse.

Kompensasjon for ny finansieringsordning for fastlegeordningen

Ny finansieringsordning for fastlegeordningen trådte i kraft fra 2020. Endringen kom i stand som ledd i å bedre de finansielle vilkårene for ordningen. Det er lagt inn kompensasjon for å dekke de økte opptrappingskostnadene knyttet til den nye finansieringsordningen som har skjedd gjennom 2021 og ytterligere opptrapping av satser fra 1. januar 2022. Deler av kompensasjonen skyldes et for lavt budsjett i utgangspunktet, mens resterende del av kompensert beløp er begrunnet i ny finansieringsordning.

Pålegg om etablering ny turnuskandidat lege -LIS 1

Kommunen er fra statsforvalter pålagt å ta inn 1 ny turnuskandidat som lege, og det er lagt inn midler til dette fra 2022.

Tjenestetorg for helse og mestring

Beskrivelse av dagens virksomhet

Tjenestetorg for Helse og mestring skal sikre likeverdige og koordinerte tjenester for alle målgrupper med "én dør inn". I tillegg skal det legges til rette for forebygging og mestring av eget liv i eget hjem gjennom hele brukerforløpet.

Tjenestetorget skal ivareta myndighetsoppgaver, for eksempel tildeling av helse- og omsorgstjenester til voksne og bolig til målgrupper innen ansvarsområdet. Tjenestetorget har også ansvar for vederlagsberegning. Forebygging og mestring er sentralt, derfor er fysioterapi- og ergoterapitjenester, friskliv, tverrfaglige team og ulike koordinatorfunksjoner organisert til Tjenestetorget. Det skal være fokus på god kartlegging og vurdering, slik at tjeneste tildeles når det er riktig, samtidig som innbyggerne også gis mulighet til å opprettholde og øke mestring gjennom alternative tilbud og god veiledning.

Økonomiplan for 2022-2025

Tjenestetorget er organisert med tre avdelinger:

- Avdeling for bolig
- Avdeling for forebygging og rehabilitering (inkludert privatpraktiserende fysioterapeuter med driftsavtale)
- Avdeling for mottak og vurdering

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	146 170	146 170	146 170	146 170
Sum Lønns- og prisvekst	4 579	4 579	4 579	4 579
Sum Tekniske justeringer	-966	-966	-966	-966
Vedtak forrige periode				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplan	-1 800	-1 800	-2 550	-3 300
Andre tiltak	-540	-540	-540	-540
Sum Vedtak forrige periode	-2 340	-2 340	-3 090	-3 840
Budsjettendringer som skal videreføres				
Andre tiltak	-132	-132	-132	-132
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-132	-132	-132	-132
Konsekvensjusteringer	1 141	1 141	391	-359
Konsekvensjustert ramme	147 311	147 311	146 561	145 811
Omstilling/effektiviseringskrav				
Budsjettere med forventet vakans i kommunalområde Tjenestetorget	-450	-450	-450	-450
Reduksjon av driftsutgifter boligavdelingen	-150	-150	-150	-150
Reduksjon av kjøpt tjeneste - avlastning	-450	-450	-450	-450
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-1 050	-1 050	-1 050	-1 050
Endring i brukerbetalinger og gebyrer				
Innføring av egenandel for kommunal fysioterapi	-1 350	-1 350	-1 350	-1 350
Sum Endring i brukerbetalinger og gebyrer	-1 350	-1 350	-1 350	-1 350
Nye tiltak				
1 årsverk knyttet til ansvar og oppfølging av refusjonsordningen for ressurskrevende brukere	955	955	955	955
Etablering av 2 årsverk for å styrke forberedelse og gjennomføring av helseteknologiske løsninger og tjenesteutvikling ved intern omdisponering	1 665	1 665	1 665	1 665
Tre nye årsverk saksbehandlere	1 500	2 250	2 250	2 250
Økt ramme for BPA - tilsvarende eksisterende vedtaksnivå	2 600	2 600	2 600	2 600
Sum Nye tiltak	6 720	7 470	7 470	7 470
Nye tiltak og realendringer budsjett	4 320	5 070	5 070	5 070
Ramme 2022-2025	151 631	152 381	151 631	150 881

Omstilling/effektiviseringskrav

Budsjettere med forventet vakans i kommunalområde Tjenestetorget

Kommunalområdet budsjetterer med vakanser gjennom året. I hovedsak vil dette gjelde rekrutteringsperioden fra en ansatt slutter til en ny begynner. Tradisjonelt er det lite turnover av ansatte i de tre avdelingene. På bakgrunn av at man vil tape fastlønnskudd, og eventuelt inntekter som følge av egenandeler, er det ikke lagt opp til budsjettering med vakanser på fysioterapistillingene.

Risikoen ved for høy besparelse ved vakanser, er at det kan bli økte ventelister i de ulike tjenestene.

Reduksjon av driftsutgifter boligavdelingen

Boligavdelingen har enkelte poster i budsjettet til driftsflyt i boliger, som for eksempel søppelhåndtering, utgifter til renhold og flytting for de mest vanskeligstilte. En reduksjon i disse postene vil kunne føre til færre spontane og planlagte rydde- og flyttejobber i de mest utfordrende situasjonene. Det er også risiko for at reduksjonen kan føre til økt forsøpling i enkelte bomiljøer, og potensielt en forsinkelse i videre utleie.

Reduksjon av kjøpt tjeneste - avlastning

Tjenestetorg Helse og mestring har en ramme på 2,5 millioner kroner til kjøp av avlastning for hjemmeboende innbyggere. I hovedsak gjelder dette innbyggere hvor avlastning i hjemmet er den formen for avlastning som passer innbygger og pårørende best. Det er per idag få brukere som har tjenesten, og en gjennomgang viser at dette er en tjeneste av kort varighet. Denne formen for avlastning inngår som del av kommunens samlede avlastningstiltak. En gjennomgang av vedtakene viser at rammen til kjøp av avlastning sett kan reduseres med 0,45 millioner kroner. Det må imidlertid vises til at avlastning er et viktig forebyggende tiltak, og at denne typen tiltak er viktig for pårørende. En reduksjon i avlastningstilbud vurderes derfor generelt sett som uheldig.

Endring i brukerbetalinger og gebyrer

Innføring av egenandel for kommunal fysioterapi

Helse- og omsorgsdepartementet har med hjemmel i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. gitt forskrift om egenandel. Det følger av forskriften at kommuner kan kreve egenandel fra pasient som har rett til stønad ved helsetjenester for hjelp hos fysioterapeut ansatt i kommunens helse- og omsorgstjeneste. Det er hjemmel for at kommuner kan kreve egenandeler hos fastlønte fysioterapeuter på lik linje med egenandelene som innkreves hos avtalefysioterapeuter.

Kommunedirektøren fremmer parallelt med budsjettforslaget en egen sak til politisk behandling om innføring av egenandeler. Innføring av egenandel vil gjelde for alle som mottar fysioterapibehandling av den kommunale fysioterapitjenesten, med unntak av barn under 16 år og personer med godkjent yrkesskade. Det er ikke anledning til å kreve egenandeler fra beboere i heldøgns helse- og omsorgstjenester eller for rene forebyggende tjenester. Størrelsen på egenandelen avhenger av type behandling og varighet, og kommunen vil følge takstplakaten til Norges Fysioterapeutforbund. Egenandelen vil være felles hos kommunale fysioterapeuter og privatpraktiserende fysioterapeuter med driftsavtale med kommunen. Behandling hos fysioterapeut hører innunder ordningen med frikort, og fra januar 2021 er det ett felles egenandelstak. Innføring av egenandeler vil sikre kommunen inntekter, sørge for likhet mellom kommunale og avtalefysioterapeuter i kommunen, og potensielt føre til bedre flyt og fordeling av pasienter som følge av likestilling mellom gruppene.

Nye tiltak

1 årsverk knyttet til ansvar og oppfølging av refusjonsordningen for ressurskrevende brukere

Forvaltningen av tilskuddsordningen for ressurskrevende brukere er komplisert og tidkrevende. For å få tilstrekkelig fokus og kapasitet, og legge til rette for en mer optimal prosess for refusjon for faktiske utgifter innenfor tilskuddsordningens regelverk, foreslås opprettelse av 1 årsverk. Årsverket skal ha hovedansvar for kommunens samlede oppfølging og refusjonskrav mot staten. Det er lagt opp til at stillingen er selvfinansierende ved at det forsterkede fokuset på rapportering og oppfølging vil gi økte inntekter fra tilskuddsordningen tilsvarende merutgiften ved at potensialet som ligger innenfor tilskuddsordningens retningslinjer kan sikres.

Etablering av 2 årsverk for å styrke forberedelse og gjennomføring av helseteknologiske løsninger og tjenesteutvikling ved intern omdisponering

Satsing på helseteknologi og tjenesteutvikling krever at kommunen organiserer ulike roller og oppgaver i en sammenheng. Det er behov for omstilling og endring av arbeidsprosesser og kulturer, og i den forbindelse er det innarbeidet midler til et årsverk til koordinering- og implementeringsstøtte for organisasjonen, for å styrke forberedelse til økt bruk av teknologi. Videre er det innarbeidet midler til et årsverk som montør/logistikkstøtte for eksisterende teknologi som skal tas i bruk i større volum hos hjemmeboende innbyggere fra 2022. Begge stillingene er foreslått lagt til Tjenestetorget, men er finansiert med midler overført fra budsjettet for administrasjon og ledelse.

Tre nye årsverk saksbehandlere

Tjenestetorget i Helse og mestring kartlegger og vurderer behov for tjenester eller alternativer til tjenester for voksne i kommunen. Det er stor kompleksitet og variasjon i innbyggernes funksjonsnivåer og behov. Oppgavene ved Tjenestetorg krever god kompetanse og erfaring for å håndtere alt fra behov for hjemmetjenester, institusjon, aktivitetstilbud, psykiske helsetjenester, rustjenester, oppfølging av adferdsproblematikk m.m.

Det ses en endring i pasient- og brukergruppen som mottar tjenester i hjemmet og i institusjon. Flere skal bo hjemme og motta oppfølging der, selv med komplekse og krevende behov. Kartlegging av funksjonsnivå kan være tidkrevende, og det er plikt til å involvere innbyggeren selv og eventuelt de pårørende. Det sees dessuten en stadig forskyvning av oppgaver og ansvar fra spesialisthelsetjenesten til kommunen, både innen somatikken og psykisk helse og avhengighet. Dette krever at vi har kapasitet og ressurser til å vurdere og tildele individuelle tjenester på riktig nivå i kommunen.

Søknader om helse- og mestringstjenester til voksne har økt betraktelig de siste årene - ca. 12,5% fra 2019 til 2020. Statistikken hittil i 2021 tilsier tilsvarende økning fra 2020 til 2021. Kapasiteten på Tjenestetorg per idag er utfordrende. Kommunen har i tillegg i gjennomsnitt 300 pasienter månedlig innlagt på sykehus, med behov for kommunal oppfølging etter utskrivelse.

Som følge av økt søknadsmasse og en dreining av tjenester, vurderes det at det er behov for å styrke Tjenestetorg med 3 årsverk. Risikoen ved å ikke tilføre årsverkene, er at det tildeles tjenester på feil nivå og feil omfang, da saksbehandler ikke har nødvendig tid til å gjøre gode og systematiske kartlegginger og fatte riktige vedtak. Det er beregnet 8 måneders effekt i 2022 og helårseffekt fra 2023.

Økt ramme for BPA - tilsvarende eksisterende vedtaksnivå

Lillestrøm kommune har per dags dato 47 voksne brukere med BPA, hvorav det er fattet 5 nye vedtak i løpet av 2021. Prognose for 2021 viser et betydelig merforbruk. Dette innebærer at en videreføring av rammen for 2021 til 2022 ikke vil være tilstrekkelig for å dekke de reelle brukerbehovene. Dermed vil ethvert nytt vedtak føre til ytterligere merforbruk, såfremt ingen vedtak avsluttes. BPA er tradisjonelt sett en tjeneste som vedvarer over mange år. Det er forventet at kommunen vil få søknader om denne tjenesten også i fremtiden, og budsjettet er derfor styrket for å dekke kjent nivå på vedtak pr. november 2021.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Teknologi- og tjenesteutviklingsløftet i Helse og mestring	10 648	16 415	16 415	16 415
Sum	10 648	16 415	16 415	16 415

Teknologi - og tjenesteutviklingsløftet i helse og mestring

Tiltaket vises i en egen tabell ettersom det berører flere kommunalområder

I 2022 vil kommunen forberede og planlegge for et helt nødvendig taktskifte innenfor tjenesteutvikling og bruk av helseteknologi og digitale løsninger. Et teknologiløft er et av svarene på det omfattende omstillingsbehovet som er i helse- og mestringstjenestene, og som skal bidra til fremtidig bærekraft og unngåtte kostnader. Et teknologiløft omfatter behov for ressurser til etablering av nødvendige roller og funksjoner i organisasjonen og ressurser til teknologi og innovasjon. Det er kartlagt hvilke ressurser som er nødvendig for å gjennomføre teknologiløftet:

- Behovet for styrking av bemanning tilsvarer 17,5 årsverk i Helse og mestring og Digitalisering. Tiltaket har 7 måneders effekt i 2022 og helårseffekt fra 2023. Økningen har sammenheng med breddingen av teknologiløftet. Dette er årsverk til etablering av felles responscenter, styrking av hjemmetjenesten for håndtering av utrykning på natt, styrking av kartlegging og vurdering ved Tjenestetorg, samt styrking av drift, systemforvaltning og teknologiutvikling i Digitalisering.
- Investeringsmidler og driftsmidler til økt bruk av teknologi og innovasjon: Implementering av teknologi dreier seg i hovedsak om driftsmidler til lisenser av ulikt slag, og i mindre grad om investeringer da det er lite av teknologien som vil kjøpes. Det er kartlagt behov for økt bruk av digitale tilsyn i institusjon og hjemmetjenester, av GPS og mobile trygghetsalarmer. Implementering av ny rammeavtale for teknologi vil legge til rette for økt bruk av sensorikk i tjenestene. Videre er det behov for midler til tildeling av teknologi som førstevalg ved nye henvendelser om tjenester, som kan utvikles til ulike "pakker" for innbyggere med lite, middels eller stort omfang av teknologi. Det er også behov for midler til å skape innovasjon som grunnlag for videre utvikling av løftet i en neste fase. For 2022 er det lagt inn driftsmidler tilsvarende 7 måneders effekt.
- Implementering av teknologi som del av tjenestetilbudet vil gi gevinster i form av økt trygghet, kvalitet og mestring for innbyggere. Videre vil teknologien utsette behovet for tradisjonelle helse og mestringstjenester og dermed redusere fremtidige utgiftsøkninger i tjenestene.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å prioritere tiltaket innenfor rammen.

Fordelt på kommunalområder

Beløp i 1000 kr

Kommunalområde (T)	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Bo- og miljøtjenesten	-250	-1 000	-1 000	-1 000
Digitalisering	14 580	22 219	23 095	24 145
Helsehus og institusjon	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Helsetjenester til voksne	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Tjenestetorg for helse og mestring	10 648	16 415	16 415	16 415
Totalsum	22 478	34 634	35 510	36 560

Helsetjenester til voksne

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunalområdet organiserer tjenester og tilbud til innbyggere i Lillestrøm kommune som har behov for helsetjenester i eget hjem. Tjenestene skal legges til rette for at innbyggerne skal kunne mestre hverdagen lengst mulig. Dette innebærer å bygge på den enkeltes ressurser og ta utgangspunkt i prinsippet "hva er viktig for deg".

Kommunalområdet består av følgende avdelinger:

- Omsorgsboliger
- Hjemmebaserte tjenester
- Psykisk helse og avhengighet
- Aktivitetssentre

Det er sentralt i tjenesten å ta i bruk velferdsteknologi, ha kontinuerlig forbedringsfokus med LEAN som metode og arbeide for økt heltidskultur. I alle seksjoner vil det være fokus på kompetanse og videreutvikling av tjenestene.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	467 338	467 338	467 338	467 338
Sum Lønns- og prisvekst	16 098	16 098	16 098	16 098
Sum Tekniske justeringer	-6 717	-6 717	-6 717	-6 717
Vedtak forrige periode				
Fremtidig bruk av Sørums sykehjem	1 800	20 400	20 400	20 400
Andre tiltak	-1 624	-1 624	-1 624	-1 624
Sum Vedtak forrige periode	176	18 776	18 776	18 776
Budsjettendringer som skal videreføres				
2. tertial 2021 - Flytting ramme for Strømmen	-65	-65	-65	-65
Velferdssentral fra Helsetjenester til voksne til KMS				
Andre tiltak	-2 250	-2 250	-2 250	-2 250
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-2 315	-2 315	-2 315	-2 315
Konsekvensjusteringer	7 242	25 842	25 842	25 842
Konsekvensjustert ramme	474 580	493 180	493 180	493 180
Omstilling/effektiviseringskrav				
Budsjettere med vakans på kommunalomsråde	-750	-750	-750	-750
Helsetjenester til voksne				
Evaluerings- og endring av innhold i avtaler om kjøp av plasser	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-1 750	-1 750	-1 750	-1 750
Endring i brukerbetalinger og gebyrer				
Fakturering av praktisk bistand som utføres av personell i omsorgsboligene	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Fakturering av praktisk bistand utført av hjemmesykepleie	-500	-500	-500	-500
Innføring av abonnementsordning for aktivitetstilbud i Helsetjenester til voksne	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Sum Endring i brukerbetalinger og gebyrer	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Nye tiltak				
Behov ressurskrevende bruker omsorgsboliger	1 800	1 800	1 800	1 800
Forsinket etablering av Leirsundveien boliger	-1 300	0	0	0

Økonomiplan for 2022-2025

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Kostnadsøkning som følge ny inngått rammeavtale på transport ved aktivitetssentrene for eldre	2 200	2 200	2 200	2 200
Oppjustere inntekt fra sykerefusjoner	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Utsatt oppstart av omsorgsboliger ved tidligere Sørumsykehjem	-1 800	0	0	0
Sum Nye tiltak	-600	2 500	2 500	2 500
Nye tiltak og realendringer budsjett	-5 850	-2 750	-2 750	-2 750
Ramme 2022-2025	468 730	490 430	490 430	490 430

Vedtak forrige periode

Fremtidig bruk av Sørumsykehjem

Høsten 2020 fattet Lillestrøm kommunestyre vedtak i sak "Fremtidig bruk av Sørumsykehjem - forslag til konsept" og i sak "Konsept for fremtidig bruk av Sørumsykehjem - økonomiske konsekvenser for drift og investering". Det planlegges ombygging av sykehjemmet til bofellesskap, avlastning, aktivitetstilbud og frisklivstilbud. Det er innarbeidet midler til investering og drift. For drift av tjenestene ble det opprinnelig lagt inn 1,8 millioner kroner som delårseffekt i oppstartsåret 2022, økende til 20,4 millioner kroner på helårsbasis fra 2023. Som en følge av utsatt ferdigstilling disponeres bevilgningen på 1,8 millioner kroner i 2022 som et engangs inndekningsbeløp for andre merbehov i tjenesteområdet i 2022, se eget tiltak nedenfor.

Omstilling/effektiviseringskrav

Budsjettere med vakans på kommunalområde Helsetjenester til voksne

Ved å ta høyde for at det ved nyansettelser og naturlig avgang på stillinger vil ta noe tid før nye ansatte er tilsatt og kan starte arbeidet, er det innarbeidet en besparelse ved vakanser på 0,75 millioner kroner gjennom året.

Evaluerings og endring av innhold i avtaler om kjøp av plasser

Avdeling Psykisk helse og avhengighet vil gjennomgå avtale om kjøp av tjenester for enkeltbrukere. Prosessen vil også omfatte vurdering av om kjøp av tjenesten skal avsluttes for å gi tilbud fra kommunal tjeneste i Lillestrøm kommune. Estimert innsparing ved prosessen er innarbeidet i budsjett.

Endring i brukerbetalinger og gebyrer

Fakturering av praktisk bistand som utføres av personell i omsorgsboligene

Beboere i omsorgsboliger har behov for varierende grad av bistand for å kunne bo i eget hjem. Mange har til dels store behov for praktisk bistand utover rengjøringsoppdrag. Denne bistanden utføres av personell i omsorgsboligen, og faktureres pr i dag ikke den enkelte beboer. Det er vurdert som riktig praksis å innføre betaling for annen praktisk bistand også i omsorgsboliger, på lik linje med andre innbyggere som mottar praktisk bistand. Det vil fortsatt være ansatte i omsorgsboligene som utfører oppgavene. Det må videre utredes hvordan grunnlaget for fakturering skal utarbeides, og det er i budsjett innarbeidet effekt tilsvarende 1,5 millioner kroner.

Fakturering av praktisk bistand utført av hjemmesykepleie

Brukere i hjemmetjenesten har i varierende grad behov for bistand for å kunne bo i eget hjem. Enkelte av disse oppgavene utføres i dag av personell i hjemmesykepleien, og har til nå ikke vært fakturert den enkelte bruker. Dette er nødvendige oppgaver som hittil ikke har vært omfattet av ordinære vedtak om praktisk bistand utført av hjemmehjelpstjenesten. Det er vurdert som riktig å innføre betaling for praktisk bistand som ytes av ansatte i hjemmesykepleien, og slike oppgaver må derfor innarbeides i vedtak og tiltaksplaner. Andre kommuner har innført abonnementsordning på grunnlag av

gjennomsnittsberegning av tidsbruk på disse oppgavene. En "Lillestrømmmodell" må vurderes videre, og det er i budsjett estimert en inntekt på 0,5 millioner kroner i 2022.

Innføring av abonnementsordning for aktivitetstilbud i Helsetjenester til voksne

Fra 2022 forslås det innført en abonnementsordning for opphold på aktivitetssenter. Aktivitetssentrene er bemannet for å gi tilbud tilsvarende den enkeltes vedtak, og samlede ressurser på senteret skal dermed sikre at alle vedtak skal kunne oppfylles.

Kommunen har hittil krevd betaling etter en dagsats, hvor bruker betaler for det antall dager han/hun faktisk har vært på aktivitetssenteret aktuell måned. I en slik betalingsordning er det administrativt krevende å holde oversikt over antall dager med faktisk oppmøte pr. bruker, og utarbeide fakturagrunnlag for reell bruk. Videre vil kapasitet ved aktivitetssenteret uansett være bundet opp til aktivitetssenteret, samtidig som vi ved fravær ikke vil få inntekt fra denne brukeren den aktuelle dagen. Med innføring av en abonnementsordning der brukeren betaler pr. måned for det antall dager som fremkommer av vedtaket, vil det være samsvar mellom vedtak og betaling. Dersom brukere da velger å være borte fra dagsenter vil kommunen ikke tape inntekter ved sporadisk fravær.

Abonnementsordningen medfører dermed en endring fra betaling pr. oppmøtedag, til betaling for antall vedtatte dager pr. måned. Dette vil bidra til en mer forutsigbar driftssituasjon, og økt forutsigbarhet for bruker hva angår nivå på egenandelen. Videre vil kapasitet og ressurser kunne benyttes fullt ut ved at eventuell restkapasitet vil kunne tilbys enkeltbrukere som har behov.

Det legges i tillegg opp til en betydelig økning i prisen i forhold til tidligere ordning med dagsatsbetaling. Dette skyldes i hovedsak en vesentlig økning av prisen på transport til og fra aktivitetssentrene etter at det er inngått en ny rammeavtale på transporttjenester. Sammenlignet med dagsats i 2021 vil forslaget medføre en prisøkning på ca 25%. Økning i egenandelen gjør at tjenestene kan opprettholde samme gode kvalitet og omfang. Egenandelen for tilbud på aktivitetssenter dekker mat, transport, aktiviteter m.m. på stedet.

Nye tiltak

Behov ressurskrevende bruker omsorgsboliger

I omsorgsboligene i Helsetjenester til voksne er det en beboer med behov for tett oppfølging og heldøgns tjeneste. Det er behov for en økning i boligens bemanning for å håndtere dette behovet tilsvarende 2 årsverk og 1,8 millioner kroner.

Forsinket etablering av Leirsundveien boliger

Helsetjenester til voksne har merkostnader til to brukere med økte tjenestebehov, hvorav én er særlig ressurskrevende bruker, tatt hjem fra kjøpt plass. I tillegg er det i rammen behov for å kompensere for enkelte inntektskrav i budsjettet som ikke er reelle, tilsvarende 1,2 millioner kroner.

Det er vedtatt etablering av Leirsundveien omsorgsboliger, som er forventet ferdigstilt januar 2023. Som følge av dette kan driftsmidler fra omsorgsboligene omdisponeres til dekning av merkostnader som nevnt over for 2022, tilsvarende 3 millioner kroner. Fra 2023 må det finnes inndekning for merbehovet på permanent basis.

Kostnadsøkning som følge ny inngått rammeavtale på transport ved aktivitetssentrene for eldre

Ny rammeavtale på transport til aktivitetssentrene medfører en dobling av transportutgiftene. Merkostnad på 2,2 millioner kroner er innarbeidet i budsjett for 2022.

Oppjustere inntekt fra sykerefusjoner

Helsetjenester til voksne har vurdert at det er potensiale for å legge inn økt sykerefusjonsinntekt fra 2022, da det på dagtid i turnus og for dagstillinger ikke alltid vil leies inn vikar ved fravær.

Utsatt oppstart av omsorgsboliger ved tidligere Sørumsykehjem

Det vil bli en utsettelse i byggeprosjektet for omsorgsboligene ved tidligere Sørumsykehjem. Denne utsettelsen vil ikke få videre konsekvenser. De driftsmidler som er avsatt til formålet i budsjett 2022 er derfor omdisponert til dekning av andre merbehov i tjenesteområdet for 2022.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Etablering av "Rådgivende enheter for russaker" i kommunene.	769	1 537	1 537	1 537
Fallertun omsorgsbolig psykisk helse	3 000	4 000	4 000	4 000
Skjermet avdeling i omsorgsboligene	4 000	4 000	4 000	4 000
Teknologi- og tjenesteutviklingsløftet i Helse og mestring	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Utvidet tilbud på kveld Aktivitetssentrene	930	2 790	2 790	2 790
Videreføring av midlertidig aktivitetssenter i Frydenlundsgata 18	434	1 302	1 302	1 302
Sum	7 133	11 629	11 629	11 629

Nye tiltak

Etablering av "Rådgivende enheter for russaker" i kommunene.

Stortinget har vedtatt en lovendring som medfører at kommunene skal etablere rådgivende enheter for russaker, og innfører utvidet bruk av påtaleunntatelse med vilkår om oppmøte ved de rådgivende enhetene. Dette er en ny oppgave for kommunen, med estimert iverksettelsestidspunkt 01.07.2022.

I stedet for bot eller fengselsstraff kan personer som blir tatt for bruk eller besittelse av mindre mengder narkotika til egen bruk, ilegges møteplikt for denne rådgivende enheten. Det er påtalemyndigheten som kan ilegge slik møteplikt som vilkår ved betinget påtaleunntatelse i bruk- og besittelsessaker. Oppmøte for den kommunale enheten vil være obligatorisk for å unngå en vanlig straffereaksjon.

Etablering av en slik enhet i Lillestrøm gir behov for 2 årsverk, med halvårseffekt i 2022 og helårseffekt fra 2023. Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å prioritere tiltaket. Som en minimumsløsning i oppstartsåret vil tjenesten søke å håndtere oppgaven innenfor eksisterende rammer, men effekten av dette vil avhenge av mengde saker i kommunen.

Fallertun omsorgsbolig psykisk helse

Det er ikke ledig kapasitet i de heldøgnsbemannede omsorgsboligene innen psykisk helse, og kommunen er periodevis avhengig av å kjøpe plasser til personer med særlige utfordringer. Tjenestetorget melder om økt pågang, og at det forventes at kommunen ikke vil kunne gi tilbud til nye brukere med behov for bemannet bolig.

Fallertun omsorgsbolig med fire leiligheter vil bli fristilt, da Bo- og miljøtjenesten etablerer nytt botilbud i Sørli 1. Utflytting fra Fallertun er anslått til mai 2022. Det er da mulig å etablere omsorgsboliger innen psykisk helse ved Fallertun. Dette vil kunne bidra til å skape plasser i eksisterende omsorgsboliger, for dermed å kunne tilby tjenester i egen kommune fremfor eksterne kjøp. Realisering av tiltaket gir behov for 5 årsverk, med en kostnad tilsvarende 3 millioner kroner i 2022, og helårsvirking fra 2023 med 4 millioner kroner.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å prioritere tiltaket.

Skjermet avdeling i omsorgsboligene

Det er behov for å etablere et mindre og mer skjermet tilbud for eldre brukere med somatiske og psykiske helseutfordringer, ofte i kombinasjon med sterkt nedsatt boevne, atferdsutfordringer og rusproblematikk. Å tilby disse brukerne en leilighet i ordinære omsorgsboliger medfører betydelig merkostnad for å kunne skjerme og bemanne opp rundt den enkelte. Denne brukergruppen krever annen kompetanse og tettere bemanning enn i ordinære omsorgsboliger. Det er erfart at denne brukergruppen skaper uro for andre beboere i de ordinære omsorgsboligene.

Det er behov for å samle disse brukerne på en mindre del i en av omsorgsboligene for å kunne gi et kvalitativt bedre tilbud og benytte spesialkompetanse på en mer hensiktsmessig måte.

Dette vil også kunne bidra til å frigjøre kapasitet og øke sirkulasjon i andre omsorgsboliger, samt forhindre kjøp av plass utenfor kommunens eget tilbud. Behovet for å etablere et slikt tilbud er 5 årsverk.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å prioritere tiltaket.

Utvidet tilbud på kveld Aktivitetssentrene

Lillestrøm kommune ønsker å øke tilbudet om kveldsåpent aktivitetstilbud for voksne innbyggere. Dette er et viktig tiltak for å øke fleksibilitet, gi mer individuell tilpasning, økt pårørendestøtte og avlastning. Et slikt tilbud vil bidra til god kvalitet både for bruker og pårørende, og er i tråd med Strategi for Helse og mestring.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å prioritere tiltaket.

Videreføring av midlertidig aktivitetssenter i Frydenlundsgata 18

Driften av aktivitetssenteret i Frydenlundsgata 18 er i 2021 finansiert ved eksterne, statlige tilskudd, som opphører fra 1. september 2022. Aktivitetssenteret legger til rette for aktivitet og fellesskap for yngre personer med demens og avlastning for deres pårørende. Dette er et lavterskeltilbud uten vedtak, i lokaler som ikke er institusjonspreget. Fokuset er forebygging og det å opprettholde egenmestring. Det er et mål å gjøre terskelen for å oppsøke tjenestetilbud så lav som mulig. Aktivitetssenteret tilbyr også informasjon og veiledning til både personer med demens og deres pårørende, individuelt og i gruppe. Videreføring av ovennevnte tiltak til yngre personer med demens avhenger av kommunale budsjettmidler til videre drift.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å kunne prioritere tiltaket.

Helsehus og institusjon

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunalområde Helsehus og institusjon omfatter akuttmedisinske tjenester, heldøgns institusjonsopphold og kjøkken og matomsorg. Området er organisert i fire avdelinger:

- Avdeling Institusjon
- Avdeling korttid, Kommunalt akutt døgntilbud (KAD) Lindrende enhet og Institusjon
- Avdeling Legevakt
- Avdeling Kjøkken og matomsorg

Kommunalområdet gir tjenester til innbyggere som har behov for langtids institusjonsopphold, som skal ivareta den enkeltes behov for helse og omsorg og legge til rette for best mulig livskvalitet i siste fase av livet. Tjenestene gis ved sju ulike institusjoner i kommunen. Korttid og KAD er tidsavgrensede tilbud i institusjon, og skal ivareta innbyggernes behov for medisinsk oppfølging, utredning og behandling. Lindrende enhet skal gi et heldøgns tilbud om lindrende behandling for pasienter i livets slutfase, som har behov for palliativ oppfølging fra spesialisert kompetanse.

Kommunalområdet har også ansvar for legevaktstilbudet i kommunen, og skal sørge for at innbyggerne har et tilbud om øyeblikkelig hjelp av høy kvalitet. Legevakten er en viktig del av av innbyggernes akuttmedisinske tjeneste og øyeblikkelig hjelp.

Avdeling Kjøkken og matomsorg produserer mat etter kok-kjølprinsippet til alle institusjoner, samt til hjemmeboende, og organiserer flere kantiner og kafeer. Avdelingen har som mål å være ledende i landet på matomsorg til kommunens eldre innbyggere samt være en pådriver i ernæringsarbeidet i kommunen.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	522 555	522 555	522 555	522 555
Sum Lønns- og prisvekst	16 606	16 606	16 606	16 606
Sum Tekniske justeringer	-7 323	-7 323	-7 323	-7 323
Vedtak forrige periode				
Kommunestyresak 156/20 Oppmøtelegevakt Sørumsand	8 062	8 062	8 062	8 062
Utsifting av ovner ved hovedkjøkkenet	390	390	0	0
Andre tiltak	-6 051	-6 051	-6 051	-6 051
Sum Vedtak forrige periode	2 401	2 401	2 011	2 011
Budsjettendringer som skal videreføres				
Andre tiltak	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Konsekvensjusteringer	9 683	9 683	9 293	9 293
Konsekvensjustert ramme	532 238	532 238	531 848	531 848
Omstilling/effektiviseringskrav				
Innsparing på 0,6 årsverk i Helsehus og institusjon	-193	-578	-578	-578
Innsparing på helg ved kjøkkenet på Sørvald	-75	-75	-75	-75
Reduksjon bemanning Nedre Romerike legevakt - Lillestrøms andel av innsparingen	-500	-500	-500	-500
Økt fokus på nærvær (sykefravær) - innsparing	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-4 268	-4 653	-4 653	-4 653
Nye tiltak				

Økonomiplan for 2022-2025

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Justert budsjett for kommunalt fastlegekontor	580	580	580	580
Kjøp av institusjonsplasser	2 620	2 620	2 620	2 620
Utsatt oppstart Legevakt på Sørumsand	-5 375	0	0	0
Økte transportkostnader for mat til hjemmeboende	200	200	200	200
Sum Nye tiltak	-1 975	3 400	3 400	3 400
Nye tiltak og realendringer budsjett	-6 243	-1 253	-1 253	-1 253
Ramme 2022-2025	525 995	530 985	530 595	530 595

Endring i brukerbetalinger og gebyrer

Kommunalområdet har ansvar for utleie av terapibasseng lokalisert på institusjonene. Dette gjelder 4 terapibasseng lokalisert på henholdsvis Lillestrøm bo og behandlingssenter (LIBOS), Skedsmotun bo og behandlingssenter, Sørvald bo og behandlingssenter og tidligere Sørums sykehjem.

Brukerbetalingen foreslås harmonisert fra 2022, da leieprisene var ulike i de tidligere kommunene. Leieprisen er i tillegg differensiert ut fra de ulike bassengenes størrelse og kapasitet. Det er i også gjort en reduksjon i leieprisen for fysioterapeuter med driftsavtale med kommunen, som har terapigrupper i basseng.

Vedtak forrige periode

Utskifting av ovner ved hovedkjøkkenet

Det er stort behov for å fornye utstyr på sentralkjøkkenet. Dagens ovnspark generer årlige merkostnader til reparasjon og vedlikehold. Ovnene er viktige for å ha kapasitet til å lage mat til alle institusjoner og hjemmeboende. En konsekvens av for liten kapasitet til matproduksjon er at det må kjøpes mat fra ekstern leverandør. Det er behov for totalt seks nye ovner. Det er lagt inn midler til utskifting av ovner i årene 2022 og 2023 med til sammen 0,39 millioner kroner hver av de to årene.

Omstilling/effektiviseringskrav

Innsparing på 0,6 årsverk i Helsehus og institusjon

Det er innarbeidet reduksjon med 0,6 årsverk i seksjon Drift institusjon, da stillingen blir ledig fra og med 1. september 2022. Reduksjonen vil ikke få konsekvenser for driften.

Innsparing på helg ved kjøkkenet på Sørvald

Det er innarbeidet en reduksjon med 0,75 årsverk av helgebemannning ved kjøkkenet på Sørvald bo- og behandlingssenter. Oppgaver og tilbud ivaretas gjennom intern fordeling av eksisterende bemanning.

Reduksjon bemanning Nedre Romerike legevakt - Lillestrøms andel av innsparingen

Det er innarbeidet en reduksjon med 1,6 årsverk ved Nedre Romerike legevakt, som følge av naturlig avgang i løpet av året. Det er i budsjett lagt til grunn Lillestrøm kommune sin andel av innsparingen, og tiltaket vil ikke få konsekvenser for driften av legevakten.

Økt fokus på nærvær (sykefravær) - innsparing

Helsehus og institusjon har høyt sykefravær. For 2022 vil ledere i kommunalområdet samarbeide med HR og NAV arbeidslivssenter for å intensivere sykefravær oppfølgingen og nærværarbeidet. Resultatet av denne satsningen vil gi økonomiske effekter som er innarbeidet i budsjett som en innsparing. I tillegg vil arbeidet gi mer stabilt arbeidsmiljø og bedre kontinuitet i tjenestene, som samlet sett har kvalitetsgevinster i tjenesten til innbyggerne.

Nye tiltak**Justert budsjett for kommunalt fastlegekontor**

Det har vært manglende budsjett for det kommunale fastlegekontoret, og dette er nå justert til riktig nivå fra 2022. Det kommunale fastlegekontorer er en viktig samarbeidspartner for migrasjonshelsetjenesten og andre innbyggere som ikke har annen fastlege. Videre er dette kontoret viktig i forbindelse med kommunens ansvar for allmennlegepraksis for LIS-legene (Leger i spesialisering) i kommunen.

Kjøp av institusjonsplasser

Lillestrøm kommune har to beboere på kjøpt plass i ekstern institusjon. Det er gjort en vurdering av å ta de to beboerne hjem til institusjonsplass i Lillestrøm kommune. Dette er plasser som ble kjøpt før Lillestrøm kommune ble etablert, og det er nå vurdert at faglige og etiske hensyn tilsier at beboerne bør bli værende på nåværende institusjoner.

Utsatt oppstart Legevakt på Sørumsand

Den 07.10.20 vedtok Lillestrøm kommunestyre sak 156/20 "Oppmøtelegevakt på Sørumsand - utredning av alternative lokasjoner". Det ble vedtatt å planlegge oppmøtelegevakt i Verkstedgården. Driftsutgifter og investeringskostnader ble estimert til 10,75 millioner kroner på helårsbasis, og beløpet ble innarbeidet i budsjettet.

Det vil bli en utsettelse i byggeprosjektet for oppmøtelegevakta, som er orientert til politikken gjennom sak 156/21 "Ny legevakt Sørumsand - gjennomføring". Dette gir en forsinket oppstart av legevakttilbudet her til etter sommeren 2022. Som følge av dette er deler av de driftsmidler som er avsatt til formålet i budsjett 2022 midlertidig omdisponert til dekning av andre merbehov i tjenesteområdet for dette året i påvente av åpning av legevakten.

Økte transportkostnader for mat til hjemmeboende

Kostnadene til transport av mat til hjemmeboende i kommunen forventes å øke, da samarbeidet med frivillig sektor ikke kan videreføres på samme måte som tidligere praksis. Avdeling kjøkken og matomsorg arbeider med å se på alternative måter for å sikre transport, gjennom samhandling med frivillighet og/eller ulike bedrifter. I dette arbeidet vil hensyn til IK-mat og matsikkerhet, samt leveringssikkerhet til hjemmeboende eldre veie tungt.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
5 - Ikke etablere legevakt på Sørumsand	-5 375	-10 750	-10 750	-10 750
5 - Reduksjon 10 plasser i institusjon	-8 041	-8 850	-8 850	-8 850
Aktivitet, kultur- og frivillighetskoordinator (3 årsverk)	1 400	1 875	1 875	1 875
Teknologi- og tjenesteutviklingsløftet i Helse og mestring	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Sum	-12 516	-18 725	-18 725	-18 725

Nye tiltak**5 - Ikke etablere legevakt på Sørumsand**

Høsten 2020 ble det fattet politisk vedtak om å etablere ny legevakt på Sørumsand i Verkstedgården. Byggeprosjektet har tatt noe lengre tid enn planlagt og er berammet til å stå ferdig til drift etter sommeren 2022. Det er fremmet politisk sak med orientering om nye kostnadsestimater. Bemannings og drift av legevakt på Sørumsand har et driftsbudsjett på helårsbasis tilsvarende 10,75 millioner kroner. I tillegg kommer byggekostnader på ca. 35 millioner kroner (ref kommunestyresak 21/156).

I hele perioden fra legevaktbasen på Sørumsand har vært stengt, har Nedre Romerike legevakt i Lillestrøm og 2 legevaktbiler ivaretatt forsvarlig legevaktteneste for hele Lillestrøm kommune. Med bakgrunn i dette, er det et alternativ at legevaktbasen på Sørumsand ikke etableres, og at driftsmidler og byggekostnader kan gå til innsparing. Kommunedirektøren vurderer at akuttmedisinsk teneste og øyeblikkelig hjelp for innbyggerne i kommunen vil bli ivaretatt. I budsjettforslaget for 2022 er det som følge av forsinket ferdigstillelse allerede foreslått en midlertidig omdisponering i 2022 av 5,375 millioner kroner, se tiltak beskrevet ovenfor. Korrigeres det for dette vil effekten av dette mulige inndekningstiltaket være 5,375 millioner kroner i 2022 og 10,75 millioner kroner i resterende del av planperioden.

Kommunedirektøren har ikke anbefalt dette tiltaket.

5 - Reduksjon 10 plasser i institusjon

Tiltaket innebærer reduksjon av 10 institusjonsplasser, og vil medføre at dekningsgraden for institusjonsplasser faller ytterligere og derigjennom at terskelen for tildeling av institusjonsplass kan bli for høy i Lillestrøm kommune. En reduksjon av plasser vil ikke minst medføre ytterligere press på tjenestene og pårørende. Dette vil være krevende i en tid hvor demografiutviklingen viser en sterk økning i antall eldre over 80 år. Dersom antall plasser reduseres med 10 vil kommunen ha en kapasitet på 347 institusjonsplasser for langtidsopphold. Beløp for mulig besparelse inkluderer reduserte lønns- og driftsutgifter samt reduserte inntekter fra vederlagsbetaling for opphold i institusjon. Det er lagt til grunn en 10-måneders effekt i 2022 og helårseffekt i resterende del av økonomiplanperioden.

Kommunedirektøren anbefaler ikke å avvikle 10 plasser i institusjon.

Aktivitet, kultur- og frivillighetskoordinator (3 årsverk)

"Leve hele livet" er en viktig statlig kvalitetsreform for eldre. Aktivitetstilbud, kulturtilbud og samarbeid med frivillige og pårørende blir trukket frem som særlig viktige satsningsområder i reformen. Dette er også satsingsområder i Strategi for helse og mestring. I Lillestrøm kommune er det stilling for aktivitør på to av våre sju institusjoner. Vi ser at de institusjonene som har egen aktivitør har et bedre aktivitets- og kulturtilbud til sine beboere enn de institusjonene som ikke har stilling for aktivitør. Vi ser også at det jobbes mer systematisk med å rekruttere flere frivillige inn til institusjonene der hvor det er ansatt aktivitør. Brukerundersøkelsen i institusjon langtidsplasser er fremmet til orientering for Hovedutvalg helse og mestring i april 2021. Der fremkommer at det scores lavt på spørsmål om aktivitets og kulturtilbud generelt sett, men ved Sørvald bo- og behandlingssenter gis det markant bedre score. For å få et mer likeartet og bedre aktivitets- og kulturtilbud i alle kommunens institusjoner, er det behov for 3 årsverk, med ni måneders virkning i 2022 og helårs virkning fra 2023.

Bo- og miljøtjenesten

Beskrivelse av dagens virksomhet

Bo- og miljøtjenesten er et tilbud til barn og voksne med utviklingshemming, psykiske og/eller fysiske funksjonsnedsettelse, og deres familier. Tjenestene gis i døgnbemannede boliger, på avlastningsenter, institusjon, på aktivitetssenter og/eller i privatboliger, etter individuelle behov. I tillegg til omsorg gis veiledning og opplæring i dagliglivets gjøremål, med hensikt å gjøre brukere mest mulig selvstendig til å mestre egne liv. Det skal legges til rette for god dialog og brukermedvirkning i alle tjenestene.

Tjenestene skal være forankret i FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD), den Nasjonale veilederen «Gode helse – og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming» 2021, retningslinjer og lovverk.

Området er organisert i fire avdelinger:

- Bemannede boliger
- Ambulerende tjeneste
- Miljøtjenester i institusjon
- Arbeid og aktivitet

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	450 430	450 430	450 430	450 430
Sum Lønns- og prisvekst	15 053	15 053	15 053	15 053
Sum Tekniske justeringer	-3 078	-3 078	-3 078	-3 078
Vedtak forrige periode				
Endret organisering avlastningstjenester for barn, unge og voksne	-3 080	-3 080	-3 080	-3 080
Andre tiltak	-2 550	-2 550	-2 550	-2 550
Sum Vedtak forrige periode	-5 630	-5 630	-5 630	-5 630
Budsjettendringer som skal videreføres				
Andre tiltak	-2 259	-2 259	-2 259	-2 259
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-2 259	-2 259	-2 259	-2 259
Konsekvensjusteringer	4 086	4 086	4 086	4 086
Konsekvensjustert ramme	454 516	454 516	454 516	454 516
Omstilling/effektiviseringskrav				
Reduksjon av budsjett for kjøpte plasser i Bo og miljøtjenesten	-250	-500	-500	-500
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-250	-500	-500	-500
Nye tiltak				
Etablering av barnebolig på Asak	1 000	1 000	1 000	1 000
Økt bemanning Friggveien boliger	4 400	4 400	4 400	4 400
Økt bemanning Sørvald boliger	2 600	4 800	4 800	4 800
Sum Nye tiltak	8 000	10 200	10 200	10 200
Politiske vedtak				
Fullfinansiering Løkenåsen boliger	6 500	6 500	6 500	6 500
Sum Politiske vedtak	6 500	6 500	6 500	6 500
Nye tiltak og realendringer budsjett	14 250	16 200	16 200	16 200
Ramme 2022-2025	468 766	470 716	470 716	470 716

Omstilling/effektiviseringskrav

Reduksjon av budsjett for kjøpte plasser i Bo og miljøtjenesten

Kontraktene for kjøp av avlastningsplasser skal gjennomgå sammen med innkjøpsavdelingen, for å sikre at vi har god oversikt over kvalitet, nivå og kostnad. Videre skal det vurderes mulighetsrom for å tilby tjenester i kommunens tilbud. Der det er hensiktsmessig vil kjøpeplasser avvikles og tjenestene leveres fra miljøtjenester i institusjon. Estimerte effekter av dette arbeidet er lagt inn i budsjett.

Nye tiltak

Etablering av barnebolig på Asak

Det er behov for etablering av barnebolig i Lillestrøm kommune. En barnebolig er et bo- og tjenestetilbud for barn under 18 år som bor utenfor foreldrehjemmet som følge av omfattende helse- eller oppfølgingsbehov grunnet store funksjonsnedsettelse.

Det er i dag et barn som bor i institusjon på Utsikten og et barn på Asak med 100 % avlastningstjeneste. Ved å etablere barnebolig i en fløy på Institusjonen på Asak, vil man kunne benytte eksisterende lokaler og utnytte stordriftsfordeler gjennom felles bruk av ressurser som bemanning, kompetanse og driftsmidler. I tillegg vil et slik tiltak tilrettelegge for heltidskultur i institusjonen. Bemanning på natt og 1:1 bemanning på dag og kveld kan dekkes innenfor egne rammer fra Utsikten. Bemanning 1:1 for bruker 2 er et nytt behov da det benyttes midler utenfor rammen på avlastningstilbudet bruker mottar i dag. Det er behov for tilføring av midler tilsvarende 1,5 årsverk.

Økt bemanning Friggveien boliger

Bemannede boliger i Bo og miljøtjenesten har fra mai 2021 gitt tjeneste til en person med alvorlig ervervet skade. Beboeren er overflyttet fra korttidsavdelingen i Helsehus og institusjon, og har omfattende bistandsbehov hele døgnet. Bemannede boliger hadde ikke ressurser til å gi tjenester til denne beboeren innenfor egen ramme. For å kunne drifte denne tjenesten er det behov for en økning på 4,74 årsverk i Friggveien boliger.

Økt bemanning Sørvald boliger

Det var i 2021 tenkt utvidelse av Sørvald boliger med totalt fem plasser. Denne utvidelsen skulle skje med midler hentet ut fra avvikling av kjøpt plass for ressurskrevende tjenestemottaker, i tillegg til effektivisering og omstilling av tjenester. Det ble i mai 2021 besluttet at den kjøpte plassen ikke kunne sies opp, og dette påvirket dermed opprinnelig tenkt gjennomføring.

Ved Sørvald er det ramme for drift av botilbud til to beboere. Det er utover dette behov for økt bemanning for en tredje beboer som har flyttet til Sørvald fra Asak avlastning, for å sikre et mer permanent botilbud for denne beboeren. Midler for denne beboeren finnes ikke innenfor rammen til Bemannede boliger, da man ikke har fått gjennomført avvikling av kjøpt plass. Med vridning av turnus på Sørvald boliger og utnyttelse av stordriftsfordeler, vil kostnaden rundt denne beboeren utgjøre 5,73 årsverk, som er innarbeidet innenfor rammen fra 2022.

Det er per nå ikke rom for å ta i bruk alle fem leilighetene på Sørvald, utover de tre som allerede er bebodd. Med dette tiltaket er dagens drift relatert til de tre beboerne dekket opp.

Politiske vedtak

Fullfinansiering Løkenåsen boliger

Løkenåsen boliger åpnet i 2021. Det er totalt 12 leiligheter, der det er lagt til grunn en bemanning på 40 årsverk, inkludert leder. I budsjett for 2021 ble det ikke lagt inn helårseffekt for tiltaket. For 2022 og resten av økonomiplanperioden er kommunalområdet kompensert for helårseffekt.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
5 - Legge ned aktivitetssenter - Bo og miljøtjenesten	-2 250	-3 000	-3 000	-3 000
5 - Reduksjon i kapasitet - avlastningstjenester	-4 000	-8 000	-8 000	-8 000
Teknologi- og tjenestetutviklingsløftet i Helse og mestring	-250	-1 000	-1 000	-1 000
Sum	-6 500	-12 000	-12 000	-12 000

Nye tiltak**5 - Legge ned aktivitetssenter - Bo og miljøtjenesten**

Det er et alternativ for innsparing å legge ned et aktivitetssenter i Bo og miljøtjenesten. Den kortsiktige innsparingen av et slikt tiltak vil være ca 3 mill. kroner på helårsbasis.

Konsekvenser av et slikt tiltak vil være at omtrentlig 20 brukere vil miste faglig innrettet tilbud på dagtid og få redusert kvalitet i hverdagen. Av disse vil det være hjemmeboende brukere som antagelig vil måtte øke enten avlastning eller søke seg inn til en bemannet bolig da foreldrene er i arbeid på dagtid og brukeren ikke kan være alene. Alle brukerne vil oppleve å stå utenfor arbeid. Vi vet at arbeid og aktivitet er helsebringende. Det gir verdighet og forhindrer depresjon og/eller andre psykiske lidelser, som igjen fører til at andre kostnadskrevenne tjenester blir nødvendig. Videre gir tiltaket risiko for slitne pårørende/familier, flere klagesaker til Statsforvalter og negativt omdømme. Tiltaket er lagt inn med 9 måneders effekt i 2022.

Kommunedirektøren anbefaler ikke å avvikle dagsenter i Bo og miljøtjenesten.

5 - Reduksjon i kapasitet - avlastningstjenester

For å kunne redusere kostnader i tjenestene, må det gjøres vurdering av de tilbud som gis. Det er stort omfang av lovpålagte tjenester i dette kommunalområdet, som gir begrenset handlingsrom for å fjerne tilbud i sin helhet. Da kan det kun gjennomføres reduksjon av eksisterende vedtak på avlastning til barn, unge og voksne, som betyr redusert kapasitet i tjenestene. Et alternativ er å gå igjennom vedtaksnivå med sikte på å redusere romfang av tjenester. Som et alternativ vil reduksjon av 3 avlastningsplasser gi en besparelse på ca 8 millioner kroner som helårseffekt. Det er lagt til grunn mulighet for halvårseffekt på 4 millioner kroner i 2022. Dette tiltaket må gjennomføres i samarbeid med avdeling for Tildeling av tjenester for barn og Tjenestetorg, der det må vurderes muligheter og konsekvenser ved å redusere vedtak.

Et slikt tiltak vil ha konsekvenser i form av redusert kapasitet i tjenestene til familiene, økt slitasje på slitne familier/foreldre, flere vil søke om bolig tidligere enn om de har tilstrekkelig avlastning, flere klager til Statsforvalter, omdømme/mulige mediesaker fra brukerorganisasjoner og pårørende.

Kommunedirektøren anbefaler ikke å redusere kapasiteten i avlastningstjenestene.

NAV

Beskrivelse av dagens virksomhet

NAVs samfunnsoppdrag er å bidra til å få flere i jobb og færre på passive ytelser. NAV Lillestrøm er eid av et partnerskap mellom Lillestrøm kommune og NAV Øst Viken. Organisasjonens mål er å bidra til at Lillestrøms innbyggere kommer i arbeid eller aktivitet og mestrer egne liv. Dette skjer gjennom råd, veiledning og informasjon om de ulike velferdsordningene, og ved et tett samarbeid med næringsliv og det kommunale tjenestetilbudet. NAV bistår også arbeidsgivere med rekruttering og arbeidsinkludering. NAV har ansvaret for å bidra til bosetting og inkludering av nyankomne flyktninger i Lillestrøm kommune. Arbeidet ved kontoret er regulert gjennom NAV-loven, lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, folketrygdloven, introduksjonsloven, arbeidsmarkedsloven med fler.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	218 450	218 450	218 450	218 450
Sum Lønns- og prisvekst	8 114	8 114	8 114	8 114
Sum Tekniske justeringer	2 285	2 285	2 285	2 285
Vedtak forrige periode				
Mer målrettet bruk av startlånordningen	-900	-900	-900	-900
Økt budsjett til økonomisk sosialhjelp	1 000	1 000	1 000	1 000
Andre tiltak	-2 427	-2 427	-2 427	-2 427
Sum Vedtak forrige periode	-2 327	-2 327	-2 327	-2 327
Budsjettendringer som skal videreføres				
Andre tiltak	-4 400	-4 400	-4 400	-4 400
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-4 400	-4 400	-4 400	-4 400
Konsekvensjusteringer	3 672	3 672	3 672	3 672
Konsekvensjustert ramme	222 122	222 122	222 122	222 122
Omstilling/effektiviseringskrav				
Kartlegging av boligbehov for nye brukere	-108	-145	-145	-145
Rask kartlegging og oppfølging av unge mottakere av økonomisk sosialhjelp	-400	-400	-400	-400
Reduksjon 5 deltakere i kvalifiseringsordningen	-820	-820	-820	-820
Reduksjon i deltakere på Introduksjonsstønad	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Reduksjon i driftskostnader på NAV Lillestrøm	-500	-500	-500	-500
Utvidet oppfølging (UO) på deltakere som mottar økonomisk sosialstønad	-2 500	-2 900	-2 900	-2 900
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-6 328	-6 765	-6 765	-6 765
Nye tiltak og realendringer budsjett	-6 328	-6 765	-6 765	-6 765
Ramme 2022-2025	215 794	215 357	215 357	215 357

Vedtak forrige periode

Økt budsjett til økonomisk sosialhjelp

I økonomiplan 2020-23 ble det vedtatt styrking av budsjett for sosialhjelp på 1 millioner kroner årlig, som en videreføring av vedtak i tidligere Sørums kommuner. Økningen gjelder til og med budsjettåret 2022.

Omstilling/effektiviseringskrav

Kartlegging av boligbehov for nye brukere

Ved å ansette en boligfremskaffer vil NAV kunne satse på tidlig og bred kartlegging av nye brukere, spesielt brukere med barn, med tanke på å bedre boligsituasjon og sosiale boligbehov. Som ledd i dette arbeidet, skal NAV skaffe seg god oversikt over private utleiere og etablere god dialog med disse. Det er

også mål om å se sammenheng mellom brukernes boligbehov og startlån som virkemiddel, både for de som bor i kommunal bolig og de som leier privat. Det er også mål om å videreføre samarbeidet mellom NAV og Boligavdelingen rundt brukere med rus og psykiatriutfordringer, flyktninger, og personer uten nødvendig botid som likevel trenger oppfølging.

Tiltaket vil styrke bo-oppfølging for sårbare grupper. Videre vil det kunne gi besparelser i bruk av depositum og garantier ved at flere benytter startlån, reduksjon i husleierestanser og reduksjon i bruk av midlertidig bolig. Videre vil flere brukere kunne få riktig råd og veiledning. Det er budsjettert med kostnader til et årsverk tilsvarende 0,5 millioner kroner i 2022 og en innsparing i sosialhjelp samme år med i underkant av 0,6 millioner kroner. Det er lagt inn helårseffekt av dette tiltaket i årene fremover.

Rask kartlegging og oppfølging av unge mottakere av økonomisk sosialhjelp

En av satsingene i NAV omhandler å styrke oppfølging av unge voksne i gruppen 18-30 år. Fra september 2021 er det i avdeling Ung to veiledere som kun fokuserer på kartlegging og oppfølging av denne gruppen, som bedrer kapasiteten til å ta raskt tak i nye, unge sosialhjelpssøkere. Veilederne samarbeider tett med teamet som fatter vedtak om økonomisk sosialhjelp, slik at det kan stilles riktige vilkår knyttet til aktivitetsplikten. Det samarbeides også tett med veileder i kvalifiseringsprogrammet, jobbspesialist, NAVs interne jobbsenter, og det kommunale tiltaket «Ung i jobb» (samarbeid mellom NAV og Kultur og Fritid i Lillestrøm kommune). Besparelsen av dette arbeidet i 2022 er beregnet til ca. 0,4 millioner kroner.

Reduksjon 5 deltakere i kvalifiseringsordningen

Etter en vurdering av antallet deltakere som er inne i kvalifiseringsordningen pr. oktober 2021, ser man at måltallet for antall deltakere kan reduseres med 5 fra perioden januar til september i 2022. Dette vil gi en besparelse på 0,82 millioner kroner.

Reduksjon i deltakere på Introduksjonsstønad

Som følge av at bosettingsbehovet har vært fallende de siste årene har flere deltakere har gått ut av programmet enn det som har kommet inn. Det legges derfor til grunn en nedgang av antall deltakere som utgjør en besparelse på 2 millioner kroner fra 2022.

Reduksjon i driftskostnader på NAV Lillestrøm

Som følge av endret fordelingsnøkkel mellom partnerskapet i NAV Lillestrøm og en gjennomgang av driftskostnader sett opp mot budsjett, legges det til grunn en besparelse på 0,5 millioner kroner i 2022.

Utvidet oppfølging (UO) på deltakere som mottar økonomisk sosialstønad

Tiltaket Utvidet oppfølging er et etablert oppfølgingstiltak som gir høy overgang til arbeid. Metodikken er Supported Employment og den samme som benyttes i IPS (IPS er et tilbud til personer med moderate til alvorlige psykiske helseproblemer, og/eller rusproblemer, som ønsker hjelp til å komme i arbeid eller beholde ordinært, lønnet arbeid.) Ved å ansette et årsverk i dette tiltaket ved NAV Lillestrøm vil vi kunne få en besparelse av økonomisk sosialhjelp, både ved økt overgang til arbeid og ved at deltagerne vil motta tiltakspenger i perioden de er i tiltak i stedet for sosialhjelp. Det er lagt inn delårsvirkning i 2022 og helårsvirkning fra 2023.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
5 - Ikke heve satser på økonomisk sosialhjelp til statlig veiledende norm	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Økt behov for økonomisk sosialhjelp som følge av harmonisering av statlige dagpengesatser	1 060	1 060	1 060	1 060
Økt behov økonomisk sosialhjelpstønad	2 296	2 296	2 296	2 296
Sum	1 856	1 856	1 856	1 856

Nye tiltak**5 - Ikke heve satser på økonomisk sosialhjelp til statlig veiledende norm**

Som et mulig innsparingsforslag har kommunedirektøren vurdert den økonomiske effekten av å avvike fra den statlige normen for sosialhjelp. I dette ligger at kommunen eksempelvis legger seg på 2021-norm i år 2022, og gjennom økonomiplanperioden har et års forsinkelse på oppjustering til nasjonal norm. Den økonomiske effekten av tiltaket er usikker, men dersom bruk av 2021-norm legges til grunn i 2022 er det beregnet en innsparingseffekt på årsbasis på ca. 1,5 millioner kroner. Tiltaket har som konsekvens at vanskeligstilte i en sårbar situasjon vil få mindre til livsopphold enn anbefalt nivå fra statens side. Videre må det legges til grunn en økning i antall klagesaker til Statsforvalter, med risiko for omgjøring av vedtak og påfølgende økte utgifter til økonomisk sosialhjelp isolert sett.

Kommunedirektøren vil ikke anbefale at norm for sosialhjelp ikke økes.

Økt behov for økonomisk sosialhjelp som følge av harmonisering av statlige dagpengesatser

Det er i statsbudsjettet for 2022 varslet reduksjon i dagpengesats, som sannsynligvis vil medføre økt utbetaling i økonomisk sosialhjelp i kommunene. Brukere som mottar dagpenger og har boutgifter har stort sett behov for supplerende sosialhjelp slik ordningen er i dag, og vil ha behov for mer supplerende sosialhjelp hvis statlige dagpengesatser for reduseres.

Økt behov økonomisk sosialhjelpstønad

Det har i 2021 har vært økende utbetalinger til økonomisk sosialhjelp. På denne bakgrunn meldes det om et behov for økt budsjett med ca. 2,3 millioner kroner. Dette er beregnet ut fra antatt prognose for 2021. Antall klienter har økt i 2021 samtidig som at det har vært økte boutgifter for NAV sine klienter.

Testing, smittesporing og vaksinerings

Beskrivelse av dagens virksomhet

TISK og vaksinerings er et midlertidig kommunalområde som har ansvar for testing, smittesporing, karantene, isolering og vaksinerings i forbindelse med Covid-19 pandemien. Føringene pr oktober 2021 fra staten er at kommunen skal ha kapasitet til å teste 1 % av befolkning samt kunne eskalere opp til testing av 5 % i løpet av fem dager. Det vaksineres i forhold til det nasjonale vaksinasjonsprogrammet for Covid-19. Kommunalområdets lokasjoner er vaksinesenter på Oslo Kristne Senter, teststasjon på Fet kommunehus og teststasjon på Skedsmohallen.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	16 375	16 375	16 375	16 375
Sum Lønns- og prisvekst	588	588	588	588
Sum Tekniske justeringer	-1 442	-1 442	-1 442	-1 442
Budsjettendringer som skal videreføres				
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	0	0	0	0
Konsekvensjusteringer	-855	-855	-855	-855
Konsekvensjustert ramme	15 520	15 520	15 520	15 520
Omstilling/effektiviseringskrav				
Nedskalering av driften i enhet for testing, smittesporing og vaksinerings	-8 700	-8 700	-8 700	-8 700
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-8 700	-8 700	-8 700	-8 700
Nye tiltak og realendringer budsjett	-8 700	-8 700	-8 700	-8 700
Ramme 2022-2025	6 820	6 820	6 820	6 820

Omstilling/effektiviseringskrav

Nedskalering av driften i enhet for testing, smittesporing og vaksinerings

Det ble i kommunestyresak 168/20 avsatt 17,5 millioner kroner til etablering og drift av enhet for testing og smittesporing, herav 16,4 millioner kroner til selve testsenteret. For 2022 er det lagt til grunn en redusert kapasitet som en følge av åpningen av samfunnet høsten 2021. Den beregnede besparelsen er på 8,7 millioner kroner årlig i planperioden, og disponert til styrking av kommuneoverlegefunksjonen og til inndekning av andre merbehov i tjenesteområdet.

Helse og mestring - sentrale inntekter

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	-150 507	-150 507	-150 507	-150 507
Sum Lønns- og prisvekst	-4 741	-4 741	-4 741	-4 741
Konsekvensjusteringer	-4 741	-4 741	-4 741	-4 741
Konsekvensjustert ramme	-155 248	-155 248	-155 248	-155 248
Nye tiltak				
1 årsverk knyttet til ansvar og oppfølging av refusjonsordningen for ressurskrevende brukere	-955	-955	-955	-955
Kompensasjon for mindreinntekter fra refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester	20 000	20 000	20 000	20 000
Statsbudsjett 2022 - Merutgifter som følge av økt innslagspunkt for refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester utover normal inflasjon	3 000	3 000	3 000	3 000
Økte inntekter fra ordningen med refusjon for ressurskrevende tjenester	-4 506	-4 506	-4 506	-4 506
Sum Nye tiltak	17 539	17 539	17 539	17 539
Nye tiltak og realendringer budsjett	17 539	17 539	17 539	17 539
Ramme 2022-2025	-137 709	-137 709	-137 709	-137 709

Nye tiltak

1 årsverk knyttet til ansvar og oppfølging av refusjonsordningen for ressurskrevende brukere

Forvaltningen av tilskuddsordningen for ressurskrevende brukere er komplisert og tidkrevende. For å få tilstrekkelig fokus og kapasitet, og legge til rette for en mer optimal prosess for refusjon for faktiske utgifter innenfor tilskuddsordningens regelverk, foreslås opprettelse av 1 årsverk. Årsverket skal ha hovedansvar for kommunens samlede oppfølging og refusjonskrav mot staten. Det er lagt opp til at stillingen er selvfinansierende ved at det forsterkede fokuset på rapportering og oppfølging vil gi økte inntekter fra tilskuddsordningen tilsvarende merutgiften ved at potensialet som ligger innenfor tilskuddsordningens retningslinjer kan sikres.

Kompensasjon for mindreinntekter fra refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester

Tjenesteområdet har i månedsrapportene gjennom 2021 vist til en betydelig mindreinntekt i forhold til budsjettet beløp fra tilskuddsordningen. Kommunen har over flere år hatt et "etterslep" i budsjettene, sett opp mot faktisk tilskuddsnivå. Med kompensasjonen for budsjett 2022 er tidligere års etterslep i budsjettene rettet opp. I budsjett 2022 er det også tatt høyde for statsbudsjett 2022 sin varslede økning av innslagspunktet for ordningen med kr 50.000 pr bruker utover normal inflasjonsberegning, se eget tiltak.

Statsbudsjett 2022 - Merutgifter som følge av økt innslagspunkt for refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester utover normal inflasjon

I statsbudsjett 2022 foreslås en økning i innslagspunktet for refusjon på kr 50.000 pr bruker - utover normal inflasjon. Samlede mindreinntekter ved økt innslagspunkt er beregnet til ca 3 millioner kroner på årsbasis, basert på antall brukere i ordningen som er rapportert for regnskapsåret 2020.

Økte inntekter fra ordningen med refusjon for ressurskrevende tjenester

I 2022 har det vært nødvendig å styrke rammen til kommunalområdet Bo og miljøtjenester for merutgifter knyttet til eksisterende brukere med utvidet behov og nye brukere. Dette gjelder brukere

som faller innunder ordningen med refusjon for ressurskrevende tjenester. De økte utgiftene genererer økte inntekter i størrelsesorden 4,5 millioner kroner.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
5 - Reduksjon 10 plasser i institusjon	1 500	1 800	1 800	1 800
Sum	1 500	1 800	1 800	1 800

Nye tiltak

5 - Reduksjon 10 plasser i institusjon

Tiltaket innebærer reduksjon av 10 institusjonsplasser, og vil medføre at dekningsgraden for institusjonsplasser faller ytterligere og derigjennom at terskelen for tildeling av institusjonsplass kan bli for høy i Lillestrøm kommune. En reduksjon av plasser vil ikke minst medføre ytterligere press på tjenestene og pårørende. Dette vil være krevende i en tid hvor demografiutviklingen viser en sterk økning i antall eldre over 80 år. Dersom antall plasser reduseres med 10 vil kommunen ha en kapasitet på 347 institusjonsplasser for langtidsopphold. Beløp for mulig besparelse inkluderer reduserte lønns- og driftsutgifter samt reduserte inntekter fra vederlagsbetaling for opphold i institusjon. Det er lagt til grunn en 10-måneders effekt i 2022 og helårseffekt i resterende del av økonomiplanperioden.

Kommunedirektøren anbefaler ikke å avvikle 10 plasser i institusjon.

Kultur, miljø og samfunn



Beskrivelse av dagens virksomhet

Kultur, miljø og samfunn har ansvar for et bredt spekter av områder og oppgaver som er vitale for kommunens virksomhet og legger grunnlaget for gode tjenester til innbyggerne. Gjennom god planlegging og forvaltning, vel gjennomførte byggeprosjekter og effektiv oppfølging av kommunens eiendomsmasse, smart drift og ivaretagelse av den viktige infrastrukturen, samt best mulig tilrettelegging for et rikt kultur- og næringsliv, sikres innbyggerne gode fysiske og sosiale rammer. Området skal drives effektivt og være med å støtte opp under FNs bærekraftsmål. Det er krevende - men viktig - å finne en god balansegang mellom kvalitet og ressursbruk.

Lillestrøm kommune er i betydelig vekst. Solide strategier og planer er viktige verktøy for å styre by- og stedsutviklingen i ønsket retning. Ved å innhente kunnskap, drive analyse- og utredningsarbeid og være premissleverandør gir Kultur, miljø og samfunn støtte til planlegging og gjennomføring på alle kommunens tjenestoområder.

Profesjonalisering av byggherrerollen og modernisering av driften på flere områder har stort fokus. Det skal sikre at kommunen har bedre kontroll i gjennomføring av byggeprosjekter. Smartere drift av kommunale bygg som skoler, barnehager og omsorgsbygg, samt infrastrukturen innen trafikk, vann, avløp og renovasjon, skal bidra til å få ned kostnadene. Dette er spesielt viktig i en vekstkommune hvor antall kvadratmeter i kommunale bygg samt løpemeter infrastruktur stadig øker. Budsjettene framover vil være på et nivå som gjør det krevende å holde drift av grøntområder og trafikkareal på ønsket nivå. I tillegg vil dessverre vedlikeholdsetterselepet bare øke videre, både når det gjelder trafikkareal, veier, bygninger og uteanlegg for lek og fritid.

Lillestrøm skal være en attraktiv nærings- og kulturkommune. Flere arbeidsplasser i Lillestrøm by og i tettstedene vil ha positiv effekt på mange områder. I tillegg er det ønskelig med styrking av de viktige nærings- og kunnskapsklyngene som allerede er etablert i kommunen. Det pågående arbeidet med å styrke kulturtilbudene i ulike deler av kommunen fortsetter. Det må gjøres tøffe prioriteringer også innen kulturområdet. Satsingen på barn og unge har hovedfokus. Framover vil det være ekstra viktig å samhandle godt med frivillighet og næringsliv, for å finne konstruktive løsninger for et variert kulturliv som flest mulig benytter seg av.

Lillestrøm kommune har store natur- og landbruksressurser, samt et kompakt bysentrum. Dette gir gode forutsetninger for å skape en bærekraftig klima- og miljøutvikling. Samtidig har kommunen betydelige klimautslipp, som det forutsettes at skal reduseres betraktelig. Den største andelen av utslippene er fra

transportsektoren, der personbiltrafikk dominerer. Tema som klimatilpasning, arts mangfold, landskapsvern og bærekraftige energiløsninger er utfordringer for framtida.

KOSTRA nøkkeltall

	Lillestrøm 2019	Lillestrøm 2020	Drammen	Lørenskog	Ullensaker	Kostragruppe 12
Prioritet						
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (301) Plansaksbehandling **)	367	301	264	353	347	361
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (302) Bygge- delings- og seksjoneringsarbeid **)	337	319	353	345	290	292
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (303) Kart og oppmåling **)	228	218	215	103	132	158
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B)	2 015	2 126	2 153	2 872	2 156	2 782
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B) **)	426	487	617	493	496	655
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur og nærmiljø (B) **)	660	713	974	834	438	886
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B) **)	1 281	1 057	949	903	846	794
Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (kr) (B)	667	682	671	698	666	728
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B) **)	5 932	6 100	5 396	5 770	5 797	5 509
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger (B) **)	584	653	605	788	897	706
Produktivitet						
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	317 674	267 515	383 778	496 274	276 541	326 623
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	173	137	192	147	68	134
Dekningsgrad						
Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)	3,9	2,0	2,7	1,7	2,0	3,2

**) Justert for utgiftsbehov

Utfordringer og strategi

Bærekraft og gode tjenester

Det overordnede og strategiske planleggingsarbeidet legger grunnlaget for at Lillestrøm kommune når målene om bærekraftig utvikling, og fortsetter å levere gode tjenester til innbyggerne. Kommunal planstrategi viser at det er et stort planleggingsbehov innen et bredt spekter av fagområder og tjenester. For å sikre en bærekraftig utvikling innen alle områder blir det særlig viktig at målsettingene fra kommuneplanens samfunnsdel og kommende klimastrategi legges til grunn for planarbeidet.

By- og stedsutvikling

Det er satt som mål at Lillestrøm kommune skal utvikle en attraktiv regionby, bærekraftige tettsteder og livskraftige lokalsamfunn. Både byen og tettstedene skal ha kvaliteter som gjør det godt å bo, jobbe og leve, i alle livets faser. Lillestrøm kommune har en attraktiv beliggenhet. Det er jevn befolkningsøkning og stort utbyggingspress. Transformasjon og fortetting må likevel skje med høy kvalitet og legge til rette for en bærekraftig utvikling, med grønn mobilitet og fortetting rundt kollektivknutepunkter, mindre bruk av dyrket mark til andre formål, god sikring av kulturminner og kulturlandskap, samt bruk av miljøvennlige og bestandige materialer.

Ønsket utvikling og arealutnyttelse

Arealdelen av kommuneplanen blir revidert og det er stort engasjement. Byutviklingsplanen for Lillestrøm by er under behandling. Arbeidet med kommunedelplan for Kjeller er i full gang. Dette prosjektet må trappes opp med økning av ressursene til videre planlegging. Det er nødvendig å styrke kunnskapen og bemanningen innen overordnet planlegging, samferdsel, klima, miljø, naturmangfold og områderegulering. Kommunen må ha gode planverktøy for å styre veksten framover.

Plan- og byggesaksressurser

I en vekstkommune er det nødvendig å styrke ressursene innen planlegging og byggesaksbehandling. Det er ønskelig med flere ressurser innen fagområdene miljø og klima, naturmangfold, samferdsel og områderegulering. Viktige strategiprosesser skal gjennomføres og følges opp. Flere områdereguleringer i vekstområdene må utvikles og vedtas, slik at kommunen kan styre utviklingen i ønsket retning og sikre at nødvendig infrastruktur kommer på plass. Byggesaksområdet har stor pågang, og ressursene strekker ikke til. Det legges opp til en styrking av bemanningen for å håndtere den økende saksmengden på en best mulig måte.

Offentlig-privat samarbeid

I tillegg til planprosesser med stor grad av medvirkning, må områdemodeller, utbyggingsavtaler og rekkefølgebestemmelser benyttes i økende grad. Dette er viktige virkemidler for sikre ønsket gjennomføring samt bidrag til finansiering av offentlig infrastruktur. På nasjonalt nivå er det foreslått å etablere bedre system og verktøy for delingsmodeller når det gjelder finansiering av offentlig infrastruktur ved boligbygging. Uavhengig av lovforslaget har Lillestrøm kommune allerede vurdert å benytte dette innenfor dagens plan- og bygningslov. Endringene i plan- og bygningsloven som er sendt på høring skal gjøre det enklere å planlegge og gjennomføre fortetting og transformasjon av større områder i byer og tettsteder. Både kommuner og utbyggere vil få tydeligere kjøreregler å forholde seg til. Kommunene får adgang til å bruke såkalte områdemodeller knyttet til reguleringsplaner. For å imøtekomme denne endringen er det behov for en dedikert stilling for etablering og oppfølging. Stillingen vil i 2022 kunne dekkes innenfor egne rammer, men med behov for å få dekket stillingen med tilførsel av midler fra 2023.

Beredskap og krisehåndtering

Proessen er i gang for å etablere enda bedre og funksjonelle planverktøy for beredskap og krisehåndtering. Det er viktig å sikre opprettholdelse av vital kommunal infrastruktur i ulike hendelser, samt legge grunnlaget for at skadene blir så små som mulig ved flom og andre naturpåkjenninger. Lillestrøm kommune, spesielt innen ansvarsområdene til KMS, har behov for å styrke planverk innen beredskap, samt få verktøy og rutiner godt implementert.

Grunnforhold og sikkerhet

I Lillestrøm er det mye kvikkleire. Dette medfører krevende grunnforhold i mange områder i kommunen. Det er svært viktig med solid kvalitetssikring av planer og byggesaker for å sikre at leirskred og andre hendelser ikke tar liv, bygninger eller annen infrastruktur. Det er behov for kontroll i alle faser, samt oppfølging av mistanker om større bevegelser i grunnen. Det gjøres allerede et stort oppfølgingsarbeid

på dette området. I tillegg til at dette er ressurskrevende, er mangelen på interne fagfolk innen geoteknikk et savn. Selv om tjenester innen dette viktige fagområdet kjøpes eksternt, er det ønskelig med interne ressurser som kan være tett på, følge opp raskt, kvalitetssikre planer og anskaffelser, yte rådgivning, samt koordinere rutiner, samarbeid og det langsiktige arbeidet for å trygge innbyggere og infrastruktur. Slike ressurser internt, vil på litt sikt kunne redusere kostnadene til ekstern rådgivning.

FutureBuilt

Lillestrøm er nå en FutureBuilt-kommune. Dette er et tiårig program som skal vise at det er mulig å utvikle klimanøytrale byområder og arkitektur med høy kvalitet. Vi skal være med, og i front, for at anlegg, bygninger og områder, både i privat og offentlig regi, blir mer og mer klima- og miljøvennlig. Dette viktige arbeidet innebærer behov for en dedikert prosjektleder får å koordinere kommunens arbeid og følge opp de ulike prosjektene. Behov for denne ressursen er i 2021 og 2022 løst med midler innenfor ordinære rammer, ved bruk av prosjektmidler og vakante lønnsmidler. Det er ønskelig og viktig at stillingen knyttet til FutureBuilt blir innarbeidet i budsjetttrammene fra og med 2023.

LNF-områder

I videre utvikling skal det legges vekt på oppgradering av blågrønne fellesområder. Muligheter for et godt friluftsliv, herunder jakt og fiske, er sentralt for livskvalitet og gode hverdager. Landbruksnæringen forvalter ca. 80 % av kommunens areal, og Lillestrøm er en stor landbrukskommune. Som forvalter av statlige juridiske og økonomiske virkemidler innen landbruket bidrar kommunen til en bærekraftig arealforvaltning av jord- og skogbruksarealer, en miljø- og klimavennlig landbruksnæring, og ivaretagelse av kulturlandskapet og det biologiske mangfoldet. Jord- og skogbruksordninger bidrar til miljøvennlig drift og redusert forurensing til vassdrag og reduserte klimautslipp. Et mål for arbeidet er innovativ næringsutvikling innen landbruket. Det er stor pågang av søknader til Innovasjon Norge, hvor landbruksavdelingen er førstelinjetjeneste.

Næringsutvikling

Lillestrøm kommune har et mangfoldig næringsliv spredt ut på de fleste bransjer og over store deler av kommunen. Det bør søkes å bedre næringsprofilen til kommunen gjennom å synliggjøre og styrke satsing mot noen utvalgte bransjer. Dette vil kunne øke attraktiviteten slik at spesielt lønnsomme og fremtidsrettede bedrifter vil etablere seg. Lillestrøm skal være en motor for en kunnskapsbasert og bærekraftig næringsutvikling i hovedstadsregionen. Flere bedriftsetableringer, nye kompetansearbeidsplasser, økt fokus på synergier mellom eksisterende fagmiljøer og profilering av regionen som et attraktivt sted for næringsetablering, vil være prioritert. Næringsareal nær Norges tredje største kollektivknutepunkt i Lillestrøm by, vil bidra til å gi næringslivet et bedre klimafotspor og styrke omdømmet. I tillegg vil utvikling av arbeidsplasser også i tettstedene i kommunen bidra til mindre behov for pendling og økt attraktivitet for hele kommunen.

Kulturliv

Lillestrøm skal være en kommune det er godt å bo og jobbe i, og hvor det er tilstrekkelig med kulturfunksjoner som er med på å utvikle gode nærmiljø for folk i alle livsfaser. Et bredt kulturtilbud er viktig for å skape livskraftige lokalsamfunn. Kommunen skal romme alt fra et profesjonelt kunst- og kulturliv til alle deler av frivillig sektor. En satsing på synlige kulturelle fyrtårn og samarbeid mellom kommunen, kulturlivet og næringslivet om utvikling og oppgaveløsning, kan bidra til å skape økt identitet og en attraktiv kommune. Innbyggerne etterspør flere gode møteplasser ute og inne, og steder som gir mulighet for samvær, rekreasjon og utfoldelse. De største utfordringene for Lillestrøm by og tettstedene er å utvikle og beholde kvaliteten på den offentlige infrastrukturen, herunder attraktive møteplasser, parker, torg og byrom. Kulturområdet er viktig for måloppnåelse innen kommunens satsningsområder, særlig når det gjelder by- og tettstedsutvikling og mestring hele livet.

Frivillighet og kulturarenaer

Forutsigbart og konstruktivt samspill med frivilligheten som bygger på den vedtatte strategien, blir viktig framover. For å sikre utvikling av unike og interessante arenaer må det etableres forpliktende samarbeid mellom offentlige og private aktører. Gjennom å satse særskilt på noen arenaer og aktører kan det utvikles framragende kunst- og kulturmiljøer, som markerer seg nasjonalt og internasjonalt, og bidrar til identitetsskaping og omdømmebygging for Lillestrøm. Kommunen har mange gode kulturinstitusjoner: Fetsund lenser, Blaker Skanse, og kulturkvartalene med Lillestrøm kultursenter, Nitja senter for samtidskunst og Kvartal 1. Alle er sentrale kulturinstitusjoner som kan utvikles og eksponeres. De unike kultur- og naturverdiene rundt området Nordre Øyeren bør utvikles og ivaretas i samarbeid med andre offentlige instanser. Lokale frivilligsentraler, idrettsarenaer, møteplasser for ungdom og bibliotekene vil danne grunnmur i kulturbyggingen i hele kommunen.

Gravferd, gravplasser og seremonirom

Den nye gravferdsloven åpner for at kommunen kan ta over gravferdsansvaret. Uansett hvordan denne offentlige tjenesteytingen skal skje i framtiden, bør kommunen være med å sikre seremonirom for alle, forsvarlig drift av og god nok kapasitet i krematoriet, bidra til utvikling av gravplasser samt sikre tilstrekkelig antall graver av ulike typer. Utviklingen skal skje i samarbeid med tros- og livssynssamfunnene. Livssynsnøytrale seremonirom er en mangel i Lillestrøm kommune. Dette er spilt inn i det pågående kommuneplanarbeidet. I tillegg har Kirkelig Fellesråd utarbeidet en gravplasmelding, som skal behandles våren 2022. Den legger vekt på utvikling av gravplassene og tjenestene, samt effektiv og grønn drift.

Drift og vedlikehold

Vedlikeholdsetterslepet øker. Med lite budsjettmidler over mange år til nødvendig vedlikehold og rehabilitering av bygninger, grøntområder, trim-, lekeinstallasjoner og lekeplasser, vei- og trafikkareal samt vann- og avløpsnett, forringes kommunens eiendom og tjenestetilbudene blir dårligere. Det må gjøres tøffe prioriteringer framover, slik at ressursene brukes på det aller viktigste. Forventninger og kvalitet på flere områder må reduseres. Ivaretagelse av kommunal eiendom og infrastruktur er uansett en viktig prioritering. Administrasjonen skal ha fokus på å få mest mulig igjen for avsatte midler på de ulike områdene.

Kommunale bygg

Kommunens eiendomsmasse har stor økonomisk verdi. Kommunale bygg må tas vare på gjennom godt vedlikehold og oppgraderinger som sikrer innbyggerne gode og trygge omgivelser. Vedlikeholdsbudsjettene strekker ikke til for å hindre etterslep. Tiltak for at byggene skal være trygge iht. gjeldende lover og forskrifter, samt tiltak som bedrer inneklima og reduserer energiutgifter, vil måtte prioriteres. Gjennom 2020 og 2021 er det jobbet systematisk med å kartlegge vedlikeholdsetterslepet på bygningsmassen, slik at tilgjengelige vedlikeholdsmidler brukes mest mulig effektivt og målrettet. I tråd med tidligere vedtak skal driften av kommunens eiendommer effektiviseres og moderniseres. Bedre overvåking av byggenes tekniske systemer vil bidra til å redusere behovet for stedlig vaktmester. Det er nødvendig å gjøre investeringer i digitale overvåkingssystemer og mer moderne og miljøvennlige tekniske anlegg i byggene.

Nybygg og rehabilitering

Lillestrøm er en vekstkommune som vil ha behov for nye bygg i årene som kommer. Det er en sentral utfordring for kommunen som eiendomsforvalter å fremskaffe nye lokaler innenfor bærekraftige rammer. Koronapandemien har ført til en ekstraordinær prisvekst det siste året. Selv om det forventes en korrigering av nivået, legger kommunen til grunn at prisnivået vil holde seg høyt over tid. Byggherreavdelingen arbeider systematisk med å profesjonalisere byggherrerollen gjennom styrket kompetanse, nytt styringssystem og tettere dialog med politisk ledelse. Kommunen har relativt høyt investeringsnivå og økt arbeidsbelastning. Byggherreområdet samarbeider med bransjeledende

eksperter, nabokommuner og universitet- og forskningsmiljøer for sikre at prosjekter gjennomføres etter beste praksis. I lys av oppdaterte kalkyler i flere av de prosjektene som er under prosjektering, må kommunen gjøre nye og krevende prioriteringer av hvilke prosjekter som skal gjennomføres.

Kommunale boliger

For boligdriftavdelingen vil arbeidet med å harmonisere tjenesten og sikre kommunale boliger med god kvalitet stå i fokus også i 2022. Enkelte kostbare boliger, eller boliger av dårlig kvalitet, vil bli avhendet, mens flere nyere boliger med lave driftskostnader vil bli anskaffet slik at det er kommunale boliger tilgjengelig i hele kommunen. Det er behov for flere boliger tilpasset større familier, og det er derfor lagt inn midler i investeringsbudsjettet til å liten økning av boligmassen.

Arealeffektivisering

Det er stadige endringer i kommunens behov for lokaler. I lys av erfaringene med digitalt nærvær og endrede arbeidsvaner under koronapandemien, jobbes det med hvordan fremtidens arbeidsplasser skal se ut. Dette kan muliggjøre mer effektiv bruk av kommunens lokaler, og kan muliggjøre avvikling av enkelte leieforhold. Lillestrøm rådhus har et betydelig vedlikeholdsetterslep og effektiviseringsmuligheter, men det er ikke funnet rom for en oppgradering av rådhuset i økonomiplanen.

Strategisk eiendomsforvaltning

I et strategisk perspektiv er det behov for å identifisere og fokusere på de eiendommer som har verdi for kommunens tjenesteproduksjon på lang sikt. Eiendommer som i liten grad er av betydning for primærtjenestene søkes avhendet. Dette kan være ubebygde tomtearealer eller bebygde eiendommer som ikke lenger fyller en funksjon som forsvaret at kommunal drift av bygningene opprettholdes. I områder av kommunen der det forventes økt behov for sosial infrastruktur, bør kommunen søke å komme i posisjon for å realisere etablering av slike arealer. Oppkjøp av eiendom med sikte på fremtidig utbygging av sosial infrastruktur vil være et fokusområde framover.

Renhold

Renholdstjenesten gjennomfører kontinuerlig tiltak for å effektivisere tjenestens arbeidsprosesser. Målet til tjenesten er å kunne levere tjenester av god kvalitet, samtidig som kostnadsnivået reduseres. Benchmarking opp mot sammenlignbare kommuner gjennomføres hvert år med bruk av KOSTRA. Samarbeid og erfaringsutveksling med sammenlignbare kommuner skal etableres, og avdelingen skal være i førersetet når det gjelder innføring av nye og effektive metoder. For å kunne effektivisere må det investeres i sensor- og robotteknologi, men det er ikke satt av rammer for 2022 til investering i større teknologi- og maskinpark. I kommende år må det derfor søkes å finne rom for dette innenfor eksisterende budsjett.

Vaskeritjenester

Vaskeritjenesten er i prosess hvor etablering av nytt sentralvaskeri blir fremmet som en egen sak i 2022. Av dagens fem vaskerier er to av disse utdaterte, og det kreves store investeringer i dagens bygningsmasse og maskinpark for at vi skal kunne levere tjenester med god hygienisk kvalitet.

Kommunens kjøretøy

Det skal i løpet av 2022 igangsettes nytt biladministrasjonssystem med elektroniske kjørebøker for å overvåke og følge opp kommunale biler. Systemet skal bidra til større oversikt over kommunens bilflåte, og samtidig kunne gi gode beslutningsdata tilbake til administrasjonen. Avdelingen jobber målbevisst med å sørge for at kommunen får faset inn nullutslippskjøretøy der hvor dette er mulig, og er allerede i dag en av landets ledende kommuner i andel nullutslippskjøretøy i kommunal bruk.

Kommunalteknikk

Det kommunaltekniske området skal ha særlig fokus på bærekraftig klima- og miljøutvikling framover. Utviklingen av tjenesteproduksjonen innen Miljøteknikk er i stor grad styrt av befolkningsutviklingen, bosettingsmønstre og konsentrasjon på bebyggelse. Den regionale areal- og transportplanen gir, sammen med etablering av grønne grenser, gode overordnede føringer for hvor hovedinnsatsen når det gjelder kapasitetsøkninger skal gjøres i årene som kommer. I tillegg er det behov for klimatilpasningstiltak og aktive klimatiltak som fremmer bærekraft, samt håndtering av etterslep i form av vedlikehold og reinvesteringer.

En del av tjenesteproduksjonen foregår i interkommunale selskaper. Det er en stor utvikling i tjenestetilbudet og betydelig vekst i kostnadene, både på driftssiden og i form av investeringer. God eierstyring er spesielt viktig i årene framover.

Vann og avløp

Skjerpede myndighetskrav sammen med økt fokus på miljø kombinert med befolkningsvekst, gir stort press på de kommunaltekniske anleggene og det er behov for økt kapasitet. I det korte bildet er det behov for økt kapasitet på avløpssiden, og i det lange bildet er behovet stort på både vann- og avløpssiden.

Det er et overordnet mål at alle vannforekomster skal ha god eller svært god kjemisk og økologisk tilstand innen utgangen av 2027. Lillestrøm har mange private avløpsanlegg, mange av disse er av eldre dato og bidrar til unødvendig forurensning. Kommunen er lovpålagt og har en plikt til å gjennomføre tilsyn med disse anleggene for å forhindre/stoppe forurensning. I budsjettet foreslås det å starte opp med tilsyn i 2022.

Digitalisering av infrastruktur

Det er viktig å fortsette med tiltak innen digitalisering og prosessoptimalisering også innen offentlig infrastruktur. Dette vil kunne styrke tjenestekvaliteten og gi rasjonaliseringsgevinster. Nye tiltak bør alltid ta hensyn til og tilpasses endringer i klima. Arbeidet med å samordne systemer for driftsovervåkning fra de tre kommunene forsetter i 2022. Det skal arbeides videre med nettm modeller for avløp og flom.

Sikring og oppgradering

Tidlig i 2022 vil det bli lagt frem en egen sak for sikring av Lillestrøm by mot 200 års flomnivå. Der bør det også tas stilling til videre arbeid med sikring mot flom med 1000 års gjentakintervall. Det legges opp til å fortsette med oppgradering av avløpspumpestasjoner, sikring av høydebassenger, samt at satsningen på utskiftingen av vannledninger i grått støpejern videreføres. Etter at hovedplanene er ferdigstilt, vil nye beredskapsplaner for vei, vann og avløp bli utarbeidet i 2022.

Drift av parker og friluftsområder

Ressurssituasjonen er krevende og det er ikke tilstrekkelige budsjetter til god drift av nye parker og arealer som kommer inn i porteføljen. Kommunen må informere og forsøke å redusere forventningene til grøntskjøtsel.

Drift og vedlikehold av trafikkareal

KOSTRA-tallene for 2020 viser at samferdselsområdet har redusert kostnadsnivået betraktelig. Der hvor de tre tidligere kommunene til sammen lå høyt på kostnadssiden, har området nå lavere kostnader enn sammenlignbare kommuner. Samtidig er det et økende etterslep når det gjelder reasfaltering av kommunale veier. Det bygges mye i Lillestrøm, spesielt i bynære områder hvor det etableres ny infrastruktur med høye driftskostnader. Det vil være god forvaltning av den investerte kapitalen å sørge for et godt vedlikehold. Det fordrer at det avsettes nødvendige ressurser til formålet.

Investeringsbudsjett

I investeringsplanen ligger det inne en rekke årlige rammebevilgninger, samt overførte midler fra 2021 til 2022. I tillegg ligger det bevilgninger til både påbegynte og nye prosjekter.

Kultur vil i 2022 benytte investeringsmidler til innredning og utstyr for å ferdigstille det nye biblioteket i kulturkvartalene Kvartal 1. Videre er det avsatt midler i 2022 til oppgradering av parken rundt den gamle verneverdige bebyggelsen i kulturkvartalene i Lillestrøm. Dette har betydning for ferdigstilling av området i kulturkvartalene.

Det foreslås en avsetning på 15 mill. kroner til ferdigstilling av Sagstien i 2023 og 2024. Sagstien er en tursti som strekker seg fra Skjærvagapet nederst i Sagdalen til Lørenskog grense, hvor det gjenstår å opparbeide to strekninger.

På hovedprosjektet Idrett ligger det investeringer for 31 mill. kroner som skal benyttes på en rekke idrettsanlegg. Hoveddelen av beløpet er midler som er overført fra 2021. I tillegg er rammen økt for enkelte prosjekter hvor kommunen vil motta spillemidler, samt at det er avsatt midler til asfaltering av parkeringsplass ved Fethallen.

Eiendom har en rekke mindre investeringsprosjekter i økonomiplanen, i tillegg til flere store prosjekter. I planen ligger det inne midler til utvidelse av kirkegårdene Frogner og Skedsmo, samt ferdigstilling av utvidelsen av Blaker kirkegård og nytt driftsbygg.

Med lave vedlikeholdsbudsjetter er det viktig å gjøre nødvendige investeringer i eksisterende bygg. Prosjektene omfatter eksempelvis tiltak ved utskifting av ventilasjonsanlegg til mer miljøvennlige og effektive anlegg, nødaggregat på flere sykehjem samt utskifting av heiser i flere bygg.

Byggingen av ny brannstasjon på Lystad ved Sørumsand er i gang. I etterkant av politisk behandling i 2021 er det signert kontrakt med entreprenør som er i gang med de fysiske arbeidene på tomte. Budsjettet i økonomiplanen er periodisert iht. gjeldende fremdriftsplan.

Planleggingen av ny gang- og sykkelbru over Skjærvagapet er igangsatt. Det har i 2021 vært gjennomført arkitektkonkurranse og prosjekteringen av brua starter opp i 2022. Foreløpig er det stor usikkerhet knyttet til kostnadene, og det pågår arbeid med å etablere utbyggingsavtaler med utbyggere i området for å sikre delfinansiering.

For Husebylåven vil anbudskonkurranse bli publisert i november 2021 og arbeidene er planlagt gjennomført i etterkant av en samspillsfase med valgt entreprenør. Kommunedirektøren har foreslått å prisjustere budsjettet i lys av det siste årets ekstraordinære prisstigning.

Miljøteknikk vil i 2022 fortsette arbeidet med rehabilitering og utskifting av vannledninger i grått støpejern. Dette er prioritert område da en stor andel av vannlekkasje på ledningsnettet er på denne ledningstype. Det budsjetteres med 10 nye anlegg til utførelse og 12 anlegg til prosjektering i tillegg til de prosjekt som er startet og fortsetter inn i 2022. I hovedprosjekt Solberg vil parsell 2 bygges og parsell 3 og 4 vil bli prosjektert.

I 2022 fortsetter samhandlingsprosjektene mellom Lillestrøm kommune og Statens Vegvesen eller Viken Fylkeskommune der de står som byggherre. Det er samferdselsprosjekt der vann- og avløpsledninger rehabiliteres samtidig. Det gjelder Storgata i Lillestrøm og kollektivfelt E6 Hvam.

Økonomiplan for 2022-2025

Utedrift har en betydelig maskinpark hvor en stor andel er gammel. Samtidig som maskinparken fornyes er det også behov for å justere sammensetningen og tilpasse den til dagens og morgendagens behov. Utedrift har utarbeidet en utskiftningsplan for biler og maskiner.

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
Investeringsprosjekter					
KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN					
Anskaffelse av biladministrasjonsverktøy	2 000	0	0	0	2 000
Blaker kirkegård - utvidelse og rehabilitering	48 000	0	0	0	48 000
Boliger - kjøp og salg	30 000	0	0	0	30 000
Brånåsdalen	5 900	0	0	0	5 900
By- og stedsutvikling	2 578	0	0	0	2 578
Driftsovervåkning vann og avløp	2 500	2 500	0	0	5 000
Eiendom - utviklingsplan	22 500	20 000	20 000	20 000	82 500
Enøk-investeringer	2 250	2 250	2 250	2 250	9 000
E-skatt - Bro Skjævragnet	2 256	2 000	18 000	25 000	47 256
E-skatt - Husebylåven	30 000	37 000	0	0	67 000
E-skatt - inv vei og trafikksikring	5 260	2 500	2 500	2 500	12 760
Flomvern	9 662	25 000	25 000	0	59 662
Forskuttering fylkesveier	5 398	0	0	0	5 398
Friluftsanlegg og parker	2 274	10 000	7 000	1 000	20 274
Frogner kirkegård - utvidelse	5 000	0	25 000	0	30 000
Idrett	31 071	0	0	0	31 071
Investeringer Kirkelig fellesråd	3 700	4 500	5 500	2 500	16 200
Kjøp og salg av kommunal eiendom	14 800	0	0	0	14 800
Kultur og frivillighet	7 050	1 750	1 750	1 750	12 300
Kunstnerisk utsmykning	7 982	1 600	0	0	9 582
Kvartal 1 innredning, utstyr og inventar - Bibliotek og kulturskole	20 800	0	0	0	20 800
Ladepunkter til fossilfrie biler	3 000	3 000	0	0	6 000
Lillestrøm sykkelby	2 200	1 200	1 200	1 200	5 800
Maskiner og biler - utedrift	26 942	22 382	17 462	14 375	81 161
Nytt snødeponi	0	1 500	0	0	1 500
Rehabilitering av kunstgressbaner	15 963	0	0	0	15 963
Rehabilitering damanlegg fra NRV AS	12 500	0	0	0	12 500
Samferdsel - hovedplaner	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
Samferdsel – Overordnet prosjektering	2 900	500	500	500	4 400
Skedsmo gravlund - opparbeide urnefelt	5 000	25 000	0	0	30 000
Skjetten skytebane - regulering	1 000	0	0	0	1 000
Solberg, vei, vann og avløp	33 000	42 000	37 040	0	112 040
Storgata - vann og avløp	22 000	0	0	0	22 000
Sørumsand brannstasjon	112 000	18 800	0	0	130 800
VA - overtakelse justeringsrett MVA	2 791	2 791	2 791	2 704	11 078
Vann og avløp - hovedplaner	155 000	160 000	125 000	125 000	565 000
Vann og elvesikring, friluftsområder	150	0	0	0	150
Vei - overtakelse justeringsrett MVAkomp	3 895	3 895	3 895	3 504	15 189
Veilys	10 000	8 400	8 400	8 400	35 200
Sum KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	689 323	418 568	323 288	230 683	1 661 863

Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn

Beskrivelse av dagens virksomhet

Fagstab

Avdelingen utfører oppgaver innenfor strategi- og tjenesteutvikling samt juridisk rådgivning for direktørens lederteam og hele tjenesteområdet. Fagstab utfører saksbehandling i henhold til Plan- og bygningsloven tredje del; Gjennomføring. Områdemodeller, utbyggingsavtaler, rekkefølgebestemmelser og ekspropriasjon er viktige virkemidler for offentlig-privat samarbeid som sikrer gjennomføring og finansiering av offentlig infrastruktur. Målet for Fagstab er å legge til rette for og gjennomføre gode prosesser, slik at det inngås avtaler som gir gagnar felleskapet. Dette oppnås ved samhandling samt hensiktsmessige rutiner og retningslinjer for oppgavene som skal utføres.

Fagstab leder traineeprogrammet, Romerike trainee, for nyutdannede ingeniører innen tekniske og naturvitenskaplige fag.

Næring

Et bærekraftig næringsliv er selve drivkraften i samfunnet. Det danner grunnlaget for annen aktivitet og samfunnets evne til å finansiere velferd og tjenester for innbyggerne. Store deler av norsk næringsliv er i stadig endring, og bidrar til å utvikle nye og bedre produkter og tjenester, samt skaper nye arbeidsplasser. Kommunen skal være fasilitator og tilrettelegger for næringslivet. Gode rammebetingelser bidrar til at et mangfoldig og vekstkraftig næringsliv kan vokse og utvikles. Kommunen og næringslivet har gjensidig nytte av å utvikle bærekraftige løsninger for fremtiden.

Næringsutvikling handler også om by- og stedsutvikling samt omdømme og profilering av kommunen. Næringsutvikling må ses i sammenheng med planlegging av Lillestrøm by, tettstedene, samt infrastrukturen i hele regionen. For å kunne prioritere tilstrekkelig og riktig areal til næring, må by-/stedsutvikling og næringsutvikling ses i sammenheng. En gjennomtenkt sammenkobling er viktig, for å oppnå flerfunksjonelle og attraktive områder, gjerne med både næring, kunnskapsinstitusjoner, boliger, kultur og servicetilbud i kombinasjon. En helhetlig areal-, bolig- og næringspolitikk vil også kunne redusere transportbehovet, og på den måten støtte opp under nullvekstmålet som ligger til grunn for alt utviklingsarbeid i Lillestrøm kommune.

Næringsavdelingen har tilrettelegging for etablering og utvikling av bedrifter og arbeidsplasser i kommunen, omdømmebygging og styrking av fagklynger som fokusområder.

Gravferd og tros- og livssynssamfunn

Stortinget har vedtatt en ny felles lov for alle tros- og livssynssamfunn. Loven fullfører skillet mellom stat og kirke. Formålet med loven er å understøtte tros- og livssynssamfunn. Loven tilrettelegger for et livssynsåpent samfunn og for innsyn og kontroll med bruken av offentlige tilskudd. Gravferd er en viktig offentlig oppgave som kirkelig fellesråd har ansvar for i Lillestrøm kommune.

§ 14. Finansiering av Den norske kirke

Staten gir tilskudd til prestatetjenesten og kirkens virksomhet nasjonalt og regionalt. Staten kan også gi tilskudd til andre kirkelige formål. Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd etter andre ledd, noe Lillestrøm kommune har benyttet seg av. De budsjetterte utgiftene på dette ansvaret er i all hovedsak overføring til Lillestrøm kirkelig fellesråd (LKF) i henhold til tjenesteytingsavtalen mellom Lillestrøm kommune og Lillestrøm kirkelig fellesråd.

Et mindre beløp avsettes årlig til kommunale gravferder. I Gravferdslovens §9 står: *Dersom ingen sørger for gravferd, skal denne besørges av kommunen hvor avdøde hadde bopel ved dødsfallet.* Det er bare noen få slike i Lillestrøm årlig, og kostnadene skal hvis mulig dekkes av dødsboet.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	43 756	43 756	43 756	43 756
Sum Lønns- og prisvekst	1 299	1 299	1 299	1 299
Sum Tekniske justeringer	-1 118	-2 280	-2 280	-2 280
Vedtak forrige periode				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplan	0	0	0	-750
Sum Vedtak forrige periode	0	0	0	-750
Budsjettendringer som skal videreføres				
1. tertial 2021 - Flytting av husleieinntekter fra adm og ledelse KMS til eiendom	199	199	199	199
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	199	199	199	199
Konsekvensjusteringer	379	-783	-783	-1 533
Konsekvensjustert ramme	44 136	42 973	42 973	42 223
Omstilling/effektiviseringskrav				
Effektiviseringskrav for å imøtekomme fremtidig inndekningsbehov i økonomiplanen	-3 800	-3 300	-1 300	-1 300
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-3 800	-3 300	-1 300	-1 300
Nye tiltak				
Etablerertjenesten Lillestrøms andel	200	200	200	200
Futurebuilt 2.0 - partnerskapsbidrag	0	0	0	870
Geotekniker - ny stilling	600	1 200	1 200	1 200
Konsesjonskraftinntekter	500	500	500	500
Sum Nye tiltak	1 300	1 900	1 900	2 770
Nye tiltak og realendringer budsjett	-2 500	-1 400	600	1 470
Ramme 2022-2025	41 636	41 573	43 573	43 693

Endring i brukerbetalinger og gebyrer

Iht. Lov om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravplassloven) §21. Vedtekter og avgifter skal "Avgifter for bruk av gravkapell, anonym minnelund, navnet minnelund, urnevegg, kremasjon og feste av grav fastsettes av kommunen etter forslag fra gravplassmyndigheten". Det er ingen endringer av gebyrene ut over normal prisstigning.

Omstilling/effektiviseringskrav

Effektiviseringskrav for å imøtekomme fremtidig inndekningsbehov i økonomiplanen

Kommunen har et generelt innsparingbehov i økonomiplanperioden, og Kultur, miljø og samfunn sin andel av dette er 10,1 mill. kroner. Store deler av dette er fordelt ut og omtalt på hvert kommunalområde. Resterende beløp må det arbeides videre med i 2022, og vil bli fordelt i tertialrapportene.

Nye tiltak

Etablerertjenesten Lillestrøms andel

I formannskapetets sak "Etablerertjenesten fra 2022" behandlet 01.09.2021 ble det vedtatt at kommunen skal fortsette samarbeidet om en felles etablerertjeneste. Det bevilges 0,2 mill. kroner til å dekke kommunens andel inn i samarbeidet.

Futurebuilt 2.0 - partnerskapsbidrag

I kommunestyresak "FutureBuilt 2.0 - deltakelse for Lillestrøm kommune" behandlet 18.11.20 ble det vedtatt at Lillestrøm kommune inngår partnerskapsavtale om deltakelse i FutureBuilt 2.0 i perioden 2021-2030. Lillestrøm kommunes årlige partnerbidrag i FutureBuilt 2.0 for perioden 2021-2024 skal dekkes ved bruk av Klimafondet, mens det etter 2024 må innarbeides i handlingsprogram og økonomiplan.

Geotekniker - ny stilling

Det vises til kommunestyresak "Kartlegging og oppfølging av grunnforhold i Lillestrøm kommune" behandlet 16.06.21, hvor konklusjonen og anbefaling tilsier at kommunen har et behov for å styrke kompetansen på geoteknikk. En geotekniker vil bidra til mer effektiv behandling av plan- og byggesaker og styrke kommunens bestillerkompetanse innen dette viktige fagfeltet, i tillegg til å skaffe kommunen bedre oversikt over risikoområder, gi mer kvalifiserte råd om kartleggings- og sikringsbehov for å unngå skredhendelser og bidra i en førstevurdering ved bekymringsmeldinger. Det er ikke avklart organisatorisk plassering av stillingen.

Konsesjonskraftinntekter

Ved etableringen av Lillestrøm kommune ble det gjort et anslag på at kommunen ville få 1 mill. kroner i årlige konsesjonskraftinntekter. Disse inntektene ble lagt inn i rammen til næringsavdelingen. Etter snart to års erfaringstall ser det ut til at inntekten vil ligge rundt 0,5 mill. kroner årlig, og rammen korrigeres for lavere forventede inntekter.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Ny 100 % krematørstilling	723	723	723	723
Ny 50 % kantørstilling	481	481	481	481
Ny 50 % sekretærstilling	404	404	404	404
Ny ungdomsdiakon 50 % (vil møtes med 50 % fra bispedømmet)	442	442	442	442
Næringsfond	500	500	750	750
Næringskonferanse 2022	250	0	250	0
Områdemodeller - ny stilling	0	1 200	1 200	1 200
Prosjektleder FutureBuilt	0	900	900	900
Rehabilitering av Blaker kirketårn	2 500	0	0	0
Rehabilitering av Frogner kirkes fasader	0	3 000	0	0
Rehabilitering av vinduer Fet kirke	950	950	0	0
Økning av generelle vedlikeholdsmidler	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum	8 250	10 600	7 150	6 900

Nye tiltak

Ny 100 % krematørstilling

Krematoriet har i dag to fulltidsstillinger. Kremasjonsandelen i kommunen er nå 55 % og stiger år for år. Erfaringen gjennom 2020 og 2021 viser at kremasjonsdriften er sårbar og ustabil med kun to ansatte. For å opprettholde en stabil og sikker drift er det viktig å utvide med minst én stilling.

Ny 50 % kontorstilling

For å sikre en forsvarlig og lovpålagt drift, har fellesrådet behov for en økt fast ramme fra kommunen med lønnsmidler til økt kontorstilling med 50 %. Det er kommet krav fra en kantor i deltidsstilling om økt stilling, da han fast har spilt ekstra i over 20 % de siste par år. Utover dette benyttes vikarer tilsvarende ca. 30 % stilling for å dekke opp for nødvendig spilling i gravferder og gudstjenester.

Antall døde i Lillestrøm kommune i 2019 utgjorde 551 personer (SSB/08425). Befolkningsutviklingen er av SSB beregnet til å ha en stigende tendens etter hovedalternativet på til å gå fra 86 594 personer i 2020 til 91 018 personer i 2024. Det er en økning på 5 % over 4-årsperioden. Samtidig øker antall personer over 65 år ifølge samme beregning med 11 % fra 13 240 til 14 716 personer.

Arbeidsmiljølovens (aml) § 14-4 a. (1) første setning: «Deltidsansatte som de siste 12 måneder jevnlig har arbeidet utover avtalt arbeidstid, har rett til stilling tilsvarende faktisk arbeidstid i denne perioden, med mindre arbeidsgiver kan dokumentere at behovet for merarbeidet ikke lenger foreligger.

For å dekke opp dette kravet og øket behov for spilling i gravferder i en sterkt økende befolkning, og å unngå krav om erstatning, jf. aml § 14-4 b. (2), bør kommunen øke fast ramme med en kontorstilling på 50 %, p.t. 481 000,- kroner (august 2021).

Ny 50 % sekretærstilling

Åtte menighetsråd i Lillestrøm kommune er folkevalgte organer i Den norske kirke, jf. Lov om tros- og livssynssamfunn §11. Ulønnede folkevalgte i menighetsrådene har et behov for og krav på sekretærfunksjon for å ivareta de aller viktigste oppgaver som følger menighetsrådets oppgaver, jf. Lov om tros- og livssynssamfunn §14, 2. ledd: Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

I fellesrådets administrasjon er det i dag en 50 % stilling dedikert til sekretærfunksjon for menighetsrådene. Det er ikke tilstrekkelig for menighetsrådene for å ivareta økte krav til regnskap, saksbehandling og arkiv. Da det er kommunens økonomiske ansvar å dekke utgifter til administrasjon og kontorhold, bør kommunen øke fast ramme med en 50 % sekretærstilling, p.t. 404 000,- kroner (august 2021).

Ny ungdomsdiakon 50 % (vil møtes med 50 % fra bispedømmet)

Utviklingen i ungdomsmiljøene i kommunen er bekymringsfull. Det er oftere voldshendelser og masseslagsmål, men også psykososiale utfordringer som ser ut til å ha forverret seg ytterligere de siste årene (Ungdata).

Kirken har god kunnskap om og lang erfaring fra diakonale tjenester. Når vi skal nå ut (eller inn) til ungdommene for å imøtekomme deres behov for samtaler, veiledning, nærvær og anerkjennelse, er det naturlig å benytte diakoner med spesiell kompetanse på ungdom.

Borg bispedømme er villig til å møte en bevilgning fra kommunen på 50 % ungdomsdiakonstilling med tilsvarende 50 % for å skape en full stilling totalt. Dette er en unik mulighet til å sikre en ressurs for ungdommen forankret i tradisjon med svært gode dokumenterte resultater.

Utarbeidelse av ungdomsdiakoniprojektet vil skje i tett samarbeid med den nyopprettede og nytilsatte bypresten i Lillestrøm (med et særlig søkelys ungdom og unge voksne i aldersgruppen 18-30 år), ungdomsarbeideren i Blaker/Frogner/Sørum, den nyopprettede og nystartede lærlingen i barne- og ungdomsarbeid, samt kommunens SLT-koordinator og politiet der vi allerede har et godt samarbeid.

Næringsfond

I kommunestyrets sak 134/21 revisjon av vedtektene for det kommunale næringsfondet, behandlet 08.09.2021, ble nye vedtekter for fondet vedtatt. De nye vedtektene åpner for at fondet kan tilføres kommunale eller andre midler, slik at fondet kan bygges større, og dermed gi mulighet for å dele ut mer midler. Det er ønskelig å avsette et årlig beløp til fondet.

Næringskonferanse 2022

Lillestrøm kommune arrangerte i 2020 en vellykket Næringskonferanse. I 2022 er det et ønske om å arrangere en Næringskonferanse som en arena for å presentere ny næringsstrategi, vise frem koronaprojekter, muligens dele ut miljøfyrtårnpris og ikke minst skape en god møteplass mellom kommune og næringsliv.

Områdemodeller - ny stilling

Regjeringen foreslår nå et nytt system for finansiering av offentlig infrastruktur ved boligbygging, men uavhengig av lovforslaget så har Lillestrøm kommune allerede sett på dette innenfor dagens plan- og bygningslov. Endringene i plan- og bygningsloven som nå sendes på høring skal gjøre det enklere å planlegge og gjennomføre fortetting og transformasjon av større områder i byer og tettsteder. Både kommuner og utbyggere vil få tydeligere kjøreregler å forholde seg til ved at kommunene får adgang til å bruke en såkalt områdemodell når de vedtar reguleringsplanen. For å imøtekomme denne endringen er det behov for en stilling i KMS. Stillingen vil i 2022 kunne dekkes innenfor egne rammer, men med behov for å få dekket stillingen med nye midler fra 2023.

Prosjektleder FutureBuilt

I forlengelsen av kommunestyrets vedtak 18.11.20 om deltakelse i FutureBuilt 2.0 må kommuner som er med i programmet ha en kommunalt ansatt prosjektleder som har kompetanse og dedikert tid til å koordinere kommunens arbeid med FutureBuilt 2.0. Dette er i 2021 og 2022 løst med midler innenfor egne rammer, ved å bruke prosjektmidler og kortvarig ledige lønnsmidler. Det er derfor ønskelig å få denne stillingen innarbeidet i budsjetttrammene fra 2023.

Rehabilitering av Blaker kirketårn

Kirketårnet er i en særdeles dårlig forfatning og har store lekkasjer som må utbedres så raskt som mulig. Fellesrådet ber om en tilleggsbevilgning på kr 2,5 mill. ekskl. mva. for utvending rehabilitering i 2022.

Rehabilitering av Frogner kirkes fasader

Frogner kirke er fra 1925 og har sitt 100 års jubileum i 2025. Kirkens fasader har et stort behov for en omfattende rehabilitering. Det mangler til dels panel og det er mye råte. Det er behov for omfattende bytte og rehabilitering av panel, i tillegg til generell vasking, skraping og maling. Fellesrådet ber om en tilleggsbevilgning på 3,0 mill. kroner ekskl. mva. for utvending rehabilitering i 2023.

Rehabilitering av vinduer Fet kirke

Kommunen har avsatt 2 mill. kroner ekskl. mva. i 2021 til fasaderehabilitering inkl. rehabilitering av vinduer. Fellesrådet har gjennomført to offentlig Doffin anbudskonkurranse, én for utvending vegger og dører og én for vinduene. Anbudskonkurransen har vist at det bevilgede beløpet kun er tilstrekkelig for å

gjennomføre rehabilitering av vegger og dører. Vindusantikvaren AS har gjennomført tilstandsvurdering av vindene. Inkl. rigg, drift, konsulentbistand og byggeledelse gir dette en total kostnad på 1,9 mill. kroner ekskl. mva. for rehabilitering av 35 vinduer som er til dels sterkt skadet.

Økning av generelle vedlikeholdsmidler

Kirkelig fellesråd forvalter 23 bygg, hvorav 9 kirkebygg (3 middelalderkirker som er kommunens eldste kulturhistoriske bygg), ett krematorium, 5 kapell og 5 servicehus på gravplassene. Byggingsmassen har et vesentlig vedlikeholdsetterslep og det er de siste to årene jobbet intens og målrettet med å redusere etterslep av kommunens unike kulturskatter. Sammen med kommunen og Riksantikvaren forsetter fellesrådet dette viktige rehabiliteringsarbeidet og vårt mål er å innhente etterslepet inn innen 31. desember 2027.

Kommunens kirker har en lokal, regional og nasjonal høy kulturhistorisk verdi. Kirkene kjennetegnes ved at de ikke kan rives og erstattes med et nytt bygg. Derfor er det særdeles viktig å utføre jevnlig og kvalitativt godt vedlikehold. Gjennomføres det regelmessig og tilstrekkelig vedlikehold vil vi kunne unngå store og kostnadsintensive rehabiliteringer som vi og resten av Kirke-Norge sliter med.

Erfaringer viser at det er inntil seks ganger dyrere å rehabilitere et kulturhistorisk bygg enn å rehabilitere et bygg som er langt yngre. For å unngå kostnadsintensive overraskelser etablerer nå fellesrådet årlig dronekontroll av tak, kirketårn og vegger og visuell kontroll av grunnmur inkl. drenasje.

Kommunen har for 2021 og de påfølgende årene gitt 1,052 000 mill. kroner ekskl. mva. til generelt vedlikehold (eiendomsskattemidler). Tilstandsanalyser av byggene viser at det er prekære behov for raske tiltak. Fellesrådet ber om at dette generelle vedlikeholdsbudsjettet i første omgang økes til 3 mill. kroner ekskl. mva årlig.

Kultur

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunalområdet Kultur er organisert med fire avdelinger, Kultur og frivillighet, Bibliotek, Friluftsliv og idrett samt Barn og unge. For å bidra til den totale oppgaveløsningen i kommunen samarbeider Kultur tverrfaglig på mange nivåer og områder. Innenfor forholdsvis stramme rammer driver kulturområdet effektivt. En ytterligere reduksjon i driftsbudsjettet vil ramme tjenestene til innbyggerne direkte. Harmonisering av tiltak og tilbud i hele kommunen har vært prioritert i den nye storkommunen. Kvalitet og omfang av tilbudene er redusert enkelte steder og økt andre plasser. Satsingen på Den kulturelle skolesekken har ikke kunnet være så stor som ønskelig.

I 2022 vil kommunen åpne Kvartal 1 i Lillestrøm by, med nytt bibliotek, lokaler for kulturskolen og øvingslokaler for frivilligheten. Dette er et stort kulturløft for hele kommunen og vil skape mange positive ringvirkninger for kulturlivet.

I forbindelse med åpning av nytt bibliotek i Lillestrøm by er det prosess i gang for å vurdere ytterligere effektivisering og videre utvikling av tjenestene innen Lillestrømbibliotekene. Det er ønskelig å beholde bibliotek tjenester for hele kommunen ved digitale løsninger, meråpent og oppsøkende virksomhet. Det er nødvendig å redusere aktiviteten og åpningstiden på alle bibliotekene, for å oppnå forsvarlig drift i det nye biblioteket uten økt bemanning. På sikt er det mulig å se på løsninger der befolkningen på Skedsmokorset kan nyttiggjøre seg av biblioteket på Frogner i større grad, i tillegg til løsninger knyttet til de nye kulturlokalene i Husebylåven. Befolkningen fra Fetsund-området vil ha glede av nærheten til det nye, moderne biblioteket i Lillestrøm by. Herredshuset i Festund, som i dag brukes til bibliotek, skal flyttes ved etablering av ny bro over Glomma. Områdeutvalget har pekt på at det er ønskelig å etablere en framtidig møteplass i Fetsund sentrum. Dette kan også inneholde noen bibliotekstilbud.

Frivilligsentralene er viktige arenaer for å skape gode nærmiljø og deltagelse og tilhørighet i befolkningen. En fortsatt satsing på disse tiltakene vil bidra til identitetsbygging og deltagelse i hele kommunen. Det er overført midler fra Barn og unge til Fet frivilligsentral for å bemanne sentralen med en hel stilling.

"Aktive Skjetten" har vært et fireårig prosjekt med formål om blant annet å styrke frivilligheten i området. Det er foreslått å overføre midler til 2022 for å avslutte prosjektet med en stor markering, og bidra til opparbeiding av arena for ishockey. Husleie for Granneveien 40, Frivillighetens hus, vil belastes kulturbudsjettet i 2022, utover dette er det ikke funnet rom for å videreføre tiltaket.

Plan for friluftsliv, idrett og fysisk aktivitet er et viktig dokument for samspillet mellom politikken, administrasjonen og frivilligheten. Idrettsorganisasjonene har en forventning om at planen følges opp med konkrete vedtak i budsjettprosessen. Det vil være krevende å finne rom for slike investeringer de kommende år.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	145 657	145 657	145 657	145 657
Sum Lønns- og prisvekst	4 169	4 169	4 169	4 169
Sum Tekniske justeringer	-3 752	-3 752	-3 752	-3 752
Vedtatt forrige periode				
Drift av Byparken kulturkvartalene	0	400	400	400

Økonomiplan for 2022-2025

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Drift av Frogner kultursenter	625	625	625	625
Drift av ny park i Brånåsdalen	0	400	400	400
Driftsbudsjett Lillestrøm bibliotek - forskjøvet oppstart til 2022	2 500	2 500	2 500	2 500
Hall Sophie Radichsvei - forskjøvet drift	625	1 250	1 250	1 250
Idrettsrådet - fast stilling	375	375	375	375
Ny driftsmodell Husebylåven	900	2 000	2 000	2 000
Områdesatsingen på Skjetten - avsluttes i 2021 (e-skatt)	-500	-500	-500	-500
Støtte Skjetten sportsklubb	-500	-500	-500	-500
Støtte til frivillig drevne ungdomsklubber	-515	-515	-515	-515
Andre tiltak	-9 891	-9 891	-9 911	-9 911
Sum Vedtak forrige periode	-6 381	-3 856	-3 876	-3 876
Budsjettendringer som skal videreføres				
1. tertial 2021 - Midler til bekjempelse av svartelistede arter fra By- og stedsutvikling til Kultur	526	526	526	526
1. tertial 2021 - Sammenslåing av eiendomskattemidler - kulturkortet og aktivitetskortet	-625	-625	-625	-625
1. tertial 2021 - Sammenslåing av eiendomskattemidler - Kulturkortet og aktivitetskortet	625	625	625	625
2. tertial 2021 - Flytting ramme for Strømmen Velferdssentral fra Helsetjenester til voksne til KMS	65	65	65	65
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	591	591	591	591
Konsekvensjusteringer	-5 373	-2 848	-2 868	-2 868
Konsekvensjustert ramme	140 284	142 809	142 789	142 789
Omstilling/effektiviseringskrav				
Ny driftsmodell Husebylåven - forskyvning oppstart (e-skatt)	-450	0	0	0
Reduksjon administrative kostnader - effektivisering samlokalisering	-300	-300	-300	-300
Reduksjon tilskuddsmidler frivillige organisasjoner	-500	-500	-500	-500
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-1 250	-800	-800	-800
Nye tiltak				
Thon svømme- og badeanlegg - leiekostnader	0	0	14 000	14 000
Økte driftsutgifter og husleie Kvarter 1	450	700	700	700
Sum Nye tiltak	450	700	14 700	14 700
Nye tiltak og realendringer budsjett	-800	-100	13 900	13 900
Ramme 2022-2025	139 484	142 709	156 689	156 689

Endring i brukerbetalinger og gebyrer

Priser på tilbud/aktivitet innenfor kultur er for 2022 justert på enkelte tjenester. Dette gjelder blant annet ridetimer ved Sørums fritidsgård, inngangsbilletter ved badeanleggene og leie av haller og idrettsanlegg. De konkrete prisene ligger som en del av gebyrlisten under sentrale kapitler i økonomiplanen.

Vedtak forrige periode

Drift av Byparken kulturkvarterene

Tiltak fra økonomiplan 2021-2024. Parken i kulturkvarterene er ferdigstilt i 2020. Frem til utløp av garantitiden forventes en kommunal vinterdrift av parken. Helårsdrift av parken forventes f.o.m. 2023.

Drift av Frogner kultursenter

Tiltaket ble lagt inn av kommunestyret under behandlingen av økonomiplanen for 2021-2024. Frogner kultursenter var frem til 2020 drevet uten egne driftmidler, det ble derfor fremmet et behov for midler til drift for å få på plass en stabil driftsmodell for kultursenteret. I samarbeid med næringsliv,

frivilligheten, skolen og nærmiljøet er senteret en ressurs på Frogner. Det ble forutsatt å øremerke en stilling til virksomheten og avsette midler til drift med halvårseffekt i 2021 og opptrapping til helårseffekt i 2022, for å skape bedre kontinuitet og utvikling rundt virksomheten.

Drift av ny park i Brånåsdalen

Tiltak fra økonomiplan 2021-2024. Parken ferdigstilles høsten 2020. Frem til utløp av garantitiden forventes en kommunal vinterdrift av parken. Helårsdrift av parken vil komme fra 2023.

Driftsbudsjett Lillestrøm bibliotek - forskjøvet oppstart til 2022

Tiltak fra økonomiplan 2021-2024. Det er tidligere besluttet bygging av lokaler for næring og kultur i Kvartal 1, som er en vesentlig del av oppbyggingen av kulturkvartalene i Lillestrøm sentrum. Bibliotek, lokaler for musikkskolen, samt øvingslokaler for frivilligheten vil bli lokalisert her når byggene står ferdig. Byggeprosjektet er trukket litt ut i tid i forhold til tidligere planer, men vil stå ferdig i 2022. Når det nye biblioteket skal åpnes, blir det nødvendig å se på den totale bibliotekstrukturen i kommunen, samt få på plass et realistisk driftsbudsjett og tilstrekkelig bemanning for driften av biblioteket.

Hall Sophie Radichsvei - forskjøvet drift

Tiltak fra økonomiplan 2021-2024. I tilknytning til bygging av Sophie Radich skole skal det anlegges en ny flerbrukshall. Ferdigstillelse av hallen følger det totale byggeprosjektet som er blitt forsinket. Midlene til drift av flerbrukshallen er derfor forskjøvet til 2022, med opptrapping til helårseffekt fra 2023.

Idrettsrådet - fast stilling

Tiltaket ble lagt inn av kommunestyret under behandlingen av økonomiplanen for 2021-2024, og er knyttet til Idrettsrådets medvirkning i nye prosjekter og tiltak. Idrettsrådet yter i dag en viktig samfunnsmessig rolle med å utvikle og koordinere idretten som gode tilbud for hele befolkningen. I 2022 ligger det inne opptrapping til helårseffekt.

Ny driftsmodell Husebylåven

Tiltaket ble lagt inn av kommunestyret under behandlingen av økonomiplanen for 2021-2024. Tiltak som gir en redusert ramme enn den opprinnelige forespeilede rammen. Det er bevilget midler til finansiering av drift og et oppstartsprosjekt for planlegging av ombygging av låven. Midlene til drift av bygget ble vedtatt forskjøvet til 2023, med unntak av midler til en prosjektleder.

Områdesatsingen på Skjetten - avsluttes i 2021 (e-skatt)

Områdesatsingen "Aktive Skjetten" ble vedtatt gjennomført i 2017 som et 4-årig prosjekt for å styrke og synliggjøre de frivillige ressursene i området, og for å utvikle de sosiale og fysiske omgivelsene. Det har vært et bredt samarbeid mellom næringsliv, frivilligheten og kommunale aktører i området. Prosjektet avsluttes i 2021.

Støtte Skjetten sportsklubb

Tiltaket ble lagt inn av kommunestyret under behandlingen av økonomiplanen for 2021-2024. Midlene ble gitt for kun ett år, og tas ut igjen fra rammene fra 2022.

Støtte til frivillig drevne ungdomsklubber

Tiltaket ble lagt inn av kommunestyret under behandlingen av økonomiplanen for 2021-2024. Midlene ble gitt for kun ett år, og tas ut igjen fra rammene fra 2022. Tilskuddet gjelder midler til frivilligdrevet ungdomstilbud Frogner, Lørenfallet, Sørumsand, Blaker i tidligere Sørum kommune. Nåværende tilbud er avhengig av kommunalstøtte for å kunne videreføre aktiviteten på samme nivå.

Omstilling/effektiviseringskrav

Ny driftsmodell Husebylåven - forskyvning oppstart (e-skatt)

Det vises til tidligere vedtak. Husebylåven skal bygges om til et bygg for kultur og frivillighet. Det er planlagt å signere kontrakt med entreprenør i januar 2022. Deretter følger en fase med detaljprosjektering og byggesak. Tidspunkt for oppstart på byggeplass er satt til mai 2022. Detaljene i prosjektet skal utvikles i samarbeid med entreprenør og det er noe usikkerhet knyttet til saksbehandlingstid for byggesøknaden. Driften vil utsettes noe og forutsetter en ny politisk sak når kostnadene i endelig byggeprosjekt er klarlagt.

Reduksjon administrative kostnader - effektivisering samlokalisering

Bedre samlokalisering av tjenestene på kultur kan gi en effektiviseringsgevinst på administrative kostnader. Dette innbefatter blant annet reduksjon av en leasingbil, samt driftskostnader knyttet til lokaler i Bankgården.

Reduksjon tilskuddsmidler frivillige organisasjoner

Kulturområdet forvalter flere ulike tilskudd til frivilligheten. Det er mulig å redusere noe på midlene til disse tilskuddene, gjennom enda tydeligere prioriteringer av tilskuddsordningene og utvikling av retningslinjer for alle typer av tilskudd til frivilligheten. Tilskudd til frivilligheten skal fortsatt være en viktig bærebjelke i kommunens satsing på kultur.

Nye tiltak

Thon svømme- og badeanlegg - leiekostnader

Kommunestyret gjorde følgende vedtak i sak "Forhandling med Thon-gruppen om bruk av badeland på Strømmen" behandlet 10.03.21:

Lillestrøm kommune fortsetter forhandling med Thon-gruppen innenfor en ramme på 14 mil. kroner. Kommunedirektøren bes legge fram forslag til leieavtale, og finansieringsmodell for kommunens disponering av bade- og svømmeanlegg på Strømmen fra 2024. Endret bassengstruktur i kommunen kan vurderes inn i finansieringen, men prioriteringsrekkefølge for etablering av svømmebasseng gjort i Sluttbehandling av Temaplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet skal ikke endres. Det fremmes en egen sak til politisk behandling hvor finansiering og konsekvenser for brukerne synliggjøres.

Økte driftsutgifter og husleie Kvartal 1

Lillestrøm bibliotek og kulturskolen etableres i leide arealer i Kvartal 1, fra og med mai 2022. I vedtaket av handlingsplan for 2018-2021 ble det lagt inn midler til økt husleie og felleskostnader, samt midler til andre driftskostnader for biblioteket. Kulturskolens andel av husleien ble imidlertid utelatt i økningen av rammen. Dette utgjør 3 mill. kroner. Driftskostnadene på de leide lokalene har siden vedtaket økt, i tillegg til at rammene ikke har blitt prisjustert. De økonomiske rammene er beregnet med 8 mnd drift i 2022 og med helårseffekt fra 2023. Fra 2023 blir husleien delvis finansiert gjennom utbytte fra Kvartal 1 AS. Resterende må kommunen dekke.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Arrangementfond - videreføring av tidligere tiltak (e-skatt)	500	500	500	500
Blaker skanse - Koordinator (e-skatt)	1 000	1 000	1 000	1 000
Den kulturelle skolesekken - videreføre dagens nivå	650	650	650	650
Frivillighetens hus på Skjetten - videreføring områdesatsningen (e-skatt)	600	600	600	600
Grønt skjøtsel av uteområder ved helseinstitusjoner og barnehager	500	500	500	500
Innføre gratisprinsipp for leie og bruk av kulturlokaler (e-skatt)	450	600	600	600
Motpost reduksjon midler til tilskudd frivillige organisasjoner	500	500	500	500
Nedjustering av fastrente på lån til Lillestrøm kulturbygg AS	2 550	2 550	2 550	2 550
Nytt bibliotek Lillestrøm - bemanning	1 800	2 700	2 700	2 700
Prosjektering Volla parken	300	0	0	0
Tilskudd frivilligdrevet fritidsklubber Sørums - Videreføring (e-skatt)	515	515	515	515
Utvide gratisprinsippet for idrettsorganisasjoner (e-skatt)	2 000	2 000	2 000	2 000
Vedlikehold av nærmiljøanlegg og idrettsparker i offentlige friområder	300	300	300	300
Vedlikehold kommunal kunst - videreføring av tidligere tiltak (e-skatt)	500	500	500	500
Økonomisk tilskudd Eight Amcars Club (EAC) (e-skatt)	600	0	0	0
Sum	12 765	12 915	12 915	12 915

Nye tiltak**Arrangementfond - videreføring av tidligere tiltak (e-skatt)**

Det har tidligere vært avsatt 1,0 mill. kroner til et arrangementsfond i kommunen fra eiendomsskattemidlene i årlige bevilgninger. Fra 2019 ble 0,5 millioner kroner av disse øremerket byfest og lagt inn i rammen til kultur. I 2020 ble bare byfestmidlene videreført, og ikke de søkbare midlene der kultur- organisasjonene og idrettsorganisasjoner i kommune har hatt muligheten til å søke støtte til større arrangementer. Kommunens innsats på dette området har vært viktige stimuleringsmidler og gitt muligheten til å lage større arrangementer som har skapt oppmerksomhet og bidratt i identitetsskapende arbeid i kommunen. Midlene har også utløst andre midler både fra private og offentlige instanser.

Blaker skanse - Koordinator (e-skatt)

For å få realisert de ønskede tiltakene i rapporten «Blaker skanse – en bærekraftig destinasjonsutvikling», må det jobbes systematisk i samarbeid med aktuelle samarbeidspartnere og frivillige organisasjoner. Det anses derfor som helt nødvendig for å få den ønskede fremdriften og utviklingen at det etableres en koordinatorstilling som kan jobbe systematisk mot aktuelle interessenter og brukermiljøer. Denne skal bidra til å få flere finansieringskilder inn i driften, og arbeide systematisk med konseptet som er foreslått for videre drift av Blaker Skanse.

Den kulturelle skolesekken - videreføre dagens nivå

Sak 139/21, «Plan for Den kulturelle skolesekken» ble vedtatt i kommunestyret 08.08.21. Saken med vedlagt plan for perioden 2022 – 2026 viser et nivå på tilbud til elevene i Lillestrømskolen, som er lagt opp etter de lokale og nasjonale målene for DKS-ordningen. Planen er harmonisert i Lillestrøm kommune slik at det ikke gjøres forskjell på antall tilbud, eller kvaliteten på tilbudet til elevene i ulike deler av kommunen. For at planen skal kunne gjennomføres i planperioden viser saken et udekket

behov i henhold til planlagt aktivitet på 0,640 mill. kroner. Som vedtatt i saken meldes dette som ønsket tiltak i budsjett 2022.

Frivillighetens hus på Skjetten - videreføring områdesatsningen (e-skatt)

Områdesatsingen «Aktiv Skjetten» avsluttes i 2021. Det er gjennomført flere delprosjekter, deriblant opprettelsen av et frivillighetens hus i Granneveien 40. Her er det etablert gode nettverk med frivillig sektor, hvor det samarbeides om aktiviteter for befolkningen. For å følge opp områdesatsningen, den lokale frivilligheten og ivareta de aktiviteten som er etablert under prosjektet, ønsker Kultur å opprette en ny og varig frivilligsentral på Skjetten. Dette tiltaket vil kunne ivareta det som er bygd opp i områdesatsningen på en god måte, og vil bidra til en god fremtidig utvikling av området. Kommunens egenandel for drift er beregnet til 0,6 mill. kroner og vil utløse et statstilskudd på ca 0,450 mill. kroner årlig.

Grønt skjøtsel av uteområder ved helseinstitusjoner og barnehager

Tiltaket gjelder manglende midler til grøntskjøtsel ved helseinstitusjoner, skoler og barnehager, hvor midler er blitt uteglemt ved overgang til ny kommune. Dette er i hovedsak knyttet til arealer i tidligere Sørums kommuner.

Innføre gratisprinsipp for leie og bruk av kulturlokaler (e-skatt)

Det har vært et uttalt politisk ønske i kommunen om å tilby barn og unge gratis lokaler fram til de fyller 19 år for å bedrive sin fritidsaktivitet. Kulturlokalene foreslås derfor innlemmet i ordningen med gratisprinsippet. Behovet blitt synlig ved oppfølging av vedtatt driftsmodell for Frogner kultursenter, og ved åpningen av øvelokaler i Kvartal 1 i 2022 har problematikken ytterligere aktualisert seg. Tiltaket estimeres til ca 0,6 mill kroner årlig, med en halvårs effekt i 2022 for øvelokalene i Kvartal 1.

Motpost reduksjon midler til tilskudd frivillige organisasjoner

Det vises til tiltak tatt inn i økonomiplanen om å effektivisering og reduksjon av midler til tilskudd til frivillige organisasjoner. Kulturområdet forvalter flere ulike tilskudd til frivilligheten, som når ut til mange og sammensatte grupper og grunnlag for flere aktiviteter i kommunen. Tilskuddsmidler til frivilligheten i kommunen ligger allerede lavt i forhold til sammenlignbare kommuner.

Nedjustering av fastrente på lån til Lillestrøm kulturbygg AS

Kommunen mottar betalinger på et lån fra Lillestrøm Kulturbygg AS. Siden 2008 er det betalt en fastrente på 5 %, som utgjør 4,25 mill. kroner pr år.

Dersom fastrenten settes ned til maks 2 %, som vil være mer i takt med markedet, vil det si at Lillestrøm kulturbygg AS skal betale 1,7 mill. kroner. Differansen på 2,55 mill. kroner kan Lillestrøm Kulturbygg AS benytte til å finansiere de manglende midler til driften av Intro samt finansiering av istandsettelsen av K 12.

Nytt bibliotek Lillestrøm - bemanning

Lillestrøm bibliotek åpner høsten 2022. For å drifte det nye biblioteket samtidig som nåværende bibliotek opprettholdes i kommunen, er det behov for å tilføre økt bemanning. Dette er i tillegg til det som omdisponeres ved effektivisering og endringer innenfor nåværende drift, meråpent og digitalisering, og synergier ved samarbeid og tilrettelegging for frivillighet og deltagelse fra andre.

Prosjektering Volla parken

Det forhandles om utbyggingsavtale med utbyggerne av Kvartal 15 og utbyggerne av Nittedalsgata 50 – OBS-tomta. Utbyggingsavtalen fremmes til politisk behandling våren 2022. Utbyggingsavtalen forplikter utbyggerne til et spleiselag med Lillestrøm kommune om opparbeiding/rehabilitering av Vollaparken.

For å avklare omfang og økonomisk medvirkning fra partene, vil det være avgjørende for den videre utvikling at det foreligger ferdig prosjektering av parken i løpet av 1. halvår 2022.

Prosjekteringskostnadene er estimert til 0,3 mill. kroner, som skal forskutteres av Lillestrøm kommune.

Tilskudd frivilligdrevet fritidsklubber Sørumsand - Videreføring (e-skatt)

Tiltaket gjelder tilskudd til frivilligdrevet ungdomstilbud Frogner, Lørenfallet, Sørumsand, Blaker i tidligere Sørumsand kommune. I 2021 ble det gitt ett års bevilgning uten videreføring. Nåværende tilbud er avhengig av kommunalstøtte for å kunne videreføre aktiviteten på samme nivå.

Utvide gratisprinsippet for idrettsorganisasjoner (e-skatt)

Kommunestyret behandlet i sak 74/21 *Oppfølging av Temaplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2021-2024*. Kommunestyrets vedtak pkt.1:

«1. Tilskudd på 2 millioner kroner som utvidelse av gratisprinsippet til idrettslag som leier anlegg fra private aktører legges inn som prioritet 1 i Temaplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet.

Beløpet på 2,0 mill. kroner er knyttet til idrettsorganisasjonenes leie av treningstid hos private (nærings- og forretningsbygg) på hverdager for målgruppen under 20 år.

Vedlikehold av nærmiljøanlegg og idrettsparker i offentlige friområder

En offensiv satsning på nærmiljøanlegg for egenorganisert aktivitet har vært et satsningsområde de siste år i hele kommunen. Det er de siste 7-8 år etablert 10-12 anlegg av denne type, uten at det er bevilget drifts- og vedlikeholdsmidler. Kommunalområde kultur forvalter og drifter slike nærmiljøanlegg i idrettsparker, parker og i offentlige friområder. De årlige drifts- og vedlikeholdskostnader er estimert til 0,3 mill kroner.

Vedlikehold kommunal kunst - videreføring av tidligere tiltak (e-skatt)

Kommunen har de siste årene brukt betydelig midler på kunstnerisk utsmykning av offentlige rom, blant annet gjennom realisering av Elvebredden kunstpark. Det var tidligere avsatt midler til vedlikehold gjennom eiendomskattemidler. Denne bevilgningen ble ikke videreført i Lillestrøm kommune. For å hindre forfall må skjøtsel og vedlikehold av den kommunale kunsten sikres med en fast økonomisk ramme.

Økonomisk tilskudd Eight Amcars Club (EAC) (e-skatt)

EAC har sendt en søknad til kommunen om økonomisk støtte til å dekke gebyret på 0,501 mill. kroner (eks. mva) for tilknytning til offentlig vann- og avløpsnett. De søker også om økonomisk kompensasjon på 0,6 mill. kroner for tomt kjøp i forbindelse med etablering av et nytt bygg til bilhistorisk senter på Knatten. I følge kommunestyrets vedtak pkt 2 vedrørende ekstraordinært tilskudd til EAC, vises det til budsjettprosessen for 2022.

Eiendom

Beskrivelse av dagens virksomhet

Eiendom har forvaltningsansvaret for kommunens eiendommer og bygg. Eiendomsmassen består av ca. 450 000 m² bygg og rundt 1000 kommunale boliger. Eiendom ivaretar kommunens eierskapsinteresser, har det samlede drifts- og forvaltningsansvaret for kommunens eiendommer, samt ansvar for å fremskaffe nødvendige lokaler for kommunens tjenester - enten gjennom utvikling og nybygg, eller ved innleie.

Kommunens eiendomsmasse har stor økonomisk verdi. Den må tas vare på gjennom godt vedlikehold og oppgraderinger som sikrer innbyggerne gode og trygge omgivelser. Vedlikeholdsbudsjettene er stramme og kommunalområder prioriterer tiltak for at byggene skal være trygge, iht. gjeldende lover og forskrifter, samt tiltak som bedrer inn klima og reduserer energiutgifter.

I løpet av 2021 har Eiendom arbeidet med en organisasjonsgjennomgang. Hensikten er å sikre at kommunalområdet er hensiktsmessig organisert for å sikre god og effektiv tjenestekvalitet. Arbeidet er ikke avsluttet, men vil kunne resultere i enkelte strukturelle endringer. Allerede nå planlegges det å legge ned enhetsledernivået innenfor renholdstjenesten for å redusere ledernivåer og frigjøre lederressurser til andre oppgaver.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	289 752	289 752	289 752	289 752
Sum Lønns- og prisvekst	10 016	10 016	10 016	10 016
Sum Tekniske justeringer	657	1 049	1 049	1 049
Vedtak forrige periode				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplan	-4 500	-6 750	-8 250	-9 000
Faste stillinger som finansieres over investeringsbudsjettet	3 600	3 600	3 600	3 600
Leieinntekter på Sørumsand brannstasjon, utsatt ferdigstillelse	995	-6 880	-6 880	-6 880
Nye omsorgsboliger etter Sørums sykehjem - renhold/vaskeritjenester	0	1 500	1 500	1 500
Oppstart av Sophie Radich skole	2 500	5 000	5 000	5 000
Videreføring av husleiekontrakt til kommunalområdet - Oppvekst - Instituttveien	0	4 500	4 500	4 500
Økt bevilgning til generelt vedlikehold	5 000	10 000	10 000	10 000
Andre tiltak	-10 537	-10 257	-10 257	-10 257
Sum Vedtak forrige periode	-2 942	713	-787	-1 537
Budsjettendringer som skal videreføres				
1. tertial 2021 - Husleieinntekter fra adm og ledelse KMS til eiendom	-199	-199	-199	-199
1. tertial 2021 - Overføring av strøm og kommunale avgifter til eiendom/boligdrift fra bemannede boliger i helse og mestring	538	538	538	538
1. tertial 2021 - Overføring fra eiendom/boligdrift til Boligavdelingen i helse og mestring	-75	-75	-75	-75
Andre tiltak	20	20	20	20
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	284	284	284	284
Konsekvensjusteringer	8 016	12 063	10 563	9 813
Konsekvensjustert ramme	297 768	301 815	300 315	299 565
Omstilling/effektiviseringskrav				
Arealeffektivisering	0	-2 000	-4 000	-4 000

Økonomiplan for 2022-2025

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Budsjettering av forventede vakanser	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Generelt driftskutt i eiendom (ikke fordelt)	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Redusere bevilgning til generelt vedlikehold på Lillestrøm kommunes bygningsmasse	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-3 000	-5 000	-7 000	-7 000
Nye tiltak				
Detaljregulering av stabiliseringstiltak i Sundevja	700	1 300	0	0
Etablering av skolepaviljong ved Frogner skole	3 970	1 140	1 140	1 040
Etablering av skolepaviljong ved Kjellervolla skole	4 085	1 370	1 770	0
Premieøkning bygningsforsikring	2 500	2 500	2 500	2 500
Videreføre paviljongbarnehage på Strømmen Stadion	3 400	3 400	3 400	3 400
Økte driftsutgifter og husleie Kvartal 1	4 941	3 561	3 561	3 561
Sum Nye tiltak	19 596	13 271	12 371	10 501
Nye tiltak og realendringer budsjett	16 596	8 271	5 371	3 501
Ramme 2022-2025	314 364	310 086	305 686	303 066

Vedtak forrige periode

Faste stillinger som finansieres over investeringsbudsjettet

Tiltak fra økonomiplan for 2020-23. Prosjektlederstillinger som jobber med investeringsprosjekter belastes investeringsprosjektene. I fremtiden er det ønskelig at disse finansieres i driftsbudsjettet.

Leieinntekter på Sørumsand brannstasjon, utsatt ferdigstillelse

I henhold til inngått leieavtale mellom Nedre Romerike brann og redningsvesen (NRBR) og Lillestrøm kommune skal leieinntekter for bygging (kapitalkostnader) og drift av ny brannstasjonen på Sørumsand dekkes gjennom husleieinntekter fra NRBR. Bygging av brannstasjon er forsinket.

Nye omsorgsboliger etter Sørums sykehjem - renhold/vaskeritjenester

Økte utgifter som følge av omgjøring av Sørums sykehjem til bemannede omsorgsboliger.

Oppstart av Sophie Radich skole

Midler til forvaltning, drift og vedlikehold. Det ligger inne halvårseffekt fra 2022 og med opptrapping til helårseffekt fra og med 2023.

Videreføring av husleiekontrakt til kommunalområdet - Oppvekst - Instituttveien

Tiltak fra økonomiplan 2021-2024. Lillestrøm kommune inngikk midlertidig leiekontrakt på økte arealer til tjenesteområdene Oppvekst og Helse og mestring i Instituttveien på Kjeller ved kommunesammenslåingen. Kostnadene er dekket ved bruk av fond i kontraktsperioden. Det vil være vanskelig å finne andre lokaler når kontrakt utgår, og leieutgiften tilføres rammen i perioden fra 2023.

Økt bevilgning til generelt vedlikehold

Tiltak fra gjeldende økonomiplan for 2020-23. For å ta vare på verdiene som ligger i kommunens bygningsmasse er det behov for å styrke bevilgningene til bygningsmessig vedlikehold. Det legges opp til en opptrapping av innsatsen i handlingsplanperioden.

Omstilling/effektiviseringskrav

Arealeffektivisering

Det er et mål å redusere antall m2 leide areal i Lillestrøm kommune i kommende økonomiplanperiode.

Budsjettering av forventede vakanser

Kommunalområdet har budsjettert med en reduksjon i lønnsmidler med tanke på vakanser som oppstår i forbindelse med ordinær turnover i bemanningen. Konkret handler dette om de deler av tjenesten hvor det ikke er hensiktsmessig å leie inn vikarer ved kortvarig fravær, eksempelvis administrative stillinger, fagstillinger, spesialiststillinger o.l.

Generelt driftskutt i eiendom (ikke fordelt)

Som en konsekvens av de økonomiske rammer for ny økonomiplanperiode, foreslås et generelt driftskutt i kommunalområdet på 1 mill. kroner. Forslaget er ikke fordelt i detaljbudsjettene for økonomiperioden, men det må jobbes med å realisere inn i kommende periode.

Redusere bevilgning til generelt vedlikehold på Lillestrøm kommunes bygningsmasse

Som en konsekvens av de økonomiske rammer for ny økonomiplanperiode, foreslås en reduksjon i de tildelte midler til generelt vedlikehold.

Nye tiltak

Detaljregulering av stabiliseringstiltak i Sundevja

Tidligere Fet kommune har kartlagt grunnforholdene i Sundevja, og rapporter konkluderer med at området bør stabiliseres med å tilføre masser i området. Det er avklart med planavdelingen at et deponi i dette omfanget må detaljreguleres.

Det er nødvendig å komme i gang med arbeidet i 2022. Detaljreguleringsprosessen vil kunne ta opp mot to år.

Etablering av skolepaviljong ved Frogner skole

Det er behov for å øke antall klasserom ved Frogner skolekrets med 2-3 klasserom, fra skolestart høsten 2022. Dette må løses ved etablering av innleide skolepaviljonger. Økningen i klasserom løser kapasitetsutfordringene på Frogner for flere år.

Etablering av skolepaviljong ved Kjellervolla skole

Grunnet rehabilitering av Volla skole vil driften av skolen flyttes til Kjellervolla skole skoleårene 2022/23 og 2023/24. Kjellervolla skole har i dag 15 klasserom. Behovet til Volla skole er på 18 klasserom. Av hensyn til elevene og ansatte vil det være et behov for tre klasserom i paviljong skoleårene 2022/23 og 2023/24.

Læringsmiljøet er av vesentlig betydning for elevenes læring, trivsel og helse. Læringsmiljøet omfatter blant annet de relasjonelle og fysiske forholdene rundt elevene. Et godt læringsmiljø er viktig for alle elevers utvikling, men spesielt for elever som strever faglig og/eller sosialt. Læringsmiljøet forstås som miljømessige faktorer i skolen. Elevenes trivsel og skolens sosiale miljø er en miljømessig faktor. Alle elever skal trives sosialt godt på skolen, og det skal være et inkluderende elevfelleskap gjennomgående uten konflikter, mobbing og andre former for krenkelser. Alle lærere skal utøve en tydelig klasseledelse og ha en samordnet håndhevelse av regler og normer. Læreren skal inngå en sosial og faglig relasjon til elevene.

Å etablere deler av elevgruppa på Sophie Radich vil få store konsekvenser for elevenes læringsmiljø. De relasjonelle forholdene til elevene vil påvirkes. Elevfelleskapet strekker seg utover miljøet i den enkelte klasse, men til medelever generelt på skolen. Å jobbe med å etablere et elevfelleskap og følge opp krenkelser vil vanskeligjøres. Å jobbe med felles håndhevelse av normer og regler vil bli komplisert da

de ansvarlige for deler av elevgruppa formelt tilhører en annen skole og lærerne likeså. Oppfølging av lærernes klasseledelse vil skape utfordringer da de utøver praksis på en annen skole.

Premieøkning bygningsforsikring

WACO, Lillestrøm kommunes forsikringsselskap, varsler premieøkning av forsikringspremie på eiendommer for 2022 med 24 %.

Videreføre paviljongbarnehage på Strømmen Stadion

Det er et ønske fra oppvekst å videreføre paviljongbarnehagen på Strømmen stadion med 6 avdelinger. Tiltaket legges inn med virkning fra 2022.

Økte driftsutgifter og husleie Kvartal 1

Lillestrøm bibliotek og kulturskolen etableres i leide arealer i Kvartal 1, fra og med mai 2022. I vedtaket av handlingsplan for 2018-2021 ble det lagt inn midler til økt husleie og felleskostnader, samt midler til andre driftskostnader for biblioteket. Kulturskolens andel av husleien ble imidlertid utelatt i økningen av rammen. Dette utgjør 3 mill. kroner. Driftskostnadene på de leide lokalene har siden vedtaket økt, i tillegg til at rammene ikke har blitt prisjustert. De økonomiske rammene er beregnet med 8 mnd drift i 2022 og med helårseffekt fra 2023. Fra 2023 blir husleien delvis finansiert gjennom utbytte fra Kvartal 1 AS. Resterende må kommunen dekke.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
5 - Besparelse i drift ved fremtidig salg av kommunehuset i Sørumsand	0	-650	-650	-650
5 - Besparelser husleie ved nedleggelse/flytting av bibliotek på Skedsmokorset	0	-1 000	-1 000	-1 000
5 - Opphør av husleiekontrakt til helse- og velferden i Strømmen	0	-750	-750	-750
Arealvekst - 2022	807	1 615	1 615	1 615
Lekeapparater og -plasser	2 500	2 500	2 500	2 500
Vedlikeholdsetterslep Blaker skanse	2 800	2 200	2 200	2 200
Økt driftsramme for LKB - redusere bruk av driftsfond	8 500	8 500	8 500	8 500
Økte forsikringspremier (bilflåte)	700	700	700	700
Sum	15 307	13 115	13 115	13 115

Nye tiltak

5 - Besparelse i drift ved fremtidig salg av kommunehuset i Sørumsand

Ved vet fremtidig salg av kommunehuset i Sørumsand, vil budsjetterte driftsutgifter kunne reduseres med tilsammen kr 650.000,-

5 - Besparelser husleie ved nedleggelse/flytting av bibliotek på Skedsmokorset

Ved å legge ned biblioteket på Skedsmokorset er det mulig å spare 1 mill. kroner i husleie fra 2023. Driftsutgifter knyttet til blant annet lønn må flyttes til nytt/andre bibliotek og kan ikke spares inn. Tiltaket omfatter kun husleien.

5 - Opphør av husleiekontrakt til helse- og velferden i Strømmen

Administrasjonen har innenfor eksisterende budsjettammer funnet dekning for husleie til helse- og velferden på Strømmen i kommende økonomiperiode. Et opphør av leieavtalen vil innebære en

budsjettbesparelse på 750.000 kr fra tidspunktet kommunen kan tre ut av avtalen. Etter all sannsynlighet vil dette føre til at tilbudet legges ned da man ikke tidligere har funnet alternative lokaler.

Arealvekst - 2022

Lillestrøm kommunes bygningsmessige areal øker med ca 5000 m2 fra 2021 til 2022. I all hovedsak skyldes dette ikke kompenserte arealøkninger på nye Sophie Radic skole som skal stå ferdig til skolestart høsten 2022. Skolen har fått ca 40 % økte arealer siden skolebygget ble beregnet fra eiendomsdrift.

Lekeapparater og -plasser

Det er et stort behov for utskifting og utvikling av lekearealene ved formålsbyggene tilhørende Lillestrøm kommune.

Vedlikeholdsetterslep Blaker skanse

Det er utarbeidet en rapport over tilstanden til bygningsmassen på Blaker skanse, med detaljerte kostnadsestimater over utbedring av forskriftsbrudd/mangler, strakstiltak og tiltak på kort (1-5 år) og lang sikt (6-10 år).

KOSTNADSFORDELING - HELE EIENDOMMEN				
TYPE I TIDSRUM	LEIER	GARDEIER	LEIER/GARDEIER	SUM KOSTNAD
Forskriftsmangel	—	1 682 000	—	1 682 000
Strakstiltak	—	1 085 000	—	1 085 000
1-5 år	—	8 695 200	—	8 695 200
6-10 år	—	4 435 000	—	4 435 000
Totalt	0	15 897 200	0	15 897 200

Økt driftsramme for LKB - redusere bruk av driftsfond

Lillestrøm kommunale boliger (LKB) rammebevilgninger balanseres i regnskapsårene 2020 og 2021 med bruk av disposisjonsfond tilhørende LKB med tilsammen 26 mill. kroner (13 mill. pr år). Dette skyldes i all hovedsak lite eller ingen tilføring av rammer ved kommunesammenslåingen mellom Fet, Sørums og Skedsmo. I tillegg var det innarbeidet et krav fra Skedsmo kommunale boliger (SKB) om et fast mindre overskudd til dekning av generell ramme i Skedsmo. LKB bærer preg av etterslep på flere av de kommunale boligene. Fond for å balansere regnskapene er ikke bærekraftig over tid. Fondet er ikke tilført midler de siste årene.

For å unngå ytterligere vedlikeholdsetterslep bør LKB tilføres minimum 8,5 mill. kroner i økt ramme for å opprettholde et normalt regnskap/budsjett år.

Økte forsikringspremier (bilflåte)

WACO, forsikringsselskapet til Lillestrøm kommune på motorvogner, varsler en premieøkning på 4 % for 2022.

Miljøteknikk

Beskrivelse av dagens virksomhet

Miljøteknikk omfatter hele det kommunaltekniske feltet, med et særlig fokus på bærekraftig klima- og miljøutvikling. Området er organisert i fire avdelinger:

Vann og vannmiljø omfatter vannleveranser og avløpshåndtering som gir et bærekraftig vannmiljø. Samtidig skal kapasitetsøkning håndteres i takt med veksten i kommunen. Forvaltning av vann- og avløpsdatabaser, vassdragsovervåkning, modellering og rapportering hører hjemme her. Avdelingen driver også søknadsbehandling og utarbeider hovedplaner for vann og avløp.

Miljø og vei er kommunens samferdselsmyndighet og veieier, med fokus på bærekraft. Kommunen som forurensningsmyndighet og ansvaret for renovasjon ligger også her.

Prosjekt ivaretar prosjektering av tekniske anlegg og infrastruktur, og kommunens rolle som byggherre for disse.

Utedrift har ansvar for utførelse av driften tilknyttet kommunalteknisk infrastruktur, parker og grøntområder. Avdelingen har også en ordning for beredskap tilknyttet driften. Utedrift er også kommunens anleggsavdeling.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	78 820	78 820	78 820	78 820
Sum Lønns- og prisvekst	4 126	4 126	4 126	4 126
Sum Tekniske justeringer	2 506	14 191	14 191	14 191
Vedtak forrige periode				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplan	0	0	-750	-750
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplan	-4 500	-5 250	-5 250	-5 250
Korrigerende av rammer på selvkost	-4 028	-5 707	-10 482	-10 482
Nye hovedplaner	0	-1 750	-1 750	-1 750
Andre tiltak	-2 200	-4 152	-4 152	-4 152
Sum Vedtak forrige periode	-10 728	-16 859	-22 384	-22 384
Endringer i selvkostområdene				
Endringer i selvkostområdene	-8 920	-17 056	-22 065	-30 087
Ny stilling beredskap- og flomansvarlig (0,430 mill. kr på selvkost)	0	0	0	0
Ny stilling drift av vannledninger (0,6 mill. kroner)	0	0	0	0
Tilsyn private avløpsanlegg (0,940 mill. kr i 2022, 1,850 mill. kr fom 2023)	0	0	0	0
Sum Endringer i selvkostområdene	-8 920	-17 056	-22 065	-30 087
Konsekvensjusteringer	-13 016	-15 599	-26 133	-34 154
Konsekvensjustert ramme	65 804	63 221	52 687	44 666
Omstilling/effektiviseringskrav				
Budsjettering av forventede vakanser	-500	0	0	0
Effektivisering og redusert tjenestekvalitet	-500	0	0	0
Kutte bistand til offentlige arrangementer	-500	0	0	0
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-1 500	0	0	0
Nye tiltak				
Driftsmidler til økning av 7,923 km kommunalt veinettet i 2021	2 000	2 000	2 000	2 000
Ny stilling beredskap- og flomansvarlig (0,430 mill. kr på selvkost)	430	430	430	430

Økonomiplan for 2022-2025

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Sette ut 1 brøyte/strørode til eksterne	500	500	500	500
Veilys - økte driftsutgifter til rammeavtale	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Nye tiltak	3 930	3 930	3 930	3 930
Nye tiltak og realendringer budsjett	2 430	3 930	3 930	3 930
Ramme 2022-2025	68 234	67 151	56 617	48 596

Endring i brukerbetalinger og gebyrer

Generelle prinsipper for selvkost

Lillestrøm kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost. Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. Et annet sentral prinsipp for selvkost er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Dette betyr at hvis kommunen har bokført et overskudd som er eldre enn fire år, må dette brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret.

Kalkylerente

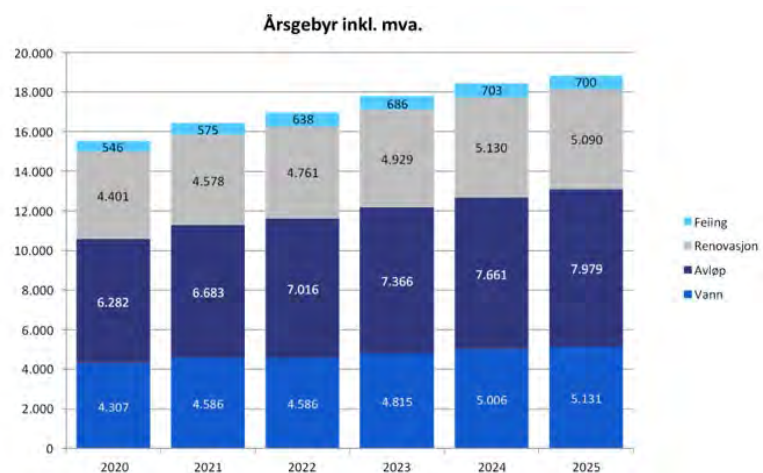
Kalkylerenten (5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng) er anslått å bli 2,25 % i 2022 mot 1,41 % i 2021.

Endringer i kommunale gebyrer og bruk/avsetning fond

Både kommunen og de interkommunale selskapene står overfor store investeringsbehov, både som følge av befolkningsvekst og vedlikeholdsetterslep, men også grunnet økte krav fra myndighetene. Økte rente- og avskrivningskostnader samt økte driftskostnader som følge av dette gjør at man må regne med økninger i gebyrene som går ut over normal lønns- og prisvekst i perioden. Ved budsjetteringen er det etterstrebet en så jevn gebyrutvikling som mulig i planperioden.

Gebyrutvikling for vann, avløp, renovasjon og feiing

Fra 2021 til 2022 foreslås gebyrene endret i tråd med tabellene under. Tabellene viser også den stipulerte utviklingen i planperioden, hensyntatt foreliggende drift- og investeringsplaner. Gebyreksempelene for vann og avløp er basert på et årlig vannforbruk på 150 kubikkmeter. Gebyrsatsene er inkl. mva.

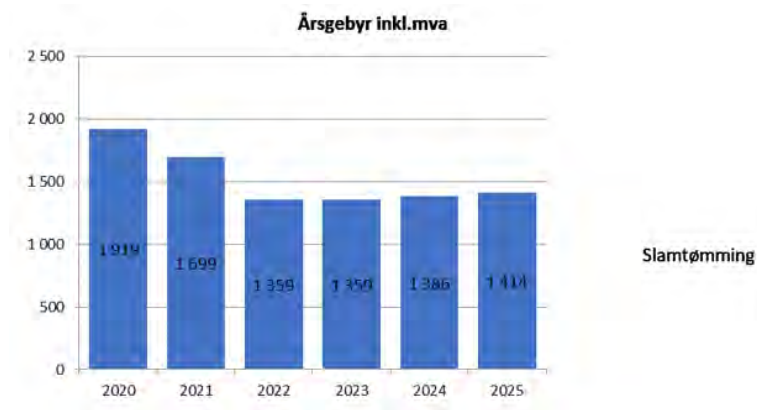


Økonomiplan for 2022-2025

Gebyrendring fra året før	2022	2023	2024	2025
Vann	0,00 %	5,00 %	4,00 %	2,50 %
Avløp	5,00 %	5,00 %	4,00 %	4,10 %
Renovasjon	4,00 %	3,50 %	4,10 %	-0,80 %
Feiing	10,90 %	7,60 %	2,40 %	-0,40 %
Samlet endring	3,50 %	4,70 %	4,00 %	2,20 %

Slamtømming

Slamtømming er vist i egen graf da gebyret ikke pleier å være inkludert i normalgebyret. Én abonnent betaler enten avløpsgebyr eller gebyr for slamtømming.



Gebysatser, Slamtømming (inkl. mva.)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Slamtømming	1919	1699	1359	1359	1386	1414	1493
Endring fra året før		-11,50 %	-20,00 %	0,00 %	2,00 %	2,00 %	5,60 %

Vedtak forrige periode

Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplan

Tiltaket gjelder oppfølging av bemanningsplanen for perioden 2020 - 2025

Fellesnemnda fattet vedtak om at det skulle utarbeides en bemanningsplan for administrasjonen i Lillestrøm kommune. Planen forelå i mars 2019, og har vært viktig i forberedelsene til oppstart av den nye kommunen. Planen lå til grunn for innplassering av alle ansatte i ny organisasjon før sommeren 2019, og skal være et verktøy for å styre bemanningsbehovet i organisasjonen i årene framover. Planens fokus er administrativt ansatte i ikke-stedbundne tjenester. I forslag til økonomiplan er det forutsatt endringer i de økonomiske rammene for alle kommunens kommunalområder, basert på bemanningsplanen. Fram mot 2025 er det lagt til grunn at bemanningen skal kunne reduseres med om lag 100 årsverk. Du kan lese mer om bemanningsplanen i kapittel om organisasjonen i denne planen.

Nye hovedplaner

Tiltak fra gjeldende økonomiplan for 2020-2023. Det ble bevilget midler til utarbeidelse av nye hovedplaner for samferdsel, vann og avløp i 2021 og 2022. Fra og med 2023 tas midlene ut igjen fra rammen.

Endringer i selvkostområdene

Som følge av renteøkning på kapitalkostnader, samt prisstigning på de indirekte kostnadene kommunen utfører for selvkostområdene, endres selvkostområdenes rammer.

Ny stilling beredskap- og flomansvarlig (0,430 mill. kr på selvkost)

Lillestrøm har flere svært flomutsatte områder, hvor Leirsund, Fetsund og Lillestrøm by er spesielt utsatt. Det er etablert omfattende flomvern på flere steder, men det er behov for utvidelse på enkeltområder, blant annet må flomvernet til Lillestrøm by styrkes. Flomvernet må også forvaltes og driftes, eksempelvis gjennom vedlikeholdsplaner og beredskapsplaner.

Vannforsyning og avløp har behov innen beredskap på linje med flomsikring. Det er i dag ikke dedikerte ressurser til slik oppfølging i dag og oppgavene fordeles.

En foreslår en ny stilling til dette og fordeler lønnskostnaden mellom flomsikring (0,430 mill. kroner), vannforsyning (0,215 mill. kroner) og avløp (0,215 mill. kroner).

Ny stilling drift av vannledninger (0,6 mill. kroner)

For å ivareta HMS på en tilfredsstillende måte er det behov for å styrke enheten med en stilling. Stillingen vil ha hovedfokus på drift av vannledningsnettets samt høydebasseng. I tillegg vil stillingen ha oppfølging av utspyling og service av reduksjonsventil samt trimming av ventiler og utstyr.

Tilsyn private avløpsanlegg (0,940 mill. kr i 2022, 1,850 mill. kr fom 2023)

Det er et overordnet mål om at alle vannforekomster skal ha god eller svært god kjemisk og økologisk tilstand innen utgangen av 2027. Lillestrøm har mange private avløpsanlegg, mange av disse er av eldre dato og bidrar til unødvendig forurensning. Kommunen er lovpålagt og har en plikt til å gjennomføre tilsyn med disse anleggene for å forhindre/stoppe forurensning. I budsjettet foreslås det å starte opp med tilsyn i 2022. Et avløpsanlegg bør ikke være gjenstand for tilsyn sjeldnere enn hvert 6. år, men i budsjettet legges det opp til et nivå på ca. hvert 10. år. Det inntil man får noe erfaring med tjenesten. Administrasjonen har også tatt initiativ overfor omkringliggende kommuner for å se om det kan være grunnlag for et samarbeid på dette området som kan være tjenlig for alle. Ordningen foreslås gebyrfinansiert. Forslag til gebyr er innarbeidet i gebyrforslaget.

Omstilling/effektiviseringskrav

Budsjettering av forventede vakanser

Kommunalområdet har budsjettert med en reduksjon i lønnsmidler med tanke på vakanser som oppstår i forbindelse med ordinær turnover i bemanningen. Konkret handler dette om de deler av tjenesten hvor det ikke er hensiktsmessig å leie inn vikarer ved kortvarig fravær.

Effektivisering og redusert tjenestekvalitet

Som en konsekvens av de økonomiske rammer for ny økonomiplanperiode, foreslås et generelt driftskutt i kommunalområdet på 0,5 mill. kroner i 2022. Kuttet er ikke fordelt og må innarbeides innen samferdsel og parkdrift.

Kutte bistand til offentlige arrangementer

Som en konsekvens av de økonomiske rammer for ny økonomiplanperiode, foreslås et kutt i bistand til offentlige arrangement i 2022.

Dette vil innebære:

- Kutte utkjøring av flaggstenger til 1. mai og 17. mai.
- Kutte feiing, ekstra søppelhåndtering, oppsetting av tungsperring o.l. i forbindelse med byfesten.
- Kutte ut tilrettelegging med sperring av veinettet i forbindelse med julegrantenning.

- Andre tilfeldige arrangement som krever tungsperring, ekstra feiing, ekstra søppelhåndtering o.l.

Nye tiltak

Driftsmidler til økning av 7,923 km kommunalt veinettet i 2021

I løpet av 2021 overtar kommunen totalt 7,923 nye kilometer med kommunale veier, gang-/sykkelveier og fortau. Det er behov for å styrke driftsbudsjettet for å håndtere denne veksten.

Uten tilførte midler til økt antall kilometer vil konsekvenser kunne bli blant annet mindre strøing, mindre snøbrøyting, mindre is-høvling, mindre feiing, mindre støvdemping, mindre asfaltlapping, mindre kantslått for friskt både langs vei, gang- og sykkelvei og fortau. Dette vil få en negativ konsekvens for trafiksikkerheten, miljøet og den myke trafikkanten.

Ny stilling beredskap- og flomansvarlig (0,430 mill. kr på selvkost)

Lillestrøm har flere svært flomutsatte områder, hvor Leirsund, Fetsund og Lillestrøm by er spesielt utsatt. Det er etablert omfattende flomvern på flere steder, men det er behov for utvidelse på enkeltområder, blant annet må flomvernet til Lillestrøm by styrkes. Flomvernet må også forvaltes og driftes, eksempelvis gjennom vedlikeholdsplaner og beredskapsplaner.

Vannforsyning og avløp har behov innen beredskap på linje med flomsikring. Det er i dag ikke dedikerte ressurser til slik oppfølging i dag og oppgavene fordeles.

En foreslår en ny stilling til dette og fordeler lønnskostnaden mellom flomsikring (0,430 mill. kroner), vannforsyning (0,215 mill. kroner) og avløp (0,215 mill. kroner).

Sette ut 1 brøyte/strørode til eksterne

Det er behov for å sette ut en ekstra brøyte- og strø rode til ekstern aktør. KOSTRA-tallene for 2020 viser at samferdselsområdet har redusert kostnadsnivået betraktelig. Det ble i 2021 overtatt totalt 7,923 km kommunale veier, gang-sykkelveier og fortau.

Enhetene som ivaretar drift av det kommunale veinettet ble i 2020 nedbemannet med 3 stillinger. Dette har medført ekstrabelastning på et allerede presset mannskap. Det viser seg nå at det er behov for å sette ut ytterligere en rode til eksterne.

Veilys - økte driftsutgifter til rammeavtale

Etter inngåelse av ny rammeavtale fra august 2020 har enhetsprisene på drift/vedlikehold av veilys økt. For å kunne holde veilysene i drift vil utgiftene i denne nye rammeavtalen øke betraktelig. Det er i stor grad kabelfeil/jordfeil som forekommer.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Asfaltering for å opprettholde dagens vedlikeholdsnivå	2 000	4 000	6 000	8 000
Sum	2 000	4 000	6 000	8 000

Nye tiltak

Asfaltering for å opprettholde dagens vedlikeholdsnivå

Alle asfalterte veier i kommunen er registrert i eget program (Rosy). For å kunne opprettholde dagens standard er det nødvendig med økning av rammen. Det er lagt inn 2 mill. kroner, med en økning på

Økonomiplan for 2022-2025

ytterligere 2 mill. kroner pr år i økonomiplanperioden. Våre veier har et etterslep på 60 mill. kroner. For å kunne hindre ytterligere forfall er det derfor nødvendig å legge inn en økt bevilgning.

By- og stedsutvikling

Beskrivelse av dagens virksomhet

By- og stedsutvikling skal sikre gode fysiske og sosiale rammer for innbyggernes liv i kommunen gjennom strategisk planlegging og god forvaltning. Området skal levere tjenester med høy kvalitet innenfor lovpålagte tidsfrister. Ved å innhente kunnskap, drive analyse- og utredningsarbeid, være premissleverandør og gi støtte til planlegging på alle kommunens tjenesteområder bidrar kommunalområdet til effektiv ressursutnyttelse og bærekraftige valg.

Et felles geografisk kunnskapsgrunnlag og -kartverk er sentralt i plan- og utviklingsarbeidet. Oppdatert informasjon om eiendommer, bygg og adresser gir et troverdig og riktig datagrunnlag som benyttes til planlegging, saksbehandling og tjenesteproduksjon. Det jobbes kontinuerlig med forbedring av løsninger som gir ansatte og innbyggere innsyn i ulike data. Lillestrøm kommune jobber med å ta i bruk ny teknologi og gjøre datafangst på nye måter, som for eksempel ved hjelp av droner og sensorer.

Det er satt som mål at Lillestrøm kommune skal utvikle en attraktiv regionby, bærekraftige tettsteder og livskraftige lokalsamfunn. For å få til dette må regionbyen og tettstedene fungere i et samspill. Både by og tettsteder skal ha kvaliteter som gjør det godt å bo, jobbe og leve, i alle livets faser. Gjennom plan- og bygningsloven er kommunen gitt myndighet til å styre denne utviklingen.

I Lillestrøm kommune forventes relativt høy befolkningsøkning og det er allerede et stort utbyggingspress. Transformasjon og fortetting må likevel skje med høy kvalitet og legge til rette for en bærekraftig utvikling, med grønn mobilitet og fortetting rundt kollektivknutepunkter, mindre arealforbruk på dyrket mark, god sikring av kulturminner og kulturlandskap, samt bruk av miljøvennlige og bestandige materialer. Tilsynsenheten og vedtatt tilsynsstrategi er en del av kommunens arbeid med å sikre kvalitet i bebygde omgivelser.

I videre utvikling er det viktig med et særlig fokus på oppgradering av blågrønne fellesområder. Muligheter for et godt friluftsliv, herunder jakt og fiske, er viktig for en voksende befolkning og må også tilrettelegges på ressursenes premisser. Landbruksforvaltningen har en særs viktig oppgave i dette samspillet.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	50 232	50 232	50 232	50 232
Sum Lønns- og prisvekst	1 990	1 990	1 990	1 990
Sum Tekniske justeringer	-2 110	-1 718	-1 718	-1 718
Vedtak forrige periode				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplan	0	0	-825	-1 575
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplan	-3 150	-4 650	-4 650	-4 650
Kommuneplanlegging	0	-500	-500	-500
Områdeplan Sørumsand	500	0	0	0
Oppfølging av ravineplan	250	250	250	250
Samferdselsplanlegging	0	-500	-500	-500
Andre tiltak	-300	-300	-300	-300
Sum Vedtak forrige periode	-2 700	-5 700	-6 525	-7 275
Budsjettendringer som skal videreføres				
1. tertial 2021 - Midler til bekjempelse av svartelistede arter fra By- og stedsutvikling til Kultur	-526	-526	-526	-526
Andre tiltak	0	0	0	0

Økonomiplan for 2022-2025

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-526	-526	-526	-526
Konsekvensjusteringer	-3 346	-5 954	-6 779	-7 529
Konsekvensjustert ramme	46 886	44 278	43 453	42 703
Omstilling/effektiviseringskrav				
Budsjettering av forventede vakanser	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Nye tiltak				
Midler til gjennomføring av kommunedelplan "Fremtidig samfunnsutvikling på Kjeller flyplassområde"	1 250	3 000	2 000	1 500
Ny stilling områdereguleringer	500	1 000	1 000	1 000
Områdereguleringer	1 000	2 000	2 000	2 000
Sum Nye tiltak	2 750	6 000	5 000	4 500
Nye tiltak og realendringer budsjett	1 750	5 000	4 000	3 500
Ramme 2022-2025	48 636	49 278	47 453	46 203

Endring i brukerbetalinger og gebyrer

Kommunalområdet By- og stedsutvikling har gjennom 2021 jobbet frem en felles gebyrforskrift for plan, byggesak, geodata og landbruk. Nedenfor beskrives de viktigste endringene for hvert selvkostområde.

Plangebyrer

I ny gebyrforskrift er det gjort omfattende endringer, både i satser og innretning. Behandling av private reguleringsforslag er et område som omfattes av mulighet for selvkostfinansiering. Dekningsgraden varierer mye fra år til år, men har de siste årene vært svært lav. Årsakene er flere; Manglende adgang til å ta betalt for offentlige detaljreguleringer, store komplekse plansaker som drar ut i tid, der administrasjonen ikke får dekket sin tidsbruk og der innbetaling av gebyrer etter dagens forskrift kommer etter lang tid, at planforslag ikke legges ut til offentlig ettersyn ved førstegangsbehandling, samt at noen planprosesser stanser opp før offentlig ettersyn.

De viktigste endringene innenfor plansaker er:

- Innføring av midtveisgebyr for å sikre innbetalinger underveis i planprosessene.
- Gebyr også for behandling av fastsetting av planprogram.
- Innbetalingstidspunkt før førstegangsbehandling for å sikre at administrasjonen får dekket sine kostnader også ved tilbakesending av planforslag.
- Flere satser endres for å gjenspeile faktiske kostnader i henhold til selvkostprinsippet.
- Gebyr etter timebruk dersom planforslag sendes tilbake til administrasjonen og må fremmes til ny førstegangsbehandling eller det må utarbeides alternative planforslag.

Byggesaksgebyrer

I ny gebyrforskrift er det ikke foreslått vesentlige endringer i gjeldende gebyrforskrift. De fleste gebyrsatser er beholdt. Det er opprettet flere sakstyper for å få et mest mulig riktig gebyr som gjenspeiler tidsbruken i den enkelte sak. Gebyrer som er fastsatt etter bruksareal er endret til faste priser for å forenkle og effektivisere.

De viktigste endringene innenfor bygge-, dele og seksjoneringssaker er:

- Gebyr for situasjonskart fjernes, som medfører at kunden kan skaffe tilveie grunnlag for å sende inn søkader uten å måtte betale på forhånd.
- Seksjonering av ny bebyggelse og eksisterende bebyggelse er differensiert i pris, og det er foreslått gebyr for reseksjonering og sletting av seksjoner for å gjenspeile faktiske kostnader.

- Innføring av gebyrer for behandling av tiltaksplaner etter forurensningsloven.

Geodata

I ny gebyrforskrift er det ikke gjort større endringer i gebyrstørrelsen på oppmålingstjenester i Lillestrøm kommune, siden gjennomsnittsbetraktninger på tidsbruk sammenfaller i stor grad med størrelsen på gebyrene. Endringene som er foreslått går ut på å slå sammen gebyrsatser og omstrukturere, slik at det blir enklere for brukerne å se hva gebyret blir og hva som inngår i tjenesten.

De viktigste endringene innenfor oppmålingssaker er:

- Egen forskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålingsforretning oppheves og tas inn i ny gebyrforskrift.
- Sakstyper er slått sammen for å forenkle.

Landbruk

Gebyr knyttet til landbrukssaker er ikke beskrevet tidligere, og tas derfor inn i nytt forslag til gebyrforskrift:

- Gebyr for behandling av saker etter konsesjonslov og jordlov
- Gebyr for felling av hjortevilt
- Gebyr for bistand til felling av grevling
- Gebyr for avtale om vedhogst i Lillestrøm kommuneskog

Vedtak forrige periode

Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplan

Tiltaket gjelder oppfølging av bemanningsplanen for perioden 2020 - 2025

Fellesnemnda fattet vedtak om at det skulle utarbeides en bemanningsplan for administrasjonen i Lillestrøm kommune. Planen forelå i mars 2019, og har vært viktig i forberedelsene til oppstart av den nye kommunen. Planen lå til grunn for innplassering av alle ansatte i ny organisasjon før sommeren 2019, og skal være et verktøy for å styre bemanningsbehovet i organisasjonen i årene framover. Planens fokus er administrativt ansatte i ikke-stedbundne tjenester. I forslag til økonomiplan er det forutsatt endringer i de økonomiske rammene for alle kommunens kommunalområder, basert på bemanningsplanen. Fram mot 2025 er det lagt til grunn at bemanningen skal kunne reduseres med om lag 100 årsverk. Du kan lese mer om bemanningsplanen i kapittel om organisasjonen i denne planen.

Kommuneplanlegging

Tiltak fra økonomiplan for 2020-23. Det ble bevilget 0,25 mill. kroner i 2020 og 0,5 mill. kroner i 2021 og 2022 til fornying av kommunens planer innen mange områder. Avdeling for strategi og analyse har dermed ressurser til å lede og følge opp disse arbeidene med et overordnet, strategisk og tverrfaglig kunnskapsgrunnlag. Midlene tas ut igjen fra rammen fra 2023.

Områdeplan Sørumsand

Kommunestyret vedtok å legge inn midler til områdeplan Sørumsand i 2022 i sin behandling av økonomiplan 2021-2024. Det er behov for oppdatering av gjeldende områderegulering for å gi et godt plangrunnlag for videre prosjekter i tettstedet. Det bør blant annet utarbeides en trafikk- og handelsanalyse.

Oppfølging av ravineplan

Tiltak fra gjeldende økonomiplan for 2020-23. Midler til implementering av ravineplan er bevilget med 0,25 mill. kroner i 2021, og økes til 0,5 mill. kroner fra 2022.

Samferdselsplanlegging

Tiltak fra økonomiplan for 2020-23. Det ble bevilget midler til samferdselsplanlegging i 2021 og 2022. Midlene tas ut igjen fra rammen fra 2023. Midlene benyttes blant annet til utredninger innen områdene trafikkfordeling, ulykkesrisiko, støy og forurensning, tilgjengelighet for alle trafikantgrupper og parkering. Utredningene er nødvendige som grunnlag for utforming av Lillestrøm kommunes samferdselsstrategier og -planer.

Omstilling/effektiviseringskrav

Budsjettering av forventede vakanser

Kommunalområdet har budsjettert med en reduksjon i lønnsmidler med tanke på vakanser som oppstår i forbindelse med ordinær turnover i bemanningen. Konkret handler dette om de deler av tjenesten hvor det ikke er hensiktsmessig å leie inn vikarer ved kortvarig fravær.

Nye tiltak

Midler til gjennomføring av kommunedelplan "Fremtidig samfunnsutvikling på Kjeller flyplassområde"

Arbeidet med kommunedelplan for Kjeller krever både bevilgning av konsulentmidler, samt ekstra stilling for gjennomføring av prosjektet. En oppdatert fremdriftsplan for kommunedelplan Kjeller viser 10 måneders forsinkelse med den innledende analysen. De øvrige milepælene fra den opprinnelige fremdriftsplanen vil forskyves mer eller mindre tilsvarende. Ny kommunedelplan for Kjeller vil deretter kunne foreligge 2026. Det har vist seg at dagens bemanning ikke er tilstrekkelig for å holde angitt fremdriftsplan.

Kommunedirektøren vil i budsjettprosessen for 2022 foreslå å sette av mer ressurser til Kjeller-planleggingen.

Ny stilling områdereguleringer

Arbeidet med områdereguleringer krever både bevilgning av konsulentmidler, samt stillinger i kommunen til å lede områdereuleringsprosjekter. Dette tiltaket omfatter kun stillinger.

Det er mangel på kapasitet til å gjennomføre områdereguleringer som pågår. Dersom det er ønskelig at disse skal gjennomføres uten opphold, må bemanningen styrkes. Det vil være behov for tre hele stillinger dersom det skal være mulig å gjennomføre alle områdereuleringsplanene som er planlagt. I dette budsjettforslaget har kommunedirektøren kun funnet rom for å foreslå en stilling.

Første prioritet for arbeidet med områdereguleringer er å ferdigstille pågående områdereuleringsplaner. Følgende fire områdereuleringsplaner pågår: Lillestrøm nord, Strømmen øst, Skedsmokorset øst og Hvam. Det er per i dag ikke kapasitet til å bringe Hvam videre. Skedsmokorset øst er nylig sendt tilbake, og arbeidsomfanget er uklart. Strømmen øst skal til 2. gangsbehandling i november. Kapasiteten til å starte nye områdereguleringer er ikke til stede per i dag.

Det nye årsverket det søkes om vil bidra i arbeidet med å fullføre pågående områdereguleringer, og muligens (avhengig av eventuell tilbakesending av Strømmen øst) kunne starte en ny områdereuleringsprosess. De nye områdereuleringene er: Sørumsand (endring), Fetsund, Lillestrøm vest og Nesa nord.

Dersom det er ønskelig å prioritere oppstart av flere nye områderegeringsplaner, må det prioriteres inn flere stillinger.

Områdereguleringer

Arbeidet med områderegeringer krever både bevilgning av konsulentmidler, samt stillinger i kommunen til å lede områderegeringsprosjekter. Dette tiltaket omfatter kun kjøp av konsulentbistand, men må sees i sammenheng med forslaget til stillinger som trengs for å ha kapasitet til å lede prosjekter innen områdeutvikling.

Kommunedirektøren mener at ferdigstilling av pågående områderegeringer må ha første prioritet. Pt. er Lillestrøm nord og Strømmen øst fullfinansiert. Dersom Strømmen øst sendes tilbake ved sluttbehandling, vil det kunne kreves nye konsulentmidler. Skedsmokorset øst er sendt tilbake, og det er noe uklart hvor stort behovet for tilleggsbevilgninger eventuelt blir. For Hvam kan det også bli behov for tilleggsbevilgninger, det har ikke vært kapasitet til å følge opp denne det siste året.

De nye områderegeringene som er ønskes startet opp ligger i prioritert rekkefølge under.

Pri	Områdeplan	2022	2023	2024	2025
1	Sørumsand	1,0 mill	2,0 mill		
2	Fetsund	0,5 mill	1,5 mill	0,5 mill	
3	Lillestrøm vest	0,7 mill	1,5 mill	1,3 mill	
4	Nesa nord	0,- Denne foreslås gjennomført som OPS, med privat finansiering, for å teste dette for et egnet område			

Det kan også hende at knutepunktprosjektet resulterer i et ønske om områderegering, ikke detaljregulering.

Områderegulering for Sørumsand må endres. Det er flere uklare punkter i planen, som må klargjøres, og det trengs mer detaljerte føringer for flere viktige forhold for sentrumsutviklingen i Sørumsand, der mange detaljplanprosesser nå pågår.

Kommuneplan for Fet har krav om områderegering av Fetsund sentrum. Det er mye potensial for å utvikle et attraktivt og særpreget tettsted i Fetsund, men det kreves områderegering for å bringe planleggingen videre. Det er ikke kapasitet til dette i dag, samtidig som det er en forventning om at planarbeidet skal komme i gang. Oppgaveutvalget for Fetsund sentrum har levert en rapport som innspill til områdeplanarbeidet.

Kommuneplanvedtaket av juni 2019 inneholdt krav om områderegering av Lillestrøm vest, området mellom Jonas Lies gate, Brogata og Strømsveien. Området er et viktig fortetnings- og transformasjonsområde i Lillestrøm, og kommunen eier selv store eiendommer her.

Kommunedirektøren vil foreslå å gjennomføre Nesa nord med privat finansiering i et OPS. Vi har ikke gode erfaringer med dette fra tidligere, men vil likevel prøve igjen med en bedre samarbeidsavtale som grunnlag.

Som nytt tiltak i økonomiplanen har kommunedirektøren kun funnet plass til å prioritere 1 mill. kroner til konsulentmidler til områderegeringsplaner i 2021, samt 2 mill. kroner per år de påfølgende tre år. Dette vil i praksis kun gi anledning til enten å videreføre de pågående planene (Skedsmokorset øst og Hvam), eller å starte opp områderegering for Sørumsand, ikke øvrige områdeplaner.

Dersom det er ønskelig å prioritere oppstart av flere nye områderegeringsplaner enn kommunedirektøren har funnet rom for, må det prioriteres inn større beløp til konsulentbistand.

Ønskede tiltak og innsparinger (5) som ikke er innarbeidet i økonomiplanen

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Detaljregulering knutepunktprosjektet	300	1 000	700	0
Digitalisering av plan- og byggesaksprosesser	500	500	500	500
Felles GIS-plattform	225	275	350	450
Kommunedelplan for naturmangfold	400	0	0	0
Korrigerende av bemanningsplan for selvkostområdene	1 575	2 325	2 737	3 112
Miljøforvaltning	250	0	0	0
Ny stilling på faggruppe for klima og miljø	1 000	1 000	1 000	1 000
Ny stilling på faggruppe for samferdsel	1 000	1 000	1 000	1 000
Videreføring av byutviklingsplanarbeidet	500	500	0	0
Sum	5 750	6 600	6 287	6 062

Nye tiltak**Detaljregulering knutepunktprosjektet**

Knutepunktprosjektet er besluttet gjennomført av kommunestyret. Fase en, parallelloppdrag og mulighetsstudie, skal følges opp av detaljregulering, ev. områderegulering. Det er viktig at planleggingen av knutepunktet rundt Lillestrøm stasjon ikke stanser opp. Området er kjernen i et attraktivt Lillestrøm, og trenger tidsmessig oppgradering og en god fremtidsplan, for å sikre et fortsatt godt kollektivknutepunkt med god fremtidig kapasitet, samt en oppgradering av uteområdene. Budsjettposten er satt opp for å sikre midler til å videreføre parallelloppdrag og mulighetsstudie i en detaljreguleringsplan. Det er forutsatt at BaneNor og Viken bidrar med tilsvarende andeler til finansiering av reguleringsarbeidet.

Digitalisering av plan- og byggesaksprosesser

Utvikling av eByggesak omfatter også prosesser knyttet til arealplaner, gjennomføring av eiendomsmålinger og registrering i matrikkelen. Tidligere vedtak for videreutvikling av eByggesak omfattet bruk av selvkostfond på byggesak, og det er ikke anledning til å bruke selvkostfond innhentet gjennom byggesaker til å utvikle løsningen for plan- og oppmåling, som er egne selvkostområder. Det eksisterer hverken fond eller midler innenfor rammen til selvkostområdene innen plan og oppmåling i Lillestrøm kommune. Det vil derfor være nødvendig med ekstra midler for å kunne videreutvikle hele verdikjeden innenfor plan, byggesak og geodata. Det er behov for å tilrettelegge, slik at tjenester og komponenter fungerer sømløst uavhengig av systemleverandør, og hente ut gevinster fra de løsninger som er anskaffet.

Midlene er tenkt benyttet til kartlegging av arbeidsprosesser og tilpasning av løsninger som byttes innenfor plan-, byggesak- og geodata. Hensikten er å bidra til bedre tjenester rettet mot innbygger og næringsliv, en effektivisering av plan- og byggesaksbehandlingen og en mer standardisert og etterprøvbar saksbehandling.

Felles GIS-plattform

Avtale på ny GIS-plattform for Lillestrøm kommune tok ikke hensyn til økte vedlikeholdskostnader i kontraktsperioden, og at det har vært behov for ta i bruk flere av tjenester underveis. Plattformen brukes i dag til en rekke interne og eksterne tjenester. Det er behov for økte midler til å dekke vedlikeholdskostnadene fremover.

Kommunedelplan for naturmangfold

I behandling av budsjettsaken 2020 (PS67/19) og kommunal planstrategi (PS155/20 KST 07.10.20) er det vedtatt at Lillestrøm kommune skal utarbeide en kommunedelplan for naturmangfold. Dette skal være en plan for ivaretagelse av naturmangfold, naturtyper og landskapsformer (hu. raver), og planen skal

ses i sammenheng med kommunens øvrige planverk, og særlig kommuneplanens arealdel. Utarbeidelse av en naturmangfoldsplan anses å være sentral dersom kommunen skal nå sine mål om bærekraftig utvikling, og særlig innsatsområdet om miljø og klima. Her er det blant annet satt mål om at kommunen skal redusere klimautslipp og ha en god ressursforvaltning samtidig som vi skal håndtere forventet vekst. Delmål om kunnskapsbasert og varsom arealforvaltning sier at hensynet til naturmangfoldet i kommunen er viktig.

For å utbreide planen er det nødvendig å gjøre kartlegginger (blant annet viltkartlegging), og et grundig kunnskapsgrunnlag må utarbeides og analyseres. I tillegg kommer utarbeidelse av plandokumenter. Det er anslått behov til konsulentbistand med 0,1 mill. kroner til kartlegging og 0,3 mill. kroner til kunnskapsgrunnlag og plandokumenter.

Korrigerer av bemanningsplan for selvkostområdene

I bemanningsplankuttet som ligger inne i økonomiplanen er det ikke tatt hensyn til at ca. 50 % av de ansatte på By- og stedsutvikling jobber på selvkostområder. Hvis kuttene i bemanningsplanen gjennomføres vil det berøre dobbelt så mange av de ansatte som jobber utenfor selvkostområdene enn det som er bemanningsplanens intensjon. Det betyr at kuttene i bemanningsplanen ikke realistiske.

Miljøforvaltning

Strategi og analyse har ifølge bemanningsplanen 1,5 stilling på miljørådgivning. Etter kommunesammenslåingen har Lillestrøm kommune blitt en langt større i areal og saksantall, mens bemanningen på dette fagområdet knapt har blitt økt (var samlet litt over 1 stilling før 2020). Dette har ført til at det er stort press på disse fagressursene til oppfølging av saker som typisk er miljøforvaltningssaker, og rådgivning i plan- og byggesaker.

Det store antallet saker på miljøområdet fører til at det ikke har vært mulig å finne kapasitet til å sette i gang større overordnede planleggingoppgaver. Kommunen vedtok allerede i 2019 at det skal utarbeides en kommunedelplan for naturmangfold (PS67/19 budsjettbehandling 2020), og dette er senere bekreftet i kommunal planstrategi (PS155/20, KST07.10.20). Planstrategien sier også at det skal utarbeides en ravineplan for Lillestrøm kommune. Disse arbeidene er det ikke kapasitet til å starte opp. Midler til konsulentbistand i miljøforvaltning vil redusere arbeidsbyrden på miljø når det gjelder oppfølging av saker tilknyttet miljøforvaltning, reguleringsplaner og byggesak.

Ny stilling på faggruppe for klima og miljø

Bærekraftsmålene har sterk forankring i Lillestrøm kommune, og det er vedtatt delmål om at kommunen skal ha en kunnskapsbasert og varsom arealforvaltning. Miljø- og naturforvaltning er knyttet tett opp til forvaltning av arealene. Økende antall plan- og byggesaker genererer også merarbeid på miljøområdet. Dette gir seg uttrykk i både behov for flere strategiske, større planer på faggruppen for klima og miljø, men også rådgivning og oppfølging på saksbehandlernivå, i ulike områder av kommunen. Henvendelser fra innbyggerne er også merkbart økende. For å kunne innfri forventningene til hva strategi og analyse skal levere står antall årsverk avsatt til miljøforvaltning for lavt. I dag er vi 1,5 årsverk som er dedikert til miljøforvaltning, mens behovet er anslått å være 2,5 årsverk.

Det er ønskelig å øke antall stillinger på strategi og analyse, faggruppe klima og miljø, med en 100 % fast stilling.

Ny stilling på faggruppe for samferdsel

I tråd med bemanningsplanen har faggruppen for samferdsel på strategi og analyse i dag fire stillingshjemler. Av disse stillingene er det blant annet en som har ansvar for sykkelprosjektet, og en for

overordnede, regionale planprosesser (byvekstavtalen). På faggruppe for samferdsel brukes anslagsvis 1,5 stilling på å svare på henvendelser og drive med trafikkfaglig rådgivning til planer og byggesaker. Avdelingen opplever å ha utfordringer med manglende kapasitet på samferdselsområdet, og behovet for ressursbruk til plan og byggesaker anslås til 2,5 stillinger. Dette gir seg særlig utslag på to forhold.

1. Avdelingen klarer ikke å opprettholde ønsket kvalitet og tidsbruk ved trafikkfaglig rådgivning og svar på henvendelser i detaljreguleringsplaner og byggesaker. Avdelingens kapasitet til å bidra i planlegging av områdeplaner er dessuten for begrenset. I detaljreguleringsplaner og byggesaker fører dette til at kvaliteten i uttalelser og innspill fra faggruppa til tider kan få noe lavere kvalitet enn ønsket, og det hender jevnlig at det ikke er mulig for avdelingen å gi svar på henvender innen interne frister. Det har hendt at forsinkelse på uttalelser fra strategi og analyse har ført til fristovertreddelser i byggesaker, noe som igjen har ført til reduserte gebyrinntekter.
2. Oppstart og gjennomføring i viktige plan- og strategiarbeid på samferdselsområdet har blitt forsinket. Jf. vedtak av kommunal planstrategi (PS155/20, KST 07.10.20) skal det utarbeides strategi for mobilitet i perioden 20-23. Dette arbeidet kan ikke startes opp i 2021, av hensyn til faggruppens ressursituasjon. Dette er et stort og faglig krevende arbeid, som det er stilt store forventninger til. En fremtidsrettet strategi på dette området er sentral for at kommunen skal nå sine målsetninger om bærekraftig utvikling, og særlig innen innsatsområdet klima og miljø. Herunder har kommunen mål om reduserte klimautslipp og delmål om redusert transportbehov og grønn mobilitet.

Det ønskes derfor å øke avdelingens bemanning med en 100 % fast stilling på faggruppe for samferdsel.

Videreføring av byutviklingsplanarbeidet

Byutviklingsplanarbeidet må følges opp med overvannsplan, områdemodellarbeid, detaljering på viktige punkter. Foreslåtte løsninger må detaljeres med kvartalsovergripende planer for blågrønngrå infrastruktur, slik at den kan detaljere krav til detaljreguleringer for hvert enkelte kvartal.

Investeringer i økonomiplanen

Neste år er det foreslått investeringer for 1,55 milliarder kroner. Det er lagt inn store endringer i investeringsplanen når det gjelder skolebehovsplanen, hvor størstedelen av investeringene er tatt ut. Investeringsnivået for skolebygg er likevel det største med nærmere 1,4 milliarder i fireårsperioden. Avgiftsfinansierte investeringer ligger på 745 millioner i fireårsperioden.



Det er lagt inn følgende investeringer i perioden (bruttotall i 1000 kroner):

	2022	2023	2024	2025	Sum 2022-2025
Investeringer	1 578 351	697 768	753 288	423 682	3 453 089

I forrige økonomiplan lå det inne investeringer med totalt 965 millioner kroner i 2022. I tillegg er det overført 733 millioner kroner fra 2021 til 2022 i tertialrapportene. I økonomiplanprosessen er investeringsplanen grundig gjennomgått, og det er lagt inn merbehov samtidig som at andre investeringer er skjøvet ut i tid, redusert eller tatt ut.

Økonomiplan for 2022-2025

De største økningene fra forrige økonomiplan, når man holder overførte midler utenfor, er på følgende hovedprosjekter:

Investering (i 1000 kr)	2022	2023	2024	2025
Boliger - kjøp og salg	30 000 000	0	0	0
Volla skole	15 000 000	3 000 000	43 000 000	0
Kjøp og salg av kommunal eiendom	14 800 000	0	0	0
Eiendom - utviklingsplan	12 500 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Rehabilitering damanlegg fra NRV AS	12 500 000	0	0	0
Kjellervolla skole - bruksendring	10 000 000	0	0	0
Oppgradering barnehager - Byggherre	8 000 000	0	0	0
Oppgradering helsebygg - byggherre	6 300 000	15 400 000	10 000 000	5 000 000
Kultur og frivillighet	4 500 000	0	0	0
Oppgradering til robustbolig - Sørli boliger	4 000 000	0	0	0
Driftsovervåkning vann og avløp	2 500 000	2 500 000	0	0
Flomvern Lillestrøm by	1 000 000	25 000 000	25 000 000	0
Ny barnehage - Melby/Tømteveien	0	10 300 000	0	4 000 000
Ramstadskogen barnehage - utvidelse	0	2 000 000	3 000 000	10 000 000
Friluftsanlegg og parker	0	9 000 000	6 000 000	0

I tillegg er det lagt inn økninger som følge av politisk vedtak på enkelte investeringer.

På eiendomsskatteprosjektet Husebylåven er det lagt inn forslag om økning på 10 millioner kroner, som følge av prisstigningen som har vært etter at den økonomiske rammen ble vedtatt av politikken. Eiendomsskatteprosjektet Bro Skjærvagapet er også økt i tråd med foreløpige kalkyler.

Det er lagt inn store endringer i investeringsplanen når det gjelder skolebehovsplanen, hvor størstedelen av investeringene er tatt ut. Se egen omtale av investeringer under tjenesteområde Oppvekst.

Ordinære investeringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
Investeringsprosjekter					
ADMINISTRASJON OG LEDELSE					
IT-investeringer	5 474	3 000	3 000	3 000	14 474
Sentrale forutsetninger inv.	13 000	13 000	13 000	13 000	52 000
Sum ADMINISTRASJON OG LEDELSE	18 474	16 000	16 000	16 000	66 474
OPPVEKST					
Dalen barnehage - nybygg	6 000	0	0	0	6 000
Dalen skole - rehabilitering av svømmebasseng	20 000	5 000	0	0	25 000
Kjellervolla skole - bruksendring	38 000	0	0	0	38 000
Ny barnehage - Melby/Tømteveien	0	10 300	0	4 000	14 300
Oppgradering barnehager - Byggherre	8 000	0	0	0	8 000
Ramstadskogen barnehage - utvidelse	0	2 000	3 000	15 000	20 000
Sagelva barnehage	42 000	0	0	0	42 000
Skolebehovsplan for Lillestrøm	280 001	37 000	300 000	150 000	767 001
Sophie Radich skole - nybygg	250 000	0	0	0	250 000
Volla barnehage	28 000	0	0	0	28 000
Volla skole	60 000	120 000	98 000	0	278 000
Sum OPPVEKST	732 001	174 300	401 000	169 000	1 476 301
HELSE OG MESTRING					
Helse og mestring, generell ramme	7 125	2 000	0	0	9 125
Leirsundveien - robustboliger	52 000	0	0	0	52 000
Nytt sentralkjøkken/sentralvaskeri	1 000	0	0	0	1 000
Oppgradering helsebygg - byggherre	6 300	15 400	10 000	5 000	36 700
Oppgradering til robustbolig - Sørli boliger	4 000	0	0	0	4 000
Sørum legevakt - nye lokaler Verkstedgården	32 128	0	0	0	32 128
Sørum sykehjem - ombygging til omsorgsboliger	30 000	68 500	0	0	98 500
Velferdsteknologi	6 000	3 000	3 000	3 000	15 000
Sum HELSE OG MESTRING	138 553	88 900	13 000	8 000	248 453
KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN					
Anskaffelse av biladministrasjonsverktøy	2 000	0	0	0	2 000
Blaker kirkegård - utvidelse og rehabilitering	48 000	0	0	0	48 000
Boliger - kjøp og salg	30 000	0	0	0	30 000
By- og stedsutvikling	2 578	0	0	0	2 578
Eiendom - utviklingsplan	22 500	20 000	20 000	20 000	82 500
Enøk-investeringer	2 250	2 250	2 250	2 250	9 000
Flomvern	9 662	25 000	25 000	0	59 662
Forskuttering fylkesveier	5 398	0	0	0	5 398
Friluftsanlegg og parker	2 274	10 000	7 000	1 000	20 274
Frogner kirkegård - utvidelse	5 000	0	25 000	0	30 000
Idrett	18 485	0	0	0	18 485
Investeringer Kirkelig fellesråd	3 700	4 500	5 500	2 500	16 200
Kjøp og salg av kommunal eiendom	14 800	0	0	0	14 800
Kultur og frivillighet	7 050	1 750	1 750	1 750	12 300
Kunstnerisk utsmykning	7 982	1 600	0	0	9 582
Kvartal 1 innredning, utstyr og inventar - Bibliotek og kulturskole	20 800	0	0	0	20 800
Ladepunkter til fossilfrie biler	3 000	3 000	0	0	6 000
Lillestrøm sykkelby	2 200	1 200	1 200	1 200	5 800
Maskiner og biler - utedrift	15 284	14 532	13 112	14 075	57 003
Nytt snødeponi	0	1 500	0	0	1 500
Rehabilitering av kunstgressbaner	6 063	0	0	0	6 063

Økonomiplan for 2022-2025

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
Investeringsprosjekter					
Rehabilitering damanlegg fra NRV AS	12 500	0	0	0	12 500
Samferdsel - hovedplaner	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
Samferdsel – Overordnet prosjektering	2 900	500	500	500	4 400
Skedsmo gravlund - opparbeide urnefelt	5 000	25 000	0	0	30 000
Skjetten skytebane - regulering	1 000	0	0	0	1 000
Sørumsand brannstasjon	112 000	18 800	0	0	130 800
Vann og elvesikring, friluftsområder	150	0	0	0	150
Vei - overtakelse justeringsrett MVAkomp	3 895	3 895	3 895	3 504	15 189
Veilys	10 000	8 400	8 400	8 400	35 200
Sum KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	396 471	161 927	133 607	75 179	767 184
Sum	1 285 499	441 127	563 607	268 179	2 558 413

Avg.finansierte investeringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
Investeringsprosjekter					
KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN					
Brånåsdalen	5 900	0	0	0	5 900
Driftsovervåkning vann og avløp	2 500	2 500	0	0	5 000
Maskiner og biler - utedrift	11 658	7 850	4 350	300	24 158
Solberg, vei, vann og avløp	33 000	42 000	37 040	0	112 040
Storgata - vann og avløp	22 000	0	0	0	22 000
VA - overtakelse justeringsrett MVA	2 791	2 791	2 791	2 704	11 078
Vann og avløp - hovedplaner	155 000	160 000	125 000	125 000	565 000
Sum KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	232 849	215 141	169 181	128 004	745 176
Sum	232 849	215 141	169 181	128 004	745 176

Eiendomskattinvesteringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
Investeringsprosjekter					
KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN					
E-skatt - Bro Skjævrågapet	2 256	2 000	18 000	25 000	47 256
E-skatt - Husebylåven	30 000	37 000	0	0	67 000
E-skatt - inv vei og trafikkisikring	5 260	2 500	2 500	2 500	12 760
Idrett	12 586	0	0	0	12 586
Rehabilitering av kunstgressbaner	9 900	0	0	0	9 900
Sum KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	60 003	41 500	20 500	27 500	149 503
Sum	60 003	41 500	20 500	27 500	149 503

Ordinære investeringer

Administrasjon og ledelse

IT-investeringer

IKT, investeringsramme

Det er hvert år lagt inn en ramme til utskifting av sentralt datautstyr.

Sentralt datautstyr må byttes ut og oppgraderes hvert 3-5 år for å opprettholde god kapasitet, funksjonalitet og ytelse.

Pengene på dette prosjektet vil da brukes til å gjøre investeringer på slikt utstyr.

Vi trenger da å overføre midler vi ikke bruker til neste år for å dekke inn større kostnader som kommer hvert 3-5 år.

IKT, Fiberoptisk plan

Det er hvert år lagt inn en ramme til utbygging av fiber mellom kommunens ulike lokasjoner.

Vi har en forpliktende avtale med Akershus Energi Varme om felles utbygging av fiber i alle fjernvarme grøfter. Denne avtalen gjør at vi kan bygge et fibernett i kommunen vår til en veldig redusert kostnad.

At kommunen eier sitt eget fibernett gir en svært effektiv og rimelig løsning for kommunikasjon sammenliknet med leie av kapasitet fra eksterne leverandører.

Sentrale forutsetninger inv.

Det avsettes et årlig beløp til egenkapitaltilskudd KLP. Det er ikke anledning til å finansiere egenkapitaltilskudd med bruk av lån. Egenkapitaltilskuddet er forutsatt finansiert med overføring av midler fra driftsbudsjettet.

Oppvekst

Dalen barnehage - nybygg

Dalen barnehage er bygget som en 4-avdelings barnehage for 80 barn i tilknytting til Dalen skole, med en samlet brutto kostnadsramme på 68,372 mill. kroner. Barnehagen stod klar til barnehagestart i 2020.

Gjenstående budsjetttramme er overført fra 2021 til 2022 i 2. tertial 2021, og vil bli avsatt til et eget felles prosjekt for oppfølging av prosjekter i garantitiden i 1. tertialrapport 2022.



Dalen skole - rehabilitering av svømmebasseng

Svømmebassenget på Dalen skole har behov for omfattende rehabilitering, og bassenget vil måtte stenges ned uten disse arbeidene. Prosjektet ble påbegynt i 2021 og hoveddelen av arbeidene vil bli utført i 2022.

Kjellervolla skole - bruksendring

I henhold til skolebehovsplanen skal Kjellervolla ungdomsskole bygges om til barneskole. Prosjektet skal stå ferdig til det tidspunktet Sophie Radich skole tas i bruk, høsten 2022. Elevene på Volla skole vil da flyttes over til Kjellervolla skole mens Volla skole rehabiliteres. Sett opp mot opprinnelig budsjett, er total prosjektkostnad økt fra 30 til 40 mill. kroner for å ta høyde for alle nødvendige arbeider samt avsetninger til uforutsette utgifter.

På bakgrunn av befolkningsveksten i området og mulighetsrommet når Sophie Radich skole ferdigstilles, mener kommunedirektøren det er nødvendig å påbegynne arbeidene med Kjellervolla skole nå, selv om revisjonen av skolebehovsplanen først vil komme til politisk behandling våren 2022.

For alle prosjekter i skolebehovsplanen er det så langt lagt frem kostnadsestimater som tar utgangspunkt i arealer og erfaringstall for rehabilitering eller nybygg. Estimatenes baserer seg så langt i

liten grad på vurdering av stedlige forhold og har ikke avsetninger til risiko og uforutsette kostnader. Etterhvert som prosjektene blir mer bearbeidet vil nøyaktige budsjetter bli lagt frem for politisk behandling, enten i forbindelse med budsjett eller som egne saker.

Ny barnehage - Melby/Tømteveien

I henhold til barnehagebehovsplanen er det ønskelig å etablere ny barnehage i Tømteveien på Skjetten med inntil 8 avdelinger. Barnehagen vil erstatte Breidablikk og Uglebakken barnehager.

Tomten er regulert, og kommunen må bidra økonomisk til realisering av infrastruktur i området med et beløp i 2023. Barnehagen er foreløpig planlagt med ferdigstillelse i 2028. Det jobbes med en plan om avlastning i mellomperioden.

Oppgradering barnehager - Byggherre

Fjellboveien barnehage har siden oppstart hatt store problemer med ras og erosjon i et område bak barnehagen. Området er gjerdet inn, men utilgjengelig som uteoppholdsareal. Det er ønskelig å utbedre forholdene slik at området sikres godt og blir et område barnehagen kan ta i bruk.

Ramstadskogen barnehage - utvidelse

I henhold til barnehagebehovsplanen må Ramstadskogen barnehage utvides med 65 plasser. I barnehagebehovsplanen er det beskrevet at arbeidene skal påbegynnes i 2021 og forventes ferdigstilt 2024. Det ble i planen anslått en total kostnad på 35 mill. kroner. Ved nærmere undersøkelser er det ikke realistisk å bygge ut barnehagen for et så lavt beløp, og budsjettet økes til totalt 50 mill. kroner. Videre er forventet befolkningsvekst i området noe lavere enn tidligere forutsatt og det er noe ledig kapasitet i omkringliggende barnehager. På grunn av kommunens økonomiske situasjon anbefales det å utsette prosjektet slik at ferdigstillelse blir i 2026.

For alle prosjekter i barnehagebehovsplanen er det så langt lagt frem kostnadsestimater som tar utgangspunkt i arealer og erfaringstall for rehabilitering eller nybygg. Estimatenes baserer seg så langt i liten grad på vurdering av stedlige forhold og har ikke avsetninger til risiko og uforutsette kostnader. Etterhvert som prosjektene blir mer bearbeidet vil nøyaktige budsjetter bli lagt frem for politisk behandling, enten i forbindelse med budsjett eller som egne saker.

Sagelva barnehage

Arbeidene med nye Sagelva og Volla barnehager er i slutfasen, og det er planlagt at barnehagene kan tas i bruk primo 2021. Prosjektene leveres innenfor budsjett og til avtalt kvalitet. Fremdriften er forsinket med 1-2 måneder, med overtakelse fra entreprenør medio februar 2022.



Skolebehovsplan for Lillestrøm

I påvente av revidert skolebehovsplan er det lagt inn en ramme hvert år i budsjettet som skal dekke nødvendige investeringer i skolebygg, nye og gamle.

Sophie Radich skole - nybygg

Byggingen av Sophie Radich skole er i gang. Skolen vil bli tatt i bruk ved skolestart høsten 2022. Skolen skal være mekanisk ferdigstilt 1. mars 2022, med overtakelse fra entreprenør 1. juni 2022. En egen anskaffelse på inventar pågår i disse dager.

Prosjektet er i rute, men fremdriften er stram. Økonomistyringen er god og i henhold til budsjett.



Volla barnehage

Arbeidene med nye Sagelva og Volla barnehager er i slutfasen, og det er planlagt at barnehagene kan tas i bruk primo 2021. Prosjektene leveres innenfor budsjett og til avtalt kvalitet. Fremdriften er forsinket med 1-2 måneder, med overtakelse fra entreprenør medio februar 2022.

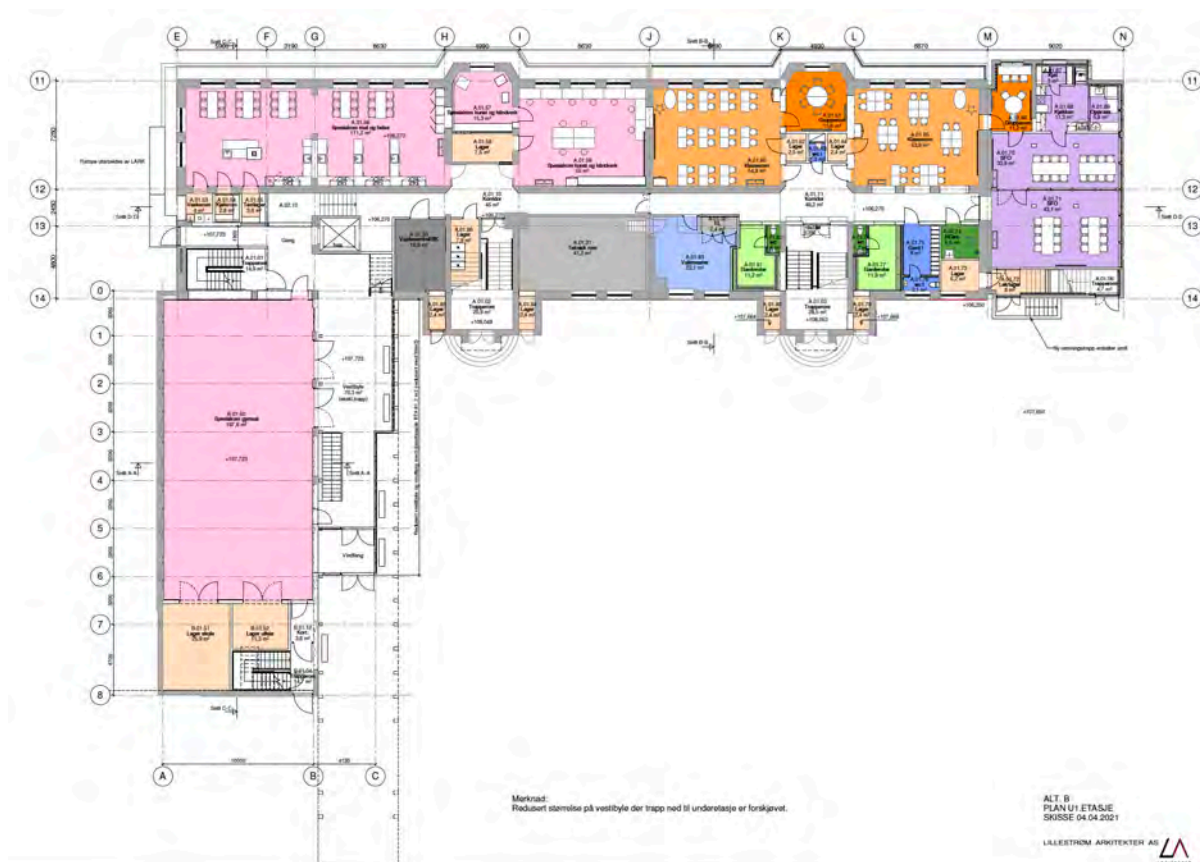


Volla skole

Volla skole har behov for omfattende rehabilitering. I forbindelse med etableringen av Sophie Radich skole vil Kjellervolla skole kunne omdisponeres til barneskole. Elevene fra Volla skole vil kunne gå på Kjellervolla skole i byggeperioden som da vil løpe fra høsten 2022 og frem til skolestart høsten 2024.

På bakgrunn av befolkningsveksten i området og mulighetsrommet når Sophie Radich skole ferdigstilles, mener kommunedirektøren det er nødvendig å påbegynne arbeidene med Volla skole nå, selv om revisjonen av skolebehovsplanen først vil komme til politisk behandling våren 2022.

Våren 2021 ble det konseptvalg for prosjektet behandlet i kommunestyret, og det ble besluttet å jobbe videre med konsept B. Ny kalkyle framlagt i saken var på 285,7 mill. kroner, og dette beløpet er nå innarbeidet i økonomiplanen.



Helse og mestring

Helse og mestring, generell ramme

Innenfor et såpass stort tjenesteområde som helse og mestring er, oppstår det hvert år behov for å foreta mindre investeringer. Det er lagt inn 2,375 mill. kroner i 2022 og 2 mill. kroner i 2023 til denne type formål. I tillegg ligger det inne en del midler som er overført fra 2021 til 2022.

Leirsundveien - robustboliger

Prosjektet er godt i gang og byggearbeider pågår. Forventet ferdigstillelse desember 2022.



Nytt sentralkjøkken/sentralvaskeri

Kommunen vil snart måtte etablere nytt sentralkjøkken og sentralvaskeri ettersom dagens fasiliteter er utdatert. Det ble i 2021 påbegynt et forprosjekt for å se på ulike muligheter, herunder ulike tomter og konsepter. Forprosjektarbeidet er planlagt avsluttet i 2022.

Kommunedirektøren har så langt ikke lagt inn et investeringsbeløp for selve gjennomføringen av prosjektet i gjeldende økonomiperiode. I forbindelse med ovennevnte utredning vil kommunedirektøren komme tilbake til kostnader og fremdrift.

Oppgradering helsebygg - byggherre

Hovedprosjektet omfatter flere viktige, nye investeringsprosjekter på kommunens sykehjem. I 2022 foreslås det midler til å ferdigstille branntiltak på LIBOS/Kjærulfsgate som allerede er i gang, samt rehabilitering av kjøkken på Libos og opparbeidelse av nytt uteområde på Skedsmotun. I 2023 og videre er det lagt inn midler til nødstrømsaggregat på Stalsberg, Åråsveien og Lillestrøm bbs, komfortkjøling på demensavdelingen på Sørvald og branntiltak på Stalsberg.

Oppgradering til robustbolig - Sørli boliger

Det er nødvendig å oppgradere en av boenhetene på Sørli bofellesskap til hardbruk standard. Prosjektet omfatter også oppgraderinger av sprinkling og de øvrige kommunale leilighetene.

Budsjettet er økt fra 11 til 15 mill. kroner, for på den måten å kunne totalrehabilitere boligene og samtidig utløse husbankfinansiering. Inntekten er så langt ikke lagt inn i budsjettet, men vil bli innarbeidet i 1. tertialrapport 2022.

Sørum legevakt - nye lokaler Verkstedgården

I henhold til kommunestyrevedtak 156/21 er det besluttet å inngå kontrakt med entreprenør om å gjennomføre byggearbeider for å etablere ny oppmøtelegevakt på Sørumsand i Verkstedgården. Prosjektet har forventet byggestart på nyåret og vil stå klart i tredje kvartal 2022.

Prosjektet gjennomføres samtidig som nødvendig fasaderehabilitering av Verkstedgården. Prosjektene er samlet i samme hovedprosjekt. Iht. ovennevnte sak er budsjettene for begge prosjekter økt med til sammen 14 mill. kroner.

I tillegg til de ovennevnte prosjektene er det også lagt inn 2,5 mill. kroner til ny lokaler til hjemmetjenesten i Verkstedgården.

Sørum sykehjem - ombygging til omsorgsboliger

Det ble i kommunestyresak 140/20, behandlet i september 2020, vedtatt å jobbe videre med et prosjekt hvor det skal etableres omsorgsboliger i tidligere Sørum sykehjem. Prosjektet har en anslått total kostnadsramme på 102 mill. kroner.

Utsendelse av anbud var planlagt våren 2021, men er dessverre forsinket på grunn av kapasitetsutfordringer internt i kommunen. Utsendelse av anbud er nå planlagt før jul, og byggearbeider kan påbegynnes våren 2022.

Det blir lagt frem egen sak for politisk beslutning innen kontraktinngåelse.

Velferdsteknologi

Det er avsatt 3 mill. kroner årlig til velferdsteknologiske løsninger i tjenesteområdet helse og mestring.

Kultur, miljø og samfunn

Anskaffelse av biladministrasjonsverktøy

Det ble i 2021 bevilget penger til å anskaffe verktøy for forvaltning av kommunens bilpark. Hensikten er å kunne koordinere bruken av biler slik at bruk og antall optimaliseres, samt at kommunen har kontroll på kjørte kilometere med tanke på leasingavtaler mv.

Arbeidet har blitt noe forsinket på grunn av ressursmangel i administrasjonen, men arbeidet med anskaffelse er nå i gang. Midlene er overført fra 2021 til 2022.

Blaker kirkegård - utvidelse og rehabilitering

Det gamle kapellet på Blaker kirke trenger å rehabiliteres for å verne et viktig kulturminne. Prosjektet omfatter også utvidelse av Blaker kirkegård, herunder kistegraver, urnegraver, minnelund og ny driftsbygning. I tillegg vil det foretas enkelte mindre endringer på eksisterende kirkegård, blant annet bedre parkeringsmuligheter.

Prosjektet ble første gang vedtatt i årsbudsjett 2019 i tidligere Sørums kommun. Det ble den gangen skissert at hele prosjektet ville koste 60 mill. kroner, hvorav 40 mill. kroner var avsatt til utvidelse av kirkegården, 10 mill. kroner til driftsbygg og 10 mill. kroner til rehabilitering av kapell. Kostnadsestimatene ble satt på et tidspunkt lenge før oppstart av prosjektering og innhenting av priser.

Entreprenør for arbeidene med utvidelse av kirkegården er kontrahert, men arbeidene er dessverre ikke igangsatt. Årsaken til dette er mangelfull leveranse fra kommunens innleide prosjekteringsteam og ansvarlig søker, noe som har ført til at prosjektet enda ikke har fått godkjent byggevedtak. Det jobbes iherdig med å få dette på plass.

Prosjektering av driftsbygget er godt i gang og det er forventet anbudskonkurranse i løpet av kort tid. Kommunen har i forbindelse med driftsbygget byttet ut arkitekt og prosjekteringsteam. Så langt viser kalkylene at 10 mill. kroner til driftsbygget er alt for lite og det er lagt inn en økning i prosjektets totale ramme med 12 mill. kroner slik at det helt nødvendige driftsbygget kan bli realisert. Budsjettøkningen omfatter også avsetninger til reserver og uforutsette kostnader.

Arbeidet med kapellet er så vidt påbegynt. Det er foreløpig uklart om de 10 mill. kronene som er avsatt i budsjettet er tilstrekkelig, men kommunedirektøren vil legge frem egen sak om kapellet i løpet av 2022.



Boliger - kjøp og salg

Lillestrøm kommunale boliger (LKB) i kommunalområde Eiendom kjøper og selger kommunale boliger fortløpende for å optimalisere boligmassen, både med hensyn til behov, lokalisering, kvalitet og for å sikre mest mulig kostnadseffektiv drift.

I økonomiperioden forventes det at flere leiligheter i Haugen og Lillehaugen borettslag blir solgt. Nøyaktig tidspunkt og omfang er vanskelig å forutse, og forventede inntekter i budsjettet er derfor grove anslag. Før et salg vil flere av boligene få en oppgradering.

Lillestrøm kommune har sammenlignet med andre kommuner en lav andel kommunale boliger sett i lys av befolkningen. Kommunedirektøren foreslår å bevilge 30 millioner i 2022 til kjøp av boliger. Dette vil utgjøre et sted mellom 7-8 nye boliger. De nye boligene kommer i tillegg til 1 til 1 utskifting av eldre boliger. De 30 mill. kronene finansieres med låneopptak, da investeringsfondet til LKB begynner å bli betydelig redusert. Kommunedirektøren anbefaler at fondet holdes på et minimumsnivå (25-30 mill. kroner) slik at administrasjonen har anledning til å kjøpe boliger i løpet av budsjettåret eller uforutsette større rehabiliteringer av eiendommer ved akutt behov.

By- og stedsutvikling

Overførte midler fra 2021 til 2022 til prosjektet utvikling av Stortorget.

Eiendom - utviklingsplan

Det er behov for en generell ramme til investeringsprosjekter på kommunale bygg. Avsetningen skal dekke kostnader til nødvendige investeringstiltak på bygningsmassen, eksempelvis oppgraderinger av tekniske anlegg som ventilasjon og kjøling av sykehjemmene, adgangskontrollsystemer og heiser. Tiltakene vil i hovedsak være knyttet til helse, miljø og sikkerhet.

For 2022 vil beløpet blant annet gå til oppgradering flere ventilasjonsanlegg og utskifting av heiser i flere bygg.

Enøk-investeringer

Det er avsatt 2,250 mill. kroner hvert år i perioden til ENØK-tiltak.

Flomvern

I tillegg til overførte midler fra 2021 til 2022 for det pågående prosjektet flomvoll Leirsund, foreslås det å avsette midler til flomsikring av Lillestrøm by for flom med gjentakintervall 200 år/1000 år. Det er krav om at boligbebyggelse skal være sikret mot 200 års flom og spesielt kritiske bygg skal være sikret mot 1000 års flom. Flomsikringen skal være permanent og uten organisatoriske tiltak, dvs. sandsekker, flompølser o.l.

Dagens flomsikring av Lillestrøm dekker flom med gjentakintervall 100 år uten slike tiltak. Det bør gjennomføres et forprosjekt for å vurdere hvordan flomsikringen kan utvikles slik at den dekker flom med gjentakintervall 200 år og 1000 år.

Forskuttering fylkesveier

Overførte midler fra 2021 til 2022 til prosjektet forskuttering av gang-/sykkelvei langs fv. 171.

Friluftsanlegg og parker

Hovedprosjektet Friluftsanlegg og parker har en rammebevilgning på 1 mill. kroner årlig i økonomiplanperioden. Midlene er planlagt til lettere opparbeiding av utendørs møteplasser med lyssetting, benker, grillplasser, brygger og lignende, samt etablering av apparater for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet på ulike steder i kommunen.

Det foreslås en økning på 15 mill. kroner på hovedprosjektet til eget prosjekt til ferdigstilling av Sagstien i 2023 og 2024. Sagstien er en tursti som strekker seg fra Skjærvagapet nederst i Sagdalen til Lørenskog grense, hvor det gjenstår å opparbeide to strekninger. Dette gjelder strekningene fra Parkodden til sammenkobling av stien mot allerede opparbeidet sti i tilknytning til Strømmen storsenter. Tiltaket med å ferdigstille denne delen er ferdig prosjektert og planlagt gjennomført i 2023. Beregnet kostnaden er 9,0 mill kroner. Strekningen fra nedre del av Strømsveien gjennom båthavna til Skjærvaveien ble opparbeidet i 2020. En videreføring av stien herfra til Mølleparken med planfri kryssing av Skjetteneveien, står fremdeles ugjort. Dette tiltaket planlegges gjennomført i 2024 til en beregnet kostnad på 6,0 mill kroner.

Frogner kirkegård - utvidelse

Det er tidligere vedtatt utvidelse av Frogner kirkegård. Arbeidet har avvartet noe på grunn av usikkerhet for behovet av gravplasser i forbindelse med kommunesammenslåingen.

Det ble i 2019 påbegynt et arbeid med minnelund på Frogner kirke. Minnelunden vil avlaste behovet for gravplasser noe.

Kommunedirektøren foreslår å utsette investeringen på Frogner kirkegård til 2024. Det settes av 5 mill. kroner i 2022 til oppstart av reguleringsarbeider.

Idrett

Hovedprosjektet innbefatter investeringsprosjekter knyttet til idrettsanlegg som er blitt prioritert ut fra temaplanen for friluftsliv og idrett. Noen av prosjektene er ordinære prosjekter, og noen er eiendomsskatteprosjekter.

Hoveddelen av midlene i 2022 er overførte midler fra 2021. I tillegg ligger det midler til asfaltering av parkeringsplass ved Fethallen, som skissert i tidligere økonomiplaner. Videre oppjusteres utgiftsrammen for enkelte prosjekter som kommunen vil motta spillemidler for, hvor budsjettene ikke har gjenspeilet dette.

Prosjekter som ligger under hovedprosjektet er snøproduksjonsanlegg skistadion Skedsmo Tæruddalen, ny flombelysning Strømmen stadion, veier utearealer Strømmen stadion, kampsportlokaler Åråsveien, ny gressbane Fedrelandet, idrettsanlegg Sørumsand og kunstfrossen isflate i Glostrupdumpa på Skjetten.

Investeringer Kirkelig fellesråd

Årlig investeringsramme på 2,5 mill. kroner som overføres til Lillestrøm kirkelige fellesråd. I tillegg er det bevilget 7 mill. kroner fordelt i perioden 2021-2024 til nytt orgel i Fet kirke.

Kjøp og salg av kommunal eiendom

Det er lagt inn salgsinntekter (anslag) for tomte/eiendomssalg i økonomiplanperioden 2022-2025. Beløpene er ikke koblet mot konkrete eiendommer, men er anslag basert på det kommunedirektøren vet om status og planer for den enkelte eiendom.

Prossesser med utvikling av eiendommene (i form av utarbeidelse av reguleringsplaner, inngåelse av utbyggings-/samarbeidsavtaler, avklaringer med hensyn til heftelser, etc.), samt den til enhver tid gjeldende markedssituasjon, vil ha betydning for når salg kan gjennomføres.

Salgsinntektene bidrar til generell finansiering av kommunens investeringsplan.

Det er i 2022 avsatt drøyt 14 mill. kroner til refusjonskostnader kommunen må utbetale i forbindelse med opparbeidelse av infrastruktur i tilknytning til kommunens eiendommer. Dette omfatter konkret etablering av rundkjøring i Kirkeveien på Kjeller (hvor kommunen eier en større eiendom) og planfri kryssing ved Haldenveien på Frogner (hvor kommunen eier barnehagetomt).

Kultur og frivillighet

Hovedprosjektet omfatter rehabilitering av kulturarenaer og møteplasser, samt ivaretagelse av verneverdige bygg. Formålet er å tilby befolkningen hensiktsmessige lokaler og møteplasser for aktivitet og samvær i hele kommunen. Dette er med på å styrke lokalmiljøene for ulike målgrupper, og bygger identitet og tilhørighet. Prosjektet har en årlig løpende ramme på 1, 750 mill. kroner.

Det foreslås i tillegg at det avsettes 4,5 mill. kroner i 2022 til opparbeiding av Gamle Lillestrøm park ved kulturkvartalet. Et arbeid som ble påbegynt i 2021 og planlagt ferdigstilt 2022/23. Opparbeidingen av

parken er i samsvar med foreliggende skisseprosjekt, som har en estimert kostnadsramme på 5 mill. kroner. I tillegg kommer en oppgradering av belysningen i parken.

Kunstnerisk utsmykning

Hovedprosjektet omfatter kunstutsmykninger i bygg, anlegg og uterom. Midlene som ligger på hovedprosjektet er i sin helhet overførte midler fra 2021 til 2022.

I økonomiplan for 2022-2025 er det flere prosjekter som planlegges. I tillegg til ferdigstillelse av Elvebredden kunstepark og kunstutsmykning av lokalene i Kvartal 1, er det nye prosjekter som planlegges blant annet ved Fetsund/Stasjonsstranda, Blaker skanse og mulig en offentlig utsmykning i Kvartal 8 (delfinansieres). Disse vil først bli påbegynt i 2022/2023.

Kommunedirektøren foreslår fra og med 2022 å opprette et kunstfond jf. politisk sak, for kunstnerisk utsmykning knyttet til nye og eksisterende bygg, anlegg og uterom. Avsetning av midler til fondet er tenkt gjort i driftsbudsjettet med en prosentsats på 0,5 % av årlige nye investeringsprosjekter knyttet til bygg, anlegg og uterom, hvor midlene skal benyttes til fremtidige konkrete utsmykningprosjekter.

Kvartal 1 innredning, utstyr og inventar - Bibliotek og kulturskole

Hovedprosjektet gjelder nye lokaler i Kvartal 1 til Lillestrøm bibliotek, kulturskole og øvingslokaler, beliggende i krysset mellom Kirkegata, Brogata og Jonas Liesgate. Oppføringen av bygget har vært et eget prosjekt ledet av Kvartal 1 as (Lillestrøm kommune/Delta eiendom as). Investeringene i dette prosjektet innbefatter innvendig inventar, utstyr og digitale løsninger, som utgjør totalt 18,8 mill. kroner for biblioteket og 3,5 mill. kroner for kulturskolen fordelt på 2021 og 2022. Lokalene skal være ferdigstilt til mai 2022.

Ladepunkter til fossilfrie biler

Som en følge av kommunens ambisjoner innenfor fossilfri transport er det, og vil fortsette å bli, innfasert mange tjenestebiler som går på strøm. Kommunens bilpark vil i løpet av kort tid i hovedsak bestå av elbiler.

Det er laget en oversikt over ladepunktbehovet fremover. Det er tidligere søkt om støtte fra klimasats, men søknaden ble avslått da dette nå var investeringer de forventet at kommunene selv håndterte. Det settes av 3 mill. kroner i 2022 og 2023 slik at hastigheten på utbyggingen økes.

Lillestrøm sykkelby

Dette er kommunes egenandel i sykkelby-prosjekter. Årlig bevilges 1,2 mill. kroner, mens det i 2022 også ligger overførte midler fra 2021. Det kan søkes om tilskudd fra Akershus fylkeskommune. Akershus fylkeskommune sykkelbyordning kan dekke opptil 50 % av kostnadene på prosjektene.

Maskiner og biler - utedrift

Det er et stort etterslep på utskiftning av biler og maskiner, og Miljøteknikk har utarbeidet en administrativ plan for utskiftning av biler og maskiner for å optimalisere maskinparken. Beløpene i økonomiplanperioden gjenspeiler behovet som ligger i planen.

Nytt snødeponi

Dagens deponi ved Isakveien vil i snørike vintre ikke ha nok kapasitet for Lillestrøm kommune. For å redusere kjørelengde og tid, vil etablering av et deponi i Frognerområdet være ideelt. Det er i tettbebygde arealer behovet for bortkjøring er størst. Det vil si Strømmen, Lillestrøm, Skedsmokorset og Frogner.

Nytt snødeponi vil bli utredet med planlagte politisk behandling og regulering i 2022. Opparbeidelsen av snødeponiet er ønskelig å utføre i 2023. Det settes relativt strenge krav til avrenning og kontroll av forurensing. Et nytt snødeponi må derfor opparbeides slik at eventuell forurenset avrenning kan fanges opp. Dette krever infrastruktur i avløpskummer og krav til omliggende avrenningsarealer. Vannprøver og kontroller fra snødeponier rapporteres årlig til Statsforvalteren.

Park på Sletta 12 - forskuttering av kostnader

Prosjektet er forsinket grunnet mye ukjent infrastruktur i grunnen samt nye pålegg fra miljøteknikk. Parken ferdigstilles i november 2021, men planting av trær utsettes til våren 2022.

Rehabilitering av kunstgressbaner

Hovedprosjektet omfatter rehabilitering av kunstgressbaner med en total ramme på 15,9 mill. kroner i økonomiplanperioden. Noen av prosjektene er ordinære prosjekter, og noen er eiendomsskatteprosjekter.

Midlene er overført fra 2021 til 2022. Det er planlagt ferdigstilling av rehabiliteringen av banene innen utgangen av 2022. Dette omfatter kunstgressbanene Skjetten, Sten-Tærud, Strømmen og Fedrelandet.

Rehabilitering damanlegg fra NRV AS

Lillestrøm kommune skal rehabilitere 4 dammer som er overtatt fra NRV AS. Dette gjelder Bæreggtjernet, Lunderåsdammen, Senneruddammen og Tientjern. Det er planlagt å rehabilitere 2 av dammene i 2021 og 2 dammer i 2022.

Samferdsel - hovedplaner

Samferdsel hovedplan inneholder midler til kollektivtiltak, trafikkisikring, diverse samferdselstiltak etc.

Samferdsel – Overordnet prosjektering

Det er By- og stedsutviklings avdeling for Strategi og analyse som står for prosjektering av samferdselsprosjekter, mens Miljøteknikk utfører arbeidet. Det avsettes derfor separate budsjettmidler til formålet.

Skedsmo gravlund - opparbeide urnefelt

Det pågår detaljregulering av utvidelsen av Skedsmo gravlund. Kommunedirektøren foreslår å bevilge 5 mill. kroner i 2022 til oppstart av detaljplanlegging og prosjektering. Ytterligere 25 mill. kroner er avsatt i 2023 til gjennomføring av prosjektet.

Det foreligger på det nåværende tidspunktet ingen detaljert kalkyle i prosjektet, og beløpene som ligger inne i økonomiplanen er således å betrakte som et tidlig anslag. Kommunedirektøren kommer tilbake til politikken med egen sak når prosjektet er kommet i videre prosess.

Skjetten skytebane - regulering

I henhold til tidligere politisk vedtak jobbes det med å detaljregulere området for skytebanen på Skjetten. Iht. kommuneplanen vil formålet med reguleringen være å tilrettelegge for friområde. Arbeidet er påbegynt i 2021 og planen vil komme til 1. gangs behandling i løpet av 2022.

Sørumsand brannstasjon

Lillestrøm kommune bygger ny brannstasjon på Sørumsand for Nedre Romerike brann og redningstjeneste IKS. Den nye brannstasjonen er vedtatt lagt til Lystad ved Sørumsand. Brannstasjonen skal huse ca. 12 brannkonstabler og 20 feiere. Bygget vil bli ca. 3900 m².

Med utgangspunkt i vedtaket fra kommunestyresak 91/21 har kommunen inngått kontrakt om bygging av brannstasjonen, og arbeidene er påbegynt. Prosjektets budsjett er økt i tråd med ovennevnte vedtak.

Illustrasjonen nedenfor er en foreløpig skisse.



Vann og elvesikring, friluftsområder

Midlene er overført fra 2021 til 2022, og skal benyttes til investeringer i friluftsområder.

Vei - overtakelse justeringsrett MVAkomp

Lillestrøm kommune overtar anlegg og en rett til å kreve opp momskompensasjon på veianlegg. Momskompensasjonen kreves opp over 10 år og utbetales til utbygger med fradrag for administrasjonskostnader.

Veilys

Veilys inneholder midler til utskiftning av armatur, forsyning, måling og styring av veilysanlegg, utskiftning av kabler og strekk og nyanlegg veilys. Arbeidet følger hovedplanen til veilys. I 2022 ligger det også noe overførte midler fra 2021.

Avg.finansierte investeringer

Kultur, miljø og samfunn

Brånåsdalen

Midler overført fra 2021 til 2022.

Driftsovervåkning vann og avløp

Lillestrøm kommune har i dag tre forskjellige systemer for styring og overvåkning av driftsprosesser innen vann og avløp. Dette er en arv fra de tre opprinnelige kommunene. Systemene er delvis gamle og de begynner å bli vanskelig og kostbare å drifte og vedlikeholde. Det er nødvendig med en fornyelse og harmonisering av anleggene. Antatt kostnad er kr 2,5 mill. kroner 2022 og 2,5 mill. kroner i 2023.

Maskiner og biler - utedrift

Det er et stort etterslep på utskiftning av biler og maskiner, og Miljøteknikk har utarbeidet en administrativ plan for utskiftning av biler og maskiner for å optimalisere maskinparken. Beløpene i økonomiplanperioden gjenspeiler behovet som ligger i planen.

Solberg, vei, vann og avløp

Etappe 1 av prosjekt Solberg er ferdigstilt.

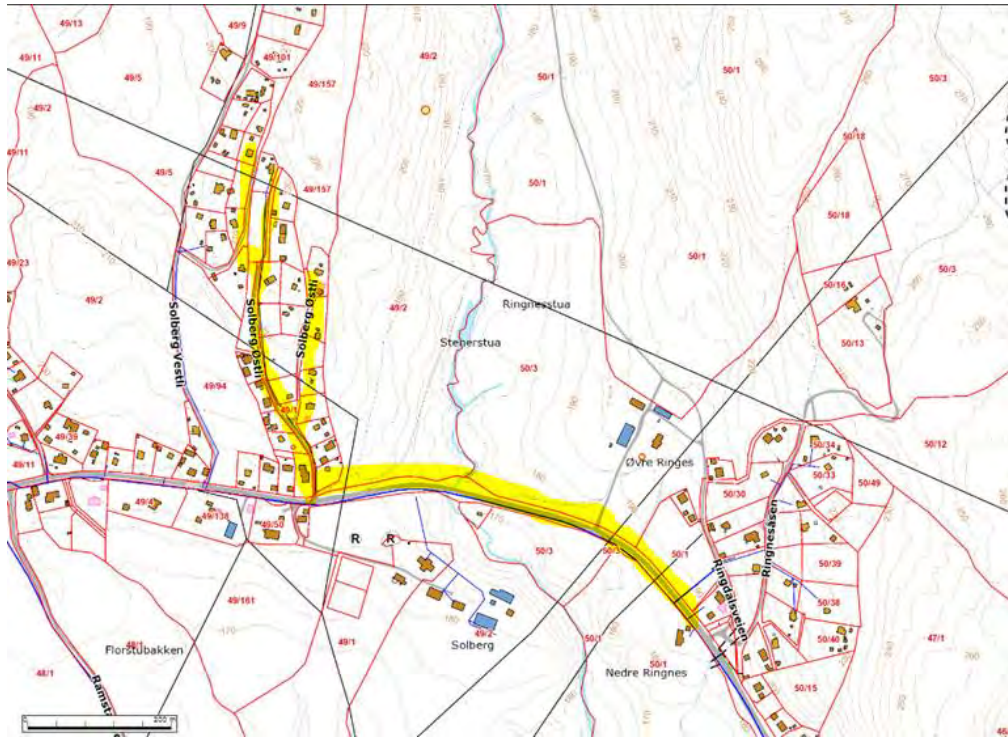
Etappe 2 der utførelse starter i begynnelsen av 2022, går fra krysset Solbergveien/Ringdalsveien til krysset Solbergveien/Solberg Østli og inn i Solberg Østli. Prosjektet omhandler etablering av nye vann- og avløpsledninger langs nordsiden av Solbergveien og i Solberg Østli.

Etappe 2 har en forsinket oppstart av byggefase grunnet utfordringer med søknadsprosesser, og skulle opprinnelig startet i 2021. Dette vil forsinke oppstart av byggefase for etappe 3 og etappe 4.

I Solbergveien skal det etableres en ny kommunal pumpestasjon for hovedspillvannsledning med tilhørende pumpeledning.

Deler av Solberg Østli skal overtas av kommunen og oppgraderes til kommunal veistandard, inkludert ny belysning. I en større del av anleggsområdet er det fjell der grøftene skal etableres slik at det vil bli behov for både sprenging for grøfter for VA-ledninger. Anlegget har en total lengde på 1460 m for VA-ledningene og 550 m for oppgraderingen av kommunal vei. 210 meter av Solberg Østli vil fortsatt forbli privat vei. Det er inngått grunnervavtaler med alle grunneiere i etappe 2.

Parallelt med anleggsarbeidet i etappe 2, vil det foregå prosjektering av etappe 3 og 4 slik at når etappe 2 er ferdigbygd, kan bygging av etappe 3 startes. Arbeid med å få på plass grunneieravtaler i etappe 3 og 4 pågår.



Bildet viser etappe 2.

Storgata - vann og avløp

Statens vegvesen rehabiliterer Storgata i Lillestrøm fra Kjeller flyplass til Parkalleen. I forbindelse med dette vil Lillestrøm kommune skifte ut eldre vannledning og separere felles avløpssystem.

Prosjekt startet i Q2 2021 og er antatt ferdigstilt Q4 2022.

VA - overtakelse justeringsrett MVA

Lillestrøm kommune overtar anlegg og en rett til å kreve opp merverdiavgift på vann- og avløpsinstallasjoner. Fradrag for inngående avgift kreves opp over 10 år og utbetales til utbygger med fradrag for administrasjonskostnader.

Vann og avløp - hovedplaner

Vann og avløp - hovedplaner inneholder midler til fornying og oppgradering av kommunes tekniske infrastruktur innenfor vann og avløp.

I 2022 er det innenfor rammebevilling VA planlagt oppstart av 12 anlegg for utførelse og 15 prosjekt som skal prosjekteres for utførelse i 2023.

Eiendomskatteinvesteringer

Kultur, miljø og samfunn

E-skatt - Bro Skjærvagapet

Det skal bygges bro over Skjævagapet, fra Gamle Strømsvei til Skjærvaveien. Det er gjennomført arkitektkonkurranse, som LINK arkitektur vant med prosjektet Skjærvabuen. Arbeidet med prosjektering er helt i oppstart.

Prosjektet har foreløpig utarbeidet en grov kalkyle. Kalkylen ble laget i forkant av arkitektkonkurransen og er ikke basert på prosjektering av det foreliggende prosjektet. Foreløpig kalkyle er på 52 mill. kroner. Deler av beløpet vil bli finansiert av utbyggere i området gjennom rekkefølgekrav og utbyggingsavtaler, og det er foreløpig uvisst hva størrelsen vil være. I den fremlagte økonomiplanen er budsjettet økt med 23,550 mill. kroner i tråd med foreløpig kalkyle, mens forutsatte inntekter fra utbyggere er holdt uendret fra forrige økonomiplan, samt er skjøvet utover i tid.

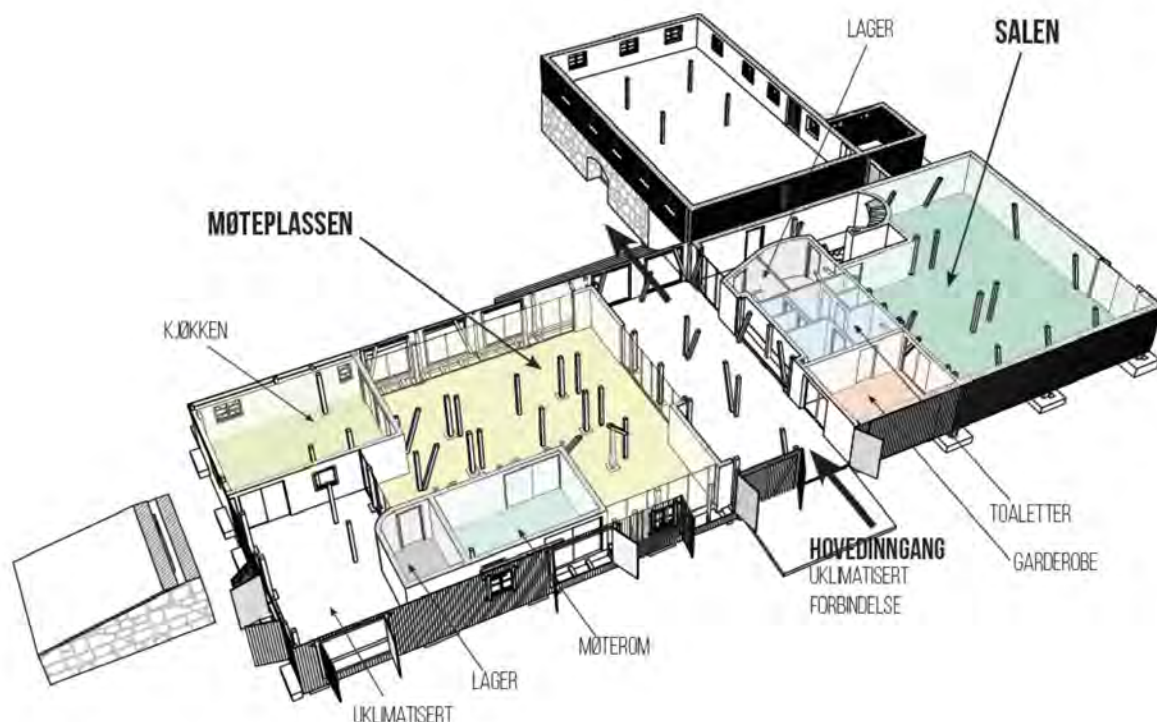


«SKJÆRVABUEN»

E-skatt - Husebylåven

I kommunestyresak 166/20, oktober 2020, ble det besluttet å jobbe videre med nytt løsningsforslag for rehabilitering av Husebylåven. Prosjektet omfatter rehabilitering av låven samt etablering av kultursal, møteplass, toaletter, kjøkken og møterom. Nøyaktig omfang vil bli avklart senere i prosjektet.

Prosjektet skulle i utgangspunktet realiseres innenfor gjenværende budsjettramme på 59 mill. kroner. På grunn av ekstraordinær prisstigning i markedet er det lagt inn et forslag til økning av budsjettrammen med 10 mill. kroner, som tilsvarer prisveksten fra 2020 til 2021/2022. Prosjektet er forventet ferdigstilt i løpet av 2023.



E-skatt - inv vei og trafikksikring

Årlig ramme som benyttes til ulike veisikkerhetstiltak som bommer, fartshumper og fortau. I 2022 ligger i tillegg midler som er overført fra 2021 til 2022.

Idrett

Hovedprosjektet innbefatter investeringsprosjekter knyttet til idrettsanlegg som er blitt prioritert ut fra temaplanen for friluftsliv og idrett. Noen av prosjektene er ordinære prosjekter, og noen er eiendomsskatteprosjekter.

Hoveddelen av midlene i 2022 er overførte midler fra 2021. I tillegg ligger det midler til asfaltering av parkeringsplass ved Fethallen, som skissert i tidligere økonomiplaner. Videre oppjusteres utgiftsrammen for enkelte prosjekter som kommunen vil motta spillemidler for, hvor budsjettene ikke har gjenspeilet dette.

Prosjekter som ligger under hovedprosjektet er snøproduksjonsanlegg skistadion Skedsmo Tærudalen, ny flombelysning Strømmen stadion, veier utearealer Strømmen stadion, kampsportlokaler Åråsveien, ny gressbane Fedrelandet, idrettsanlegg Sørumsand og kunstfrossen isflate i Glostrupdumpa på Skjetten.

Rehabilitering av kunstgressbaner

Hovedprosjektet omfatter rehabilitering av kunstgressbaner med en total ramme på 15,9 mill. kroner i økonomiplanperioden. Noen av prosjektene er ordinære prosjekter, og noen er eiendomsskatteprosjekter.

Midlene er overført fra 2021 til 2022. Det er planlagt ferdigstilling av rehabiliteringen av banene innen utgangen av 2022. Dette omfatter kunstgressbanene Skjetten, Sten-Tærud, Strømmen og Fedrelandet.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Investeringer i varige driftsmidler	1 554 965	673 582	728 102	401 975
Tilskudd til andres investeringer	10 386	11 186	12 186	8 708
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	13 000	13 000	13 000	13 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov	1 578 351	697 768	753 288	423 683
Kompensasjon for merverdiavgift	-177 981	-88 486	-112 342	-55 335
Tilskudd fra andre	-41 791	-27 791	-53 371	-28 284
Salg av varige driftsmidler	-88 000	-98 000	-218 000	-14 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-250	-250	-250	-250
Bruk av lån	-1 219 548	-435 619	-278 295	-185 363
Videreutlån	200 000	200 000	200 000	200 000
Bruk av lån til videreutlån	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Avdrag på lån til videreutlån	40 840	46 840	52 840	52 840
Mottatte avdrag på videreutlån	-40 840	-46 840	-52 840	-52 840
Overføring fra drift	-48 519	-47 622	-91 030	-140 451
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-2 262	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-1 578 351	-697 768	-753 288	-423 683
Sum finansieringsbehov	1 578 351	697 768	753 288	423 683
Sum finansiering	-1 578 351	-697 768	-753 288	-423 683
Udekket finansiering	0	0	0	0

Startlån

Rådmannen foreslår å ta opp 200 millioner kroner i startlån hvert år i perioden. Kommunens avdrag på startlån og innbetaling av avdrag fra låntakere føres i investeringsregnskapet. Over tid er dette et "nullspill".

Finansiering av investeringer

Investeringene er finansiert av lån, merverdiavgiftskompensasjon, salgsinntekter, tilskudd fra andre, mottatte avdrag på utlån av egne midler, bruk av fond og overføring fra drift.

Tilskudd fra andre

I perioden er det budsjettert med inntekter knyttet til justeringsavtalene som er inngått, samt refusjon fra fylkeskommunen som følge av tidligere forskuttering av gang-/sykkelveier. I tillegg er det enkelte prosjektspesifikke tilskudd slik som husbanktilskudd, spillemidler eller andre tilskudd.

Salg av varige driftsmidler

Det er budsjettert med salg av fast eiendom i økonomiplanperioden med totalt 418 millioner kroner.

Mottatte avdrag på videreutlån av egne midler

Kommunen mottar årlig avdrag på utlånte midler til fylkeskommunen for Vollahallen.

Overføring fra drift

Overføring av driftsmidler til investering utgjør kommunens egenfinansiering av investeringer. Av

overføringen i 2022 er 6,368 millioner kroner eiendomsskattemidler til eiendomskatteprosjektene og 15,490 millioner kroner er prosjektspesifikke midler til ordinære prosjekter. Mesteparten av disse prosjektmidlene er bruk av bundne driftsfond eller disposisjonsfond som overføres til investering. Den generelle overføringen av driftsmidler er på 26,660 millioner kroner.

Bruk av fond

Det er kun budsjettet med bruk av investeringsfond på ett prosjekt. Prosjektet utvikling av Stortorget finansieres med bundet investeringsfond.

Ønskede investeringer og mulige innsparinger

Investeringsprosjekter	2022	2023	2024	2025	Sum 2022- 2025	Sum 2022- 2031
Investeringsbehov Blaker Skanse	5 000	10 000	5 000		20 000	20 000
Oppgradering 4 svømmehaller på skoler	500	20 000	20 000	20 000	60 500	80 500
Nytt ventilasjonsanlegg Stalsberghagen store kapell	1 400				1 400	1 400
Drenering Stalsberghagen og oppbygging av gravfelt Stalsberghagen gravlund	770	4 100			4 870	4 870
Rehabilitering av Lillestrøm kirkes vinduer	500	500			1 000	1 000
5 - Salg Sørumsand kommunehus	-80 000				-80 000	-80 000
5 - Sørums legevakt	-47 495				-47 495	-47 495
SUM	-119 275	34 650	25 000	20 000	-39 625	-19 625

Investeringsbehov Blaker Skanse

Kommunestyret har nylig behandlet sak om driftsmodell for Blaker skanse (sak 131/21 i kommunestyret). For å kunne utvikle Blaker skanse er det nødvendig å gjøre investeringer, så som oppgradering av kjøkken og rehabilitering av Nansenbygget.

Oppgradering 4 svømmehaller

Sten.- Tærrud skole , Vigernes skole, Sagdalen skole Åsenhagen skole svømmehallbygg er fra 1963-1969. Bassengbyggene har gymsal og svømmehall i underetasje. Byggene har store korrosjonsskader i fasader og betongdekker. Ut over dette er dører, vinduer takteking, innvendig overflater, varme og ventilasjonsanlegg fra byggets opprinnelse. For å oppgradere byggene estimeres det behov for 20 mill.pr svømmehall.Det anbefales å sette av 0,5 mill. til å utarbeide tilstandsrapporter/vedlikeholdsplan på 4 svømmehaller. Ressursbehov kan presenteres i 2022.

Nytt ventilasjonsanlegg Stalsberghagen store kapell

For 2022 har Lillestrøm kirkelige fellelsråd fremmet innspill om 1,4 mill. kroner eks. mva. til nytt ventilasjonsanlegg for det store kapellet. Kapellet brukes mye og rommer 200 personer. I dag har kapellet ikke et eget ventilasjonsanlegg, men er koblet på ventilasjonsanlegget for personalrommene. Dette anlegget har kun en kapasitet på 3500 kubikk/t, som kun rekker til personalrommene, mens kapellet alene trenger en kapasitet på 6500 kubikk/t.

Drenering Stalsberghagen og oppbygging av gravfelt Stalsberghagen gravlund

For 2022 og 2023 har Lillestrøm kirkelige fellelsråd fremmet innspill om midler til å håndtere overvannsutfordringer på Stalsberghagen gravlund med totalt 4,870 mill. kroner eks. mva.

Stalsberghagen gravlund har store overvannsutfordringer hvor grunnvannet enkelte steder kun er 0,5 m dypt. Dette er ikke tillatt og gir store etiske og verdighetsutfordringer ved gravlegging, i tillegg til de praktiske utfordringer dette medfører. Det gjelder generelt for hele gravlunden.

For gravfelt 24 og 25 kan vannet i enkelte perioder stå 30cm opp på gravminnene. For å løse denne overvannsutfordringen må disse to gravfelt bygges opp, slik som gravfeltene 45 til 62 ble bygd opp 2016/2017.

Videre utarbeider fellelsrådet nå en generell tilstandsrapport for grunnforholdene og overvannsutfordringene på gravlunden. Tilstandsanalysen vil tegne opp en planprosess med tiltaksoversikt og et kostnadsestimat for å løse øvrige overvannsutfordringer på gravlunden.

Gravlunden eies av Lillestrøm kommune sammen med Rælingen kommune. For at tiltaket skal kunne igangsettes må også Rælingen kommune budsjettere midler til formålet. Rælingen kommune har så langt ikke blitt involvert i prosessen.

Rehabilitering av Lillestrøm kirkes vinduer

For 2022 og 2023 har Lillestrøm kirkelige fellelsråd fremmet innspill om midler til rehabilitering av Lillestrøm kirkes vinduer med totalt 1 mill. kroner eks. mva. Da kirken ble bygget i 1935 ble det gjort flere feil ved vinduene. Noen er endret, men det gjenstår å gjennomføre endringer på 18 vinduer. Blyglass må flyttes til innsiden og det må monteres nye utvendig glass som erstatter plexiglass. Dette er tunge og krevende inngrep som ønskes gjennomført i 2022 og 2023. Jobben er en oppgradering/påkostning, og regnes som en investering.

5 - Salg Sørumsand kommunehus

Det er mulig å starte en prosess med salg av Sørumsand kommunehus. Bygget har omfattende rehabiliteringsbehov, og er trolig best egnet for avvikling. I forbindelse med et slikt salg kan kommunale behov innarbeides i et fremtidig prosjekt, for på den måten å utvikle kommunale tjenester i nye lokaler. Alternativt kan inntektene øremerkes andre investeringsprosjekter i nærmiljøet, så som til Blaker skanse eller ny helsestasjon. Beløpet i tabellen er et grovt overslag på antatt tomteverdi på Sørumsand kommunehus og Helsebygget, uten rådhusparken.

5 - Sørums legevakt

Det er vedtatt å bevilge midler til etablering av legevakt på Sørumsand. Det er mulig å stoppe prosessen og benytte midlene til et annet formål dersom noe annet skulle bli bestemt.

Klimabudsjett

Dette er det andre året Lillestrøm kommune fremmer et klimabudsjett. Klimabudsjettet for Lillestrøm kommunen et sentralt verktøy for gjennomføring av egen klimastrategi. Lillestrøm har mål om klimanøytral drift innen 2027!



Hva er et klimabudsjett?

Klimabudsjettet kan defineres som “et styringsverktøy for å nå vedtatte mål om klimagassreduksjon og andre vedtatte klimamål”. Således kan klimabudsjettet i stor grad tilpasses den enkelte kommunens virksomhet og prioriteringer i klimaarbeidet.

Klimabudsjettet for Lillestrøm kommunen et sentralt verktøy for gjennomføring av egen klimastrategi. Klimastrategien peker på noen tydelige hovedsatsingsområder og disse hovedsatsingene ligger til grunn for klimabudsjettet

Klimabudsjettet

Klimabudsjettet til Lillestrøm kommune er bygget opp rundt tre sentrale mål for klimaarbeidet i Lillestrøm.

1. Lillestrøm lykkes med overgangen til lavutslippssamfunnet - hvor utslippene er under 1 tonn CO₂-ekvivalenter per innbygger per år.
2. Lillestrøm kommune markerer seg som foregangsaktør i det grønne skiftet.
3. Lillestrøm kommune har mål om klimanøytral drift innen 2027.

For å nå disse målene sier klimastrategien at kommunen særlig skal markere seg ved å fremme grønn næringsutvikling, sikre helhetlig og grønn areal- og transportplanlegging, bidra til infrastruktur for utslippsfri teknologi, gå foran ved å omstille til lavutslippsløsninger i egen drift samt håndtere den fysiske klimarisikoen og ansvarsrisikoen som følger av klimaendringene.

I handlingsdelen til klimabudsjettet for 2022 finnes viktige tiltak for å møte hovedmålene og satsingsområdene for kommunens klimaarbeid på en god måte. Tiltakene er delt inn i to kategorier - omstilling til lavutslippssamfunnet og klimanøytral drift.

Tiltak for omstilling til lavutslippssamfunnet er tiltak som skal bidra til det grønne skiftet. Tiltakene er typisk vanskelige å kvantifisere når det gjelder effekt på klimagassutslipp, og vurderes derfor først og fremst kvalitativt opp mot satsingsområdene. Mange av tiltakene er initiert av virksomhetene selv, de bygger på fortrinn i organisasjonen og de bygger opp om områder hvor kommunen har spesiell kompetanse eller ser et potensiale til å markere seg.

Kommunen har et mål om klimanøytral drift innen 2027 og dette klimabudsjettet markerer en start på et systematisk arbeide for å komme dit. Plan for klimanøytral drift vil bli utarbeidet i 2022, klimabudsjettet for 2022 er et skritt på veien som inneholder tiltak fra virksomheter som er tidlig ute i omstillingen. Tiltakene vil gi oss erfaring inn i arbeidet med plan for klimanøytral drift.

Ansvarsfordeling og finansiering

Klimabudsjettet er i dag å anse som den viktigste handlingsplanen til klimastrategien. Det inneholder en rekke tiltak for å møtet målene for klimastrategien.

I klimabudsjettet for 2022 er alle tiltakene fordelt til enhetene ved hjelp av ansvarsnummer, slik at rapportering skal skje i de avdelinger som har ansvaret for gjennomføring av tiltaket. Klimabudsjettet blir dermed et bedre styringsverktøy for klimaarbeidet og sikrer god kontroll med bruken av klimafondet gjennom året.

Klimabudsjettet for 2022 er fortsatt en oversikt over tiltak som skal finansieres med kommunens klimafond. Klimafondet gir et handlingsrom for å planlegge og gjennomføre klimatiltak systematisk. Klimabudsjettet blir et stadig bedre virkemiddel for å forankre klimaarbeidet og fordele ansvaret for oppfølging og rapportering.

Alle tiltak som er meldt inn og som er vurdert å ha relevans for kommunens klimaarbeidet, er med i årets klimabudsjett. Noen større tiltak er ført opp som "Ønskete tiltak" og er i utgangspunktet ikke

prioritert fra kommunedirektøren i 2022. Det er tiltak som går ut over dagens ramme for klimafondet og som dermed krever en aktiv politisk prioritering for å kunne gjennomføres i sin helhet.

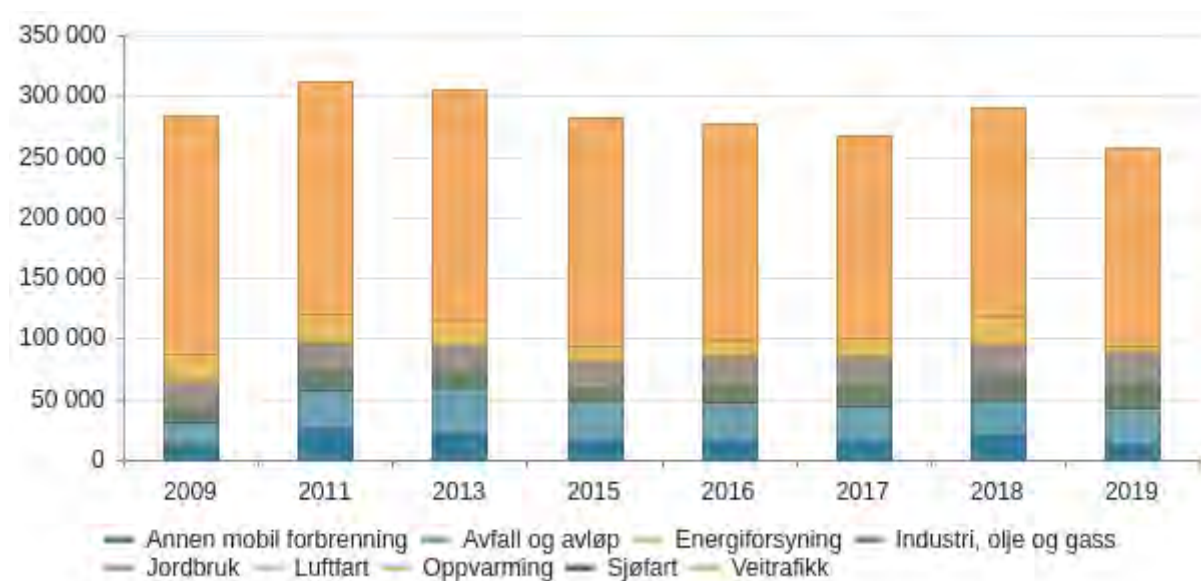
01.01.2021 stod klimafondet i 9,5 mill. kroner. I 2021 ligger kommunen an til å bruke ca. 2,3 mill kroner av fondet. Med den årlige bevillingen til klimafondet på 4. mill. kroner vil det pr 01.01.22 stå i ca. 11,2 mill. kroner. Alle tiltakene som er foreslått i klimabudsjettet for 2022 har en samlet kostnad på ca. 8,4 mill.kroner. Dersom tiltakene gjennomføres uten ekstern støtte vil dermed ca. 2,8 mill. kroner av klimafondet overføres til 2023.

Det tas forbehold om at flere av tiltakene kan få ekstern støtte fra ulike støtteordninger, mest aktuelt er miljødirektoratets klimasats-ordning. Noen av tiltakene har allerede fått tilsagn på støtte og da er summen som er oppgitt i klimabudsjettet kommunens egenandel i tiltaket.

Med dette klimabudsjettet legger kommunedirektøren opp til en vesentlig større bruk av klimafondet enn det som var tilfellet i 2021. Dette vitner om et økt fokus på klimaarbeidet og at det er flere gode initiativer i organisasjonen.

Utslipp av klimagasser per år

Grafen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter



Viser utviklingen i direkte klimagassutspill i Lillestrøm kommune. Tallene utarbeides av Miljødirektoratet og ligger til grunn for kommunens målsetninger.

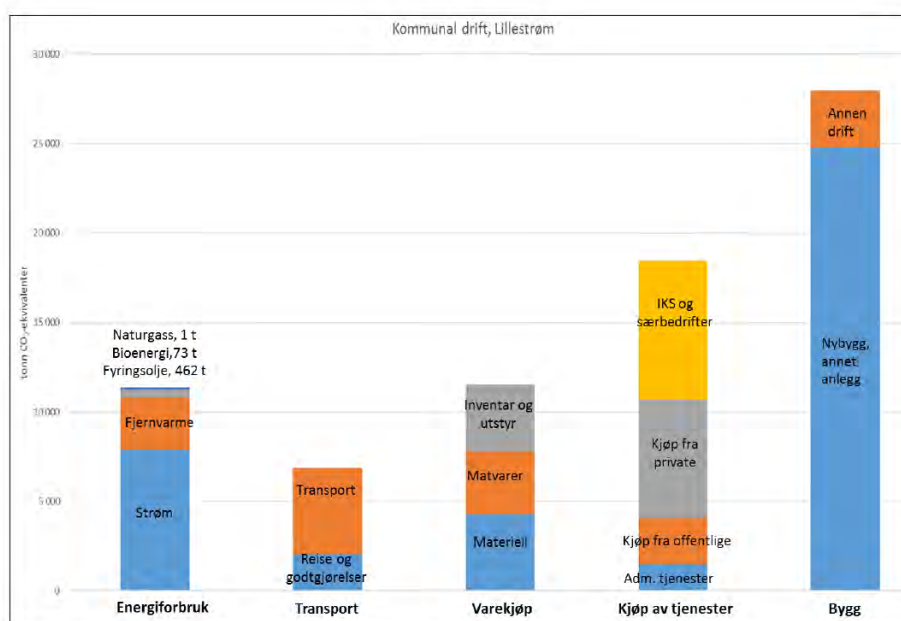
Klimatiltak

Klimanøytral kommunal drift

Kommunestyret vedtok 17.12.19 (PS 66/19) at kommunen skal ha mål om klimanøytral drift innen 2027. Gjennom klimastrategien har arbeidet med dette startet opp og klimabudsjettet for 2022 markerer dette med en egen tiltakstype med flere relevante tiltak.

For å komme til klimanøytral drift er det mange tiltak som må gjennomføres. Vi må slutte med bruk av fossil energi, vi må redusere den samlede energibruken og vi må gjøre forbruket av varer og tjenester bærekraftig, blant annet. Dette skal konkretiseres og målfestes i 2022 gjennom en egen plan for klimanøytral drift.

Foreløpig bygger klimabudsjettet på tall fra den kommunale driften i 2017. Tallene fra 2017 gir en god indikasjon på hvordan kommunen ligger an når det gjelder klimagassutslipp fra egen drift og på hvilke områder kommunen må kutte sine utslipp.



Figur 1. Totale klimautslipp (i et livsløpsperspektiv) fra drift av Lillestrøm kommune i 2017 (www.klimakost.no)

Tiltakene innen klimanøytral drift i klimabudsjettet for 2022 er først og fremst initiativer fra deler av virksomheten som er tidlig ute med å omstille seg. Klimafondet blir i 2022 brukt for å støtte opp om slike gode initiativer. Tiltakene vil gi erfaringer som brukes inn i arbeidet med plan for klimanøytral drift og til klimabudsjettene for de neste årene.

Klimanøytral kommunal drift

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2022	Totalkostnad 2022-2025	Langsiktig økonomisk effekt	Sektor	Kilde	Reduksjon 2022	Reduksjon 2023	Reduksjon 2024	Reduksjon 2025	Langsiktig reduksjon
Støy- og utslippsfri kirkegård 1	1 000	1 000	0	Annen mobil forbranning	Dieseldrevne motorredskaper	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3
Kompostering av matavfall Skedsmotun BBS	150	150	0	Avfall og avløp	Biologisk behandling av avfall	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Miljøfyrtsertifisering vask/renhold. Innkjøp av miljøstasjoner	200	200	0	Avfall og avløp	Avfallsforbrenning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ENØK-tiltak i Lillestrøm-kirkene	800	800	0	Bygg	Elektrisitetsproduksjon og annen energiforsyning	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Forprosjekt solceller	200	200	0	Energiforsyning	Elektrisitetsproduksjon og annen energiforsyning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Plan for klimanøytral drift	200	200	0	Miljøledelse	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mat – grønne innkjøp gjennom "Kjøp bærekraftig"	500	500	0	Innkjøp	Jordbruksarealer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Elsykler og elsparkesykler til kommunale virksomheter	65	65	0	Veitrafikk	Personbiler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	3 115	3 115	0			10,3	10,3	10,3	10,3	10,3

Beskrivelse klimatiltak

Elsykler og elsparkesykler til kommunale virksomheter

Kommunen har en rekke elsykler og elsparkesykler i den daglige driften. Internservice tar hånd om anskaffelser, service og vedlikehold. Innfasing av elsykler og elsparkesykler vil fortsette i 2022. Anslått behov er 5 stykker av hver type.

Finansiering

Tiltaket legger til rette for at klimafondet dekker kr. 7 000 per sykkel og kr. 6 000 per sparkesykkel. Den enkelte virksomheten dekker resten med egne midler.

ENØK-tiltak i Lillestrøm-kirkene

Kirkelig fellesråd har satt seg som mål å senke tilført kjøpt energi med 50% over 5 år. Følgende tiltak er aktuelle for 2022: Solceller, varmepumper, etterisolering, effektiv varmestyring, utskifting av utdaterte ventilasjonsanlegg.

Finansiering

Der legges opp til at tiltakene finansieres 50% med midler fra klimafondet. 50% dekkes av virksomheten selv.

Forprosjekt solceller

Tiltaket skal gi en analyse av mulighetene for å sette opp solceller ved rehabilitering av kommunale bygg. Verkstedgården i Sørumsand er det første aktuelle bygget.

Finansiering - Disponeres fra klimafondet

Kompostering av matavfall Skedsmotun BBS

Ved hjelp av bakteriekultur kan matavfall omdannes til matjord iløpet av 24 timer. Dagens praksis innebærer stor kostnad og mye transport ved håndtering av matavfallet. Prosessen gir svært næringsrik jord. Tiltaket kan ha alternative anvendelser av jorda og den kan trolig benyttes i vår egen kommunale drift.

Finansiering - Disponeres fra klimafondet

Plan for klimanøytral drift

Tiltaket skal dekke konsulentbistand for utarbeidelse av klimaregnskap, utslippsbaner og tiltaksplaner til plan for klimanøytral drift. Det kan også være aktuelt å kjøpe inn noe bistand til prosessledelse.

Finansiering - Disponeres fra klimafondet

Mat – grønne innkjøp gjennom "Kjøp bærekraftig"

Kommunen deltar i det nasjonale prosjektet Kjøp bærekraftig som fokuserer på reduserte klimagassutslipp og mer bærekraftige innkjøp ved nye anbud for matvarer. Midlene fra klimafondet skal dekke merkostnader ved slike innkjøp.

Finansiering - Klimafondet kan dekke slike merkostnader til 500 000i

Miljøfyrtårsertifisering vask/renhold. Innkjøp av miljøstasjoner

Vask/renhold gjennomgår miljøfyretårnsertifisering som eneste kommunale virksomhet for øyeblikket. i den anledning identifiseres en rekke tiltak som er aktuelle for å bli sertifisert, for å redusere klimagassutslipp og bli bærekraftig. Et tiltak som skal gjennomføres er et pilotprosjekt der søppelbøttene på rådhuset erstattes av et visst antall miljøstasjoner. Behovet er anslått til 20 stasjoner til en pris på 10 000 pr stasjon.

Finansiering - Disponeres fra klimafondet

Støy- og utslippsfri kirkegård 1

Kirkelig fellesråd fortsetter innfasing av utslippsfrie og støyfrie maskiner og kjøretøy. For 2022 er det aktuelt med ulike typer sitteklippere, ulike typer hjullastere, en rekke mindre elektrisk verktøy og utstyr, samt varebiler.

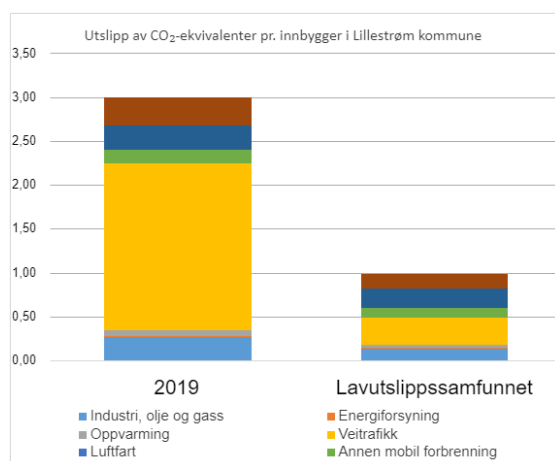
Finansiering

Det legges opp til at klimafondet dekker 20% ved innkjøp av elektriske varebiler og 50% ved innkjøp av maskiner. Inntil en samlet sum på 1 000 000 kroner for 2022.

Omstilling til lavutslippssamfunnet

Hele samfunnet skal de neste årene gjennom et grønt skifte hvor internasjonale organer, hvert enkelt land og hvert enkelt lokalsamfunn må handle i tråd med bærekraftsmålene og bidra til omstilling til lavutslippssamfunnet.

Figuren under viser hvordan fordelingen av utslipp kan fortone seg i Lillestrøm kommune når vi er kommet til lavutslippssamfunnet.



I klimastrategien til Lillestrøm identifiseres de områdene der kommunen kan bidra mest til omstillingen til lavutslippssamfunnet. Kommunen må generelt sett tilegne seg tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å kunne ta rollen som sentral samfunnsaktør og å være en endringsaktør gjennom samarbeidsdrevet innovasjon.

Det er viktig å erkjenne at kommunen ikke får til omstilling alene og at vi ikke kan få til alt. Derfor kan vi velge å satse på kommunens egne fortrinn og satse på prosjekter der vi har spesielle forutsetninger for å lykkes med å utgjøre en forskjell. Slik kan Lillestrøm bli en synlig og viktig aktør i klimaomstillingsarbeidet. Klimabudsjettet inneholder tiltak som skal lede oss i denne retningen og våre hovedsatsingsområder ligger til grunn for klimabudsjettet.

Omstilling til lavutslippssamfunnet

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2022	Totalkostnad 2022-2025	Langsiktig Sektor økonomisk effekt	Kilde
Diverse årlige lisenser/medlemskap	250	250	0 Annet	Annet
Nye tiltak gjennom året	500	500	0 Annet	Annet
Kartlegging av karbonrike areal i kommunen	375	750	0 Arealbruk	Utslipp og opptak av klimagasser
Overvannsplan for Lillestrøm by	250	250	0 Arealbruk	Annet
Trainee-prosjekt infrastruktur	50	50	0 Avfall og avløp	Annet
CleanCon medlemskap	100	100	0 Bygg	Dieseldrevne motorredskaper
FutureBuilt - innovativ lekeplass	200	700	0 Bygg	Annet
FutureBuilt medlemskap	850	2 550	0 Bygg	Annet
Sedumtak toalett skateparken/Rådhusparken	25	25	0 Bygg	Utslipp og opptak av klimagasser
Administrasjon av klimaarbeidet	200	800	0 Miljøledelse	Annet
Grønt næringsfond 1	500	500	0 Miljøledelse	Annet
Klimakonferanse for og med barn og unge	500	500	0 Miljøledelse	Annet
Klimaspillet forprosjekt	300	300	0 Miljøledelse	Annet
Medlemskap/bidrag Klima Viken	175	175	0 Miljøledelse	Annet
Nullpunktsanalyse - grønt næringsliv	200	200	0 Miljøledelse	Annet
Lading i borettslag og sameier	300	300	0 Veitrafikk	Personbiler
Mobilitetshus - mulighetsstudie	500	500	0 Veitrafikk	Personbiler
Sum	5 275	8 450	0	

Beskrivelse klimatiltak

Administrasjon av klimaarbeidet

Arbeidet med klima innebærer en rekke større og mindre kostnader. Tiltaket skal dekke løpende kostnader med klimaarbeidet, som deltakelse på kurs og seminarer, litteratur, trykking, mindre konsulentoppdrag,

Finansiering

Disponeres fra klimafondet

CleanCon medlemskap

Partnerbidrag til prosjektet Cleancon gjennom EUs program Interreg Sverige-Norge. Prosjektet har fokus på utslippsfri anleggsplass og kommunen deltar med ny brannstasjon på Sørumsand. Prosjektet skal heve kompetanse hos offentlige og private aktører gjennom å bidra til og synliggjøre gode case og i arbeid med veiledere for bransje og myndigheter.

Finansiering- Lillestrøm kommunes partnerbidrag dekkes av klimafondet

Diverse årlige lisenser/medlemskap

Kommunen betaler en del årlig lisenser for tiltak som støtter kommunens klimaarbeid. Dette inkluderer blant annet lisenser til Miljøfyrtårn og energiportalen, samt medlemskap i hydrogenklyngen.

Finansiering - Disponeres fra klimafondet

FutureBuilt - innovativ lekeplass

Tiltaket gjelder ny lekeplass i rådhusparken. Det er ønskelig å gjøre prosjektet som et Futurebuilt prosjekt. Det fordrer at prosjektet må innhente mer kompetanse på bl.a. sosiokulturell stedsanalyse,

klimagassreduskjon, marksikringsplan, naturbasert overvanshåndtering, grønn mobilitet og bilogi.
Finansiering - Disponeres fra klimafondet

FutureBuilt medlemskap

Kommunen deltar i FutureBuilt - et stort samarbeidsprosjekt for å sikre bærekraftige bygg og bærekraftig byutvikling. FutureBuilt er en arena for innovasjon, kompetanseheving og erfaringsformidling, og en læringsarena for utbyggere, arkitekter, rådgivere, entreprenører, kommuner og brukere.

Gjennom samarbeidet med FutureBuilt kan kommunen høste erfaringer om bærekraftig bygg og byområder, og videreføre erfaringer til andre prosjekter i kommunen.

Finansiering - Kommunestyret har vedtatt at deltakelsen skal dekkes av klimafondet i perioden 2021-2024

Grønt næringsfond 1

Opprette en støtteordning for næringslivet og landbruket for å fremme grønn næringsutvikling og klimavennlig landbruksdrift. Slik omstilling kan bidra til økte kostnader for landbruket og næringslivet. Ved å opprette en kommunal støtteordning, kan kommunen bidra til å minske økonomiske barrierer for en klimavennlig landbruksdrift og grønn omstilling i næringslivet generelt.

En støtteordning kan begynne litt i det små, men kunne med fordel ha større ramme. Derfor foreslås en større ramme som et eget tiltak: Grønt næringsfond 2

Finansiering - Disponeres fra klimafondet

Kartlegging av karbonrike areal i kommunen

Formålet med prosjektet er å få en bedre oversikt over de karbonrike arealene i Lillestrøm kommune. Prosjektet vil bli et viktig kunnskapsgrunnlag til en videreutvikling av arealregnskapet og fremtidige kommuneplaner i kommunen. Tiltaket vil bidra til en kunnskapsbasert og varsom arealforvaltning.

Finansiering - Prosjektet har fått tilsagn fra Miljødirektoratets støtteordning klimasats. Egenandelen dekkes av Klimafondet.

Klimakonferanse for og med barn og unge

Tiltaket innebærer å arrangere klimakonferanse for barn og unge, der barn og unge er involvert i planlegging og gjennomføring og alt innhold er tilrettelagt for barn og unge. Gjennomføres i åpningsuka for nytt bibliotek og Kulturkvartalene september 2022. Målet er å tiltrekke seg profilerte innledere og presentere en profesjonell konferanse som er laget med tanke på barn og unge.

Finansiering - Disponert fra klimafondet

Klimaspillet forprosjekt

I samarbeid med ledende forskningsmiljøer og spillutviklere i Norge skal det utvikles et dataspill som skal stimulere til læring om utfordringer knyttet til klimaarbeid, og som kan senke terskelen for barn- og unges medvirkning i det kommunale klimaarbeidet. Prosjektet vil innebære stor grad av innovasjon og innledes med et forprosjekt.

Finansiering - Disponeres fra klimafondet

Lading i borettslag og sameier

Tiltaket innebærer en rådgivningskampanje rettet mot boligsameier og borettslag med sikte på å sikre fremtidsrettede ladeanlegg. Befaringer og rådgivning inkludert rapport med anbefalte ladeløsninger gjennomføres av Sweco, tjenesten er gratis for innbyggerne.

Finansiering - Tiltaket har fått tilsagn fra klimasats og summen i klimabudsjettet skal dekke kommunal egenandel.

Medlemskap/bidrag Klima Viken

Viken fylkeskommune har tatt initiativ til nye, regionale klimanettverk. Medlemsavgiften er basert på kommunenes størrelse. Avgiften skal også dekke tiltak i kommunene. fylkeskommunen bidrar med midler tilsvarende medlemsavgiften fra kommunene.

Finansiering - Disponeres fra klimafondet

Mobilitetshus - mulighetsstudie

Prosjektet skal se på muligheten for å utvikle et mobilitetshus tett på sentrumskjernen i Lillestrøm by og redusere småkjøring i bykjernen. Kommunen bør ta et ansvar for den helhetlige planleggingen av felles parkeringsløsninger for byen. Dagens regulering og bygging av kvartaler har fortsatt parkeringskjeller under hvert bygg. Kommunen ønsker å se på andre måter å bygge på ved etablering og bygging av fellesløsninger på strategiske tomter i byen. I stedet for å etablere parkeringskjellere, Prosjektet skal se på muligheten for å etablere parkeringshus, felles for ulike brukergrupper som har ulike behov over året, og som kan transformeres dersom behovet for parkering endres.

Finansiering - Disponeres fra klimafondet

Nullpunktsanalyse - grønt næringsliv

Tiltaket innebærer en kartlegging av det lokale næringslivet med tanke på å identifisere potensialet for å styrke grønn omstilling. Kartlegging bør gjøres av eksterne konsulenter. Analysen skal brukes inn i arbeidet med næringsstrategi for kommunen.

Finansiering - Disponeres fra klimafondet

Nye tiltak gjennom året

Det kommer en rekke initiativer til gode klimatiltak gjennom året og det er viktig å kunne bli med på noen av dem. Midlene skal blant annet dekke egenandeler i aktuelle prosjekter. Det vil være hensiktsmessig å sette av noen midler fra klimafondet til dette for å slippe unødvendig administrasjon i løpet av året.

Finansiering - Disponeres fra klimafondet

Overvannsplan for Lillestrøm by

Prosjektet skal utarbeide en overvannsplan for Lillestrøm by. Formålet er å sikre en helhetlig overvannshåndtering. I følge Klimaprofilen for Oslo og Akershus er det ventet at episoder med kraftig nedbør vil øke vesentlig både i intensitet og hyppighet i årene som kommer. Dette vil stille større krav til overvannshåndteringen i fremtiden.?

Finansiering - Disponeres fra klimafondet

Sedumtak toalett skateparken/Rådhusparken

Etablere det offentlige toalettet i Rådhusparken/skateparken med grønt tak av sedum. Sedumtak vil bl.a. redusere avrenningsintensiteten til taket. Sedumtak er ikke standardtak fra leverandøren, men vi har opsjon for å få leveranse med tak av sedum.

Finansiering - Disponeres fra klimafondet

Trainee-prosjekt infrastruktur

Traineeene i nedre Romerike trainee skal se på klimagasseffekt ved bygging av VA-infrastruktur, blant annet ved hjelp av LCA-analyse. Skal dekke kurs i livsløpsanalyse og lisens til LCA-database

Finansiering - Disponeres fra klimafondet

Ønskede tiltak**Klimanøytral kommunal drift**

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter
Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kost	Totalkostnad 2022-2025	Langsiktig økonomisk effekt	Sektor	Kilde	Reduksjon 2022	Reduksjon 2023	Reduksjon 2024	Reduksjon 2025	Langsiktig reduksjon
Støy- og utslippsfri kirkegård 2	3 000	3 000	0	Annen mobil forbrennings	Dieseldrevne motorredskap	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0
Sum	3 000	3 000	0			16,0	16,0	16,0	16,0	16,0

Beskrivelse klimatiltak**Støy- og utslippsfri kirkegård 2**

Legge til rette for full overgang til nullutslippsmaskiner i drift av kommunens gravlunder. Med fullfinansiering kan omstillingen skje raskt.

Finansiering - Tiltaket går utover det rammene for det klimafondet tillater og er i utgangpunktet ikke prioritert for 2022.

Omstilling til lavutslippssamfunnet

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2022	Totalkostnad 2022-2025	Langsiktig økonomisk effekt	Sektor	Kilde
Grønt næringsfond 2	2 000	2 000	0	Miljøledelse	Annet
Ladepunkter til ansatte/innbyggere	6 250	6 250	0	Veitrafikk	Personbiler
Sum	8 250	8 250	0		

Beskrivelse klimatiltak

Grønt næringsfond 2 - Dersom dette tiltaket prioriteres innebærer det en større satsing på støtteordning for næringslivet og landbruket for å fremme grønn næringsutvikling og klimavennlig landbruksdrift.

Finansiering - Tiltaket går utover det rammene for klimafondet tillater og er ikke prioritert for 2022.

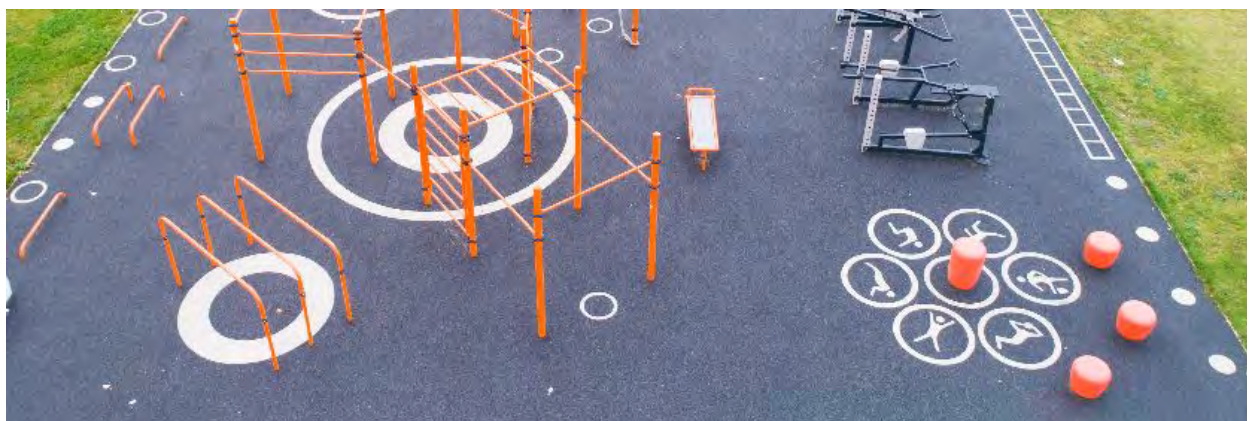
Ladepunkter til ansatte/innbyggere

Kommunene skal bidra til god infrastruktur for utslippsfrie løsninger innen transport. God infrastruktur for lading av elbiler er viktig for å få til en rask overgang til elibiler. For mange vil tilrettelgging for lading på arbeidsplassen være viktig for å ha god nok tilgang på lading. Gjester og innbyggere for øvrig, kan også ha nytte av ladepunkter ved kommunale bygg. Tiltaket innebærer å sette opp ladeanlegg ved kommunale bygg etter et mål om at 10% av p-plassene skal ha ladeplass.

Finansiering - Kostnadsbildet for oppsett av ladepunkter er usikkert og varierer svært mye avhengig av eksisterende infrastruktur på lokasjonene. Basert på erfaringstall anslås en gjennomsnittlig kostnad pr ladepunkt på 25 000 kroner. Det er viktig at det følger en en betalingsløsning med ladepunktene, for å sikre at ladepunktene først og fremst brukes av de som ikke har god tilgang til lading hjemme.

Tiltaket går utover det rammene for klimafondet tillater og er i utgangspunktet ikke prioritert for 2022.

Gebyrliste



Barnehager

1. Foreldrebetalingen skal ikke være høyere enn seks prosent av husholdningens samlede inntekt, begrenset opp til maksgrensen for foreldrebetaling. Maksimalgrensen for foreldrebetaling fra 1. januar 2022: 3.315,- per måned. Det tas forbehold om endringer i statsbudsjettet.
2. Det tilbys kun heltidstilbud i de kommunale barnehagene.
3. 2-, 3-, 4- og 5-åringer som bor i husholdninger med lav inntekt har rett til 20 timer gratis kjernetid per uke. Per 1. august 2021 er inntetsgrensen satt til 583.650 kroner. Fra 1. august 2022 prisjusteres inntetsgrensen til 598.825 kroner.
4. Det gis 30 % søskenmoderasjon for søsken nr. 2 og 50 % for søsken nr. 3 og øvrige. Søskenmoderasjon gis for både høyeste og laveste sats.
5. Private barnehager gis tilsvarende moderasjonsordninger (søskenmoderasjon og ordning for familier med lav betalingsevne) som kommunale barnehager.
6. Det betales for 11 måneder i barnehageåret. Juli er betalingsfri.
7. Kostpenger er øremerket matservering, og er beregnet til å være tilstrekkelig til å dekke barnehagens utgifter.

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
5 dager	Pris pr. mnd.	3230	3315	85	2,6 %		Det tas forbehold om endringer i Statsbudsjettet
Kostpenger	Pris pr. mnd.	420	431	11	2,6 %		Gjelder for følgende barnehager: Nordli, Idrettsparken, Blaker, Frogner, Fjellboveien.
Kostpenger	Pris pr. mnd.	284	291	7	2,5 %		Gjelder for følgende barnehager: Tienbråten, Ramstadskogen, Garderåsen, Dalen
Kostpenger	Pris pr. mnd	61	63	2	3,3 %	↗	Gjelder for følgende barnehager: Asak, Breidablikk, Bråtejordet, Hagan, Kjeller, Korshagen, Lillestrøm, Linbråten, Melby, Måsan, Riisløkka, Sagelva, Strømmen, Tæruddalen, Uglebakken, Vardeåsen, Volla,

Skolefritidsordningen (SFO)

1. Foreldrebetalingen skal ikke være høyere enn seks prosent av husholdningens inntekt
2. Satsene for deltidstilbud inndeles i fem betalingsintervaller knyttet til oppholdstid
3. Det gis 30 % søskenmoderasjon for søsken nr. 2. og 50 % for søsken nr. 3 og øvrige.
4. Kostpenger er øremerket matservering, og er beregnet å være tilstrekkelig til å dekke skolefritidsordningens utgifter

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
5 dager	Pris pr. mnd.	3370	3454	84	2,5 %	
4 dager	Pris pr. mnd	2706	2774	68	2,5 %	
3 dager	Pris pr. mnd	2053	2104	51	2,5 %	
2 dager	Pris pr. mnd	1422	1458	36	2,5 %	
1 dag	Pris pr. mnd.	788	808	20	2,5 %	
Delt måned (50%)	Pris pr. mnd.	1686	1728	42	2,5 %	
Kostpenger 5 dager	Pris pr. mnd	231	237	6	2,6 %	
Kostpenger 4 dager	Pris pr. mnd.	200	205	5	2,5 %	
Kostpenger 3 dager	Pris pr. mnd	163	167	4	2,5 %	
Kostpenger 2 dager	Pris pr. mnd.	111	114	3	2,7 %	
Kostpenger 1 dag	Pris pr. mnd.	58	59	1	1,7 %	✓
Kostpenger delt måned (50%)	Pris pr. mnd.	116	119	3	2,6 %	

Voksenopplæringen

Satsene gjelder for betalings elever/ salg av timer til andre kommuner (norskopplæring)

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Dagtid	Pris pr. time	79	81	2	2,5 %	
Kveldstid	Pris pr. time	96	98	2	2,1 %	✓
Nettkurs	Prs pr. time	87	89	2	2,3 %	✓
Norskrøve muntlig	Pris pr. stk	1020	1046	26	2,5 %	
Norskrøve skriftlig	Pris pr. stk.	1020	1046	26	2,5 %	
Samfunnskunnskapsprøve	Pris pr. stk.	918	941	23	2,5 %	

Økonomiplan for 2022-2025

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Statsborgerprøve	Pris pr. stk.	918	941	23	2,5 %	

Kulturskolen

Det gis søskenmoderasjon for søsken nr. 2 og utover. Søskenmoderasjon er per i dag 159 kroner (i semesteret) i reduksjon per søsken.

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Musikkgrupper på skolene 1.-4 .klasse	Betaling per år	2103	2156	53	2,5 %	
Enetimer sang og instrumental	Betaling per år	4206	4311	105	2,5 %	
Korpsundervisning 1 elevplass	Betaling per år	3155	3234	79	2,5 %	
Teater/drama	Betaling per år	4206	4311	105	2,5 %	
Visuelle kunstfag begynner 1 time	Betaling per år	3155	3234	79	2,5 %	
Visuelle kunstfag 1,5 time	Betaling per år	4206	4311	105	2,5 %	
Band	Betaling per år	2103	2156	53	2,5 %	
Gitargrupper	Betaling per år	4206	4311	105	2,5 %	
Kor	Betaling per år	2103	2156	53	2,5 %	
Dans 4-6 år	Betaling per år	2548	2612	64	2,5 %	
Dans 2 klasser i uken	Betaling per år	4417	4527	110	2,5 %	
Dans 3 klasser i uken	Betaling per år	6310	6468	158	2,5 %	
Gruppeundervisning voksne	Betaling per år	3681	3773	92	2,5 %	
Dans 1 klasse i uken	Betaling per år	2548	2612	64	2,5 %	

Utleie av kommunale bygg og idrettsanlegg

Utleie - Kommunens idrettslag med aktive over 20 år

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Hallflate	Kr. per time	200	204	4	2,0 %	✓

Økonomiplan for 2022-2025

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Aktivitetsrom	Kr. per time	200	204	4	2,0 %	✓
Ishallen	Kr. per time	900	918	18	2,0 %	✓
Friidrettsstadion	Kr. per time	400	408	8	2,0 %	✓
Fotballbane	Kr. per time	400	408	8	2,0 %	✓

Utleie hverdag - Kommunens idrettslag med aktive under 20 år

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Hallflate	Kr. per time	200	204	4	2,0 %	✓
Ishallen	Kr. per time	900	918	18	2,0 %	✓
Friidrettsstadion	Kr. per time	400	408	8	2,0 %	✓

Utleie uansett formål - Idrettslag utenfor kommunen og private

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Hallflate	Kr. per time	510	520	10	2,0 %	✓
Møterom / Aktivitetsrom / Kafeteria	Kr. per time	200	204	4	2,0 %	✓
Ishallen	Kr. per time	900	918	18	2,0 %	✓
Friidrettsstadion	Kr. per time	400	408	8	2,0 %	✓
Fotballbane	Kr. per time	400	408	8	2,0 %	✓

Kommunale bad

Nebbursvollen Friluftsbad

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Enkeltbillett barn/hønnør	Inngang	62	64	2	3,2 %		Barn under 3 år har gratis inngang. Sist prisjustert i 2019
Enkeltbillett voksen	Inngang	124	127	3	2,4 %		
Kjøp av saldokort	Per kort	20	21	1	5,0 %		Minimum påfyll av saldokort er kr 360.
Sesongkort barn	Sesong	820	836	16	2,0 %		
Sesongkort morgenbadere	Sesong	820	836	16	2,0 %		
Sesongkort voksne	Sesong	1640	1672	32	2,0 %		
Sklie enkelttur	Per tur	10	11	1	10,0 %		Sist prisjustert 2019
Sklie dagskort	Per dag	75	77	2	2,7 %		Sist prisjustert i 2019

Kuskerudnebben

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Enkeltbillett barn/honnør	Kr.	60	62	2	3,3 %		Barn 0-6 år gratis inngang. Sist justert 2020
Enkeltbillett voksen	Kr.	100	104	4	4,0 %		Sist justert 2020
Bruk av saldokort - barn	Kr.	30	31	1	3,3 %		Sist justert 2020
Bruk av saldokort - voksen	Kr.	50	52	2	4,0 %		Sist justert 2020
Kjøp av saldokort	Kr.	20	21	1	5,0 %		Miste påfyllingsbeløp er kr. 360.
Sesongkort barn	Kr.	300	306	6	2,0 %		

Økonomiplan for 2022-2025

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Sesongkort barn nr. 2	Kr.	200	204	4	2,0 %	✓
Sesongkort voksen	Kr.	450	459	9	2,0 %	✓

Aktiv fritid og ridetimer

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Ridetimer barn fra Lillestrøm kommune	Per time	135	140	5	3,7 %	↗
Ridetimer barn fra andre kommuner	Per time	215	220	5	2,3 %	
Ridetimer voksne	Per time	215	220	5	2,3 %	 Prisjustert 2%
Brukerbetaling aktivitetstilbud	Per tilbud	40	40	0	0,0 %	✓

Gravkapell, kremasjon og feste av grav

Gravkapell, kremasjon og feste av grav for innbyggere i Lillestrøm kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Leie store kapell Stalsberghagen	Kr.	1750	1795	45	2,6 %	 200 sitteplasser
Leie lille kapell Stalsberghagen	Kr.	1110	1140	30	2,7 %	 50 sitteplasser
Festeavgift - Enkelt grav	Årlig	305	315	10	3,3 %	↗
Festeavgift - Dobbelt grav	Årlig	610	630	20	3,3 %	↗
Festeavgift grav 20 år		6100	6250	150	2,5 %	
Festeavgift grav 5 år		1525	1560	35	2,3 %	✓
Engangsavgift for nytt urnegravsted	Kr.	0	0	0	0,0 %	✓ For opprettelse av gravsted
Engangsavgift navnet minnelund	Kr.	13260	13590	330	2,5 %	 Anonym 0,-
Kremasjonsavgift	Kr.	0	0	0	0,0 %	✓

Gravkapell, kremasjon og feste av grav for innbyggere fra andre kommuner

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Leie store kapell Stalsberghagen	Kr.	2460	2520	60	2,4 %		200 sitteplasser
Leie lille kapell Stalsberghagen	Kr.	1580	1620	40	2,5 %		50 sitteplasser
Festeavgift - Enkelt grav	Årlig	305	315	10	3,3 %	↗	
Festeavgift - Dobbel grav	Årlig	610	630	20	3,3 %	↗	
Festeavgift grav	20 år	6100	6250	150	2,5 %		
Festeavgift grav	5 år	1525	1560	35	2,3 %	✓	
Engangsavgift for nytt urnegravsted	Kr.	10200	10450	250	2,5 %		
Engangsavgift anonym minnelund	Kr.	7140	7320	180	2,5 %		
Engangsavgift navnet minnelund	Kr.	0	13590	13 590	0,0 %	✓	
Kremasjonsavgift	Kr.	5650	5790	140	2,5 %		
Kremasjonsavgift samarbeidskommuner	Kr.	4000	4100	100	2,5 %		Gjelder Lørenskog og Rælingen kommuner

Landbruk

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Søknad om konsesjon, erwerb av fast eiendom	Kr.	5000	5000	0	0,0 %	✓	Landbrukseiendom, fastsatt av landbruksdirektoratet
Søknad om konsesjon, erwerb av tilleggsareal	Kr.	5000	0	-5 000	-100,0 %	✓	
Søknad om delingssamtykke	Kr.	2000	2000	0	0,0 %	✓	Fastsatt av landbruksdirektoratet
Omsetning av fallvilt	Kr. per kg.	50	0	-50	-100,0 %	✓	
Grevling - utsetting av felle og avliving av dyr	Kr.	1000	0	-1 000	-100,0 %	✓	Deretter kr 500 per utrykning
Avtale om vedhogst i Lillestrøm kommuneskog	Kr.	500	500	0	0,0 %	✓	
Fellingsavgift elg, voksen	Kr.	580	580	0	0,0 %	✓	Fastsatt av miljødirektoratet
Fellingsavgift elg, kalv	Kr.	340	340	0	0,0 %	✓	Fastsatt av miljødirektoratet

Økonomiplan for 2022-2025

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Fellingsavgift hjort, voksen	Kr.	450	450	0	0,0 %	✓	Fastsatt av miljødirektoratet
Fellingsavgift hjort, kalv	Kr.	270	270	0	0,0 %	✓	Fastsatt av miljødirektoratet
Gebyr for bistand ved fangst av grevling, sats pr. time	Kr.	0	1500	1 500	0,0 %	✓	

Vann, avløp, renovasjon og feiing

Vann og avløp

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Kubikkpris vann	Kr. inkl. mva.	25,74	25,74	0,00	0,0 %	✓	For abonnenter uten vannmåler gjelder omregningsfaktor: BRA x 1,5 = forbruk i m3
Kubikkpris avløp	Kr. inkl. mva.	37,90	39,80	1,90	5,0 %	↗	For abonnenter uten vannmåler gjelder omregningsfaktor: BRA x 1,5 = forbruk i m3
Fast gebyr vann bolig	Kr. inkl. mva.	725,00	725,00	0,00	0,0 %	✓	
Fast gebyr vann annet lav	Kr. inkl. mva.	725,00	725,00	0,00	0,0 %	✓	
Fast gebyr vann annet høy	Kr. inkl. mva.	3625,00	3625,00	0,00	0,0 %	✓	
Fast gebyr avløp bolig	Kr. inkl. mva.	997,50	1047,38	49,88	5,0 %	↗	
Fast gebyr avløp annet lav	Kr. inkl. mva.	997,50	1047,38	49,88	5,0 %	↗	
Fast gebyr avløp annet høy	Kr. inkl. mva.	4987,50	5236,88	249,38	5,0 %	↗	
Avlesing vannmåler dagtid	Kr. inkl. mva.	1250	1250	0	0,0 %	✓	
Avlesning vannmåler kveldstid	Kr. inkl. mva.	1875	1875	0	0,0 %	✓	
Oppmøte rørlegger dagtid	Kr. inkl. mva.	1875	1875	0	0,0 %	✓	
Oppmøte rørlegger kveldstid	Kr. inkl. mva.	2500	2500	0	0,0 %	✓	
Erstatning tapt vannmåler	Kr. inkl.mva.	1250,00	1250,00	0,00	0,0 %	✓	For andre vannmålere enn ordinær gjelder innkjøpspris
Erstatning tapt konsoll	Kr. inkl.mva.	625,00	625,00	0,00	0,0 %	✓	For andre konsoller enn ordinær gjelder innkjøpspris

Tilknytningsgebyr vann og avløp

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Minimumsgebyr vann per boenhet	Kr. inkl. mva.	25000,00	25000,00	0,00	0,0 %	✓	Inntil 150 m2
Ekstra sats vann 151m2 - 1000m2	Kr. inkl. mva.	125,00	125,00	0,00	0,0 %	✓	
Redusert sats vann over 1000m2	Kr. inkl. mva.	62,50	62,50	0,00	0,0 %	✓	
Minimumsgebyr avløp per boenhet	Kr. inkl. mva.	25000,00	25000,00	0,00	0,0 %	✓	Inntil 150m2
Ekstra sats avløp 151m2 - 1000m2	Kr. inkl. mva.	125,00	125,00	0,00	0,0 %	✓	
Redusert sats avløp over 1000m2	Kr. inkl. mva.	62,50	62,50	0,00	0,0 %	✓	

Renovasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
140 liter	Kr. inkl. mva.	4577,50	4761,00	183,50	4,0 %	↗	Grunnsats
240 liter	Kr. inkl. mva.	7847,50	8162,50	315,00	4,0 %	↗	Sats 101
360 liter	Kr. inkl. mva.	11771,25	12243,75	472,50	4,0 %	↗	Sats 102
660 liter	Kr. inkl. mva.	21580,00	22446,25	866,25	4,0 %	↗	Sats 103
2,5 m3	Kr. inkl. mva.	81741,25	85022,50	3 281,25	4,0 %	↗	Sats 104
4 m3	Kr. inkl. mva.	130786,25	136036,25	5 250,00	4,0 %	↗	Sats 105
6 m3	Kr. inkl. mva.	196178,75	204053,75	7 875,00	4,0 %	↗	Sats 106
8 m3	Kr. inkl. mva.	261571,25	272071,25	10 500,00	4,0 %	↗	Sats 107
Tillegg henteavstand	Kr. inkl. mva.	806,25	838,25	32,00	4,0 %	↗	Sats 130
Renovasjonsbrønn per boenhet	Kr. inkl. mva.	4087,50	4251,25	163,75	4,0 %	↗	Sats 120
Avfallssug per boenhet	Kr. inkl. mva.	3433,75	3572,00	138,25	4,0 %	↗	Sats 121
Ekstra avfallssekk	Pr. stykk	0	42	42	0,0 %	✓	Sats 140
Fritidseiendom	Kr. inkl. mva.	2289	2381	92	4,0 %	↗	Sats 110

Feie og tilsyn

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Feie- og tilsyn	Kr. inkl. mva.	575,00	637,68	62,68	10,9 % 	
Tilsyn	Kr. inkl. mva.	288,75	320,22	31,47	10,9 % 	

Septiktømming/gråvann

Kontroll og tilsyn innføres som et nytt gebyrområde fra 1.januar 2022.

Septiktømming

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Septiktømming oppmøtegebyr	Kr. inkl. mva.	1482,50	1186,00	-296,50	-20,0 % 	
Minirensanlegg oppmøtegebyr	Kr. inkl. mva.	1482,50	1186,00	-296,50	-20,0 % 	
Septiktømming	Kr. per tømt m3 inkl. mva.	1699	1359	-340	-20,0 % 	
Gråvann	Kr. per m3 inkl. mva.	658,75	527,00	-131,75	-20,0 % 	
Tett tank Oppmøtegebyr	Kr. inkl. mva.	1482,50	1186,00	-296,50	-20,0 % 	

Kontroll og tilsyn

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Kontroll og tilsyn	Kr. inkl. mva.	0	570,00	570,00	0,0 % 	Kontroll og tilsynsgebyr er utarbeidet etter selvkostforskrift og vedtatt lokal forskrift om utslipp av industrielt avløpsvann og fra private avløpsanlegg

Regulering og plansaker

Ny gebyrforskrift med betalingssatser 2022 ble behandlet i kommunestyret i november 2021. Satsene i denne saken blir innarbeidet i kommunens gebyrregulativ etter budsjettsaken er behandlet.

Økonomiplan for 2022-2025

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Oppstartsgebyr	Kr.		Egen kst- sak			

Byggesaksbehandling

Generelle bestemmelser bygg

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Avbrutt eller avvist sak	Kr.	20000	20000	0	0,0 %	✓
Timesats	Kr.	1500	1500	0	0,0 %	✓

Gebyr for byggesaksbehandling

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Hvis søker ikke har greid å komplettere søknaden på tross av mangelbrev fra Bygningsmyndigheten hvor manglene er angitt, slik at mangelbrev nr. 2 må skrives tillegges et gebyr.	Kr.	1500	1500	0	0,0 %	✓

Bolig

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
1. boenhet	Kr.	31000	31000	0	0,0 %	✓
For 2. boenhet t.o.m. 10 boenhet i samme bygg: pr. boenhet	Kr.	16000	16000	0	0,0 %	✓
For 11. boenhet t.o.m. 30. boenhet i samme bygg: pr. boenhet	Kr.	11000	11000	0	0,0 %	✓
For 31. boenhet og flere boenheter i samme bygg: pr. boenhet	Kr.	6000	6000	0	0,0 %	✓
For antall boenheter over 150 betales ikke gebyr	Kr.	0	0	0	0,0 %	✓
Omdisponering av hytte til helårsbolig	Kr.	30000	30000	0	0,0 %	✓

Tilbygg, påbygg, underbygging, boliggarasje og uthus på boligeiendom

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Mindre tilbygg 0 til 25 m ²	Kr.	5000	0	-5 000	-100,0 %	✓
Tilbygg, påbygg eller underbygging som gir ny boenhet til bolig, pr boenhet	Kr.	21000	21000	0	0,0 %	✓
Tilbygg, påbygg eller underbygging fra 25m ² til 50 m ² som ikke gir ny boenhet til bolig	Kr.	10000	10000	0	0,0 %	✓
Tilbygg, påbygg eller underbygging større enn 50 m ² som ikke gir ny boenhet til bolig	Kr.	15000	15000	0	0,0 %	✓
Frittliggende boliggarasje eller uthus til og med 50 m ²	Kr.	10000	10000	0	0,0 %	✓
Frittliggende boliggarasje eller uthus over 50 m ²	Kr.	15000	15000	0	0,0 %	✓
Garasjeanlegg utført som bygninger større enn 70 m ² , på terreng:	Kr.	15000	15000	0	0,0 %	✓
Parkeringskjeller	Kr.	20000	20000	0	0,0 %	✓
For garasjeanlegg og parkeringskjeller tilleggsgebyr pr. parkeringsplass f.o.m. 3. parkeringsplass.	Kr.	2000	2000	0	0,0 %	✓

Alle andre typer bygg

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
0 – 50 m ²	Kr.	21000	21000	0	0,0 %	✓
mellom 51 – 100 m ²	Kr.	41000	41000	0	0,0 %	✓
mellom 101 – 500	Kr.	52000	52000	0	0,0 %	✓
mellom 501 – 1000	Kr.	72000	72000	0	0,0 %	✓
For BRA over 1000 m ² betales i tillegg et gebyr pr. m ²	Kr.	15	15	0	0,0 %	✓

Spesielle bygg, skilt og dispensasjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Stadionanlegg (eventuelle næringsarealer i anlegget)	Kr.	95000	95000	0	0,0 %	✓

Økonomiplan for 2022-2025

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
kommer i tillegg, se satsene for næringsbygg)						
Per søknad som omfatter inntil 3 skilt	Kr.	6000	6000	0	0,0 %	✓
Per søknad som omfatter inntil 5 skilt	Kr.	8000	8000	0	0,0 %	✓
Per søknad som omfatter inntil 10 skilt		10000	10000	0	0,0 %	✓
Per søknad som omfatter mer enn 10 skilt	Kr.	20000	20000	0	0,0 %	✓
Samlet skiltplan for større bygg	Kr.	20000	20000	0	0,0 %	✓

Dispensasjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
som krever regionale myndigheters uttalelser per forhold	Kr.	15000	15000	0	0,0 %	✓
Som avklares uten regionale myndigheters uttalelser pr. forhold	Kr.	10000	10000	0	0,0 %	✓

Driftsbygninger i landbruket

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Nybygg, endringsarbeider og tilbygg/påbygg til og med 1000 m ²	Kr.	20000	20000	0	0,0 %	✓
For driftsbygninger i landbruket betales et tilleggsgebyr per kvadratmeter	Kr.	5	5	0	0,0 %	✓

Midlertidige eller transportable bygninger, konstruksjoner, anlegg

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Kiosker, brakker, telt og lignende t.o.m. 50 m ²	Kr.	10000	10000	0	0,0 %	✓
Kiosker, brakker, telt og lignende over 50 m ²	Kr.	19000	19000	0	0,0 %	✓
Boligbrakker, paviljonger til skolebruk, barnehagebruk etc.	Kr.	40000	40000	0	0,0 %	✓

Gebyr for følgende mindre konstruksjoner og anlegg

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Gebyr for følgende mindre konstruksjoner og anlegg	Kr.	6000	6000	0	0,0 %	

Gebyr for følgende mindre konstruksjoner og anlegg

• Anlegg, flytting, utvidelse av privat vei eller parkeringsplass • Søknadspliktig endring av terreng, areal mindre enn 100 m² • Innhengning eller støyskjerm under 10 m lengde • Støttemur under 10 m lengde • Trappeheis og løfteplattform • Oljetanker og fyringsanlegg • Pipe (ny) eller pipe (rehabilitering) i bolighus / småhus • Støttemur, fasadeendring, terrasse, tak over terrasse, pergola, gjerde og levegg • Flytebrygger under 10 m lengde • Ved tiltak som i utgangspunktet er unntatt byggesaksbehandling (§ 20-5), men som allikevel skal godkjennes pga. avstandsbestemmelsene benyttes faktor 0,5 (dokkestuer, uthus, levegg) • Takoverbygg • Trapper i kjellernedgang • Mindre svømmebasseng som ikke krever prosjektering (prefabrikkerte) • Minirensanlegg • Andre mindre bygg og konstruksjoner og anlegg

Gebyr for følgende Konstruksjoner og anlegg av middels størrelse

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Nyoppføring og nyanlegg eller søknadspliktig endring, ombygging og fornyelse av følgende konstruksjoner og anlegg betales med kr	Kr.	10000	10000	0	0,0 %	

Nyoppføring og nyanlegg eller søknadspliktig endring, ombygging og fornyelse av følgende konstruksjoner og anlegg betales med kr

• Utendørs svømmebasseng, plassbygde som krever prosjektering • Heis • Lagertanker • Broer • Master • Offentlig veianlegg pr. påbegynt 300 m lengde • Offentlige rørledninger for transport av vann, avløpsvann, overvann, og rørledning for avfall og fjernvarme, pr. påbegynt 300 m tracélengde • Kai, molo, brygge og flytebrygge over 10 m lengde • Utendørs lagring og produksjonsvirksomhet • Åpne anlegg for idrett og lek • Ballbinge • Private ledningsanlegg uansett lengde • Andre konstruksjoner som ikke kan betegnes som bygning på næringseiendom • Fyringsanlegg, kjøleanlegg, ventilasjonsanlegg, sprinkelanlegg, anlegg for brannalarm, heis, rulletrapp og rullebånd • Midlertidig deponering av masse • Støttemur og innhegning over 10 m lengde • Utendørsplan og/ eller revisjon av samme som kan behandles administrativt • Nedgravde renovasjonsanlegg • Parkeringsplasser på terreng med mer enn 10 plasser • Andre bygningstekniske installasjoner

Gebyr for større konstruksjoner og anlegg

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Masseforflytning, planering og landskapsarbeid: Som berører areal over 100 m ² og opptil 500 m ²	Kr.	15000	15000	0	0,0 %	

Økonomiplan for 2022-2025

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Masseforflytning, planering og landskapsarbeid: Mellom 500 m ² t.o.m. 2000 m ²	Kr.	41000	41000	0	0,0 %	✓
Masseforflytning, planering og landskapsarbeid: Mellom 2000 m ² t.o.m. 3000 m ²	Kr.	46000	46000	0	0,0 %	✓
Masseforflytning, planering og landskapsarbeid: For arealer over 3000 m ² betales et tillegg pr. påbegynt 200 m ² på	Kr.	4000	4000	0	0,0 %	✓
Tribuner og idrettsbaner og andre anlegg for idrett og lek som ikke er nevnt som spesielle bygg. Dersom tribunen har rom for næringsvirksomhet betales gebyr for næringsarealene i tillegg	Kr.	15000	15000	0	0,0 %	✓
Tuneller og underjordiske haller, lokk og konstruksjoner over vei eller vann	Kr.	15000	15000	0	0,0 %	✓

Massedeposering

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Gjelder både uttak og mottak som berører inntil 30.000 m ³	Kr.	50000	50000	0	0,0 %	✓
Gjelder både uttak og mottak over 30.000	Kr.	70000	70000	0	0,0 %	✓

Bruksendring, endring, hovedombygging og riving

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Rivingstillatelse	Kr.	7000	7000	0	0,0 %	✓
Riving av bygg som krever avfallsplan og/eller miljøsaneringsplan	Kr.	12000	12000	0	0,0 %	✓
Riving av bygg som krever uttalelse fra andre myndigheter	Kr.	20000	20000	0	0,0 %	✓
Oppdeling av bolig/leilighet pr ny leilighet	Kr.	18000	18000	0	0,0 %	✓
Sammenføyning av bruksareal	Kr.	5000	5000	0	0,0 %	✓
Bruksendring med varighet inntil 6 mnd.	Kr.	5000	5000	0	0,0 %	✓
Fasadeendring for bygning per søknad for åpen småhusbebyggelse	Kr.	5000	5000	0	0,0 %	✓
Fasadeendring for bygning per søknad for større bygg	Kr.	15000	15000	0	0,0 %	✓
Endring av bygningstekniske installasjoner	Kr.	4000	4000	0	0,0 %	✓
Revidert tegninger som krever ny behandling, småhusbebyggelse	Kr.	5000	5000	0	0,0 %	✓
Revidert tegninger som krever ny behandling, næringbygg og boligblokker	Kr.	15000	15000	0	0,0 %	✓

Trinnvis igangsetting og midlertidig brukstillatelse

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Trinnvis igangsettingstillatelse per igangsetting	Kr.	20000	20000	0	0,0 %	✓
Midlertidig brukstillatelse som ikke krever befaring per bruksenhet	Kr.	8000	8000	0	0,0 %	✓
Midlertidig brukstillatelse som krever befaring per bruksenhet	Kr.	12000	12000	0	0,0 %	✓
Maksimalbeløp midlertidig brukstillatelse i større prosjekter som ikke krever befaring.	Kr.	48000	48000	0	0,0 %	✓
Maksimalbeløp midlertidig brukstillatelse i større prosjekter som krever befaring.	Kr.	72000	72000	0	0,0 %	✓

Godkjenning av ansvarsrett

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
For personlig ansvarsrett for selvbygger	Kr.	6000	6000	0	0,0 %	✓
Godkjenning av ansvarsrett	Kr.	6000	6000	0	0,0 %	✓

Forhåndskonferanse

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Forhåndskonferanse m/ påfølgende referat: For store utbyggingsprosjekter	Kr.	10000	10000	0	0,0 %	✓
Forhåndskonferanse m/ påfølgende referat: For de øvrige byggeprosjekter	Kr.	5000	5000	0	0,0 %	✓

Eiendomsmåling

Ved oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning kreves hele gebyret betalt inn på forhånd. Matrikulering av eksisterende matrikulert grunn får samme gebyr for oppretting av matrikkelenhet med oppmålingsforretning.

Oppretting av matrikkelenhet med oppmålingsforretning

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Eiendom med areal / volum mellom 0 - 2000m2 eller m3	Kr	26520	27000	480	1,8 %	✓
Tillegg for areal / volum over 2001 - 20 000m2	Kr	1938	2000	62	3,2 %	↗ Pris pr hele 1000

Økonomiplan for 2022-2025

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Tillegg for areal / volum over 20 000 m2 eller m3	Kr	214	200	-14	-6,5 % 	Pris pr hele 1000
30% reduksjon pr matrikkelenhet fra og med 5 matrikkelenhet		30%	30%			Reduksjon i gebyret

Eiendom med areal / volum mellom 0 - 2000m2 eller m3

Oppretting av grunneiendom, anleggseiendom og festegrunn

Tillegg for areal / volum over 2001 - 20 000m2

Tillegg for areal / volum mellom 2001 m2 - 20 000 m2 eller m3

Tillegg for areal / volum over 20 000 m2 eller m3

30% reduksjon pr matrikkelenhet fra og med 5 matrikkelenhet

Ved oppretting av flere enn fire matrikkelenheter for samme område og fra samme rekvirent, gis følgende reduksjon i gebyret.

Oppmåling av uteareal på eierseksjonen

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Gebyr for oppmåling av uteareal (pr seksjon)	Kr.	14790	15000	210	1,4 % 	Gebyr pr eierseksjon
30 % rabatt fra og med femte seksjon		30%	30%			Reduksjon i gebyret

30 % rabatt fra og med femte seksjon

Ved rekvirering av flere enn fire eierseksjoner for samme område og fra samme rekvirent gis følgende reduksjon i gebyret.

Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Gebyr pr matrikkelenhet	Kr.	4080	4200	120	2,9 % 	Pr matrikkelenhet

Gebyr pr matrikkelenhet

Tillegg for oppretting av en matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Grensejustering grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Økonomiplan for 2022-2025

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Grensejustering	Kr.	7140	10000	2 860	40,1 %		Fast pris uavhengig størrelse på arealet

Grensejustering

Grensejustering av grunneiendom, anleggseiendom, festegrunn og jordsameie

Arealoverføring - Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Arealoverføring på inntil 1 000 m2	Kr.	10200	13000	2 800	27,5 %		Inntil 1000m2
Arealoverføring tillegg fra 1001m2	Kr.	15300	4	-15 296	-100,0 %		Pris pr m2

Arealoverføring tillegg fra 1001m2

Arealoverføring utløser dokumentavgift. Der grensene ikke er klarlagt på forhånd i forbindelse med arealoverføringm betales i tillegg gebyr for klarlegging av grense.

Klarlegging av tidligere koordinatbestemt grense

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Måling og merking av inntil 2 grensepunkter	Kr.	6120	6250	130	2,1 %		
Tillegg for hvert målt og ny merket grensepunkt	Kr.	1020	1050	30	2,9 %		Tillegg pr punkt

Måling og merking av inntil 2 grensepunkter

Gebyret gjelder der hvor grense er fastlagt med koordinater

Tillegg for hvert målt og ny merket grensepunkt

Tillegg pr ekstra punkt som påvises og er koordinatfestet ved tidligere forretning.

Oppmålingsforretning uten oppmøte i marka

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Det belastes 60% av gebyrsats for grunneiendom, uteareal eller anleggseiendom							60% av gebyrsats

Det belastes 60% av gebyrsats for grunneiendom, uteareal eller anleggseiendom

Oppmålingsforretning uten oppmøte i marka også kalt kontorforretning. Denne forretningstypen gjelder ikke for saker uten fullført oppmålingsforretning.

Utstedelse av matrikkelbrev

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Matrikkelbrev inntil 10 sider	Kr.	175	175	0	0,0 %		Gebyr fastlagt av kartverket
Matrikkelbrev over 10 sider	Kr.	350	350	0	0,0 %		Gebyr fastlagt av kartverket

Timesats eiendomsmåling

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Gebyr beregnet på grunnlag av anvendt tid	Kr.	1275	1500	225	17,6 %		Det faktureres for minimum to timer

Gebyr beregnet på grunnlag av anvendt tid

Gebyr for oppmålingstekniske arbeider som ikke kan beregnes etter foranstående satser, beregnes etter medgått tid (§ 1 - 7)

Klarlegging av ikke tidligere koordinatbestemt grense

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Måling og merking inntil 2 grensepunkt	Kr	8160	8500	340	4,2 %		Inntil 2 grensepunkt
Tillegg for hvert målte og merket grensepunkt	Kr	2040	2100	60	2,9 %		Pr. stk

Måling og merking inntil 2 grensepunkt

Måling og merking av inntil 2 grensepunkt, der hvor grense ikke har blitt fastlagt tidligere med koordinater

Tillegg for hvert målte og merket grensepunkt

Utover inntil 2 grensepunkt, belastes det pr målte og merket grensepunkt.

Informasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
-------	-------	-----------	-----------	-----------------	----------------	---------

Kommentarer
til gebyret

Kommentarer til gebyret

Ved oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning kreves hele gebyret betalt inn på forhånd. matrikulering av eksisterende umatrikkulert grunn gir samme gebyr som oppretting av matrikkelenhet med oppmålingsforretning. Oppgaver som vi fakturerer etter medgått tid er klarlegging, oppmåling og stadfesting av rettigheter.

Uteservering

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Leie av areal til uteservering	Kr. per m2	704	733	29	4,1 % 	Prisstigning i hht. KPI sep. 20 - sep.21

Fyrverkeri

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Behandling av søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri	Kr.	1921	1981	60	3,1 % 	
Gjennomføring av tilsyn/kontroll	Kr.	924	953	29	3,1 % 	
Egenmelding	Kr.	445	459	14	3,1 % 	

Rigg og drift

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Leie av areal i by og tettsteder	Kr. per m2	296	303	7	2,4 % 	Prisjustering i henhold til årlig prisstigning.
Leie av areal utenfor by og tettsteder	Kr. per m2	204	209	5	2,5 % 	Prisjustering i henhold til årlig prisstigning.

Graving i vei

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
Kontrollgebyr	Kr.	1173	1173	0	0,0 %	✓	Ekstra kontroll av gravinger
Graving i kommunal vei	Kr.	4692	4692	0	0,0 %	✓	Beholder beløpet pga. nytt kontrollgebyr
Dagmulkt	Pr dag	0	100	100	0,0 %	✓	Nytt gebyr ihhl. veiloven § 61
Trafikktelling	Pr. måling	0	5300	5 300	0,0 %	✓	Måling med radar

Trafikktelling

Radarmåling for eksterne.

Egenandeler fysioterapeut

Helse- og omsorgsdepartementet har med hjemmel i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. gitt forskrift om egenandel. Det følger av forskriften at kommuner kan kreve egenandel fra pasient som har rett til stønad ved helsetjenester for hjelp hos fysioterapeut ansatt i kommunens helse- og omsorgstjeneste. Med bakgrunn i forskriften foreslås det innføring av egenandel for fysioterapitjenester fra 2022.

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
For undersøkelse inntil 30 min	Kr	0	185	185	0,0 %	✓	Gjelder også manuellterapeuter og andre spesialister
Inntil 20 min behandling hos fysioterapeut	Kr	0	135	135	0,0 %	✓	
Deretter per påbegynte 10 min	Kr	0	42	42	0,0 %	✓	
30 min gruppebehandling	Kr	0	59	59	0,0 %	✓	
60 min gruppebehandling	Kr	0	102	102	0,0 %	✓	

Dagsenter/dagaktivitetssenter

Fra 2022 forslås det innført en abonnementsordning for opphold på aktivitetssenter, samt en økning av egenbetalingen på ca. 25 %. Kommunen har hittil krevd betaling etter en dagsats, hvor bruker betaler for det antall dager han/hun faktisk har vært på dagsenteret aktuell måned. Abonnementsordningen medfører en endring fra betaling pr. oppmøtedag, til betaling for antall vedtatte dager pr. måned. Egenandelen for tilbud på aktivitetssenter dekker mat, transport, aktiviteter m.m. på stedet.

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %		Merknad
1 dag per uke	Per måned	0	800	800	0,0 %	✓	
2 dager per uke	Per måned	0	1600	1 600	0,0 %	✓	
3 dager per uke	Per måned	0	2400	2 400	0,0 %	✓	

Økonomiplan for 2022-2025

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
4 dager per uke	Per måned	0	3200	3 200	0,0 %	✓
5 dager per uke	Per måned	0	4000	4 000	0,0 %	✓

Tekniske hjelpemidler

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Utkjøring tekniske hjelpemidler	Per levering	183	188	5	2,7 %	...

Frisklivskurs

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Bra mat kurs	Pr kurs	400	410	10	2,5 %	...
Kurs i belastningsmestring	Pr kurs	400	410	10	2,5 %	...

Salg av sitteputer

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Salg av sitteputer	Pr pute	400	446	46	11,5 %	↑ Sittepute til rullestol

Salg av sitteputer

Putene er 7,5 cm høy og kommer i ulike lengder og bredder. Puten tåler vekt opptil 125 kg og er CE merket. Vaskbar på 60 grader.

Egenbetaling praktisk bistand

Kommunen har egenbetaling for praktisk bistand. Nytt fra 2022 er innføring av egenbetaling for praktisk bistand i omsorgsboliger samt for praktisk bistand utført av hjemmesykepleier.

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Inntekt under 2G	Timepris	72	72	0	0,0 %	✓ Makspris per måned kr 215
Inntekt mellom 2-3G	Timepris	227	233	6	2,6 %	... Makspris per måned kr 583
Inntekt mellom 3-4G	Timepris	239	245	6	2,5 %	... Makspris per måned kr 1.221
Inntekt mellom 4-5G	Timepris	324	332	8	2,5 %	... Makspris per måned kr 1.658

Økonomiplan for 2022-2025

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Inntekt over 5G	Timepris	514	527	13	2,5 %	Makspris per måned kr 2.303

Trygghetsalarm

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Inntekt under 2G	Per måned	215	215	0	0,0 %	✓
Inntekt over 2G	Per måned	442	453	11	2,5 %	...

Måltider

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Tilkjørt mat til hjemmeboende	Per måltid	83	85	2	2,4 %	...
Måltider i omsorgsboliger	Per måltid	22	25	3	13,6 %	↑

Korttidsopphold i institusjon

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Døgnopphold i institusjon	Per dag	175	180	5	2,9 %	...
Dagopphold i institusjon	Per dag	95	100	5	5,3 %	↑

Utleie terapibad

Fra 2022 legges det opp til en harmonisert prising for utleie av terapibad ved at det tas utgangspunkt i en prismodell basert på kvadratmeterprising, der prisen pr. kvadratmeter settes likt for alle badene.

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Terapibad utleie Skedsmotun bo og behandlingssenter	Per time	630	630	0	0,0 %	✓
Terapibad utleie LIBOS	Per time	630	578	-52	-8,3 %	✓
Terapibad utleie Sørums Sykehjem	Per time	310	473	163	52,6 %	↑
Terapibad utleie Sørvald Bo og behandlingssenter	Per time	310	404	94	30,3 %	↑

Vigselsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Vigselsgebyr		0	1900	1 900	0,0 %	

Vigselsgebyr

Vielser utenom ordinær arbeidstid.

Alkohollovgivningen og serveringsvirksomhet

Gebyr	Enhet	Sats 2021	Sats 2022	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Kunnskapsprøve om alkohollovgivningen	Kr.	400	410	10	2,5 %	
Etableringsprøve for serveringsvirksomhet	Kr.	400	410	10	2,5 %	
Skjenkebevilling inntil 4 arrangementer	Kr.	380	390	10	2,6 %	
Skjenkebevilling over 4 arrangementer	Kr.	600	615	15	2,5 %	

Samlet oversikt over kommunens brukerbetalinger og gebyrer. Generell prisvekst på gebyrene er 2,5 %.

Vedlegg



Ønskede tiltak og mulige innsparinger i økonomiplanen 2022 - 2025

Ønskede tiltak i kommunens kommunalområder

Beløp i 1000 kr

Tj.omr	Tjeneste- område (T)	Komm. omr	Kommunal område (T)	Tiltak	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
1	ADMINISTRASJON OG LEDELSE	15	Organisasjon og utvikling	Rekrutteringsstrategi	300	0	0	0
1	ADMINISTRASJON OG LEDELSE	16	Digitalisering	Bruk av kunstig intelligens for å forhindre eksponering av sensitive opplysninger på offentlig journal	600	600	600	600
1	ADMINISTRASJON OG LEDELSE	16	Digitalisering	Flytte Visma enterprise til skyen (Visma enterprise plus)	1 010	660	660	660
1	ADMINISTRASJON OG LEDELSE	16	Digitalisering	Innbyggerapp - strategi for digitalt førstevalg, strategi for kommunikasjon, innbyggerinvolvering, smartby og forenklet publisering	455	205	205	205
1	ADMINISTRASJON OG LEDELSE	16	Digitalisering	Innsynsløsning publikum - historiske kilder (eArkiv).	1 000	200	200	200
1	ADMINISTRASJON OG LEDELSE	16	Digitalisering	Inventaroversikt for IT-utstyr	350	0	0	0
1	ADMINISTRASJON OG LEDELSE	16	Digitalisering	Kostnader forbundet med Helseboka og CGM for korona test og vaksinerings	405	405	405	405
1	ADMINISTRASJON OG LEDELSE	16	Digitalisering	Restfinansiering - Konsekvens av ny læreplan for lærlinger	300	1 300	1 300	1 300
1	ADMINISTRASJON OG LEDELSE	16	Digitalisering	Teams - P360 integrasjon	108	71	71	71
1	ADMINISTRASJON OG LEDELSE	16	Digitalisering	Teams-utstyr på flere møterom inkl. seminarrom	300	120	120	120
1	ADMINISTRASJON OG LEDELSE	16	Digitalisering	Teknologi- og tjenesteutviklingsløftet i Helse og mestring	14 580	22 219	23 095	24 145
1	ADMINISTRASJON OG LEDELSE	16	Digitalisering	Tjenestedesigner	700	1 050	1 050	1 050
1	ADMINISTRASJON OG LEDELSE	16	Digitalisering	Videreføring av prosjekt for BI og datadeling	3 000	1 500	1 500	1 500
Sum 1					23 108	28 330	29 206	30 256
2	OPPVEKST	20	Administrasjon og ledelse Oppvekst	PPA: Styrket tilbud til barnehagebarn med autisme.	670	670	670	670
2	OPPVEKST	20	Administrasjon og ledelse Oppvekst	Tilrettelegging i barnehage for barn med nedsatt funksjonsevne (barnehageloven § 37)	4 000	4 000	4 000	4 000
2	OPPVEKST	20	Administrasjon og ledelse Oppvekst	Tiltak for å sikre flere barnehagelærere i barnehagen- økning i kommunes frie inntekter fra statsbudsjettet	1 600	1 600	1 600	1 600

Økonomiplan for 2022-2025

Tj.omr	Tjeneste- område (T)	Komm. omr	Kommunal område (T)	Tiltak	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
2	OPPVEKST	23	Skoler	Erstatte det eldste IT-utstyret til elevene med nytt, oppdatert utstyr	20 000	20 000	20 000	20 000
2	OPPVEKST	23	Skoler	Finansiere senter for praktisk realfagsundervisning (Newton-rom) på Sophie Radich skole	4 200	4 200	4 200	4 200
2	OPPVEKST	23	Skoler	Samarbeidsprosjekt skole-SFO-kulturskole på Frogner skole og kultursenter - pilot av ny ordning	1 000	1 000	1 000	1 000
2	OPPVEKST	23	Skoler	Styrke praktisk brukerstøtte i skolen for å gi lærere mer tid til å arbeide med digitalt utviklingsarbeid og IKT-støttet læring	1 500	1 500	1 500	1 500
2	OPPVEKST	23	Skoler	Tidlig innsats - Intensive lesekurs for elever som strever og leseveileder på alle skoler	7 300	7 300	7 300	7 300
2	OPPVEKST	23	Skoler	Øke åpningstiden på Skåningsrud SFO for å gi elevene der samme tilbud som alle andre elever i Lillestrøm	3 500	3 500	3 500	3 500
2	OPPVEKST	27	Helsetjenester for barn, unge og familier	Familieterapeut/ spesialist psykisk helse til Psykisk helse og familiestøtte	415	830	830	830
2	OPPVEKST	27	Helsetjenester for barn, unge og familier	Fysioterapeut til barn og unge	270	540	540	540
2	OPPVEKST	27	Helsetjenester for barn, unge og familier	Helsesykepleiere	2 000	7 200	8 800	8 800
2	OPPVEKST	27	Helsetjenester for barn, unge og familier	Koordinering av tverrfaglig innsats - 0,6 årsverk	500	500	500	500
2	OPPVEKST	27	Helsetjenester for barn, unge og familier	Seksjonsleder Frogner og Sørumsand helsestasjoner	1 000	1 000	1 000	1 000
2	OPPVEKST	27	Helsetjenester for barn, unge og familier	Stillinger Psykisk helse barn og unge- frie inntekter i statsbudsjettet	1 600	1 600	1 600	1 600
2	OPPVEKST	27	Helsetjenester for barn, unge og familier	Styrkningsmidler helsestasjon- og skolehelsetjenesten- foreslått rammetilskudd i statsbudsjettet	16 638	16 638	16 638	16 638
2	OPPVEKST	27	Helsetjenester for barn, unge og familier	Tjenestetorg barn og unge / Tildeling - Nye krav og kompleksitet	375	750	750	750
2	OPPVEKST	27	Helsetjenester for barn, unge og familier	To psykologer - Pakkeforløp mellom barnevern og psykisk helse barn og unge	1 700	1 700	1 700	1 700
2	OPPVEKST	27	Helsetjenester for barn, unge og familier	Videreføre 0,5 årsverk i Home Start Familiekontakten med e-skattemidler	365	365	365	365

Økonomiplan for 2022-2025

Tj.omr	Tjeneste- område (T)	Komm. omr	Kommunal område (T)	Tiltak	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
2	OPPVEKST	29	Barneverntjenes- ter	Barnevernsreformen – forebyggende arbeid	2 500	5 000	5 000	5 000
2	OPPVEKST	29	Barneverntjenes- ter	Barnevernsreformen – forventede økte kostnader i økonomiplanperioden	2 816	7 391	6 291	3 191
Sum 2					73 949	87 284	87 784	84 684
3	HELSE OG MESTRING	31	Tjenestetorg for helse og mestring	Teknologi- og tjenesteutviklingsløftet i Helse og mestring	10 648	16 415	16 415	16 415
3	HELSE OG MESTRING	32	Helsetjenester til voksne	Etablering av "Rådgivende enheter for russaker" i kommunene.	769	1 537	1 537	1 537
3	HELSE OG MESTRING	32	Helsetjenester til voksne	Fallertun omsorgsbolig psykisk helse	3 000	4 000	4 000	4 000
3	HELSE OG MESTRING	32	Helsetjenester til voksne	Skjermet avdeling i omsorgsboligene	4 000	4 000	4 000	4 000
3	HELSE OG MESTRING	32	Helsetjenester til voksne	Teknologi- og tjenesteutviklingsløftet i Helse og mestring	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
3	HELSE OG MESTRING	32	Helsetjenester til voksne	Utvidet tilbud på kveld Aktivitetssentrene	930	2 790	2 790	2 790
3	HELSE OG MESTRING	32	Helsetjenester til voksne	Videreføring av midlertidig aktivitetssenter i Frydenlundsgata 18	434	1 302	1 302	1 302
3	HELSE OG MESTRING	33	Helsehus og institusjon	Aktivitet, kultur- og frivillighetskoordinator (3 årsverk)	1 400	1 875	1 875	1 875
3	HELSE OG MESTRING	33	Helsehus og institusjon	Teknologi- og tjenesteutviklingsløftet i Helse og mestring	-500	-1 000	-1 000	-1 000
3	HELSE OG MESTRING	34	Bo- og miljøtjenesten	Teknologi- og tjenesteutviklingsløftet i Helse og mestring	-250	-1 000	-1 000	-1 000
3	HELSE OG MESTRING	36	NAV	Økt behov for økonomisk sosialhjelp som følge av harmonisering av statlige dagpengesatser	1 060	1 060	1 060	1 060
3	HELSE OG MESTRING	36	NAV	Økt behov økonomisk sosialhjelpstønad	2 296	2 296	2 296	2 296
Sum 3					21 787	31 275	31 275	31 275
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	40	Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	Ny 100 % krematørstilling	723	723	723	723
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	40	Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	Ny 50 % kantorstilling	481	481	481	481
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	40	Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	Ny 50 % sekretærstilling	404	404	404	404

Økonomiplan for 2022-2025

Tj.omr	Tjeneste- område (T)	Komm. omr	Kommunal område (T)	Tiltak	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	40	Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	Ny ungdomsdiakon 50 % (vil møtes med 50 % fra bispedømmet)	442	442	442	442
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	40	Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	Næringsfond	500	500	750	750
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	40	Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	Næringskonferanse 2022	250	0	250	0
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	40	Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	Områdemodeller - ny stilling	0	1 200	1 200	1 200
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	40	Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	Prosjektleder FutureBuilt	0	900	900	900
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	40	Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	Rehabilitering av Blaker kirketårn	2 500	0	0	0
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	40	Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	Rehabilitering av Frogner kirkes fasader	0	3 000	0	0
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	40	Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	Rehabilitering av vinduer Fet kirke	950	950	0	0
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	40	Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	Økning av generelle vedlikeholdsmidler	2 000	2 000	2 000	2 000
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	41	Kultur	Arrangementfond - videreføring av tidligere tiltak (e-skatt)	500	500	500	500
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	41	Kultur	Blaker skanse - Koordinator (e-skatt)	1 000	1 000	1 000	1 000
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	41	Kultur	Den kulturelle skolesekken - videreføre dagens nivå	650	650	650	650
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	41	Kultur	Frivillighetens hus på Skjetten - videreføring områdesatsningen (e-skatt)	600	600	600	600
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	41	Kultur	Grønt skjøtsel av uteområder ved helseinstitusjoner og barnehager	500	500	500	500
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	41	Kultur	Innføre gratisprinsipp for leie og bruk av kulturlokaler (e- skatt)	450	600	600	600
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	41	Kultur	Motpost reduksjon midler til tilskudd frivillige organisasjoner	500	500	500	500

Økonomiplan for 2022-2025

Tj.omr	Tjeneste- område (T)	Komm. omr	Kommunal område (T)	Tiltak	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	41	Kultur	Nedjustering av fastrente på lån til Lillestrøm kulturbygg AS	2 550	2 550	2 550	2 550
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	41	Kultur	Nytt bibliotek Lillestrøm - bemanning	1 800	2 700	2 700	2 700
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	41	Kultur	Prosjektering Volla parken	300	0	0	0
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	41	Kultur	Tilskudd frivilligdrevet fritidsklubber Sørums - Videreføring (e-skatt)	515	515	515	515
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	41	Kultur	Utvide gratisprinsippet for idretsorganisasjoner (e-skatt)	2 000	2 000	2 000	2 000
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	41	Kultur	Vedlikehold av nærmiljøanlegg og idrettsparker i offentlige friområder	300	300	300	300
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	41	Kultur	Vedlikehold kommunal kunst - videreføring av tidligere tiltak (e-skatt)	500	500	500	500
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	41	Kultur	Økonomisk tilskudd Eight Amcars Club (EAC) (e-skatt)	600	0	0	0
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	43	Eiendom	Arealvekst - 2022	807	1 615	1 615	1 615
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	43	Eiendom	Lekeapparater og -plasser	2 500	2 500	2 500	2 500
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	43	Eiendom	Vedlikeholdsetterslep Blaker skanse	2 800	2 200	2 200	2 200
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	43	Eiendom	Økt driftsramme for LKB - redusere bruk av driftsfond	8 500	8 500	8 500	8 500
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	43	Eiendom	Økte forsikringspremier (bilflåte)	700	700	700	700
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	45	Miljøteknikk	Asfaltering for å opprettholde dagens vedlikeholdsnivå	2 000	4 000	6 000	8 000
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	47	By- og stedsutvikling	Detaljregulering knutepunktprosjektet	300	1 000	700	0
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	47	By- og stedsutvikling	Digitalisering av plan- og byggesaksprosesser	500	500	500	500
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	47	By- og stedsutvikling	Felles GIS-plattform	225	275	350	450
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	47	By- og stedsutvikling	Kommunedelplan for naturmangfold	400	0	0	0
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	47	By- og stedsutvikling	Korrigeringsplan for bemanningsplan for selvkostområdene	1 575	2 325	2 737	3 112
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	47	By- og stedsutvikling	Miljøforvaltning	250	0	0	0
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	47	By- og stedsutvikling	Ny stilling på faggruppe for klima og miljø	1 000	1 000	1 000	1 000
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	47	By- og stedsutvikling	Ny stilling på faggruppe for samferdsel	1 000	1 000	1 000	1 000
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	47	By- og stedsutvikling	Videreføring av byutviklingsplanarbeidet	500	500	0	0
Sum 4					44 072	49 630	47 867	49 392

Økonomiplan for 2022-2025

Tj.omr	Tjeneste- område (T)	Komm. omr	Kommunal område (T)	Tiltak	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Totalsu m					162 916	196 519	196 132	195 607

Mulige innsparingstiltak som ikke er innarbeidet i rammene

Beløp i 1000 kr

Tjeneste- område	Tjeneste- område (T)	Komm. omr	Kommunal- område (T)	Tiltak	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
2	OPPVEKS T	20	Administrasjon og ledelse	Oppvekst	1	-972	-972	-972
2	OPPVEKS T	21	Barnehager	Endret åpningstid i barnehagene	-1 042	-2 500	-2 500	-2 500
2	OPPVEKS T	21	Barnehager	Nedleggelse av Åpen barnehage på Sørumsand	-190	-380	-380	-380
2	OPPVEKS T	21	Barnehager	Reduksjon av språkpedagoger i barnehagene	-2 100	-5 300	-5 300	-5 300
2	OPPVEKS T	23	Skoler	Legge ned realfagsenteret inkludert tilbud om sommerskole	-2 258	-4 300	-4 300	-4 300
2	OPPVEKS T	23	Skoler	Redusert daglig åpningstid på alle kommunens SFO'er	-833	-2 000	-2 000	-2 000
2	OPPVEKS T	27	Helsetjenester for barn, unge og familier	Avvikle Homestart	-598	-1 065	-1 065	-1 065
2	OPPVEKS T	27	Helsetjenester for barn, unge og familier	Nedleggelse av oppsøkende ungdomsteam	-3 506	-10 519	-10 519	-10 519
Sum 2					-10 526	-27 036	-27 036	-27 036
3	HELSE OG MESTRIN G	33	Helsehus og institusjon	5 - Ikke etablere legevakt på Sørumsand	-5 375	-10 750	-10 750	-10 750
3	HELSE OG MESTRIN G	33	Helsehus og institusjon	5 - Reduksjon 10 plasser i institusjon	-8 041	-8 850	-8 850	-8 850
3	HELSE OG MESTRIN G	34	Bo- og miljøtjenesten	5 - Legge ned aktivitetssenter - Bo og miljøtjenesten	-2 250	-3 000	-3 000	-3 000
3	HELSE OG MESTRIN G	34	Bo- og miljøtjenesten	5 - Reduksjon i kapasitet - avlastningstjenester	-4 000	-8 000	-8 000	-8 000
3	HELSE OG MESTRIN G	36	NAV	5 - Ikke heve satser på økonomisk sosialhjelp til statlig veiledende norm	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500

Økonomiplan for 2022-2025

Tjeneste- område	Tjeneste- område (T)	Komm. -omr	Kommunal- område (T)	Tiltak	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
3	HELSE OG MESTRIN G	39	Helse og mestring - sentrale inntekter	5 - Reduksjon 10 plasser i institusjon	1 500	1 800	1 800	1 800
Sum 3					-19 666	-30 300	-30 300	-30 300
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUN N	43	Eiendom	5 - Besparelse i drift ved fremtidig salg av kommunehuset i Sørumsand	0	-650	-650	-650
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUN N	43	Eiendom	5 - Besparelser husleie ved nedleggelse/flytting av bibliotek på Skedsmokorset	0	-1 000	-1 000	-1 000
4	KULTUR, MILJØ OG SAMFUN N	43	Eiendom	5 - Opphør av husleiekontrakt til helse- og velferden i Strømmen	0	-750	-750	-750
Sum 4					0	-2 400	-2 400	-2 400
Totalsum					-30 192	-59 736	-59 736	-59 736

Notat driftsmodell Blaker Skanse

Notat til vedtak i k-sak 131/21 Driftsmodell Blaker Skanse

Kommunedirektøren bes presentere et notat som viser kostnadene ved oppskalering av en driftsmodell der man velger til elementer fra scenario 3. Notatet legges frem i forbindelse med budsjettprosessen for 2022.

Kort beskrevet dreier scenario 3 seg om følgende (hentet fra Dinamo-rapporten):

I scenario 3 kan det legges inn påbygginger og/eller nybygging som dekker muligheter for flere aktiviteter og et høyere aktivtetsnivå. Tiltakene vil hovedsakelig knyttes opp til bygg og landskap utenfor selve festningsområdet. Innenfor festningsområdet vil disse tiltakene begrenses til innvendige ombygninger som kan tilrettelegge for økt aktivitet.

Vurdering:

Som beskrevet i saken om Blaker skanse er det å få realisert de ønskede tiltakene og aktivitetene ved Skansen et omfattende og langsiktig arbeid som må løses i samarbeid med aktuelle samarbeidspartnere og frivillige organisasjoner. De nødvendige investeringer vil også kunne løses i samarbeid med eksterne samarbeidspartnere slik at kommunen ikke må ta hele regningen.

En utvikling av Blaker skanse basert på tiltakene i scenario 3 forutsetter at man har gjennomført viktige deler av utviklingen skisser i scenario 2, både investeringer i et nytt produksjonskjøkken i kommandantboligen, og andre helt nødvendig rehabiliteringstiltak. Tiltakene i scenario 3, bygger på scenario 2 og er således formulert som muligheter ved å ta hele bygningsmassen i bruk.

Det anses som helt nødvendig for å få den ønskede fremdriften og utviklingen, at det etableres en koordinatorstilling som kan koordinere utviklingen av Blaker skanse og jobbe systematisk mot aktuelle interessenter og brukermiljøer og iverksette tiltak og aktiviteter. Koordinatoren skal også bidra til å få flere finansieringskilder inn i driften, og arbeide systematisk med konseptet som er foreslått for videre drift av Blaker Skanse.

Når det gjelder kostnader knyttet til utvikling av elementer fra scenario 3 så er dette på det nåværende tidspunkt svært vanskelig å estimere helt eksakt. Velger man å gå for et nybygg som kan støtte opp under en ønsket virksomhet på Skansen vil dette kunne utløse en store investeringskostnader.

Vil man gå for en eller flere av de skisserte minimumsløsninger i Nansenbygget, f.eks utvikling av et kombinert kulturhus og kurs-konferansesenter med etablering av en scene og tilrettelegge for økt utleie og økt konferansevirksomhet i bygget så vil størrelsen på investeringsbehovet være knyttet opp mot ønsket standard på lokalene. Nansenbygget har et bruttoareal på 1376m². En kostnad på rundt kr 15.000 pr m² må påregnes for oppgradering av denne type bygg. Da vil en nøktern oppgradering anslås til å beløpe seg til rundt 20 mill kr.

Ut over dagens driftsbudsjett ligger følgende tiltak inne på kommunedirektørens liste over ønskede tiltak utenfor rammen. Innenfor disse rammene vil det være mulig å innhente vedlikeholdsetterslepet, investere i tiltak innenfor scenarie 3, og koordinere tilbudene og skaffe ekstern økonomi og samarbeidspartnere.

Eiendom

Merbehov drift for vedlikehold

2022 2,8 mill kroner, 2023 2,2 mill kroner, 2024, 2,2 mill kroner, 2025 2,2 mill kroner.

Merbehov investering, 2022 5,0 mill kroner, 2023 10,0 mill kroner, 2024 5,0 mill kroner.

Kultur

Merbehov drift (koordinatorstilling) 1,0 mill kroner for hele økonomiplanperioden

Budsjettinnspill fra andre

Lillestrøm kirkelige fellesråd

Lillestrøm kirkelige fellesråd

Budsjettinnspill til Lillestrøm kommune, Lillestrøm 10. september 2021

Innspill til budsjettjustering 2021

Drift/vedlikehold

Krematorium, tilbakeføring av overskuddstrekk	kr 1 300 000	ekskl. mva.
---	--------------	-------------

Investeringer/påkostninger

Investeringsbudsjett fra med til ekskl. mva. (kr 2,5mill.)	kr 500 000	ekskl. mva.
--	------------	-------------

Frogner minnelund,	kr 200 000	ekskl. mva.
--------------------	------------	-------------

I dag har kommunen satt av kr 234 000. Fellesrådet ber om kr 200 000 ekskl. i tillegg investeringsmidler for å få realisert denne minnelunden høsten 2021.

Vedtak for Sørums kommunestyre:

«3. Rådmannen bes om at minnelund på Frogner kirke tas inn i omfanget av prosjektet for utvidelse av kirkegården på Frogner kirke. Minnelunden finansieres med opp til 234.000 kr innenfor de midler som er satt av til prosjektet i 2019.»

Nye innspill til budsjettbehandling 2022

Drift/vedlikehold

Krematorium, tilbakeføring av overskuddstrekk	kr 1 300 000	ekskl. mva.
---	--------------	-------------

Investeringer/påkostninger

Endring fra innspill 17. august: Stalsberghagen gravlund, oppbygging av to gravfelt. Fagkonsulent har nå kalkulert kostnaden til kr 4 100 000 ekskl. mva. og ikke kr 1 500 000 ekskl. mva.

Stalsberghagen gravlund, tilstandsanalyse drenasje	kr 770 000	ekskl. mva.
--	------------	-------------

Klimafondet, elektrisk hjullaster (kr 735000)	kr 145 000	ekskl. mva.
---	------------	-------------

Sørums minnelund, utvidet festemulighet for navneplater	kr 300 000	ekskl. mva.
---	------------	-------------

Høsten 2021 har krematoriet utført et spesialoppdrag for Alfaset krematorium i Oslo. Dette gir en engangs merinntekt ut over det vanlige. Fellesrådet foreslår å bruke overskuddet fra dette oppdraget på

påkostninger (investeringer) og vedlikehold av krematoriet og tilhørende anlegg. Siden krematoriet eies av kommunen vil dette tilsvarende redusere kommunens forpliktelser og overføringer senere til utbedringer av krematoriet og tilhørende anlegg.

Kontrollarbeidet i Lillestrøm kommune

Sak 41/21 i Kontrollutvalget: Budsjett 2022 for kontrollarbeidet i Lillestrøm kommune

Vedtak

1. Kontrollutvalget anbefaler at kr 5 755 000 / 5 796 000 bevilges som budsjetttramme 2022 for kontrollarbeidet.

	Budsjett 2022
Kontrollutvalget	314 000
Sekretariatet	505 000* / 546 000*
Revisjonen	4 936 000*
Sum for kontrollarbeidet	5 755 000 / 5 796 000

*Ikke behandlet i representantskapet

2. Kontrollutvalgets oversender saken til kommunedirektøren for videre behandling i formannskapet og kommunestyret. Kontrollutvalgets forslag følger formannskapets innstilling til kommunestyret.

Lillestrøm idrettsråd

Lillestrøm kommune

Ordfører og varaordfører

Gruppeleder AP, H, V, SP, FrP, KrF, SV, FRBB, PP, MDG og Rødt

-

Kopi:

Politisk sekretariat
Kommunedirektør - Trine Myrvold Wikstrøm
Direktør kultur, miljø og samfunn - Lene Mürer
Kommunalsjef Kultur – Anne-Berit Haavind
Avdelingsleder Friluftsliv og idrett – Thor Sandness



INNSPILL TIL ÅRSBUDSJETT 2021

Lillestrøm idrettsråd har følgende innspill til årsbudsjett

Prosjektstøtte til Lillestrøm idrettsråd – administrativ stilling i Idrettsrådet

Idrettsrådet er meget godt fornøyd med at vi fikk økonomisk støtte til en administrativ stilling i idrettsrådet. Med garanti for at økonomisk tilskudd til stillingen er sikret i årene fremover blir dette veldig bra

Idrettsrådet har ansatt Wendel Gee Skottvik med oppstart 1.9.21. Rett før han starter opp lykkes det oss å få kontor plass for han på kontorlokalet til Viken Idrettskrets på Strømmen.

Wendel får da de beste forutsetninger for en bred kompetanse rundt seg.

Viken Idrettskrets ved Runar Sveen sier også at dette også betyr mye for Viken IK å få et nært forhold til Lillestrøm Idrettsråd.

Wendel får også bruke Idrettskretsen sine plattformer i norsk idrett

Dessverre er ikke dette helt vederlagsfritt.

Kontorutgifter og brukerkostnader blir i størrelsen kr 30.000,- pr år. Idrettsrådet mener det er viktig å

la daglig leder få de beste forutsetninger for å lykkes med arbeidet for idretten og kommunen og håper å få kommunalt tilskudd for beløpet

Gratisprinsippet/Frikjøp av treningstid/Støtte til idrettslag som leier lokaler i næringsbygg

Idrettsrådet er tilfreds med at «gratisprinsippet» også videreføres for de kommunale idrettsanleggene i 2022.

Idrettsrådet håper også de forskjellige driftsmodellene av våre haller fortsatt får de tilskuddene som er nødvendig for frikjøp av treningstid for barn og unge opp til og med 19 år.

Det haster med å få utarbeidet driftsavtaler slik at vi får oversikt over de eksakte kostnadene/tilskuddene.

Drift og vedlikehold av idrettslagseide anlegg

Idrettsrådet er opptatt av at eierstruktur ikke må stå i veien for aktivitet og det må være en likebehandling av kommunale og privateide idrettsanlegg. Det var lagt opp til at det i 2021 skulle etableres avtaler mellom de privateide idrettsanleggene og Lillestrøm kommune om dekning av utgifter til drift og vedlikehold (FDV-utgifter). Dette er man ikke kommet i gang med og Idrettsrådet ber om at dette prioriteres høsten 2021 våren 2022.

Det må utarbeides retningslinjer for hvordan støtten skal fordeles, da basert på søknad fra de enkelte idrettslagene. Idrettsrådet bistår gjerne i utarbeidelsen av retningslinjene.

Aktivitetskortet - økning og harmonisering

Aktivitetskortet er en viktig faktor til å bidra til å redusere frafallet blant ungdom på grunn av anstrengt økonomi. I den situasjonen vi er i dag på grunn av koronapandemien og derigjennom økt arbeidsledighet, har mange familiers økonomiske rammer forverret seg vesentlig det siste året. Fra flere idrettslag har det blitt meddelt at barn og unge kommer til å slutte med fritidsaktiviteter på grunn av økonomi i tiden fremover.

Idrettsrådet ber om at beløpet i Aktivitetskortet økes for å møte de forventede henvendelser om dekning av utgifter til bl.a. deltakelse i fritidsaktiviteter. Det arbeides nå i idrettsrådet sammen med idrettslag med å få etablert en ordning med aktivitetsguider/idrettslos for å få flere barn og unge inkludert i fritidsaktiviteter.

Temaplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2021-2024 – finansiering

«Temaplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet vedtas og gjøres gjeldene fra 2021 til 2024.

Handlingsprogrammet i kap. 6.2 og 6.2 vurderes finansiert ved kommunens årlige budsjettbehandling i planperioden.»

Idrettsrådet ber om at man kommer i gang med flere gjennomføringer av de prioriterte tiltak (6.2 og 6.3) som beskrives i Temaplanen fra 2021 slik at man har mulighet for å få gjennomført flest mulig av tiltakene om er i Temaplanen 2021-2024.

Lillestrøm idrettsråd

_____ sign _____

Per Nygren

Leder

_____ (sign) _____

Elin Vikane

Nestleder

Selvkostkalkyle 2022

Kommunens selvkostområder beregnes iht. reglene for selvkost og et overskudd/underskudd avsettes til egne fond. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på selvkostområder.

Budsjett 2022	Vann	Avløp	Renovasjon	Feiing	Septik	Tilsyn spredt avløp
Gebyrinntekter	158 545 022	226 536 002	125 543 255	12 459 493	6 321 615	639 026
Øvrige driftsinntekter	2 435 551	2 232 033				
Driftsinntekter	160 980 573	228 768 035	125 543 255	12 459 493	6 321 615	639 026
Egne lønns- og driftskostnader	53 410 000	63 653 750	5 233 447	71 750	1 392 250	942 026
Tjenestekjøp (Interkommunale selskap)	69 550 000	122 600 000	117 105 046	12 835 000	5 150 000	
Sum direkte driftsutgifter	122 960 000	186 253 750	122 338 493	12 906 750	6 542 250	942 026
Sum kapitalkostnader (renter og avskrivninger)	34 157 766	49 446 378	2 145 663	86	1 414	0
Indirekte kostnader	3 054 496	3 793 816	391 140	81 050	92 726	30 000
Driftskostnader	160 172 262	239 493 944	124 875 296	12 987 886	6 636 391	972 026
Kalkulert selvkostfond 01.01	32 351 076	28 448 329	0	545 947	2 142 815	668 630
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	808 311	-10 725 909	489 945	-528 393	-314 775	-333 000
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	736 993	519 421	3 509	6 339	44 672	11 298
Kalkulert selvkostfond 31.12	33 896 380	18 241 841	493 454	23 893	1 872 712	346 928

Eiendommer med fritak fra eiendomsskatt iht. §7 A og B

I medhold av eiendomsskatteloven § 3 skal det skrives ut eiendomsskatt for skatteåret 2022 etter følgende utskrivningsalternativ i Lillestrøm:

1. faste eiendomar i heile kommunen

Alminnelig skattesats settes til 2 promille, jf. eiendomsskatteloven § 10 og § 11 første ledd.

For utskriving av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette foreligger, jf. eiendomsskatteloven § 8 C-1. Eiendomsskattegrunnlag for andre eiendommer fastsettes etter bestemmelsene i eiendomsskattelovens § 8 A og § 8 B. For øvrig benytter kommunen eiendomsskattevedtekter og retningslinjer som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 61/19.

I medhold av eiendomsskatteloven § 11 tilordnes det et bunnfradrag på kr 1 800 000 per selvstendig boenhet for boliger og fritidseiendommer som ikke benyttes til næringsvirksomhet.

I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav a fritas eiendommer som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten for eiendomsskatt. Private barnehager kan kun gis fritak i tilfeller der virksomhetene ikke har som formål å gå med overskudd. Det vises i den forbindelse til brev fra Finansdepartementet datert 12.06.2003 til Bergen kommune hvor departementet behandlet spørsmålet.

Det foreslås at studentboliger fritas eide av studentorganisasjon fritas for eiendomsskatt, jf. eiendomsskattelovens § 7.

I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav b fritas eiendommer som har historisk verdi for eiendomsskatt. Det vises til egen liste om hvilke konkrete eiendommer som fritas etter § 7 bokstav a og b.

I medhold av eiendomsskattelovens § 7 c fritar kommunestyret nybygg (boligeiendommer) i ett år. Fritaket gjelder fra året etter brukstillatelsen foreligger.

Eiendomsskatten betales i to terminer, med forfall 1. juni og 1. november, jf. eiendomsskattelovens § 25.

Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Adresse	Husnummer	Husbokstav
Fritak §7a Foreningen Stiftelse						
8	73	0	0		73	
9	25	0	0	Branderudveien	179	
12	40	0	0	Bølerveien	89	
12	40	0	0	Bølerveien	89	
14	49	0	0			
17	10	0	0			

Økonomiplan for 2022-2025

21	53	0	0			
21	133	0	0	Lensmann Haaversens Vei	205	
31	333	0	0	Elvengveien	4	A
31	359	0	0	Gunnar Randers` Vei	11	
36	11	0	0	Prost Stabels Vei	438	
37	161	0	0	Gjoleidveien	21	
37	801	0	0	Vestvollveien	31	
37	625	0	1	Prestmåsan	1	A
37	811	0	0			
37	625	0	2	Prestmåsan	1	B
37	519	0	0	Korshagen	35	
37	625	0	3	Prestmåsan	1	C
37	519	0	0	Korshagen	35	
37	96	0	0		96	
37	813	0	0			
37	417	0	0	Veigrunn	0	
77	1 306	0	0	Gamle Strømsvei	108	
77	89	0	0	Gamle Strømsvei	99	
77	908	0	0	Strømsveien	165	
77	63	0	0	Gamle Strømsvei	97	
77	1 415	0	0	Ruth Maiers Gate	20	A
77	1 699	0	0	Ruth Maiers Gate	22	
77	1 415	0	0	Ruth Maiers Gate	20	B
81	148	0	0	Nesgata	8	
81	2 226	0	0		2 226	
81	2 487	0	7	Stillverksveien	10	
81	556	0	0			
81	4	0	0	Nesgata	5	
81	1 164	0	0	Skedsmogata	3	B
81	69	0	0	Nesgata	10	
81	524	0	0	Skedsmogata	7	

Økonomiplan for 2022-2025

81	2 160	0	0	Messeveien	6	
81	374	0	0	Skedsmogata	16	
81	69	0	0	Nesgata	10	
81	2 487	0	5	Stillverksveien	10	
81	2 506	0	1	Baglergata	28	
81	2 487	0	6	Stillverksveien	10	
209	27	0	0	Egnerveien	407	
209	11	0	0	Egnerveien	405	
214	19	0	0	Lørenveien	3	
214	47	0	0	Sørum Idr.Plass	0	
214	50	0	0	Haldenvegen	340	
214	48	0	0	Haldenveien	338	
214	205	0	0	Lørenveien	1	
214	199	0	0			
232	62	0	0			
232	26	0	0	BJØRKELY	26	
232	1	0	0	Haldenveien	221	
232	51	0	0			
233	6	0	0	Samleveien	14	
241	21	0	0	Ing. Bøhns Vei	3	
241	553	0	0			
241	557	0	0			
241	71	0	0	Fagerliveien	39	
241	582	0	0			
241	555	0	0			
241	556	0	0			
241	558	0	0			
241	554	0	0			
242	99	0	0	Lystadveien	140	
242	99	0	0	Lystadveien	140	
242	92	0	0	Magnus Sørli's Vei	2	

Økonomiplan for 2022-2025

243	8	0	0	Tomt 2	0	
245	33	0	0	NYLAND	33	
246	100	0	0	Parkveien	15	
246	7	1	0	Sørumsandveien	70	
246	285	0	0			
246	332	0	0			
246	101	0	0	MYRA	101	
247	1	0	0	VÆSTBY LENDSE	1	
248	8	0	0	Hammerenveien	320	
248	9	0	0	Glommavann li		
248	11	0	0			
249	17	0	0			
251	32	1	0	Bakkeveien	255	
251	78	0	0		78	
268	6	0	0			
269	47	0	0	Lunner Vest		
271	37	0	0	Tretjerdalsveien	253	
271	32	0	0	Veggrunn I	0	
271	35	0	0	Veggrunn Iv	0	
271	33	0	0	Veggrunn li	0	
271	36	0	0	Veggrunn V	0	
271	34	0	0	Veggrunn lii	0	
273	2	0	0	Trondheimsveien	350	
273	37	0	0	Trondheimsveien	354	
273	37	0	0	Trondheimsveien	354	
273	153	0	0		153	
273	7	0	0	Frogneralleen	1	
273	2	0	0	Trondheimsveien	350	
273	158	0	0	Dueveien	8	
274	36	0	0	Brusletta	11	
274	33	0	0	Børkeveien	28	

Økonomiplan for 2022-2025

276	5	0	0		5	
282	323	0	0	Åsheimveien	39	
283	290	0	0	Åskammen	5	
295	23	0	0	Trondheimsveien	358	
295	11	0	0	Till Frogner Idr	0	
302	57	0	0	Dalbakkveien	98	
302	57	0	0	Dalbakkveien	98	
304	4	0	0	Morkveien	10	
311	33	0	0	Blakerveien	758	
311	20	0	0	Blakerveien	762	
318	150	0	0	Toreidveien	23	
321	19	0	1	Meieriveien	14	
321	149	0	0		0	
321	19	0	4	Meieriveien	14	A
321	19	0	6	Meieriveien	14	A
323	49	0	0	Sætraveien	30	
324	228	0	0		0	
324	217	0	0	Fossumveien	8	
324	224	0	0		0	
325	225	0	0	Fuglekongestien	2	
327	11	0	0	Brumåsaveien	129	
411	40	0	0	Engaveien	6	
413	216	0	0	Brages Vei	9	
413	218	0	0	Brages Vei	13	
413	357	0	0	GnrBnr: 13.357.0.0	0	
413	217	0	0	Brages Vei	11	
416	139	0	0	Lenseveien	24	
418	384	0	0	Heggelia	1	E
418	127	0	0	Hellesvingen	18	
418	2	0	0		2	
418	138	0	0	Hellesvingen	6	

Økonomiplan for 2022-2025

418	25	0	0	Faldalsveien	60	
418	17	0	0	Faldalsveien	60	
421	34	0	0	Faldalsveien	13	
421	58	0	0		58	
425	12	0	0		12	
425	14	0	0	GnrBnr: 25.14.0.0	0	
425	10	0	0		10	
425	2	0	0	Faldalsveien	406	
425	4	0	0		4	
425	8	0	0		8	
425	9	0	0		9	
425	2	0	0	Faldalsveien	408	
428	28	0	0	Rovenveien	414	
431	84	0	0		84	
432	10	2	0	Gamle Rovenvei	141	
433	1	2	0	Brattgutua	0	
435	135	0	0		135	
435	139	0	0		139	
435	129	0	0		129	
435	38	0	0		38	
435	76	0	0		76	
435	39	0	0		39	
436	82	0	0	Heiasvingen	91	
436	1	2	0	Hvaltjern	0	
438	43	2	0	Kirkeveien	93	
438	43	2	0	Kirkeveien	93	
438	43	1	0	Kirkeveien	91	
439	22	0	0	GnrBnr: 39.22.0.0	0	
439	8	0	0	Kringenveien	1	
440	76	0	0		76	
441	6	0	0		6	

Økonomiplan for 2022-2025

441	1	0	0	Prestebakken	12	
442	4	0	0	Kirkeveien	191	
459	20	0	0	Dalheimveien	35	
459	5	1	0	Hølandsveien	242	
465	10	0	0	Fetveien	1	
474	15	0	0	Hølandsveien	470	
478	29	0	0		29	
479	37	0	0		37	
479	21	0	0	Fetveien	2	
490	8	0	0	Ødebyveien	88	

Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Adresse	Husnummer	Husbokstav
Fritak §7b Historiske bygninger						
12	43	0	0	Sundstuveien	4	
14	15	0	0	Sundstuveien	2	
21	33	0	0	Vestvollveien	54	
21	1	0	0	Vestvollveien	50	
31	318	0	0	Glabakkveien	19	
31	324	0	0	Johannes Nielsens vei	65	
31	324	0	0	Johannes Nielsens vei	65	
31	319	0	0	Glabakkveien	7	
73	5	0	0	Skjettenveien	44	A
73	5	0	0	Skjettenveien	44	B
77	1 527	0	0	Strømsveien	79	A
77	348	0	2	Strømsveien	85	
77	348	0	10	Strømsveien	85	
77	348	0	3	Strømsveien	85	
77	249	0	0	Strømsveien	84	
77	348	0	1	Strømsveien	85	
77	348	0	11	Strømsveien	85	

Økonomiplan for 2022-2025

77	468	0	0	Frydenlundsgata	6	
77	509	0	0	Strømsveien	77	B
77	348	0	5	Strømsveien	85	
77	351	0	8	Strømsveien	81	
77	351	0	1	Strømsveien	81	
77	348	0	9	Strømsveien	85	
77	351	0	3	Strømsveien	81	
77	351	0	7	Strømsveien	81	
77	1 527	0	0	Strømsveien	79	B
77	348	0	7	Strømsveien	85	
77	348	0	6	Strømsveien	85	
77	351	0	6	Strømsveien	81	
77	351	0	2	Strømsveien	81	
77	351	0	5	Strømsveien	81	
77	348	0	8	Strømsveien	85	
77	351	0	4	Strømsveien	81	
77	348	0	4	Strømsveien	85	
78	27	0	0	Bråtebrua	5	
81	240	0	34	Tærudgata	7	
81	240	0	22	Tærudgata	5	
81	240	0	32	Tærudgata	7	
81	32	0	0	Brandvoldgata	7	
81	240	0	28	Tærudgata	5	
81	240	0	24	Tærudgata	5	
81	92	0	2	Storgata	5	B
81	92	0	3	Storgata	5	B
81	240	0	20	Tærudgata	3	
81	92	0	1	Storgata	5	B
81	240	0	7	Tærudgata	1	
81	1 147	0	0	Sørumsgata	11	C
81	240	0	15	Tærudgata	3	

Økonomiplan for 2022-2025

81	60	0	2	Storgata	3	A
81	240	0	23	Tærudgata	5	
81	28	0	0	Torvgata	16	
81	240	0	31	Tærudgata	7	
81	60	0	1	Storgata	3	A
81	29	0	0	Torvgata	18	
81	30	0	0	Torvgata	20	B
81	240	0	46	Tærudgata	7	
81	240	0	26	Tærudgata	5	
81	240	0	36	Tærudgata	7	
81	33	0	0	Brandvoldgata	5	A
81	240	0	44	Tærudgata	7	
81	240	0	19	Tærudgata	3	
81	240	0	45	Tærudgata	7	
81	240	0	35	Tærudgata	7	
81	240	0	18	Tærudgata	3	
81	240	0	30	Tærudgata	5	
81	240	0	16	Tærudgata	3	
81	240	0	11	Tærudgata	3	
81	240	0	5	Tærudgata	1	
81	240	0	40	Tærudgata	7	
81	93	0	0	Kirkegata	8	
81	240	0	27	Tærudgata	5	
81	240	0	14	Tærudgata	3	
81	92	0	4	Storgata	5	B
81	240	0	9	Tærudgata	1	
81	240	0	38	Tærudgata	7	
81	240	0	12	Tærudgata	3	
81	105	0	0	Brandvoldgata	3	
81	240	0	13	Tærudgata	3	
81	240	0	1	Tærudgata	1	

Økonomiplan for 2022-2025

81	240	0	10	Tærudgata	1	
81	240	0	3	Tærudgata	1	
81	240	0	17	Tærudgata	3	
81	28	0	0	Torvgata	16	
81	240	0	8	Tærudgata	1	
81	146	0	0	Nittedalsgata	39	
81	240	0	21	Tærudgata	5	
81	235	0	0	Nesgata	12	
81	240	0	6	Tærudgata	1	
81	60	0	4	Storgata	3	C
81	240	0	25	Tærudgata	5	
81	240	0	2	Tærudgata	1	
81	240	0	4	Tærudgata	1	
81	56	0	0	Storgata	1	A
81	240	0	29	Tærudgata	5	
81	2 529	0	0	Storgata	8	B
81	237	0	0	Jernbanegata	8	
81	31	0	0	Torvgata	22	
81	240	0	33	Tærudgata	7	
81	240	0	39	Tærudgata	7	
81	988	0	0	Nesgata	16	
81	1 147	0	0	Nittedalsgata	2	B
81	240	0	37	Tærudgata	7	
82	75	0	0	Storgata	7	
82	19	0	0	Kirkegata	11	
314	92	0	0	Toreidveien	431	
318	1	0	0	Svarstadveien	28	
413	18	0	0	Nerdrumveien	17	B
415	4	3	0	GnrBnr: 15.4.3.0	0	
461	1	0	0	Fetveien	1 380	B

